

MECSEKI BANYASZ

A MECSEKI SZENBANYAK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 36. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. SZEPTEMBER 7.

Mai számunkban:

MINISZTERI KITUNTETETTEINK
(Tudósítás a 2. oldalon)

„JELENTHETJUK A PARTNAK...”
(Interjú az 5. oldalon)

ÜJABB EZER LAKÁS ÉPÜL KOMLÓN
(Interjú a 3. oldalon)

ÉLET ÉS TÖRTÉNELEM
(Visszaemlékezés a 9. és 10. oldalon)

IGY UNNEPELTÜK A 21. BANYASZNAPOT
(Tudósítás a 4. oldalon)

SPORTÖSSZEALLITAS
(A 12. oldalon)

Ünnepi tanácsülés a 20. éves Komló jubileumára és a bányásznap köszöntésére

A nagy körületekintéssel szervezett 20. éves jubileumi és 21. bányásznap alkalmából rendezett eseménysorozat fénypontja szombaton volt. Ezen a napon ünnepi tanácsülésre, és a kitüntetések átadására került sor.

Dél előtt a tanács vb. termében a város vezetői azok tiszteletére adtak fogadást, akik különösen sokat fáradoztak a bányaváros építésének hőskörében. A „Komló városért” című emlékeretet *Ambrus Jenő, Ditrich József, Wiedner Béla, dr. Tóth Lajos, Lukács János, Koós László, Hetesi Lajos, dr. Pekarel Géza, Jenkovits Imre, dr. Kardos László és Cséterka Ferenc* kapta.

Az egykori városvezetők megtekintették Komló nevezetességeit, majd a Béke étteremben díszében vettek részt. Délután a Május 1 Művelődési Ház mozi termében ünnepi tanácsulást tartottak. *Neubauer József, a Városi Pártbizottság titkára* köszöntötte a tanácseltestet, a meghívott vendégeket. Az elnökségben láthatuk *Egri Gyulát, az MSZMP KB tagját, a Megyei Pártbizottság első titkárát, Menyhárt Lászlót* nehézipari miniszterhelyettes *Horváth Lajost, a Megyei Tanács elnökét, Attilió Francinót, a Szakszervezetek Világszövetségének bányász tagozatának főtitkárát, a Mecseki Szénbányák részéről Garamvölgyi Jánost, és Stier Józsefet.* Ott voltak a bányásznap ünnepségre vállalkozókhoz érkezett szovjet, lengyel és NDK-beli testvér-bányavállalatok küldöttei. Az ünnepi tanácsülésen megjelentek azok is, akik az elmúlt két évtizedben politikai és társadalmi vezetőfunkciót töltek be Komlón és érdemeiket szerezték a város építésében, fejlesztésében.

Gallusz József, a Városi Tanács elnöke mondott ünnepi beszédet. Meltatta azoknak a munkáját, akik a városépítés küzdelmes korszakában is helytálltak. Vázolta azt a dinamikus fejlődést, amelynek eredményeként ma büszkén mondhatjuk: az első szocialista bányaváros teljesíti történelmi kötelességét.

Gallusz József, a Városi Tanács elnöke mondott ünnepi beszédet. Meltatta azoknak a munkáját, akik a városépítés küzdelmes korszakában is helytálltak. Vázolta azt a dinamikus fejlődést, amelynek eredményeként ma büszkén mondhatjuk: az első szocialista bányaváros teljesíti történelmi kötelességét.

Menyhárt László miniszter helyettes is felszólt. A 130 ezer magyar bányász nevében köszöntötte Komló város lakosságát, a komlói bányászokat. Kiemelte: — Csaknem ötmilliárd forint beruházással alakult ki a mai nagyszabású komlói bányásztelep, amely negyedszázad alatt 30 millió tonna szenet termelt és kerekén 11 millió tonna kokszt szénelt a Dunai Vasműbe.

Menyhárt László miniszter helyettes is felszólt. A 130 ezer magyar bányász nevében köszöntötte Komló város lakosságát, a komlói bányászokat. Kiemelte: — Csaknem ötmilliárd forint beruházással alakult ki a mai nagyszabású komlói bányásztelep, amely negyedszázad alatt 30 millió tonna szenet termelt és kerekén 11 millió tonna kokszt szénelt a Dunai Vasműbe.

A célkitűzésekről szólva hangsúlyozta: a város sorsa elválaszthatatlanul egybeforr az itteni bányászokká biztató jövőjével. Az a stabilitás, amelyet a hosszú távlatú kokszt igény a mecseki, ezen belül a komlói bányászatnak kijelöl, egyben olyan kötelezettség is, amelynek teljesítését a szénvagonok az oknak, a fejtek önmagukban nem oldják meg. Hivatásukat szerető bányászok fejlesztették ki a komlói bányát, nyomukba lépő fiatal, képzett bányászoknak kell ezt a munkát folytatniuk.

A Megyei Pártbizottság, a Megyei Tanács üdvözletét *Horváth Lajos* elvtárs tolmácsolta, majd átnyújtotta az Elnöki Tanács által adományozott kitüntetéseket. A Munka Erdemrend arany fokozatát *Neubauer József, Gallusz József, dr. Simek Árpád; az ezüst fokozatot Weisz József, dr. Várady Sándor és Schraub Ferenc; a bronz fokozatot Rein Istvánné, Horzsa Sándor, Bertus Imre és Batki István* vehette át.

Neubauer József elvtárs mondott köszönetet a kitüntetettek nevében.

Az augusztusi tanácsülés határozata alapján *Dicsőségkönyvet* alapítottak, s az első bejegyzésről szóló oklevelet *Kiss Istvánnak* és *Piegl Jánosnak* nyújtotta át *Gallusz József* ta-

nácselnök. A város építésében, illetve a társadalmi munkában élenjáróknak oklevelet és emléklapokat adományoztak. *Bachman Mátvás, Batai Jakab, Benke Pál, dr. Decsi János, dr. Domány György, Fekete János, Gábor Balázs, Gungl Ferenc, Hetesi János, Kádár Németh Béláné, Kovács Árpád, Király Ernő, Kutas Mártonné, Nemesi Árpád, Papp Lajos, Tatai Jánosné, Tóth Ferenc és Vas István* érdemelte ki a tanács elismereését.

A tanácsülés második felében levetítették azt a 40 perces színes dokumentumfilmet, amelyet a mai Komló életéről készítették a jubileum alkalmára.

A kitüntettek és a meghívott vendégek tiszteletére este a Városi Pártbizottság adott fogadást. Az ünnepség a munkaszolgálat mártírjainak emlékműi koszorúzásával fejeződött be. A Megyei és Városi Pártbizottság részéről *Novics János* és *Neubauer József, a Megyei és Városi Tanács képviselőiben Horváth Lajos és Gallusz József, a NIM és a BDSZ nevében Menyhárt László és Jazbinsek Vilmos, a Mecseki Szénbányák dolgozói képviselőiben dr. Bánki Nándor, dr. Kovács Lajos és Gungl János, a mártírok hozzátartozói részéről Csizmadia Gyuláné és Kovács Ferencné* helyezte el a kegyelet virágait.

Együtt ünnepeltünk

a szovjet, a német, a lengyel és a francia bányászok képviselőivel

A Mecseki Szénbányák gazdasági és politikai vezetősége a 21. bányásznapra meghívta a külföldi testvér-vállalatokat is. Idén három delegáció érkezett az ünnepségekre megyénkbe. A vendégeket szombaton délelőtt a mezősi központjában fogadta *Garamvölgyi János* igazgató, *Stier József, a pártbizottság titkára, Markvart Károly, a szakszervezeti bizottság titkára* és *Klepah Ottmár, a KISZ vállalati bizottságának titkára.* Résztvett a fogadáson *Poszsgay Károly* műszaki-igazgatóhelyettes, *Bachman Mátvás, gazdasági-igazgatóhelyettes, Fulmer József* műszaki-főmérnök, *Jazbinsek Vilmos* gazdasági-főmérnök, valamint *Pintér József, a személynézet osztály vezetője.*

A szovjet bányászok kétten képviselték: *Ponomarjov Vlagyimir Sztyepánovics* a Csernovográdkombinát műszaki igazgatója és *Skaljanko Nikolaj* a 4. sz. Veliko-Mosztovszkajabánya fejlesztési csapatvezetője, Ukrajna érdemes bányásza.

A zwickaui „Martin Hoop” Művek képviselőiben négy fős küldöttség érkezett hozzánk, *Walter Dietrich* vállalati igazgató vezetésével. Tagjai *Günter Wolf* az elektronikus adatfeldol-

gozó-részleg vezetője, *Horst Raeder, a pártbizottság titkára* és *Klaus Werner* vjár.

A lengyel delegációt — amelyben a Miechowiec Bányavállalat képviselőiben három érkeztek — *Zbigniew Klonowski* igazgató vezette, tagjai *Wilhelm Kiera* főkönyvelő és *Antonien Bien* párttitkár voltak.

Külön szeretettel köszöntötték a külföldiek sorában *Attilió Francinót, a Szakszervezeti Világszövetség bányász-tagozata főtitkárát, aki Komár Andrásnak, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete Központi Vezetősége titkárának kíséretében érkezett Pécsre.*

A fogadáson baráti, elvtársi beszélgetésekre került sor, és a bányász-barátságok jelképező apró ajándékokat nyújtottak át a vendéglátóknak. A szovjet delegáció vezetője *Ponomarjov* elvtárs *Garamvölgyi János* igazgatónak átnyújtotta azt a szovjet kitüntetést, amelyet a jó munka elismeréséül Lenin születésének 100. évfordulójára alakítottak. A lengyel vendégek hozajuk bányász egyenruháját jelképező tollasbányászcsákókat, a német delegáció vezetője miniatűr bányász szobrot adott át. A külföldi vendégek résztvettek a mecseki szénmedence bányásznap rendezvényein.

„Van jövője a mélyműveléses magyar szénbányászatnak és az iparágban dolgozó bányászoknak”

— mondotta dr. Székér Gyula nehézipari miniszter

Koszorúzás és hagyományos tűzijáték Csertetőn

A csertetői emlékműnél dr. Székér Gyula, az MSZMP KB tagja, nehézipari miniszter mondott ünnepi beszédet. Foto: Barna Teréz

A bányásznap előestéjén, szeptember negyedikén Pécs bányászainak többesre tömegre zárandokolt el Csertetőre, ahol harmincnyez esztendővel ezelőtt mártírokat születtek a csendőrfegyverek. Tisztelegni jöttek el az utó-

Hűségjutalomra 67,8 millió forint

Vállalatunk üzemeiben a 21. bányásznap ünnepségek keretében fizették ki a hűségjutalmat. A nehéz munka frontján helytálló bányászok az idén 67,8 millió forintot kaptak. Ebből legtöbbet a komlói (36,1 millió), és a pécsi (26,8) üzemek dolgozói részesedtek. A bányamunka fokozott megbecsülését mutatja, hogy a Mecseki Szénbányáknál 1971-ben 2,6 millió forinttal többet fizettek ki hűségjutalomra.

dok, hogy kegyelettel és hálával emlékezzenek őseikre akik a kilátástalan küzdelmet is vállalták, mert felismerték a munkásság erejét és történelmi feladatát. A hagyományos fátylós felvonulás élén a pécsi helyőrség ifjú katonái, majd a bányász munkásör-zászlóalj díszszakasa haladt. Őket követték a megye és a város, a bányavállalatok vezetői. Ott ment az idén dr. Székér Gyula, az MSZMP KB tagja, nehézipari miniszter, Menyhárt László, nehézipari miniszterhelyettes, Egri Gyula, az MSZMP KB tagja, a Megyei Pártbizottság első titkára, Komár András, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete Központi Vezetőségének titkára, Bogár József, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető-titkára, Szentistvány Gyuláné, Pécs megyei város Tanácsának elnöke, dr. Földvári János, a Megyei Tanács elnökhelyettese, Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója, Stier József, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkára, Tóka Jenő, a Mecseki Ércbányászati Vállalat igazgatója Kovács István a Mecseki Ércbányászati Vállalat pártbizottságának titkára. Ott voltak a mártírok hozzátartozói, a szénmedence veteránjai, kitüntetett bányászok, a szovjet, német és lengyel testvér-szénbánya vállalatok delegációi. Részt vett az ünnepségen *Attilió Francini, a Szakszervezeti Világszövetség bányász-tagozata főtitkárát, aki Komár Andrásnak, a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete Központi Vezetősége titkárának kíséretében érkezett Pécsre.*

A fogadáson baráti, elvtársi beszélgetésekre került sor, és a bányász-barátságok jelképező apró ajándékokat nyújtottak át a vendéglátóknak. A szovjet delegáció vezetője *Ponomarjov* elvtárs *Garamvölgyi János* igazgatónak átnyújtotta azt a szovjet kitüntetést, amelyet a jó munka elismeréséül Lenin születésének 100. évfordulójára alakítottak. A lengyel vendégek hozajuk bányász egyenruháját jelképező tollasbányászcsákókat, a német delegáció vezetője miniatűr bányász szobrot adott át. A külföldi vendégek résztvettek a mecseki szénmedence bányásznap rendezvényein.

A Himnusz elhangzása után ifj. Kőműves Sándor szavolatát hallgatták meg a jelenlevők, majd *Markvart Károly, a Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottságának titkára* nyitotta meg a koszorúzási ünnepséget. Ünnepi beszédet dr. Székér Gyula nehézipari miniszter mondott.

— Kedves Elvtársak! Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy a mecseki bányászokkal együtt ünnepelhetem a huszonegyedik bányásznap előestéjét. Engedjék meg, hogy ebből az alkalomból a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszti Kormány, a Nehézipari Minisztérium és a magam nevében szeretettel köszöntsem az ünnepség résztvevőit és mindazokat, akiket képviselnek, a szén és ércbányászokat, aknamélyítőket. Kérem, tolmácsolják köszöntésemet minden munkatársuknak, családjuknak is, — kezdte ünnepi megemlékezését a nehézipari miniszter, majd így folytatta:

Szeptember első vasárnapján a bányászokat köszönti a párt, a kormány, az ország dolgozó népe. Ünnepelnek maguk a bányászok is, szerte az országban, a szénmedencékben, az érc- és ásványbányák üzemeiben, a kőolaj- és földgázmezőkön, a kutatás, a tervezés és iparirányítás intézményeiben. Helyes és jogos ennek a — ma már két évtizedes múltú visszatekintő — szakmai napnak méltó megünnepelése.

Nem valamilyen elkülönülést, más szakmákkal való szembenállást, vagy rangsorolást fejez ki a bányásznap, hanem azt az őszinte megbecsülést, amelyet az egész társadalom tanúsít azok iránt a dolgozók iránt, akik ezt a fontos, nehéz és szép hivatást választották azok iránt, akik nap mint nap harcra szállnak elemi erővel, hogy a Föld kinccseit felszínre hozzák.

A jelen tennivalóink számbavétele, a céltudatos jövőbe tekintés mellett a bányásznap tisztelgés az elődök emléke előtt. Szép és helyes hagyománya a nagymúltú bányász-szakmának.

(Folytatás a 2. oldalon)

„Van jövője a mélyművelés magyar szénbányászatainak és az iparban dolgozó bányászoknak”

— mondotta dr. Székér Gyula nehézipari miniszter

(Folytatás az 1. oldalról.)

hogy híven őrzi és ápolja azok emlékét, akiknek harcai példát mutattak és hozzájárultak ahhoz, hogy a magyar munkásosztály az elnyomatás és kizsákmányolás korszakában küzdjön a dolgozókat megillető jogokért, az emberibb életért. Felszabadult hazánk harmadik évtizedében sokan — a fiatalabb nemzedék számára már történelem, az idősebbek számára még átélte valóság az a letűnt korszak, amelyben dolgozóink, bányászunk lenni nem megbecsülést, hanem megaláztatást, nyomort és harcot jelentett. Ugy vélem, helyes, ha ma este itt, a cseretetői emlékműnél azzal tisztelgünk a bányász hősközpontjaink, hogy — ha röviden is — felidézük küzdelmüket, — mondotta beszédében, majd részletesen emlékezett az 1937-es eseményekre.

Keserő állapotok uralkodtak akkor az itteni kolóniákban. Elbocsátás, nyomor, éhínség volt a bányászok osztályrésze. Végül elkeseredésükben tárgyalásokat kezdtek a Duna Gőzhajózási Társaság vezetőivel. Az emberetlen bánásmód, a követelések meg nem adása azt vonta maga után, hogy a bányászokban egyhangú elhatározás érlelődött:

1937. február 23-án délután 2 órakor Thomenn-aknán 265 bányász földalatti sztrájkot kezdett.

Másnap, 1937. február 24-én az idős bányászok visszaemlékezése szerint hideg, szeles nap volt. Ekkor a sztrájkolókkal szolidáris bányászok, tüntető meinelundak Pécs felé. Az egykorú törvényszéki leírás ezeket mondja: „A nyomozás adatai szerint a tömegben, amely Vasasról indult el és Somogy községen át vonult Mecsekcsabolics községen felé, 500—800 személy lehetett, feleitől férfiak, asszonyok és köztük fiatal korban levők is. A vonuló tömegben „Kenyeret, több kenyeret”, „Kenyeret a szegényeknek!”, „Eljenek a bányász testvérek!” kiáltások hangzottak, amelyeket a tömeg átvett és tovább hangoztatott. A tömeg vonulása alatt a Cseretető felé haladva, többen botokat is szereztek, mások meg már botokkal indultak el. Amikor a tömegvonulás megkezdődött, és a mecsekcsabolics csendőrszékkel kivézényelt csendőrfőnök vezetője és a tömeg találkoztak, a csendőrfőnök figyelmeztette a tömeget, hogy tovább vonulnia nem szabad. A történet további része már ismeretlen.

A csendőrök a tömeget löktek. A sortűz következtében három bányász életét vesztette. Férfiak és nők többen is megsebesültek.

A sebesülteket segíteni akarókat a csendőrök elzavarták. A sortűz hatására a tömeg visszafelé özlött, a csendőrök pedig szuronysegezve üldözték őket, amíg szétoszlottak az emberek.

Eltársak!

Ugy gondolom, helyén való, ha mai ünnepi együttlétünk felhasonalítjuk arra is, hogy beszéljünk néhány olyan kérdéssel, amely minden, hivatását szerető, ahhoz ragaszkodó bányászt foglalkoztat. Sok szó esik a szénbányászati helyzetéről, az iparág és a bányászok jövőjéről. Szeretnék — ha ez alkalommal röviden is — a párt és a kormány szénbányászati politikájáról néhány szót szólni. Különösen időszerűtesszi a témát az adott időpont; új ötéves tervszakas első évében járunk, minden téren folyik pártunk X. kongresszusa határozatainak végrehajtása. Abból indulnék ki, hogy

a népgazdaság — és ennek megfelelően hazánk minden lakosának — számára előnyös energiapolitikai koncepció megvalósítása tervszerűen folyik. Ez azt jelenti, hogy a magyar kőolaj- és földgázbányászok erőfeszítései, a baráti országok — elsősorban a Szovjetunió — segítségével eredményeképpen a folyamatosan növekvő energiagigányeket egyre nagyobb arányban kőolajjal és földgázzal fedezzük, az egyének és a közösség javára fordítva az ebből származó előnyöket.

Ebből következik, hogy a hagyományos szénfogyasztók egy része megszűnik és ennek megfelelően az összes energiafelhasználásból a szén aránya is csökken. Ez az arányváltozás az IV. ötéves tervben — tehát 1975-ig — még nem jelenti a magyar szénbányászati termelésének csökkenését, termelésünk a jelenlegi szint körül marad. Igaz, hogy ezen belül egyre növekszik a felújítás stádiumában lévő visontai Thor-re-külfeljesztés termelése, így ezzel párhuzamosan a mélyművelésű termelés csökkenő irányú.

Ezek az előirányzatok — a kellő biztonság érdekében — magasabbak annál, mint amit korábban terveztünk és a hosszútávú tervekkel összhangban azt jelzik, hogy a szén tartásán fontos tényezője marad a népgazdaság energiaellátásának.

Van tehát jövője a mélyműveléses magyar szénbányászatnak és az iparágban dolgozó bányászoknak. Most a hagyományos bányász-helytállás azt kívánja, hogy az igényelt mennyiséget a hazai földtani viszonyoknak megfelelő, korszerű, gépesített, koncentrált munkahelyekből és üzemekből, gazdaságosan termeljék ki. Ehhez a feladathoz legalább anynyi felkészültség és lelkesedés kell, mint amelyet a bányászok tanúsítottak a szénínség éveiben.

A mecseki szénbányászokat az említett országos termelés-csökkenés csak kis mértékben érinti, hiszen Pécs és Komló üzemi kapacitás, jövedelmezőség, kockázathoz viszonyítottan adnak, amelyek állandó célfigyelmét jelölésének. Hangsúlyoznom kell, hogy a mecseki szén- és ércbányászatnak, a velük együttműködő aknaművelő üzemnek is fontos feladata a gazdaságosság, a jövedelmezőség folyamatos növelése, a biztonságos, korszerű bányatechnika alkalmazásának további kiszélesítése, a fejlett bányákkal rendelkező baráti országok, a szovjet testvérvállalatok tapasztalatainak fokozott felhasználása útján.

Mindez maohalnap létkérdés is, hiszen a gazdasági reformot követő népgazdasági fejlődés a munkaalkalmak olyan bővítését teremtette meg, amely mellett csak a gépesített munkahelyek tehetik vonzóvá a technika iránt fogékony fiatalok körében a bányász életútja választását.

Kedves Elvtársak!

Attérintve a bányászat harcos múltjának, fontos és megterhelő feladatokat tartalmazó

jelenének és jövőjének néhány motívumát, megköszönöm a mecseki bányászat minden dolgozójának, műszaki-gazdasági és mozgalmi vezetőjének felelősségteljes és eredményes eddigi munkáját. Biztosíthatom mindnyájukat, hogy

a párt és a kormány olyan megbecsüléssel és gondoskodással foglalkozik a bányászok és a bányászat helyzetével és jövőjével, ahogyan azt eddig is tette. Egyben számít a bányászok helytállására, arra, hogy mindenkor hű támaszai lesznek közös ügyünk, a szocializmus építésének, ennek a nagy-szerű országépítő munkának, amelynek soron következő feladatait megszabta pártunk X. kongresszusa, és amely nemcsak a biztató jövő programja, hanem napról napra szebbé, jobbá váló életünk valósága.

Ezt igazolják a modern, új bányászlakások Pécsen, Komlóon és sok bányatelepünkön, a szép Uránváros, a házak tetőjéről emelkedő televíziós antennák sokasága, az utcákon parkoló autók egyre növekvő száma, de mindennek előtt a dolgozó ember szemléletét egyre jobban átható demokrázius, a megbecsült alkotó munka szabad légköre, mindaz, amiért hőseink a múltban harcoltak és ami ma már kézzel fogható valóság. Ezeknek a gondolatoknak jegyében kívánok mindnyájuknak, minden mecseki bányásznak, a magyar bányáipar minden dolgozójának és családjuknak az ünnepen jó pihenést, majd további eredményes munkát, erőt, jó egészséget, jó szerencsét!

Az ünnepi beszéd után a szervek és a vállalatok képviselői koszorút helyeztek el az emlékmű taláptájánál. Elsőként a Nehézipari Minisztérium, majd a megyei vezető szervek, a külföldi delegációk képviselői, a vállalatok vezetői helyezték el koszorúikat. A mártír özvegy Hegedűs Mihályné és Keller Jánosné is letette virágcsokrákat. A koszorúzás után színpompás tűzijátékkal zárult a cseretetői bányász emlékünnepség.

Cs. M.

Kitüntetések a 21. bányásznapon

A 21. bányásznap alkalmából a Mecseki Szénbányáknál a következő dolgozók kaptak kitüntetést. Miniszteri kitüntetést vehettek át huszon, közülük a Kiváló Bányász kitüntető jelvényt és oklevelet nyerte el a velejáró pénzjutalommal: Deckman Henrik vjvár (Béta-bánya), Adám István 3 vjvár (Pécs-Bányauzem), Tavali István vjvár (Pécs-Bányauzem), Nagy István 20. vjvár (Pécs-Bányauzem), Kovács Zoltán vjvár (Zobák), Nagy Sebestyén segédvájár (Zobák), Kis Pál vjvár (Kossuth), Donovál József vjvár (Kossuth), Litz József vjvár (Kossuth), Csaba László vjvár (Vasas), Vida József vjvár (Szászvár).

A Bányászat Kiváló Dolgozója kitüntetést kapta: Acs Ferenc villanyszerelő csoportvezető (Villamos üzem), Légrádi István fűrészgépező (Anyagellátó), Hübner András TMK művezető (Nagymanyoki Brikettüzem), Lévai Gyuláné segédmunkás (Karbantartó), Gáspár Ferenc gépező (Szénelőkészítő), Heggyi Ferenc segédmunkás (Építési Üzem), Németh János lakatos (Ujhegy), Balogh János lakatos (Vasas), Vidá József vjvár (Szászvár), Hesz

Igazgatói dícséretben részesült: Molnár Zoltán 2. vjvár (Pécs-Bányauzem), Scheffer Henrik vjvár (Pécs-Bányauzem), Kiss Nagy Gyula lakatos (Pécs-Bányauzem), Gintner József ficsatós (Pécs-Bányauzem), Hesz

Péter munkaügyi vezető (Pécs-Bányauzem), Szakcs Jenő körletvezető (Vasas), Gerner Ernő vjvár (Vasas), Peti János 5. szállítási gépező (Vasas), Toldi Ferenc vjvár (Kossuth), Tóth István vjvár (Kossuth), Mattenheimer József vjvár (Kossuth), Balogh János lakatos (Kossuth), Molnár Dezső személyzeti vezető (Kossuth), Tégyen Béla frontmester (Zobák), Szabó József szakvezető aknász (Zobák), Deák Péter vjvár (Zobák), Fenyvesi János lakatos csoportvezető (Zobák), Papp Lajos csapatvezető vjvár (Béta), Rab János vjvár (Béta), Orbán Antal vjvár (Béta), Leicht János vjvár (Szászvár), Tili Istváné buktató segédmunkás (Szászvár), Bátor László műszaki ügyintéző (Ujhegy), Kamócai Lajos művezető (Ujhegy), Hohn Árpád villanyszerelő (Villamos üzem), Gábor József villanyszerelő (Villamos üzem), Gelencsér Zoltán művezető (Szénelőkészítő), Kunkli József gépező (Szénelőkészítő), Koós Ferenc fűrészmunkás (Anyagellátó), dr. Kovács Elemér raktárvezető (Anyagellátó), László József kubicos (Karbantartó), Buzás Ilona segédmunkás (Karbantartó), Tóth Géza asztalos csoportvezető (Karbantartó), Fekete Károly munkaügyi vezető (Karbantartó), Kozma Jenő villanyszerelő (Karbantartó), Harka József asztalos (Építési üzem), Schütt Antal kőműves (Építési üzem), Tóka László gépkocsi szerelő (Gépkocsi üzem), Orbán Lajos autókalkulátor (Nagymanyok), Barabás Attila lakatos (Hidas).

Schwarz József osztályvezető (Mecseki Szénbányák Pártbizottsága), Glock József személyzeti vez. (Pécs-Bányauzem), Kralj János bérügyi előadó (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), dr. Czukor István jogtanácsos (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), Keszthelyi Gyula anyag-előadó (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), Rónai József tüzrendészeti előadó (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), Gamási Jenőné pénzügyi előadó (Mecseki Szénbányák Igazgatósága).

Kiváló újtó kitüntetés és a velejáró pénzjutalmat érdemelte ki: Schwarz Tibor (Ujhegy), Cserhalmi Miklós (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), dr. Szotyori Árpád (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), dr. Szecsenyi Emil (Mecseki Szénbányák Igazgatósága), Ozga István (Zobák), Popovics József (Szénelőkészítő), Sümegi Vilmos (Pécs-Bányauzem), Schild Mihály (Anyagellátó), Heidecker József (Kossuth), Jurics Emil (Kossuth), Lovási József (Kossuth), Nemesi Árpád (Kossuth), Wilk János (Kossuth).

A 25. éves Bányász Szolgálati Erdemérem aranyfokozatát 123-an, a 20. éves Bányász Szolgálati Erdemérem ezüst-fokozatát 210-an, a 10 éves Bányász Szolgálati Erdemérem bronz-fokozatát 310-en, a 25 éves Bányász Szolgálati Erdemérem ezüst kitüntetés fokozatát 99-en, a 15 éves Bányász Szolgálati Erdemérem kitüntetés bronz-fokozatát 308-an vehették át.

A Villamos Üzem pécsi területén, a bányásznap alkalmából Fábian István főmérnök mondott beszédet. Az ünnepségen 23 kitüntetést adtak át. Képünkön Hegedűs József kitüntetést ad át Rónaszeki Gyulának (Fotó: Barna)

Bányászorsok

Gúth Dezső „átszállója”

Fehérhegy: a 10-es és a 20-as autóbúsjárat végállomása. Ha valaki először megy végig az említett busszal a Tolbuján úton, azt gondolhatná, hogy ligeterődből épített lakótelepet lát. Pedig húsz éve még itt is kukoricatáblákat lengetett a szél, akárcsak valamikor Dunaujváros helyén. Ma már magasra nőttek a fák, olyannyira, hogy fölöttük már csak a második emeleten lakók láthatják a Mecsek gerincén nyúlózkodó tv-adótornyát. Itt Fehérhegyen, a Frankel Leó utca 25. szám alatti ház második emeletén lakik Gúth Dezső vjvár családjával.

Szépén, izlésesen berendezett két szoba összkomfort. Televízió, rádió, hűtőszekrény, vagyis ami ma egy jól felszerelt otthon tartozéka, mind megtalálható a lakásban. Az idő azonban múlik...

— 1952. március 17-én jöttünk ide lakni — mondja a háziasszony —, akkor még vakolatlan volt az épület és parketta sem volt a szobákban. Akkor mégis nagyon tudtunk örülni. Előtte ugyanígy egy-szoba-konyhában laktunk Vasasban. Kelllett ez a lakás, már csak azért is, mert hároman voltunk és úban volt már a második lányom is, aki már itt született. Most augusztus 6-án volt a 19. születésnapja. A másik az tavaly ment feljebb.

Rajtuk kívül már csak néhányan vannak az épületben, akik a ház átadásakor költöztek ide — kapcsolódik a beszélgetésbe Gúth Dezső.

A házigazda középmagas, őszülő, keskenyarcú ember. A Gúth család Bácskából került Baranyába. Apai ágon ameddig csak vissza tudnak emlékezni, a férfiak valamennyien kovácsok voltak. A házigazda édesapja és három fiútestvére is kovácsnak tanult, a családi hagyománnyal először Gúth Dezső édesapja szakított: aki szállítogépszé lett a vasasi aknán. Dezső asztalosnak tanult, majd a szabadulása után asztalosként is dolgozott. Am közbejött a háború. A felszabadulás után, mire hazakerült a hadifogságból, már elmentölték a háltaikat, koporsón kívül pedig abban az időben nemigen akadt megrendelés asztalos munkára, így sokkal biztosabb munkát és megélhetést ígért a bányász...

— 1945 novemberében jelentkeztem a vasasi Petőfi-aknán,

akkor még azt gondoltam, hogy csak átmenetileg helyezkedem a bányában, és amint lehet, visszamegyek a szakmába dolgozni. Aztán telt-múlt az idő, én meg maradtam. Bizony lassan ennek már huszonhat éve les. 1950-ben megnoéltem. Először Vasasban laktunk egy olyan szobában, amelynek négy ajtaja és két ablaka volt: szinte nem is volt fala. Így aztán mikor bátyám javasolta — aki itt dolgozott István-aknán —, hogy jöjjenek át, mert itt lakást is kapok, örömmel jöttem. Bizony abban az időben itt eléggé aldatlan állapotok voltak, mi mégis nagyon örültünk. Vakolatlan épületek, sehol egy fa és sehol egy ismerős. A bányába az azóta már lebontott vasúton jártunk, a város felé pedig buszok közlekedtek. Ma már szép a környék, kiszáradtak a falak is, nagyszerű a közlekedés és mégis vannak hiányosságaink. Ilyen például a gázvezeték és a távlati hiánya. Otvenegy éves vagyok és bizony nem mindegy, hogy hányszor kell megmászni naponta a második emeletet szénrel teli vödörrel...

Gúth Dezső 1950-ben lett vjvár. 17 évig az elővájkónál, utána pedig a lejtésben dolgozott, illetve dolgozik ma is.

— Molnár Zoltán lejtési brigádjában dolgozom. Sajnos a munkahelyünk nem a legideálisabb. Bizony nagyon sokszor eszünkbe jutnak azok az idők, amikor több is jobb lehetőségünk volt és nem gazdálkodtunk ésszerűbben. Na, de nem sírunkon akarok, hiszen voltunk mi má rosszabb helyzetben is, és eddig még mindig sikerült talpra állnunk. Bizom benne, hogy most is sikerül.

— Az elmúlt huszonhat év alatt mikor kapta a legtöbb hájszjutalmat?

— Most. Ilyen sokat még soha sem kaptam.

— Gondolom, már megvan a helye...

— Ha kétszer ennyi lenne, akkor is tudnák mire költeni — kapcsolódik ismét a beszélgetésbe a ház asszonya.

— Bizony, hogy találnék helyet neki. Egyelőre a nagy szoba bútorait szeretnék kicserélni, és úgy néz ki, ez most sikerül is...

Kapu László

Újabb ezer lakás épül Komlón

Létrehozzák az autószervizt — A szocialista brigádok több millió forint értékű társadalmi munkája

A XXI. bányásznap és Komló 20. éves jubileuma alkalmából interjút kértünk Neubauer Józseftől, a városi pártbizottság titkárától.

— Milyen alapvető tényezők határozzák meg a bányaváros mai arculatát?

— A szocialista iparosítás parancsolóan követelte meg az energiahordozók fellárását, megteremtését. Napi 700 vagon szén termelését várta a népgazdaság Komlótól. Ezt a történelmi küldetését teljesíti a város, 750—800 vagon szénen juttat az ország valamennyi megyéjébe, elsősorban Dunaiújvárosba. Ami 1951. szeptember 2-án városra nyilvánították Komlót, csupán az épülő bányák és az új utasorok sorakoztak a dombtetőn. Az egykori 5 ezer lakosú Komló ma közel 30 ezer főt számlál. A legdinamikusabban a lakásépítés fejlődött. A város lényegében egy iparágja, a szénbányára épült. Ez a 60-as évek elején ellentmondásokat vetett fel. Nőnek és a fiatalok elhelyezése. Ennek megoldására hoztak létre az akkori helyi párt, amely közép-üzemmel fejlődött. Több mint 2 ezer főt, többségében nőket és fiatalokat foglalkoztat. Később újabb könnyűipari üzemek léptek be: a Május 1. Ruhagyár, az Elektromosüzem Ktsz. megalkult a munkásszövetkezett. Hosszabb távon is megoldódott a nők és a fiatalok elhelyezkedése Komlón. Ma már minden fiatalnak és dolgozni akaró embernek munkalehetőség van biztosítani. A város iparszerkezetében a legutóbbi évtized jelentős változást hozott. Igaz, még mindig a bányászat a legjellemzőbb. Jelenleg a 19 ezer foglalkoztatott közül 40—45% tartozik a Mecseki Szénbányához. Feladatunknak tartjuk a szénbányászat számára a munkaerő biztosítását, emellett az egyéb iparág továbbfejlesztését.

— Ismeretes, hogy a kokszolható mecseki szénre továbbra is nagy szükség van népgazdaságunknak. Komló városát hogyan érintette a magyar szénbányászat problémái?

— Kormányunk helyes gazdaságpolitikája nyomán az energiahordozók összetételében lényeges változás következett be. A 30—31 millió tonna éves széntermelés 27—28 millió tonna körül alakul. A szénbányászat problémáit több vonatkozásban érintette városunkat is. Az 50-es években tapasztalt gyors lakásépítési ütem lelassult. A célcsoportos beruházásból a III. ötéves tervben csak 365 lakást építettünk. Ezért több száz dolgozó, köztük bányász, nem tudunk lakást adni. Negatív hatott az a körülmény is, hogy az elmúlt években a szénbányászat általános visszafejlesztéséről beszéltek és cikkeztek az országos lapok. Ezért örültünk pártunk X. kongresszusa állásfoglalásának és Kádár elvtárs zászában megfogalmazott gondolatának: nem visszafejlesztésről, hanem a gazdaságban bányák bezárásáról, illetve a jó minőségű szén termelődő bányák fejlesztéséről van szó. A Mecseki Szénbányák komlói üzemei magas kalóriájú, kokszolható szént adnak, amelyre hosszabb távon is szükség lesz. Ezért a város szénbányászatának fejlesztése biztosított.

— A tanácskeletben és a tanács végrehajtó bizottságban túlsúlyban vannak a bányászok. Hogyan ítéli meg a bányászok közéleti szerepét a város életében és a vezetéstestületekben?

— Komló munkásváros! Az itt élő emberek többségét az ipar foglalkoztatja. A lakosság ilyen jellegű összetételét figyelembe

kell venni a különböző testületek kialakításánál is. Az idei tanácsnagyi választás során 80 tanácsnagot választottunk. Ezek közül 28 a bányáiparhoz tartozik. A bányászok dolgozóinak közlően nagyon sokan vesznek részt más társadalmi, politikai testület munkájában is. Oszintén, nyíltan vetik fel a problémákat, és szívesen segítenek azok megoldásában is. Nagyon lényeges dolog, hogy egészséges lokalpatriotizmus alakul ki. Ezt annál inkább nagyra becsüljük, hiszen az ország minden részéből települtek ide emberek, és örömeivel, gondjaival együtt vallják magukénak a várost.

— A szocialista brigádok a két évtized alatt sokat tettek a város szépségéért. A jövőre vonatkozóan van-e elképzelés valami nagyobb szabású társadalmi munka szervezésére? Helyesen tartaná-e, ha a bányász szocialista brigádok — a IV. ötéves terv időszakában — egy nagyobb összefogás, kezdeményezés révén megépítik a Pécsi-tóhoz — Sikondán át — vezető összekötő utat?

— A szocialista brigádok mmunkavállalásai jól tükrözik, hogy az emberek készek áldozni szabadidejükből. A Sikondai út, a Bányász-park építése, a Felszabadulási Emlékű gondozása, a lakások környezetének csinosítása mind-mind nagyon szép megnyilatkozás. A társadalmi munka végzésére néhány jellemző adat: 1967-ben 654 ezer, 1968-ban 1,7 millió, 1969-ben 652 ezer, 1970-ben pedig 1,2 millió forint értékű társadalmi munkát teljesítettek. Mindez arra jövekkent bennünket, hogy a jövőben is bátran forduljunk hozzájuk, igényeljük segítségüket. A szocialista brigádok részéről elhangzott egy újabb javaslat: oldjuk meg Komlótól a Pécsi-tó bekötését. Szakemberek bevonásával megvizsgáljuk ennek lehetőségét, mert a társadalmi munka mellett, bizonyos anyagi források is szükségesek. Tanulmánytervet készítünk, amelyet a Megyei Tanács vezetőivel is megtárgyalunk. Megítélésem szerint, széles társadalmi összefogással, a bányászok indítványa megoldható.

— A Városi Tanács augusztusi ülése jóváhagyta Komló 1971—75. évi városfejlesztési programját. A IV. ötéves tervre vonatkozó 244 millió forint milyen kontázban jut érvényre? Mik a legfőbb építési, városépítési célkitűzések?

— Hosszas munka előzte meg a IV. ötéves terv elkészítését. Több esetben tanácskoztunk bányászokkal, munkáskollektívákkal, tanácsdagokkal, népfőntaktívákkal. Sok hasznos észrevétel hangzott el a jelölőgyűléseken és a választási gyűléseken is. A terv összeállításánál, jóváhagyásánál ezeket is figyelembe vettük. A program lényegében az 1965-ben elfogadott és a felsőbb szervek által jóváhagyott koncepciót erősíti meg. Ennek lényege: tegyük kompletté városunkat! Itt elsősorban a korábbi időből származó adósságok felszámolására, a kommunális, járulékos beruházások pótlására gondolok. Fejlesztési alapunkon közel 244 millió forint áll rendelkezésünkre. Ebből az összegből 452 lakást építenek tanácsai beruházással. Ez a lakásszám nem elégti ki az igényeket. Ezért vállalati segítséggel, mindenképp előtt a Mecseki Szénbányák révén, OTP konstrukcióban családi házak építésével 5—600, összesen 1000—1100 lakást szeretnénk megépíteni 1975. végéig. Régi programja a városnak a nem megfelelő szolgáltatás. A fejlesztési alpból 9,5 millió forint támogatást nyújtunk a szolgáltatási iparág fejlesztésére. A vállalatok a szükséges összeget a maguk erejéből fedezik. Mi a Patyolai fejlesztésére 1,6 a villamossági gépjármű ktsz-nek 2,1, a GELKÁ-nak 2,0, az AFIT-nak 3,0, a városgazdálkodásnak 2,0 millió, az AFESZ-nek pedig 500 ezer forintot adunk. Különben az autószerviz teljes költsége eléri a 28 millió forintot. A Baranya megyei Vízmű Vállalat saját erőforrásból megépíti a Pécsi-tó és a kölyki vízkimelő közötti hálózatot. Ezzel a város vízellátása jelentősen javul. Bővül a kereskedelmi hálózat is. A bányásznap előestéjén adták át a MERUKER városi ruházati szakszűletét. Megépül az AFESZ ABC-áruház, a Sportsöröző helyén pedig vendéglátóipari kombinát létesül.

— A város, ezen belül a bányászok régi, kielégületlen kultúrúrszómját miként enyhítik? Mikor számíthatnak a bányászok az új művelődési ház megnyitására?

— Ebben az ötéves tervben a kulturális létesítmények megoldása vonatkozásában is előbbre lépünk. A Művelődési Minisztérium és a Városi Tanács közös erőforrásából megépül a zeneiskola, a KISZ KB és a Városi Tanács együttes beruházásából az úttörőház. Még ebben a tervciklusban elkezdjük a művelődési ház építését, amely korszerű mozi, szakköri és klubhelyiségeket foglal magában. Mint egy 20 millió forintot fordítunk utak, hidak korszerűsítésére, jelentős összeget a város közvilágításának, parkjainak fenntartására.

— A bányásznap és a város 20. éves jubileuma alkalmából milyen egyéb megnyilatkozást tervez a lap hasábjain keresztül?

— Fiatal a város, 20 éves. Ez a mi alkotásunk. Eddigi arcunk olyan, amilyenre erőnkől futatta. Büszkék vagyunk Komlóra még akkor is, ha ellentmondásokkal is terhes. Úgy ítélem meg, hogy az emberek városzeretete, tettevégyása nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a 25. évfordulót még nagyobb sikerekkel, jobb körülmények között ünnepeljük. Nagya értékeliük bányászaink hősies munkáját. A Városi Pártbizottság és a Városi Tanács nevében szorgos munkájukhoz kívánok bányászok köszönettel: Józserencsét!

Vizházy Imre

Megrendeltük a hidraulikus páncélpajzsot

A Várpalotai Szénbányák által gyártott hidraulikus páncélpajzs a jelenlegi időszak legmodernebb és legkorszerűbb biztosító berendezése. A VOB-HP-102 típuszámú pajzs körülbelül tízéves kísérletezés eredménye, már az ország sok bányájában alkalmazzák, sőt,

néhány nyugat-németországi bányában is felszerelésre került. A hidraulikus páncélpajzs előnye az egyedi fémáms rendszerrel szemben elsősorban az, hogy a dolgozók teljesen biztonságos körülmények között végezhetik munkájukat. Míg az előző szerkezeteknél a biztosítós a munkaidő 60 százalékát felemésztette, addig a pajzs alkalmazásánál ez az idő minimálisan csökken. Ezt a csökkenést az érték el, hogy a fejtésben elmaradnak az egyedi tákok ki- és beépítése és a szállító berendezés előretolásához szükséges tákok átrendezése. Ez az időmegtakarítás természetesen gazdaságosabbá teszi a fejtést is. Nagy előnye még a biztonságos munka mellett, hogy a jövőtérlet során szabadabbá váló főtérletet om-lásveszélye is minimálissá válik.

A gépesítés ismert nehézségei ellenére vállalatunk is érdeklődött a berendezés iránt. Szakembergárda vizsgálta meg az alkalmazás lehetőségeit, körültekintően figyelembe véve bányáink különleges geológiai adottságait. A vizsgálat eredménye alapján döntöttek úgy, hogy néhány helyen lehetőség van a szerkezet beállítására. Augustus 5-én írták alá a szerződést 50 folyóméter fronthorlok biztosítására elegendő páncélpajzs vásárlásáról. A rendelés áll 42 pajztagból és 3 vágatkeresztelési pajztagból. A szerződésben a leszállítás határidejét november 15-én állapították meg, a felszerelést pedig december 1-én fejeznék be.

A tervek szerint a kizemelt helyszín, ahol először áll munkába a hidraulikus páncélpajzs: Kossuth-bánya VIII. színt K/6 koncentráció 12-es telep.

Miniszteri kitüntettjeink

Verseny

A Béta-aknai Papp Lajos ifjúsági brigádja által meg-hirdetett munkaversenyhez, amely a KISZ VIII. kongresszusa tiszteletére történik, csatlakozik a Pécs-Bánya-üzem Duthweiler János által vezetett ifjúsági szocialista brigád. A felhívás minden pontját elfogadják.

Duthweiler János
brigádvezető

Ritter Tamás
KISZ-titkár

Kruller János
körletvezető

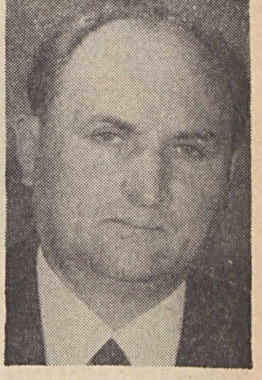
Donovál József vjájár
Kossuth-bánya

Balogh Jánosné adminisztrátor
Pártbizottság

Lenkei Ottó pl. csoportvezető
Igazgató

Litz József vjájár
Kossuth-bánya

Deckmann Henrik vjájár
Béta-bánya

A mai Kossuth utca egyik része

Foto: Nemesi

Miniszteri kitüntetettjeink

Gáspár Ferencné gépkezelő
Szénelőkészítő, Komló

Nagy Sebestyén segédvájár
Zobák-bánya

Nagy István 20. vájár
István-akna

Lévai Gyuláné segéd munkás
Karbantartó

Kiss Pál vájár
Kossuth-bánya

Így ünnepeltük a 21. bányásznapot

A Pécs-Bányász a 21. bányásznapra ünnepi megemlékezést szeptember 4-én tartotta a Puskín Művelődési Házban. Az ünnepségen a vállalat részéről jelen volt *Stier József*, a Mecseki Szénbányák Pártbizottságának titkára, valamint *Szili József*, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkára. Az ünnepi beszédet *Szokola Ferenc* tartotta. A beszéd után *Stier József* átadta a három miniszteri kitüntetést és az öt igazgatói dicséretet. Az öt üzemvezető dicséretet és a Bányász Szolgálati Erdemérem kitüntetés különböző fokozatait *Szokola Ferenc* üzemvezető nyújtotta át. Kedves epizódja volt az ünnepségnek a három bányász köszöntése, akik 40 évet dolgoztak a bányában. Névszerint *Hébert Jánost*, *Pauli Lajost* és *Garái Gáspárt*.

ÚJHEGY

Újhegyen *Kárpáti Ferenc* üzemvezető elvtárs tartott ünnepi beszédet a 21. bányásznap alkalmából. Megemlékezett a cseretűzi csendőrsortú áldozatairól, méltatta a bányászok nehéz, kimerítő munkáját. Az ünnepi megemlékezés után az üzem élénjáró dolgozói kitüntetésben, dicséretben részesültek. A vállalatvezetés képviseletében *Méhnyák János* gazdasági igazgatóhelyettes adta át az egy Bányász Kiváló Dolgozó kitüntetést, a 2 Igazgatói dicséretet és az 1 Kiváló Újító aranyfokozat kitüntetést. 17-en 25 éves, 26-an pedig 15 éves Bányász Szolgálati Erdemérem kitüntetésben részesültek, amelyeket *Kárpáti Ferenc* üzemvezető adott át.

VASASBÁNYA

Vasasbányán a bányásznapra ünnepi megemlékezést tartott *Méder Miklós* párttitkár nyitotta meg. Az ünnepségen az üzem dolgozóin kívül résztvettek a szegedi *Mészáros Dandár*, a vasasi termelőszövetkezet képviselői, valamint a területi párttitkár és a vasasi nyújtószakszervezet titkára. A vállalat részéről *Pozsgay Károly* műszaki igazgató helyettes adta át az egy miniszteri kitüntetést és a három igazgatói dicséretet. Megemlékezést a 21. bányásznap alkalmából *Gergő György* tartott.

ÉPÍTÉSI ÜZEM

Az Építési Üzem kultúrterében a bányásznapra ünnepi megemlékezést tartott *Duga Károly* SZB-titkár nyitotta meg. Ünnepi beszédet *Harka János* üzemvezető mondott. A vállalat részéről *Fábián Béla*, a Szakszervezeti Bizottság munkatársa volt jelen. Fábián elvtárs megemlékezett a bányásznapról, majd átadta az egy Bányász Kiváló Dolgozó miniszteri kitüntetést és a két igazgatói dicséretet. A 16 üzemvezető dicséretet és a Bányász Szolgálati Erdemérem különböző fokozatát *Harka János* üzemvezető nyújtotta át. Az ünnepi nagygyűlésen az üzem 200 dolgozója volt jelen.

GÉPKOCSI ÜZEM

A Gépkocsi Üzemben az ünnepi gyűlésen 200 fő vett részt. A megemlékezést a 21. bányásznap tiszteletére *Kovács János* üzemvezető tartotta. Az ünnepi beszéd után az üzem élénjáró dolgozói kitüntetésben, dicséretben részesültek. A kitüntetések átadását *Tóth Tibor*, a vállalat Szervezési Osztályának vezetője, a Gépkocsi Üzem patronálójának adta át. Egy dolgozó igazgatói dicséretben, 11 pedig a Bányász Szolgálati Erdemérem kitüntetés különböző fokozatát kapta.

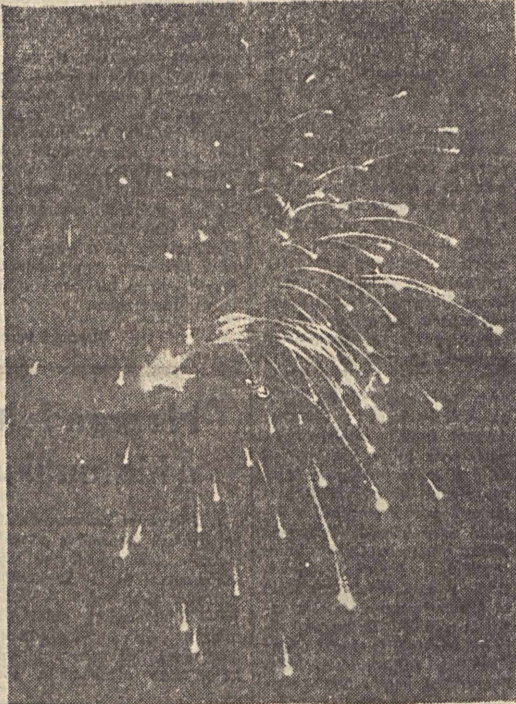
IGAZGATÓSÁG

Az Igazgatóság kultúrterében a 21. bányásznap tiszteletére rendezett

gyűlésen 55 dolgozó jelent meg. Az ünnepséget *Markó Imre* termelési főmérnök nyitotta meg. Ünnepi beszédet *Simonfi Dezső*, az Igazgatóság Szakszervezeti Bizottságának a titkára tartotta. Ünnepi köszönetje után *Schwarz József*, a vállalat politikai és gazdasági vezetése nevében átadta az egy miniszteri kitüntetést, az öt vállalat igazgatói dicséretet, valamint a 38 Bányász Szolgálati Erdemérem különböző fokozatát. Kiváló Újító kitüntetés ezüst fokozatában hároman részesültek.

KOSSUTH-BÁNYA

Kossuth-bányán a bányásznap tiszteletére rendezett ünnepi nagygyűlést

Tűzijáték. Cseretűzi, 1971.

Foto: Barna

SZÉNELŐKÉSZÍTŐ ÜZEM

A Szénelőkészítő üzemben a bányásznapra köszöntőt *Schuster András* üzemvezető tartott. Az ünnepi gyűlésen 100 dolgozó vett részt. Az ünnepi beszéd után *Suhajda Tibor*, a vállalat szakszervezeti bizottságának munkatársa adta át az egy miniszteri kitüntetést, a két vállalat igazgatói dicséretet, és az egy Kiváló Újító kitüntetést ezüst fokozatban. Adták az üzemvezetői dicséretet és a Bányász Szolgálati Erdemérem különböző fokozatát.

ZOBÁK-BÁNYA

Szeptember 3-án délelőtt a gesztenyési iskola úttörői virágcsokrokkal köszöntötték a bányásznap alkalmából Zobák-bányára dolgozókat. A szeptember 4-i ünnepségen 138 dolgozó vett részt. A vállalat részéről *Markvart Károly* Szakszervezeti Bizottság titkára és *dr. Káncsag Károly*, a KBF vezetője volt jelen. Kitüntették az üzem élénjáró dolgozóit.

DISZTAVIRAT

A KISZ KB Ifjúmunkás osztálya disztaviratban üdvözölte a mecseki bányászokat a XXI. magyar bányásznap alkalmából.

ANYAGELLÁTÓ ÜZEM

Az Anyagellátó üzemben *Dull László* üzemvezető tartotta a bányásznapra megemlékezést, az üzem kultúrterében. Az elsőbbséget helyet foglalt *Nagy Ferenc*, a komlói Városi Tanács elnökhelyettese, *dr. Kovács Lajos*, a vállalat szakszervezeti bizottság képviselője, valamint *Kapus Ferenc* alezredes. Az ünnepi beszéd után adták a kitüntetések és dicséretet, az üzem kiemelkedő munkát végző dolgozóinak.

TANBÁNYA

Tanbányán *Zobáki Béla* üzemvezető emlékezett meg az ünnepi gyűlésen a bányásznapról. Adta a 24 dolgozóknak a kiemelkedő munkája után járó megérdemelt kitüntetést és dicséretet. A fentiek közül 77 vőáranul részvétel anyagi és erkölcsi megbecsülésben.

BÉTA-BÁNYA

A bányásznap ünnepi megemlékezésén 100 fő vett részt. Az elsőbbséget a pártbizottság részéről *dr. Bánki Nándor*, *dr. Kecskés József*, a KBF-től, valamint a város képviselői. Ünnepi beszédet *Rapoll István* üzemvezető tartott. A megemlékezés után a kiemelkedő munkát végző dolgozók dicséretben, kitüntetésben részesültek.

KARBANTARTÓ ÜZEM

A 21. bányásznapon ünnepelte a 20 évfordulóját a Karbantartó Üzem. A kultúrteremben tartott ünnepségen a vállalat KISZ- és pártbizottság képviselőjében *Klepac Ottmár*, valamint a gazdasági vezetés megbízásából *Pintér József* volt jelen. Ott volt a társ Építési Üzem vezetőtestülete is. *Czédor János* üzemvezető ünnepi megemlékezéssel beszédet tartott *Pintér József* adta a miniszteri kitüntetést és a vállalat igazgatói dicséretet.

SZÁSZVÁR

A bányásznap tiszteletére rendezett ünnepi gyűlésen *Papp István* tartott ünnepi megemlékezést. A vállalat pártbizottsága képviselőjében jelen volt *Keszler Ferenc*. Az ünnepi köszöntő után *Gyrosok István* üzemvezető átnyújtotta a dicséretet és jutalmakat.

NAGYMÁNYOK

A Nagymányoki Brikettüzemben az ünnepi gyűlést 76 meghívottal, szeptember 3-án tartották. *Kerekes Ferenc* üzemvezető ünnepi beszédében az üzem saját helyzetét érintette. A megemlékezésen jelen volt a vállalat részéről *Fulmer József*, továbbá a járási, községi pártvezetők és tanácsok vezetői, illetve a községek egyéb intézményeinek az irányítói. Az ünnepségen kitüntették, dicséretben részesítették az üzem élénjáró dolgozóit.

Újból kiváló század

Pontosan fél tízkor motoros staféta hosta a lángot, melynek meggyújtása kezdetét jelentette a szigetvári ünnepségnek. A Mecseki Szénbányák Ifjú Gárda századának ez az ünnepség többet jelentett a hagyományos megjelenésnél, hiszen ebből az alkalomból kapták meg immár másodszor a megye legjobb ifjú gárda egysége kiváló százada kitüntetését.

Az ünnepség a fanfárok hangjával kezdődött, majd *Tinus János*, *Szigetvári Városi Tanács elnöke*nek megnyitóját hangzott el. Az ünnepi beszédet *László Emil*, *Szigetvári Városi Pártbizottságának titkára* tartotta. Beszédében meleg hangon köszöntötte vállalatunk ifjú gárda egységét, kiemelve azt a kiváló munkát, amelyet a nagyszerű kitüntetés érdemelt. Beszédét után közlegálással gratulált a Mecseki Szénbányák Ifjú Gárda százada képviselőjében ott lévő diszkrétes tagjainak.

hírek

— A KOMLOI BANYÁSZ HORGASZ EGYESÜLET szeptember 21-én külön autóbusszal a horgászok és családtagjai részére kirándulást szervez a Vadászati Világkiállításra. Jelenkezni lehet szeptember 9-én délután 5 órakor Kossuth-bánya kis-kultúrterében.

— VANDORZÁSLOK. Az Építési üzem 20 szocialista brigádja közül az I. felév értékelése alapján a legjobb brigádok közé tartozott a Gom-bos Károlyné könyvelési szocialista brigád nyerte el. A brigádot külön dicséret oklevélben részesítette a Magyar Nők országos elnöksége, a „vietnami takaró” mozgalomban végzett kiemelkedő munkájukért. A legjobb körletnek (Építészeti) járó vándorzászlót a 2-es számú építészeti brigád nyerte.

— POLGARI VEDELMI ÉRTEKEZLET. Béta-bányai polgári védelmi szervezetének parancsnoki állománya az ideiglenes parancsnok bevonásával törzs-értekezletet tartott. Megtárgyalták az 1971/72-es oktatási év megszervezésével kapcsolatos feladatokat.

— KIRÁNDULÁSOK. Széchenyi-akna Vukmann Imre és Keller János szocialista brigádok az elmúlt héten egynapos kirándulást szerveztek. Az első brigádnál az útirány *Szigetvár*, a másodiknál *Mohács*, *Baja* és *Vilány-Opató* volt. A hétvégi utat mindkét brigádnál a közös kasszából fedezték.

— ISKOLAPATRONÁLAS.

A Széchenyi-aknai *Wagner Antal* szocialista brigád megbeszélt tartott a tanévnyitást után a pécsbányatelepi általános iskola tanulóival és tanáraival. Megtárgyalták a 71-72-es tanév patronáló tevékenységének a lehetőségét.

— BANYÁSZNAPI KULTÚRTERESEN.

A Vasas-bányai üzemvezetőség és KISZ csúcsovezetőség a bányásznap alkalmából három napra vendégül látja a szegedi műszaki dandár parancsnoki és KISZ-küldöttségét.

— TULTELESÍTETTE TERVÉT.

Béta-bányán a *Papp Lajos* fejlesztési ifjúszociális brigád a vállalat 6,5 tonna/műszakos teljesítménytervét július 23-tól augusztus végéig 7,35 tonna/műszakra teljesítette. A terelés eredménye 120 százalék.

— A MECSEKI SZÉN-BÁNYÁK KISZ-BIZOTTSÁGA

szeptember 7-én, végrehajtó bizottsági ülést tartott Pécsen. Napirendként szerepelt a KISZ-választásokról szóló tájékoztató, a vállalat II. félév termelési-gazdasági feladatai a KISZ-szervezetek vonatkozásában, a 72-es évi KISZ gazdasági költségvetése, valamint a nyári vezetőképzséről, mozgósításról szóló jelentés.

— KOSSUTH-BÁNYA SZÁLLÍTÓ KISZ-ALAPSZERVEZET

lányai 2 darab takaróval járultak a vállalat „takaró Vietnami” felhívásához.

Egy napot Pécsért

Tizenegy éve 1960. augusztus 9-én hirdette meg a város az „Egy napot Pécsért” mozgalom, hogy megfelelő erkölcsi elismerésben részesítsék azon üzemeket és brigádokat akik a legtöbbet tették az elmúlt év folyamán a városért. A város szépítésében, iskolák, óvodák, napközi otthonok segítségével, utak, járdák készítésében, parkok és játszótérek létrehozásában kifejtett társadalmi munkát első ízben 1961. augusztus 19-én értékelték és jutalmazták meg arany-, ezüst- és bronzdiplomával. Idén immár tizedik éve került sor az értékelésre. Az elmúlt tíz év alatt 243 aranyplakettet, 265 ezüstplakettet és 217 bronzplakettet adományozott az üzem szocialista brigádjainak Pécs megyei város Tanácsa.

A Mecseki Szénbányák pécsi üzemében dolgozó szocialista brigádok társadalmi munkavégzésének értékelésére szeptember elsőjén a vállalat meszei központjának kultúrterében került sor, ahol az ünnepségen megjelent *dr. Bánki Nándor* a vállalat pártbizottságának gazdaságpolitikai osztályának vezetője és *Markvart Károly* a vállalat szakszervezeti bizottság titkára. *Dr. Bánki Nándor* köszöntő szavai után *dr. Sárvári János*, Pécs megyei város Tanácsának I. kerületi hivatalvezetője méltatta a vállalat szocialista brigádjainak társadalmi munkáját. Beszámolójában elmondta, hogy 1970 augusztusa és 1971 augusztusa között Pécsen 1 531 000 forint értékű társadalmi munka realizálódott, ami 64 679 munkaórának, illetve 8460 munkanapnak felel meg. Az elvégzett társadalmi munka hatvan százalékát a pécsi nagyüzemek dolgozói végezték el. Maga a Mecseki Szénbánya pécsi üzemének dolgozói 442 000 forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá az I. kerületben megvalósított munkához. A Városi Tanács képviselője kérte a megjelent

szocialista brigádvezetőket, hogy az elkövetkező időben is segítsék a tanács munkáját, majd átadta a diplomákat az elmúlt évben jó munkát végzett brigádok képviselőinek.

ARANYDIPLOMÁT KAPOTT

A Mecseki Szénbányák központja, az István-aknai *Csonka Ignác*, az újhegyi *Nünberger Géza*, a Széchenyi-aknai *Wagner Antal*, a villamos üzemi *Deák László* KISZ, a Széchenyi-aknai „Ságvári Endre” és *Sztanek János*, az István-aknai *Pernecker Imre*, a fűrés, és az Orbán Ferenc vezette szocialista brigád, továbbá az újhegyi *Bánki Donát*, a Széchenyi-aknai *Varga József*, az István-aknai *Hámán Kató* és a Sümegi *László* vezette „Ságvári Endre” szocialista brigád, valamint Széchenyi-akna, István-akna, az építési üzem és a villamos üzem István-aknai részlegének kollektívája.

EZUSDIPLOMÁT KAPOTT

Az István-aknai *Kovács Péter* és a Kozmann *Lajos* vezette szocialista brigád, valamint az István-aknai memókség és a szállítógép brigád.

BRONZDIPLOMÁT KAPOTT

Az István-aknai *Bayer Henrik*, a Petőfi-aknai *bányamentés*, a Széchenyi-aknai *Hell László*, a Kéki *Antal* és *Deák József* által vezetett szocialista brigád, a villamos üzem központi műhelye, az építési üzem *Csizmádia Gyula*, a vasasbányai *Lengyel József* és az István-aknai *Király Mihály* által vezetett szocialista brigádja. A társadalmi munkavégzésben kifejtett munkájukat aranyplakettel jutalmazták *Varga Józsefet* és *Sümegi Lászlót*, bronzplakettel *Hell Lászlót* és *Kéki Antalt*.

„Jelenthetjük a pártnak, hogy munkásőreinkre bármikor támaszkodhat!”

„Eskü: En, ... esküszöm, hogy a Munkásőrség hű, felelősségteljes tagja leszek. Híven a Magyar Népköztársaság Alkotmányához, törvényéhez, önként vállalt munkásőri kötelességeimet mindenkor, bármilyen körülmények között, becsülettel teljesítem. Vállalva minden megpróbáltatást, a munkásosztály hatalmát, szocialista hazámat, a Magyar Népköztársaságot feyverrel, ha kell, életem feláldozása árán is megvédem.

Esküszöm, hogy elvtársaim, parancsnokaimat a harcban támogatom, őket cserben nem hagyom. A parancsokat ingadozás nélkül végrehajtom. Fejveremet, felszerelésemet megóvom, azt a népi hatalom védelmére használom. Az általam, a szolgálóit tiktik híven megórom. Ovom és erősítem Népköztársaságunk feyveres erőinek és testületeinek szilárd egységét, elvtársi, testvéri barátságát, együttműködését.

Esküszöm, hogy pártom, népem, szocialista hazám elismerésével egyetértésbe soha nem bocsátkozom. Fejverem, munkámat, felvilágosított szöveget mindig szocialista hazám felvilágosítását szolgálom. A proletár internacionalizmushoz, a nemzetközi munkásosztály városi zászlajához mindig hű leszek. Ha pedig eskümet megszegem, sújtson a Magyar Népköztársaság törvénye, a párt, a dolgozó nép megvetése.”

A Munkásőrség Mecseki Szénbányák Zászlóalja parancsnokának, Dóri Istvánnak, tettük fel a kérdést az alkalommal:

„Hogyan értékeli a bányász zászlóalj 1971. évi tevékenységét?”

— Lényegében úgy összegezném, hogy nehéz volt ez az esztendő. Egyrészt azért, mert a törzsi tagjai és az aleggységparancsnokok közé is több új elvtárs került, másrészt az országos parancsnokság az eddigieknél fokozottabb összkövetelményt támasztott elénk, továbbá a kiképzés hatékonyságának növelését is feladatul tűzte. Az újonnan beállított törzstagok és aleggységparancsnokok, az idősebb munkásörök segítségével sikeresen oldották meg az évi feladatokat. Munkásőreink szintén megértették a fokozott követelmények jelentőségét és hozzáállásban, valamint a nehéz feladatok megoldásában helytálltak, amiért a legnagyobb elismerést érdemlik. Ezt támasztják alá egyebeként az országos parancsnokság által az év közben megtartott felügyeleti — miniszteri — szemle tapasztalatai is, amelyen a zászlóalj teljes állománya helytállt, és bizonyították azt, hogy megfelelnek a párt által támasztott követelményeknek. A felügyeleti szemle során zászlóaljként jó eredményt ért el, külön kiemelném a híradó aleggységet, az ellátó aleggységet, és a 4. század állományát, akik a „valóságban” hajtották végre feladatokat.

— Az év végéig még négy hónap feladatait kell megoldani a zászlóaljk. Mit vár a parancsnokság a munkásör állománytól?

— Mint a felügyeleti szemle is rögzítette tovább kell javítaniuk a különböző harcászati feladatok elérését, riadó esetén a begyülekezési normáinak betartását, a feladatokhoz való felkészülési gyorsaságát, az intézkedések határozottságát és azok maradéktalan megkövetelésének javítását. Ez valamennyi feladat, s ha e kitűzött célokat elérjük, a pa-

rancsnokság úgy értékeli, hogy az ez évben esetlegesen kapható nagyobb feladatoknak is eleget tudunk tenni.

— Érdekelne, hogy a bányász munkásör zászlóaljk milyen kapcsolata van a bányász ifjúsgálgal?

— Kapcsolatainkat jónak tartjuk, és sok irányúak. Alapvetően jó a kapcsolatunk a vállalat és üzemi KISZ-szervezetekkel és szakmai kapcsolataink kiterjednek az Ifjú Gárdra is. A munkásörökben nagyon sok fiatal teljesít szolgálatot, akiket éppen a KISZ-bizottság javaslatára vettünk fel a munkásörök tagjai sorába. Számítalan eset lehetne felsorolni, amikor a munkásörökben végzett tevékenységük alapján a KISZ-fiatlokat a párt tagjai sorába ajánljuk, szinte úgy mondanám, a munkásörökben nevelődtek ezek a fiatalok párttaggá.

— Kétdudott, hogy a munkásörök szolgálat-retteget plusz feladat vállalását jelenti. A vállalatnál végzett gazdasági munkát és a munkásörök szolgálatát hogyan sikerül összhangba hozni, illetve teljesíteni?

— A munkásörök alapvetően társadalmi feyveres testület. Ez viszont nem jelenti azt, hogy a szolgálattal járó összes kötelezettségét, társadalmi örökben hajtja végre a munkásör. A Politikai Bizottság határozata alapján az alapelv az, hogy a munkásörök teendők ellátását kétharmad részben társadalmi időben kell végrehajtani. Lényegében ez azt jelenti, hogy a munkásörök tagjainak, nagyon sok szabad időt, nem egyszer szabad szombatot, vasnapot, és ünnepnapot feláldozva kell ellátnia a vállalat kötelezettségét. Sokszor éjszaka, ha kell esőben és hóban, hidegben, és melegben, amikor más pihen vagy éppen szórakozik, munkásörökünk a nehéz gyakorlatokat teljesítik. Ma már elmondhatjuk hogy gazdasági vezetőink bázishelyenként is magukénak vallják aleggységeink munkáját és minden támogatást megadnak, hogy a munkásörök feladatokkal járó plusz kötelezettségeinket maradéktalanul végre tudjuk hajtani. Magukénak érzik, azért is mert a munkásörök többsége a bányásztag törzsgárdájához tartozik és rájuk a gazdasági munkában is az első sorokban lehet számítani. Ezt bizonyítja, hogy a zászlóaljhoz tartozó munkásöröknek 59 százaléka egy illetve többszörös kiváló dolgozó, 86% a szocialista brigádtag. Párt és társadalmi tisztségeket a zászlóalj tagjainak 59,6 százaléka tölt be. A vállalat a működéséhez szükséges elhelyezési és egyéb anyagi, technikai igényeinket teljes egészében biztosítja. Megragadom az alkalmat, hogy a bányásznap alkalmával a beszélgetés kapcsán külön szeretettel köszönetet mondjak a végzett munkáért, és a további feladatokhoz erőt és egészséget kívánjak. A bányász munkásöröknek esküjükhöz híven teljesítettek nehéz pártmegbízatusukat, és jelenthetjük a pártnak, hogy bányász munkásörökre bármikor támaszkodhat! — fejezte be kérdéseinkre adott válaszát Dóri István, a Munkásörök Mecseki Szénbányák Zászlóaljkának parancsnoka.

A korszerűbb, gazdaságosabb széntermelésért

A növekvő energiaszükséglet a szénhidrogének elterjedése mellett is megkívánja a hazai széntermelés szintjének fenntartását. Evente 26—28 millió tonna szénre számít energiagazdálkodásunk. A jelenlegi munkaerőhiány mellett azonban csak újabb géberuházásokkal, a jelenleginél gazdaságosabb széntermeléssel lehet ezt elérni. A bányák nagyarányú komplex fejlesztését szolgálta az az elmúlt évben kötött a NIKEX Kereskedelmi Vállalat és az Egyesült Magyar Szénbányák, s ennek alapján 1970-ben 480 millió forint értékben importáltak bányagépeket.

Ez évben még több modern bányagépet kapnak a hazai szénbányák, mint tavaly. Összesen 550 millió forint értékben vásárolnak szovjet, lengyel, NSZK és angol bányagépeket. Jelentős részt vállal a bányák fejlesztéséből a magyar bányagépgyártó ipar is. Összes ter-

melésének felét — 320 millió forint értékű gépet — szállítja a szénbányáknak. Mind a hazai, mind a külföldi gyártású gépekhez növelik az alkatrészyártást.

Fordulat történt az önjáró bányabiztosító berendezések beszerzésében: a szovjet és magyar szakemberek tárgyalásainak eredményeként ez évben hat ilyen berendezést kapnak bányáink, s ezen kívül nyolc jövésztöberendezést szereznek be a Szovjetunióból. Az önjáró bányabiztosító berendezések kapacitásának kihasználását segíti az a hét jövésztöberendezés és a 70 darab páncélkaparó, amelyeket a lengyel ipar szállít mintegy 80 millió forint értékben. Azok a bányák, ahol a geológiai viszonyok nem teszik lehetővé a szovjet és lengyel gépek alkalmazását, NSZK és angol jövésztöberendezéseket kapnak 60 millió forint értékben. Két angol önjáró-berendezésen kívül 2000 darab nyugatnémet könnyűfémot vásárolnak.

Miniszteri kitüntettjeink

Adám István 3. vjvár
Pécs-Bányüzem

Hegyi Ferencné segédmunkás
Építési Üzem

Németh János lakatos
Ujhegy

Tavali István vjvár
Széchenyi-akna

Légrádi István lűrészgépező
Anyagellátó

Bemutatjuk a megválasztott KISZ-vezetőségeket

Pécs-Bányüzem: Müller Gyula, a KISZ-bizottság titkára, Arató György, Baranyi Tihámér, Bernáth Margit, Borbás József, Burca József, Duthweiler János, Hajas Zsuzsa, Hell László, Jambriček József, Jiroszék Alojzáné, Kardos Ferenc, Kéki Antal, Kis Nagy Gyula, Kiss Gyula, Kovács R. Ferenc, Kómár Sándor, Krämer Flórián, Lombosi Jenő, Müller Gyula, Nagy József, Nagy Sándor, Nyers József, Selymes Árpád, Szandtner József, Sziebert Gyula, Svatt Zoltán, Török Lajos a bizottság tagjai.

Széchenyi-akna, Előkészítő alapszervezet: Nagy Sándor titkár; Németh Ferenc, Bányai István, Kürti György, Szirtes Tibor, Barjai László, Nyers József vezetőségi tagok.

Széchenyi-akna, külszín alapszervezet: Hell László titkár; Hajas Zsuzsa, Markvart László, Parragi Ferenc, Kirsching János, Hartmann Béla, Szandtner József vezetőségi tagok.

Széchenyi-akna, szexes alapszervezet: Nagy József titkár; Gali Albert, Gáspár József, Molnár László, Laskovics József, Balatonyi Károly, Kovács R. Ferenc vezetőségi tagok.

István-akna, szállítói alapszervezet: Soós István titkár; Tóth Lajos, Burca József, Váradi László, Krämer Flórián vezetőségi tagok.

István-akna, előkészítő alapszervezet: Ritter Tamás titkár; Kutas György, Domján Péter, Kis Gyula, Joó László, Duthweiler János, Sárosi Tibor vezetőségi tagok.

István-akna, külszín alapszervezet: Kis Nagy Gyula, titkár; Kis Lantos Márta, Hlászni Lajos, Palotai József, Sebestyén Ervin, Buchmüller Antal, Kómár Sándor vezetőségi tagok.

István-akna, szexes alapszervezet: Baranyi Tihámér titkár; Novák János, Réder János, Kuruczai Ferenc, Sipos István, Kaszai Gábor, Tátrai Zoltán vezetőségi tagok.

István-akna, Kutatási Osztály alapszervezet: Nagy Imre titkár; Svatt Zoltán, Zsarkó Lászlóné vezetőségi tagok.

A bányászok és a szövetkezet kapcsolata gyümölcsöző

— A bányászok és a szövetkezet kapcsolata sokirányú. Milyen tényezők mutatják, hogy szoros együttműködés alakult ki?

— Kérdeztük Pláviás Józsefet, a komlói AFESZ igazgatóságának elnökét.

— Közismert, hogy 1967-ig nem volt fogyasztási jellegű szövetkezet Komlón. A korábbi merev területi elhatárolás a városokban és a munkások településeken ezt nem is tette lehetővé, hanem fenntartotta az állami kereskedelem monopóliumát. A mi szövetkezetünk volt az ország első általános fogyasztási és értékesítő szövetkezete, amely ipari jellegű városban alakult meg. A bányászok körében jó talajra talált a szövetkezés eszméje. Ezt igazolja, hogy ma már az 5100 tagunknak mintegy fele bányász, akiknek valamilyen igényét szövetkezetünk elégíti ki. A szövetkezet szerves részévé vált a bányászváros gazdasági, társadalmi életének. A bányásznapot ezért joggal tekintjük szövetkezetünk ünnepének is.

— Az AFESZ ez idő szerint milyen profilal dolgozik?

— Szövetkezetünk nemcsak kereskedelmi vállalat, hanem annál több, mégpedig a tagság sokoldalú igényének kielé-

gítését célzó társadalmi, gazdasági vállalkozás. Ebből következik, hogy gazdasági tevékenységünk is sokoldalú. Mintegy 50%-ban, — de télen 70—75%-os arányban is, — mi látjuk el a város zöldséggyümölcs árúval. Van iparcikketüzletünk, ahonnan a tartós fogyasztási cikkeket ingyenesen huzhozszállítjuk. Van mezőgazdasági szalkoltunk, házikészítésményű hentesáru üzletünk, halbaromfi üzletünk, vannak büféink, presszóink, saját cukrászüzemünk, szikvízüzemünk, szeszfőzdénk. Kereskedelmi és vendéglátó forgalmunk évi 100 millió Ft körül mozog. Jelentős a felvásárlási tevékenységünk. Tagjaink termékeinek biztos piacot teremtünk. Jó áron megvásároljuk a baromfit, tojást, mézet, zöldséget, gyümölcsöt stb. A felvásárlás értéke évi 10—12 millió Ft. Segítjük a kertészkedőket, beszerzünk a műtrágyát, növényvédőszert, ellátjuk tagjainkat táppal, takarmánnyal. Műanyagipari feladatok és lakáskarbantartó szolgáltatási tevékenységünk is végzünk. Ipari termelésüket értéke évi 30 millió Ft. Tagjaink és a helyi közületek részére közműves-javítási, festő-mázoló, asztalosipari, parkettázási, víz-, villanyyszerelési szolgáltatást vállalunk. A sokrétű gazdasági tevékenység mellett gondot

fordítunk tagjaink kulturális igényeire és egész munkánkat tagjaink bevonásával, a szövetkezeti demokrácia betartásával végezzük.

— Komlón kívül milyen községek ellátását biztosítja a szövetkezet?

— Működési területünk Komlón kívül a környező 14 községre terjed ki. Bodolyabentől Szászvárig terjedő terület községei és Hosszúhetény tartoznak szövetkezetünkhez. Ezekben a községekben ránk hárul a lakosság teljes ellátása, mert csak nekünk vannak boltjaink.

— Milyen közelebbi tervezt foglalkoztatják a szövetkezetet?

— Legfőbb törekvésünk az, hogy a régóta tervezett ABC iparcikk áruházunk építését Komlón, a Kossuth Lajos utcában még ebben az évben elkezdjük, vagy legalábbis úgy előkészítsük, hogy a jövő év tavaszán elkezdhető legyen. Másik fontos törekvésünk, hogy a meglévő sokoldalú, hasznos gazdasági tevékenységünket stabilizáljuk, minőségileg megjavítsuk a szervezés, irányítás, ügyvitel és ellenőrzés funkcióit. Vagyis a további mennyiségfejlesztés helyett minden téren a munka minőségének és hatékonyságának növelése a közvetlen célunk.

— Milyen távlati elképzelések szerepelnek az AFESZ fejlesztési programjában?

— Szövetkezetünk IV. öt éves tervét a július 5-én megtartott rendkívüli küldöttgyűlés hagyta jóvá. Tervünk szerint az öt év alatt a forgalmunk mintegy 55%-kal növekszik. Ezen belül Komlón a város összes forgalmából való részesedésünk a jelenlegi 9%-ról 20—22%-ra emelkedik. Ez a körülmény jelentősen élénkíti a kereskedelmi versenyt. Az 5 év alatt összesen 27 millió nyereséget tervezünk. A hálózat fejlesztésére és felújításokra mintegy 17 millió Ft-ot fordítunk. A komlói áruház mellett új iparcikk-üzletet kívánunk létesíteni Hosszúhetényben, és boltjaink, vendéglőink jelentős részét korszerűsítjük. Tervezzük a szolgáltatások kiterjesztését, pl. a kisgépek, szerszámok kölcsönzési területén. Erősíteni kívánjuk a tagság és a szövetkezet kötődését. Tagjainktól nagyobb anyagi segítséget várunk, ezzel szemben tagjainknak további és többféle kedvezményt fogunk biztosítani.

— Hogyan készülnek a fogyasztói szövetkezetek decemberi kongresszusára?

— A decemberi SZOVOSZ-kongresszus fontos esemény

lesz a szövetkezetek életében, mert az új mechanizmus és az önálló gazdálkodás viszonyai között eltelt 4 év eredményeit összegezi és megszabja a jövőbeni helyes szövetkezeti munka irányát és módszerét. Az Országos Tanács kongresszusi irányelveit már augusztus elején kiadtuk a küldötteknek, hogy a tagsággal ismertessék, vitassák meg. Most dolgozunk a saját helyi irányelveink, akcióprogramunk kialakításán, amelyet szeptember végén a központi irányelvekkel együtt rendkívüli küldöttgyűlés elé terjesztünk. Dolgozunk körében már az év elején kongresszusi versenyt hirdettünk, amelynek fő célja a minőségi mutatók javítása. Ara törekvésünk, hogy a szeptemberi kongresszusi küldöttgyűlésen olyan közös állásfoglalást alkítsunk ki, amely a mi szövetkezetünk tagereklé munkáját is előbbre viszi és egyben hozzájárul az országos kongresszus helyes állásfoglalásához. Megragadom az alkalmat és az ünnep alkalmából valamennyi, de elsősorban bányász szövetkezeti tagjainknak erőt, egészséget kívánok.

Vizhányó

„Ez emberi kötelességünk”

NDK-kaleidoszkóp

DIAMUNKNA

A Karl-Marx-Stadt-i Műszaki Főiskola 1500 hallgatója három hetes nyári táborozásán részt vevő szovjet és cseh diáktársakkal együtt a lakótelep és a főiskola építkezésében segítettek.

A magdeburgi Építészmérnöki Egyetem mélyépítési fakultásának hallgatói az utóévi évi erővel végzett munkájukat könnyítendő újításokkal együtt a lakótelep és a főiskola építkezésében segítettek.

GÉPESÍTET TANTERMEK

A Lübbenau Krupszkaja felsőiskola 5-10 osztályainak tanulói az új tantervvel teljesen „gépésített” tantermekek felújítását majd tanulmányait. A hagyományos falitáblás vetítésvázsony és mágneses tábla váltotta fel. A tandíri katedra a modern szemléltető eszközök, köztük az iskolai tv távirányításra szolgál. Az első tíz tanterem újépítését már befejezték, a következő hónapokban kerül sor a többi tanterem korszerűsítésére.

FAUTÁNZÓ FÓLIA

A Leuna Művek vegyilázeme kísérletképpen új dekorációs anyagot hozott forgalomba. A Leukorthen nevű, műanyag-bevonatú fólia megtervezésében hasonlít a furnír-lemezre, a csiszolt fatáblára. Elszákhathatlan, lemosható, nem enged át a vizet és házilag könnyen felrakható akár a bútorkra, akár borításként a falakra.

HÁROMDIMENZIÓS RÖNTGENFELVÉTEL

Dr. Reuben Hoppensteln, magdeburgi mérnök, új felvétel és másolati eljárást dolgozott ki a röntgenfényképezésben. Eljárásával háromdimenziós röntgenfelvételeket lehet készíteni. A paciens lassan forgó asztalon fekszik, több felvételt készítenek róla, amelyet különleges lemosórendszer segítségével ugyanarra a filmre vezetnek át. Ha a filmet külön erre a célra készített úgynevezett „szemléltetőlélekbe” helyezik, a lefényképezett belső szervek háromdimenziósan, plasztikusan tűnnek elő. Az eljárást az orvosi röntgenfényképezés minden területén felhasználhatják.

IMMUNOLÓGIAI KUTATÓRÉSZEK

A Rostocki Egyetem tíz klinika és orvosi kutatóintézet munkatársainak közreműködésével immunológiai kutatórészeket alakított. A csoport kutatási eredményeit az akut és krónikus allergia betegségek felismerésénél és kezelésénél, a rák megelőzésénél és gyógyításánál, valamint a működőképes szervek átültetésénél használják.

JÓ SZOMSZÉDSÁG

A Karl-Marx-Stadt-i kerület asszonyai 1971 eleje óta több mint egymillió óra „jószomszédi segítséget” nyújtottak a tanuló és dolgozó nőeknek, a nyugdíjasoknak, az időseknek és a „betegnek”. A segítő munkában főként háziasszonyok és nyugdíjas nők vettek részt.

TENGERVIZ A SZALLODÁBAN

Rostock-Warnemünde-ben nemrég új vendéglátóipari egységet nyitotta meg a kaput. A 750 ágyas Hotel Neptun közvetlenül a tengerparton épült, minden ablaka a tengerre néz. A szálloda hullámfürdője föld alatti csőrendszer segítségével közvetlen összeköttetésben van a tengerrel; a hullámfürdőt állandóan friss tenger vízzel látják el. A mesterséges szálloda-bell tengeráramlás hullámai elérik a másfél méter magasságot.

Kézfogásuk magabiztos, erőteljes. Vestag cejgruhában lépnek be az ajtón. Bemutatkoznak:

— Fleisz József.

— Szeltner János.

Maguk mellé pakolják az elemőzsiával telt táskát, megkínálják egymást cigarettával, komótosan rágyújtanak. Szeltner markáns, napbarnította arcú, hangja mély orgániumú. Fleisz derűsen nyugodt. Mindketten szolgálatból érkeztek, bányamentők, ügyeletet tartottak. Szászváron a bányamentők egy hétig ötven vannak szolgálatban, az ügyelet letelte után mennek dolgozni. Ilyenkor elég kimerítő a szolgálati beosztás; reggel eljönnek otthonról és este későn térnek haza.

— Régóta bányászok?

Szeltner János és Fleisz József teljes mentési felszerelésben

— Kölyökkoromban meg sem fordult a fejemben az a gondolat, hogy én valaha bányász leszek — kezdte Fleisz József. Paksón éltünk, elég távol a bányavidéktől, úgyhogy az ilyen munkát csak hírből ismertem. Apám és anyám is a konzervgyárban dolgozott, családomban mai napig én vagyok az egyedüli föld alatt dolgozó ember. Aztán az ötvenes évek közepén, amikor országos sztrájkok nagy toborzások voltak, a mi városunkat sem kerültk el. Megtetszett az egyenruha, meg a bányászlelt igazgatóság, felhívásra jelentkeztem. Mikor apám megtudta, nagyon dühös lett, anyám meg egyenesen pánikba esett. Vigasztaltam őket, mondtam: ne izguljanak, ez is olyan munka, mint a többi, és elég sokat le-

het keresni. 1955-ben léptem be jártanulónak, 1958-ban szabadultam. Első időben volt egy kis félszem, de aztán megszoktam és megszerettem ezt az életet. Sokan azt mondják: veszélyes munka ez, a világ minden kincseért sem végeznék. Pedig hát ha betartjuk a biztonsági előírásokat, olyan, mint a föld felett végzett bármelyik nehéz fizikai munka.

— Az én múltam nem olyan színes, mint a kollegámé — veszi át a szót Szeltner János. — Nem jöttem volna bányászni soha, ha a szükség rá nem kényszerít. Megnősültem, jött a gyerek, kellett a pénz. Kereskedőként dolgoztam, kevés volt a kereset, gondoltam, míg megszedem magam egy kicsit, lemegyek egy pár évre dolgozni. Őszintén megmondom, sokáig nem tudtam megszokni, sokszor álomból is felriadtam. Amikor aztán bekerültem ebbe a kollektívába, ahol jelenleg is dolgozom, szinte minden megváltozott. Elmúltak a szorongások, a munka is könnyebben ment, igazi barátokra találtam. Ma már úgy vélekedem, nagyon nagy ígéretet kellene ahhoz kapnom, hogy munkahelyet változtassak. Legjobb haverok vagyunk Fleisz Jóskaival, családunk sokszor összejön. Együtt vagyunk munkások és bányamentők, együtt dolgozunk a IV. szint 19-es csapatában.

Szeltner hobbija a fotózás. Fényképek kerülnek elő, a munkacsapatról, a családi munkatársi összejövetelekről. A gyermekek mosolygósan néznek a fotókról, emlékeket, eseményeket idéznek.

— Miért lettek bányamentők?

— Nem kényszerít senki minket erre — mondja Fleisz. Őszintánkból tesszük, az az elv vezérel bennünket, hogy se-

gíts másokon, holnap te is bajba kerülhetsz. Fásztó ugyan a szolgálat, kimerítő a mentés, de úgy érzem ez emberi kötelességünk. Lent nagyon egymásra vagyunk utalva, furcsa lenne, ha valaki megtagadná a segítséget. Azt hiszem ilyen ember köztünk nincs is.

— Melyik volt a legemlékezetesebb mentésük?

A kérdésre Szeltner János válaszol. Nem azonnal, keresgéli az esetek között az olyat, mely legjobban megmaradt az emlékezetben.

— Szerencsére keveset kell kivonulnunk. Mikor vízszint riasztás van, szinte önmagunkra is megfeledekszünk. Nem ismerjük a lehetetlen helyzeteket. Azt hiszem két évvel ezelőtt történt az az eset, amikor a csillésre ráomlott a szénfal. Sacht végefelé jártak, mindenki készülődött, de ő még vízszintem még egy csillét megvárni. Ez volt a veszteség. Azonnal riasztottak bennünket, rohantunk le, kiástuk, s rákapcsoltuk a stimulátort. Hosszú percekig próbálkoztunk az élesztgetéssel, hiszen mindannyian úgy éreztük, van még pulzusa az illetőnek. Minden próbálkozásunk sikertelenül végződött. Csak később tudtuk meg, hogy még leérkezésünk előtt beállt a halál. A nagy izgalomban a lehetetlennel próbálkoztunk.

— Meddig akarják még csinálni?

— Mig egészségünk megengedi.

Fleisz József lekopogja az asztalon:

— Az pedig még hál'istennek megvan!

Békésy Gábor

A KGST 20 év múlva

A Financial Times című tekintélyes angol gazdasági szótárak nemrég írta: „... a szocialista integráció megalapításával a KGST több hatalmas nemzeti rendszert egyesíthet egy egységes regionális rendszerbe.” A KGST 25. ülésszaka meggyőzően bizonyította, hogy az „egyesíthet” terminológiát helyett nyugodtan írhatjuk az „egyesítést”. A Bukarestben a fogadott komplex program valóban igazolja a szocialista integráció valóban megvalósulását.

A gazdasági integráció általános világtendenciája. S korunkban, a múltak irradatában száradóan parancsolóvá válik. A tudomány fejlődése elvileg teljesítő új iparágakat hozott előtérbe, egész sor kövítéses kutatást tett meg az utóbbi években. A megfizethető, a szocialista integráció és a kooperáció nemzetközi me-reit.

Természetesen, ha a termelés általános internacionalizálásáról beszélünk, nem felejtkezünk meg azokról az elvi külföldes-gekről, amelyek a szocialista integrációt a tőkés integrációtól választják el.

Az utóbbi arra szolgál, hogy a monopóliumok erősítése abban a versenyben, amely a gyengébb partner kibátyosítását jelenti. A szocialista integráció épp ellentétes elvekre épül. A KGST egész tevékenységének alapját a szocialista internacionalizmus jelenti, az állam szuverenitás, a függetlenség és a nemzeti érdekek tiszteltetése tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás, a teljes egyenjóság és az egyenlőség, a kölcsönös előny és az elvtársias kölcsönös segítség képezi. A szocialista integráció nem párosul nemzetek feletti szervek létrehozásával.

A KGST-országok kommunista és munkáspártjainak vezetési és kormányfői 1969-ben Moszkvában a Tanács rendkívüli, 23. ülésén megkezdte a szocialista gazdasági integráció fejlesztésének alapvető feladatát és elvi irányításait. Ezek az elvek most Bukarestben egy komplex programban öltöttek testet.

A húsz évre szóló program megvalósítása az egész szocialista közösség gazdasági erejét hivatott növelni. Szilárdítja a testvérországok politikai egységét és összefogottságát, fokozza a szocializmus tekintélyét és befolyását világszerte. A 25. ülésükön elfogadott komplex program megvalósítása nem korlátozódik csupán a KGST kereteire. Más állam is, amely nem tagja a KGST-nek, teljes egészében, vagy részben részt vehet a program által felvett intézkedések megvalósításában. A KGST tagállamai a jövőben is fejlesztik gazdasági, tudományos és műszaki kapcsolatukat a többi szocialista országgal, tovább bővítik az érintkezési pontokat a fejlődő országokkal, valamint a fejlett tőkés államokkal, amelyek készek együttműködni a békés együttélés, az egyenjóság, a kölcsönös előny és a szuverenitás tiszteltetése tartása alapján.

ZAVOLZSSZKIJ a KGST-ültség tanácsosa

Békés Sándor:

Sok év után

A nyár olyan volt, mint egy fullasztó éjszaka: csendet és nyugalmat ígért, s aztán — mint mindig — most is csak bajt és vergődést hozott. A termelés zömmel a mélyszínteken folyt, a hetedik és nyolcadikon, s bár már évek óta mindenki az itt húzódik telepek elérését várta, most máról holnapra az emberek ellenségévé vált mindaz, ami a sok év óta művelt ötdik szintet meghaladta. A kapott, szénporos irradó-épület déli ablakai alatt szemlátomást nétek a palahányok: a telepek nemcsak hogy szegények voltak, de nemegyszer — minden eljél nélkül — meddőre is váltottak. A csapatok reggeltől estig szidták a támentelen követ, s alig várták, hogy az átkozott hetedik és nyolcadik szint után mélyebbre mehessenek...

A mester naponta többször is megállt az udvarra néző ablakok előtt, s hosszasan me-rengelt az egyre növekvő, lüstölő hegyek láttán. Néha a homlokát is az ablakhoz feszítette, s ilyenkor lentről olyannak tűnt, mint egy vártalanul felbukkanó, ismerősök után kutató szemmel. Az aknairnok, aki az emberek hite szerint mindenkinél

jobban ismerte Bajor, újabban azt híresztelte, hogy minden este a kocsmában törí a poharakat az öreg.

Negyvenhét éves volt. Tizenöt éve bányamester. Amikor először szállt le, egy darabka süvegcsukrot kapott útravalóul. Az apja arcára már nem emlékezett, a fejtsére azonban, ahol meghalt, nagyon is. Az idősebbek gyilkos fejtsének nevezték, ő — természetesen csak magában — Apa fejtsének. Újabban nagyon sokat gondolt erre, mint ahogy az is mind többször jutott eszébe: milyen sok arc tűnt el mellőle.

Nyugtalan volt és kapkodó. Mintha megritkult volna körülötte a levegő. Naponta kétszer-háromszor is végigjárta az üzemet; még a gépházba is benézett, pedig korábban évekig nem látta a gépezéket.

A bányától hosszú, salakkal terített út vezetett a kolóniáig. Kétoldalt szelíd gesztenyefák övezték, balról, lent a dombon, sötény szőlőtőkék sorvadtak. Esténként, hazatélve menet, újabban itt mindig megállt; megpróbálta elképzelni magát óráig a napon, kapavál a kézben... Legtöbbször sötét este lett,

mire hazaért. Furcsa szokása volt, már az ajtóban vetkőzni kezdett. Egyik kezével a kulcsot fordította, másikkal gombolkozott. Felesége az előszobában állt, kinyújtott kézzel, mint egy élő fogas. Az ágy vetetten várta. Pár percig mozdulatlanul fektült, lecsukott szemmel. Az asszony ilyenkor sohasem szólította meg. Később, amikor mozgolódni kezdett, halkan azt mondta: — Az asztalon az étel...

A mester feltápáskodott, de mielőtt felállt volna, néhány másodpercig az ágy szélén gubbasztott. Régen, évekkel ezelőtt, tényleg csak pillanatokra télt mind-egy, most azonban nemegyszer újra figyelmeztetni kellett: — Azt akarod, hogy kihűljön?...

Az asztalon mindig csak egy teríték volt. Ezen az estén először akadott fenn ezen Bajor. — Te nem eszel? — Már ettem — mondta az asszony, s olyan mereven állt, mint egy íjelt kérdőjel. — Mit főzél? — Amit kértél...

Bajor a hajszálerekkel szabdalta, kopott menyeyzetet nézte. Furcsa, távoli hóropogás volt az asszony hangja.

— Ezt én kértem?... — kérdezte, de nem nézett a feleségére.

Az asszony közelebb lépett hozzá.

— Hát akkor mit ennél? — Rántottát.

— Hány tojásból? — Hányból szoktam?

A zsir valószínűtlenül hangosakat pattant a lánnyalpa palacsintásütőben. Bajor kezébe vette a kést, magán elé húzta a kenyeret. Aztán hirtelen elhatározással mindkettőt visszatette a helyére.

— Mire meghül, itt leszek.

A sötétség mintha megnyújtotta volna a néptelen utcát; zihálva érkezett a kocsmába. Berúgta az ajtót, s miközben arra gondolt, milyen jó lenne egyszer mindent megmagyarazni az asszonynak, a csapos már elébe is tette a pálinkát. Marokra fogta a poharat. Ekkor valaki megérintette a karját.

— Nézd, jóska, ki van itt...

Kustor volt, egykori felvigyázója. — Igyon egyet, öreg — mondta jókedvűen —, nagyon kopott a szemem... A felvigyázó zavartan nézett, s megint azt mondta:

— Nézd már, ki van itt... Bajor átfogta a vállát, közelebb húzta a pulthoz, egy idegen hang azonban kettétörte jókedvű mozdulatát.

— Nem ismer már meg engem a bányamester elvtárs.

Ijesztő csend lett, mintha egy feldobott kő állt volna meg a fejük felett a levegőben.

Bajor a pult szélére koccsintotta a poharat, oldalra fordult, s tekintete ekkor összeakadt az idegen tekintetével.

— Szóka! — mondta.

Arca elhalványult, egy fél lépést hátrépett.

— Hogy az istenbe kerül maga ide?

Szóka lehajtott fejjel, távolba révedő szemekkel ült. Bajor óvatosan a zsebe felé nyúlt — valamikor sohasem lépett ki az utcára bicika nélkül —, mozdulata azonban félúton elakadt. Pontosan olyan szomorúan néz, mint akkor, tíz évvel ezelőtt, gondolta. A gáz-kihűtő híre a második szintű felújításban érte utál. Már kézeledett a műszak vége, éppen kilépett tartott. Jó kedve volt, valami olyasmi volt benne, hogy ha megkérnék, vagy utasítanák, akár az egész helyzet arányos tehetné az embereivel.

A csillás, aktúrára szalajlót

A Népi Lengyelország Kiváló Bányásza

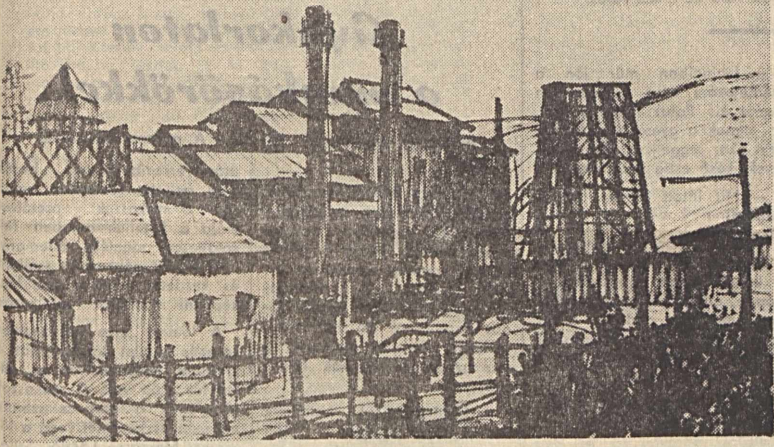
A bányászok között eltöltött élet

Az alapfoktól a felsőfokig

A lengyel bányászat egyik legnépszerűbb személyisége a bányamunkások szakszervezeti elnökségének elnöke, Michal Specjal mérnök. 1902-ben munkáscsalád gyermekeként született Czeszochowóban. Az első világháború után négy évig a vasútnál dolgozott, majd a bányászba „váltott át”. Az első időkben a Milowice-bányában dolgozott, s mint mondja — itt lett „rabja” a nehéz bányamunkának. Az alapfokon kezdte; rakodó volt. Később a bányamentőszolgálatához osztották be, majd, gépésze, gépészlakatos, és technikus lett a mentőállomásnál. Munka közben bepillantást nyert bányászati életébe, megismerte a napi élet gondjait, örömeit, problémáit. Pályája elején már bekapcsolódott a szakszervezeti munkába és rövidesen a titkári teendőket látta el. Ezzel párhuzamosan írói és újságírói munkát is folytatott; riportjai, regényei a munkások nem egyszerűen zárt és zárkózott életébe vezette be az olvasót. Az újságírói munkához mindmáig hű maradt.

A Bányász Szakszervezet 1945 márciusában tartott első összlengyel kongresszusán beválasztották az elnökség tagjai közé. Búcsút vett a Milowice-bányától s a szakszervezet kulturális és népművelési bizottságának vezetője lett. A következő években több fontos szakszervezeti funkciót töltött be, s végül a bányász-szakszervezet elnökségének elnöke lett. Ezt a tisztséget mindmáig betölti; munkájával jelentősen hozzájárult a bányász-szakszervezet fejlődéséhez. Legfontosabb feladatának mindig azt tekintette, hogy a bányászoknak jó feltételeket és minél biztonságosabb munkakörülményeket teremtsen. A széttagozott munka közben állandóan tanult; megszerzte a bányaműszerészi, majd a bányamérnöki diplomát.

Kiváló szakszervezeti munkásságának elismerésül Specjal parlamenti képviselő lett, tagja a Szakszervezetek Központi Tanácsa elnökségének és a LEMP Katowicei vajdasági bizottságának. Nemrég megkapta a „Népi Lengyelország Kiváló Bányásza” kitüntető címet.

Tokács Dező: Szénosztályozó (tusrjár)

(A mecseki bányászok képművészeti körének tagja)

VISSZAEMLEKÉZÉS

„Őrizze meg Komló a jövőben is a szocialista alkotómunka lenyűgöző varázsát, eleven hangulatát!”

Ambrus Jenő elvtársról a Magyar Szocialista Munkáspárt Pécs Városi Pártbizottságának első titkáráról azért kértem alkalmat a találkozásra, hogy Komló húsz éves jubileuma idején két évveldeli elzárult emlékeit megismerhessem. Ambrus elvtárs szívesen fogadott, és mint mondotta, öröme szolgálja, hogy komlói emlékeit elmondhatja:

„— Komló városát nyilvánította húsz évvel ezelőtt a szocialista iparosítás politikájának jegyében történt... — kezdte emlékezését a Városi Pártbizottság első titkára, majd gondolatait így folytatta: — Használom, vagy Komlótól nagyobb település az országban sok volt azonban Komló azok közé a kevés települések közé tartozott, amelyek népgazdasági jelentősége közmert. A jónőségű mecseki szénmedence újonnan feltárt szénmezőit rejtette földje alatt. Az iparosodó országnak pedig nagyon nagy szüksége volt a fűtő és villamos energiára, a hazai földalatti bányászott, kocszolható szénre. Ezért Komló építése, a bányák fejlesztése minden szempontból elsőrendű és kiemelt feladat volt. Számomra a városát nyilvánítás évfordulója különösen emlékezetes, mert akkor — 1951 szeptemberében — engem ért az a megtiszteltetés, hogy a megyei pártvezetés képviselőjében az

ünnepi gyűlés egyik szónoka lehettem.

Elmulhatatlan emlék bennem az a nagy elhatározás és akarat, amely az újszülött város lakóit — bányászokat, munkásokat, műszakikat, és hozzátartozóikat — áthatotta a jövőt illetően. És az 1951-es bányásznapon, amikor városra lett Komló, sejtettem sem volt, hogy néhány hónap múlva magam is ott fogok dolgozni, mint a Központi Bizottság pártszervezője.

Szeretném felidézni az 1952 február tizedikei aktíválás előkészítését, amely a kőbányászat barakképületben zajlott le itt hirdették meg a harcot 10 ezer folyóméter feltáróvárat kiépítéséért. Ez volt ugyanis a feltétele annak, hogy a szénter melés az akkori 60-80 vagonról rövid két év alatt elérje a 480 vagonra. Komlóra érkezésekor ennek az aktívának a jelzava itt hirdető transzparensek fogadtak szerte a városban.

Minden bányászember tudja, mit jelentett ez a nagy vállalkozás: felszínre hozni a föld alól az a rengeteg kőzetet, amit a vádaktól kitermeltek, és leszállítani az ácsolatokhoz szükséges fennmennyiséget egyetlen fatermes aknán — amilyen akkor Kossuth-akna volt, és közben a régi mezőkben termelni a szén, felszínre juttatni azt.

Mindenből kevés volt, emberből, anyagból, energiából. A régi, tizezer kőbányásos munkaszervezést sürített levegője a megkoszosodott fejtőfalaknak és fűrészeknek kevés volt, az új szénőzetek építése késett. Ez a földalatti hőség, a légáramlat rendezetlensége miatt még ezt a sürített levegőmennyiséget is, kényserűségekből, sok helyen meg kellett csapolni.

Ez volt a föld alatt. A felszínen az újszülött város egy nagy katonai táborhoz hasonlított. Szállást kellett biztosítani az újonnan érkezőknek, lakást építeni a letelepedőknek. Megépíteni az altárú, szénosztályozót, gyors ütemben felhúzni a mélyítés alatt álló aknák tornyait, a város magját képező középületeket, iskolákat, a kórházat, boltokat, és mindent, ami az élethez szükséges.

En azóta is Komló fejlődését, szépülését, a régi küzdelmes napok és évek szemszögéből figyelem. Örömmel fordulok meg a városban, és szívesen kezdek régi barátaimmal, ismerőseimmel, elvtársaimmal, a városukat magasztosan szerető komlói emberekkel. Mint a szomszéd város, Pécs, egyik lakója szívvel kívánom, hogy Komló őrizze meg a jövőben is a szocialista alkotómunka mindenkit lenyűgöző varázsát, eleven hangulatát! — fejezte be megemlékezését Ambrus Jenő elvtárs, a Pécs Városi Pártbizottság első titkára.

Kovács Imre

A donyeciek jelene és jövője

A Szovjetunióban évről évre növekszik a szén kitermelése, 1975-re eléri a 685—695 millió tonnát, ebből 215 millió tonnát adnak az ukrán bányászok.

A XXIV. kongresszus irányelvei szerint a kilencedik ötéves terv — 1971—75 évek — időszakában be kell fejteni a donyecik bányák rekonstrukcióját és az új bányák építését. Ezek egy része antracitot és kocszolható szén termel, pl. az Abakumov bánya öt és félszer tonna kiváló minőségű kocszolható szénrel naponta.

A bányában a termelés teljes egészében gépesített. Az elkövetkező öt évben befejezik a bányák műszaki fejlesztését, a kitermelés gépesítését és automatizálását. Ez többszáz bányászkezelő szabadít fel, illetve átcsoportosításukat teszi lehetővé.

A gépesítés és automatizálás a termelékenység fokozása mellett jelentősen megjavítja a bányászok munkafeltételeit.

tak, képtelen volt összefüggően elmondani a történeteket, egyre csak azt hajtogatta: Szóka a készlet alatt van és sír.

— Majd odamegyek és lefoglalom a könnyeit — mondta, mert rögtön az jutott eszébe: ezek az átkozottak csak kitárláltak valamit, hogy ne kelljen ráhúzni azt a másfél órát...

A felvigyázó megint megérintette a karját:

— Hát nem ül le hozzánk? — Időm éppen van — mondta Bajor, s egy bizonytalan lépést tett Szóka asztala felé.

Ugyanaz a pillanat volt ez, mint tíz évvel ezelőtt. Amikor Szóka magához tért, s végignézett az ágy mellett álló vezetőkön, egyedül ő tért ki a szeme elől. Nyikkant a szék, érezték egymás lehetését.

— Jól van? — kérdezte Bajor.

— Jól — mondta Szóka.

A négy hatalmas öklő már összeért az asztalon.

— Egy ideig minden este vártam — mondta Bajor, s elnézett az utcai ablakok felé. — Minden sorok előtt az volt az érzésem: maga áll mögöttem...

— Ezek óta készülök — mondta Szóka.

— Az ápolók megmondták...

— Különösen az első évek voltak nehezek...

— Egyszer a bicskát is kinyitottam a zsebemben...

Hirtelen elhallgattak; most döbbszentek csak rá, hogy mindketten mára gondolnak.

— A gáz mindenkit becsaphat — mondta Szóka csendesén.

— Be — mondta Bajor —, a gáz sose ismerheti ki az ember...

Pontosan emlékezett mindenne. A vágat széles sávban határolta a széntelepeket, a művelési jegyzőkönyvek tanúsága szerint azonban ezekben a telepeken még sohasem volt gázkötés. De mára is emlékezett. Látta, amint a fűrészgáztól távolgók emberek az újabb túlóra hírére földre ejtik a gépet. Szóka hangját is őrizte a füle: bányamester elvtárs, ebbe bele kell dögnie az embernek...

— Mondjon valamit, mi újság van?

Ugyanaz a hang, s mégis más.

— Azért jött, hogy ezt megkérdezze?

— Azért.

— Es a bosszú?... (ez a szó attól a pillanattól feszítette a mellét, hogy megglátta Szóka; ki kellett hát mondania.)

— Régen volt.

Most néztek először egymás szemébe. Szóka nagyon sokszor állt szemtől szembe ezzel az arccal, azt követően is, hogy elhagyta a bányát, úgy vélte, minden-

kinél jobban ismeri, most mégis megdöbbszent: az emlékezetében őrzött, hideg, vakemény vonások helyén egymásba fojlyó, fáradt ráncok sokasága feketélt.

— Még mindig megmutatja az újoncnak, hogy kell nyomni a gépet? — kérdezte.

— Nemigen.

— Amikor én iderültem, mindenki azt mondta: csak a mestert nézze.

— Négyszer vagy öt éve, hogy úgy érzem: egy kő van a mellemben.

Szóka bólintott: ő is úgy érzi.

— Szén van? — kérdezte.

— Nem olyan, mint régen.

— A 121-esre emlékszik?

— Sose lesz olyan fejtésünk.

— Öt méter vastag volt, a telep.

— Most meg olyanok, mint a nadrgászj...

A kocma szinte teljesen üres volt, a terem közepén csak ök három ültek. A felvigyázó felállt, s a pulthoz kocogott.

— Hármad adjál — mondta. Aztán hirtelen mást gondolt, s hozzátette:

— Es magadnak is egyet.

Marokra fogta a poharat, s néztek egymást.

— Az a legrohadtabb, hogy az ember már aludni se tud... — mondta Kustor.

Szóka elkomorodva bólintott.

— A mester volt az áltató.

Mire felértünk a szállásra, már aludtunk...

— A munkát nem én találtam ki — mondta Bajor. Hangja ingerült volt. — En világgal megmondtam mindenkinek: csak az maradjon, aki erre adta az életét...

A felvigyázó elvörösödött, fészkelődni kezdett. Úgy érezte, ő rontott el mindent.

— Nem is azért mondja Szóka...

— Tudom én, miért mondja!

Most megint valami olyasmit érzett, mint amikor esténként Szóka vár. Biztos volt benne, hogy nem térhetnek ki egymás elől, mint ahogy azt is természetesen vette, hogy az emberek nem tudják megérteni, miért kell a dolognak úgy történniük, ahogy történnék. Amikor a hírhözök elmondták, hogy a műtét után Szóka egész éjszaka az ő nevét emlegette, nem csodálkozott. Minden világos volt: ha van bűnbak, a baj is könnyebb...

— Igynk — mondta Szóka, s megérintette a kezét.

— Ihatunk.

Egyetlen mozdulattal lehajította a méregörö italt. Csend volt, bár mindhárom érezték, mondanuk kellene valamit. Nyílt az ajtó: megjött az első délutános.

— Elég korán kiszálltak — mondta Kustor, látható megkönnyebbüléssel.

A mester megnézte az órát, minden rendben volt: ilyenkor

már jönni szoktak az emberek. Tudta, húsz percen belül egyetlen szék se lesz üres. Hirtelen jökedve támadt. Szinte érezte, amint végigkuszik testén az óram. Otthon volt, magához való emberek között.

— Mire gondolt, Szóka? — kérdezte.

— Olyan, mintha tegnap jártam volna itt utoljára.

— Az Áltól milyen?

— Asszonyok való.

A csapos végigkacsázott az asztalok között, s teletöltötte poharaikat.

— Hát ez? — kérdezte a mester.

— Ökör iszik magában — mondta a csapos és mutatta: az órá is tele van.

— Hát akkor...

— Egészségére — mondta Szóka.

Mind a négyen lenéig italták.

— Emlékszik a rumpartikra? — kérdezte a csapos.

— Akkor az volt a divat — mondta Szóka, s nevetett.

Bajor letette a poharat, egy pillanatra maga elé meredt, s aztán hirtelen elhatározással azt mondta:

— Na, gyerünk!

— A bányára? — kérdezte Szóka, s megremegett.

Az aknát sápadt, fehér lény folyta körül. Szóka úgy érezte: meleggott. Álltak a csatlós mellett, s néztek, hogy száll a kasba a

felügyelet. Már csukták a rácsot, amikor valaki felismerte.

— Szóka, maga az?

A csatlós visszarántotta kezét az indításlézőről, s hátrahélezett.

— Ez nem igaz — mondta. Mindenki kiszállt.

Az öregebbek egymás szavába vágva kérdeztek. Később, mikor ketten maradtak, Szóka megfogta Bajor karját.

— Most már csak lent kellene körülnéznom...

— Lemegyünk — mondta a mester.

— Ezzel a lábbal?

A felhúzott nadrgászár alól kivillantak a mulbó nikkeltett pántjai.

— Azon a guritón múltott a termelés — mondta Bajor, s elnézett. — Ha az nem készül el időre, leült volna az egész bányá...

— Emlékszik, volt idő, amikor kétszáz százalékos csináltak? — kérdezte Szóka.

— Egyszer huszonnégy órát voltam odalent...

Csapódott az aknaajtó: visszatért a kas. A csatlós kigurította a teli csillékét. Dressedet tolt be, csöngtetett.

Szóka lassan gurította csillékét után nyúlt, belemarkolt a szénbe.

— Nem akármilyen emberek voltunk — mondta csendesén.

A mester bólintott.

— Nem akármilyenek...

Amikor az ember kilép a sorból

Milyen egyszerű volt minden. Beszélgettünk a hús szobában, évtizedek eseményei elevenedtek meg. Béke-akna, Vörös Hadsereg, a Duna, Afrika, az Országház, Pécsbánya, 1945, 1956, Hajdu Gyula... Emlékezetes nevek, helyek s dátumok. Kőrütlöttünk distargyak, porcelánok, metszetek. Egy vitrin zsúfolásig tele. István-akna makettje. Egy díszdoboz: markáns fiatal férfi arccal díszítették. Ajándék egy bányász-művész. A búcsútatón kapta, Persze a művészi szabadság! Az alkotó örökre, fiatalnak látta a 51 éves Pataki Mihályt. Már rég nem találkoztunk — félek: hátha az én vázlatom egy kissé fardatobbnak, egy kicsit idősebbnek tünteti fel, mint valójában.

Órák óta rémiszt az üres fehér kézirtpapír. Dátumok. Mellyik a legfontosabb? Emberek. Ki volt a barát, s ki az ellenség? Események. Mellyik volt kedves, s mellyiknél rándult össze Miska bácsi arca?

Akkor, ott az erdőszéli házban csak beszélgettünk, néha megittunk egy pohár vörös bort. Kétéveset. Azt mondta Miska bácsi, az idén meggették a méhek, a darazsak, ami kis szem volt. A szárazságban tönkremegy minden, a kert sem így szokott kinézni. Kiszáradt virág, fa, föld — még az ember is.

Szemétől az akjáig három párhuzamos ránc szalad, szemében halvány fények játszanak. Csak akkor élénkül, amikor a dédunokáról, a legkisebbéről esik szó. Közel félvszázados házasság, nagy család: gyerekek, unokák, dédunokák... Kétszer is megkér: csak keveset, csak keveset.

— Már nem szeretem a nyilvánoságot, már nem vagyok fontos.

Keserűséget, csalódást keresek szavaiban, csak megbékélést, pihenni vágyást találok. Vitaközni szeretnék: most is fontos. Tagja a Megyei Pártbizottságnak, Szabolcsfalun minden ügyes-bajos dologával hozzászól, a bányásznapon versengnek az üzemek: melyikbe menjen. Minden évben Pécsbányán az első, hazafele aztán a Puskinban fejeződik be a bányásznap.

Pécsbánya, 1956.

— Az egy siralmas nap volt. Én nem akartam igazgató lenni, a párt állított oda. Marosán, Hajdu Gyula, Laki Pista bácsi jött értem: vállaljam el.

Az akna kapu előtt még szovjet tankok álltak, a feljavításban szinte forrt a levegő. Valaki elküldte magát: az elvtárs látott már bányát?

— Nagyon rosszul indultak a dolgok, s mégis hihetetlenül gyorsan rendbejött minden. A kirabolt, beruházásokkal elmaradt, korszerűtlen bányákban csodát műveltek az emberek. Igaz, akkor még sokan voltak. Nekem még voltak tapasztalt öregjeim, nagy tudású középkorostály és rengeteg erős fiatal. Sajnos most a fiatalok nem jönnek, az öregek meg elfáradtak. Négyezer egymásután elnyertük a Minisztertanács és SZOT Vörös Vándorzászlaját.

Akkor a pécsbányai bemutatkozásnál nem volt idő arra, hogy elmondja, megmagyarázza a néhány százak ki ő, honnan jött. Csaknem 20 ezer ember várt arra: mit tesz. Nagyon lesz-e a kenyer? A bányamunka 100 év alatt szinte alig változott — az új magyar talásváz hoz-e a bányásznak egy kis napsugarat?

Ház az erdő szélén. A fák a ház mögött a kerítésig loadoznak. A kertben öreg diófák. Szemben dombra kapaszkodik az erdő. Ut tör utat a palahányó felé, a Szabolcs-patak csörgedezik szelében. A bányában ered, a falun csetlik. Botlik keresztül, Újhegyre szelnek mosnak vele, aztán már lassan vándorol a Dráva felé.

— Néha reggel kimegyek a puskával az erdőbe, estig 25 kilométert is bejárak...

Én egy hosszabb útról szeretnék hallani. Pataki Mihály ebben a házban született, s mindig visszatért ide. A városban zaklatott volt, itt közel az erdő, a palahányó. Acsend világa. Az otthon itt volt, de ő évtizedekig „utazott”.

— 1917-ben vettek be Béke-aknára. Két év múlva átmentem a demarkációs vonalon a vörösközhöz.

A huszas években munkát keres az országban, s csak 1932-ben jöhet haza Béke-aknára. 1945-ben, az első választáson beavoltatták az üzemi bizottságba. Még nem voltak tisztázva a vagyoni jogi kérdések, még nem dönt el kié is a DGT. Akkor még nem rendelkeztek szabályozták a tennivalókat, a választott emberek jó, vagy rossz belátása szerint történt minden.

— Cseréltük a szününket élelemért, ruháért... Csodálatos idők voltak, mindenért meg kellett küzdeni, az üzletek üresek voltak, s csak az tartotta bennünk a lelket: majd lesz minden! Olyan szívesen soha nem dolgozott a nép, mint 1945 és 48 között.

— Elurásodtunk. Hála isten! Így jól De talán egy kicsit túlságosan az egyéni érdekek kerültek előtérbe...

Kicsit nagyot léptünk. 1948-ban Pataki Mihály, a MESZHART igazgatója, majd később vezérigazgatója lett. Elvégezte a Vörös Akadémiát, megtanult németül és oroszul. Ebben az időben a hajózás volt az egyetlen csatorna, amelyen Magyarország kapcsolatba került a világkereskedelemmel és egy kicsit a diplomáciával is. Nem volt gyógy-

szerünk, nem volt pénzünk, sokszor talán a mostani értelemben nem is egészen illegális úton hoztunk be.

Barátok nélkül, információk hiányában, egy félig elpusztult flottát, korszerűtlen bányákat kellett irányítani. Négy tengerjáró, 35 vontató, 150 uszály és a személyhajók járták a vizeket. Pataki Mihály Észak-Afrikától Távol-Keletig követte a hajókat személyesen, rádióval, ezer ólmalan éjszakai gondolatban, több ezren álmában.

— A hajózásnál akkoriban még Horthy rokoni csapatostul dolgoztak. Hava is helyezte volna el őket az ellentenger-nagy? Sokszor forró fejű voltam, nem sokat tudtunk akkor a szocializmusról. Ha nem ment valami: most ezt kell ki-rúgni, most azt... Szerencsére a szovjet tanácsadók józanbábok voltak. Ennél jobbat tudsz — kérdezték. Nem. Akkor miért?

— A két baranyai szénbányászati tröszt egyesítésekor: két igazgató helyett csak egy kellett. Minden osztályvezetőből kettő volt. Meg kellett magyarázni: te is érsz annyit, de mit csináljak, ha csak egy lehet. Közel 1000 ember dolgozott a két igazgatóságon — csaknem fele sértődött ember-ré vált, pedig nekünk szükségünk volt rájuk. Ekkor már nem volt helye meggondolatlanságnak. Még abban is külön vélemények voltak: hol legyen az igazgatóság, Pécssett vagy Komlón. Szerencsére itt voltak a barátok... Másképpen nem is lehetett volna... Korszerűsíteni kellett a bányákat, tüzek, gázkitörések, balesetek...

— Most mintha mások lennének az emberek. Nem lehet azt mondani: fogják meg emberek, majd így lesz, meg úgy lesz...

A KGST-országok segítségével

A Szovjetunió és KGST partnerei ezidáig több mint 350 ezer szakmunkást képeztek ki a fejlődő ázsiai és afrikai országok számára. A munkások a szakmát a szocialista országok segítségével épült és épülő kohászati, gépipari és más üze-

— Emlékszem: néha leszállás előtt felkapaszkodtam ide Béke-aknára, aztán kiálltam a dobogóra. Mondom: baj van emberek, legyenek belátással. Kiszállásra odaküldtem 500 üveg sört. Néhány napig a villamosok nem győzték a szén elszállítani. Aztán csak kérdezték a bányászok: mikor kell szén, mert innánk már egyet.

Mi is iszunk a vörösből. A délután hűvösödik. Beszélgettünk a képviselőségről. Az első felszólalásról, amikor az ember az izgalomtól alig tudja olvasni saját írását, s arról az időről, amikor az ipari bizottság tagjaként szinte az egész ország dolgát már kristálytisztán látta.

Elmúlt.

— Amikor az ember kilép a sorból, nehéz... Aki szerény, aki elégedett, annak egy kicsit könnyebb. Húsz évig kocsi hozott haza, most szívesen felszállok a buszra. Annak nehéz, aki akkor sem akar lemondani a nagyvilági életéről, amikor csak a nyugdíja a hatalma. Gyorsan szaladnak a napok. Munka a ház körül, a szőlő... Sokszor összejönnek a barátok. Gyakran kint alszunk a szabolcsi hegyben, onnan való ez a kis vörös.

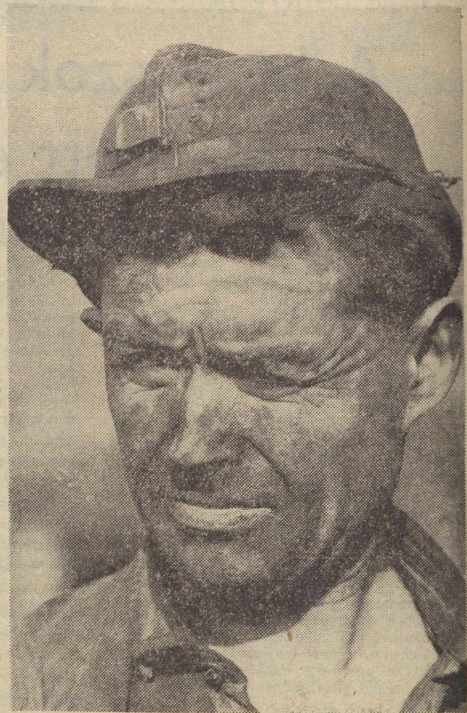
— Hajnalban már jön a dédunokám (az erdőszélen egész kis Pataki-telep alakult, itt laknak a gyerekek) csak velem akar reggelizni. Ha elmegegyek, késő estig vár rám.

— Mit látott az én nagyapám?

— S mesélem mit láttam... Jó volt hallgatni, kár, hogy a konok papír, gepszerkezet, írógép olyan nehezen legyőzhető, mit sem tudnak arról, milyen az, amikor az erdőszéli házban a vadászpuska alatt férfiak beszélgetnek.

Lombosi Jenő

Bányászportré

Fénykép a mecseki bányászok ipari és munkaszervezési kiállításának anyagából

Gyakorlaton a munkásörökkel

Augustus 24. Reggel fél hat.

A parancsnok szava

A Steinmetz Miklós munkás-összeállítás harmadik századának elhelyezési körtében pattogó parancsszavak jelzik, hogy a század személyi állománya készen áll valámire. A Szabadparancsnoki irodában Szarka János parancsnok és helyettese, Terkovits Ferenc tartanak a szakasparancsnokoknak eligazítást.

— Elvtársak! — hallatszik Szarka János hangja — elérkezett ahhoz a naphoz, amikor bebizonyíthatjuk, hogy az eddigi foglalkozásokon elsajátítottakat a gyakorlatban is tudjuk alkalmazni. Mint tudják, az 5. számú harcserű lövegparancsnok, amelyet ma hajtnak majd végre, éves kiképzési tervünknek egyik fontos állomása. Kérek mindenkit, hogy tudása legjavát adva hajtsa végre a gyakorlatot.

után Terkovits Ferenc beszél meg egy-két fontosabb tudnivalót a szakaszok vezetőivel, majd a katonás rendben felsorakozott személyi állománnyal együtt gépkocsira szállunk és kezdetét veszi a tulajdonképpeni munkásörök foglalkozás.

A lötrére érve ugyanolyan katonás rendet tapasztalhat a kívülálló, mint amilyen az elindulás előtt volt. A szakaszok elfoglalják a parancs szerinti helyüket és kezdetét veszi a lövészet. Mészáros László, Szilágyi Sándor, Schmidt László szakasparancsnok helyettesek és Sárközi László géppuskás szakasparancsnok vezényszavára az egyes rajok katonás rendben végzik a feladatokat. A pisztoly-, a géppisztoly-, a géppuskalövészet, valamint a kézigiránadóbbas igen nagy figyelmet követel. Nem csoda, hogy mindenki maximális koncentrációval igyekszik azon, hogy biztosan célba találjon.

Mint Dóri István, a zászlóalj parancsnoka a lövészet közben elmondta, az eredmények igen jók. Mindenki igyekszik azt nyújtani, amit az eddigi foglalkozásokon elméletben elsajátított — emelte ki Dóri elvtárs.

Amikor a lövészet a végéhez érkezett,

mintegy parancsnokra a ragyogó augusztusi napsütést komor viharfelhők váltották fel, és mintha dézsából öntenék, úgy zuhogott az eső. De ez a keletlen intermezzo sem szakította meg azt a jókedvet, harc-készséget, amely az egész személyi állományra jellemző volt ezen a délelőttön. A munkásörök még egyszer felelevenítették az egyes gyakorlatok eredményeit. Megbeszélték, hogy mit csináltak jól és mi volt az, amin a jövőben még javítani kell.

Mire a gépkocsira szálltunk, a nap ismét ragyogott, mintegy jelezvén, hogy a kelles kollektíva becsülettel helyt állt ezen az augusztusi napon.

Szabó Lajos
tudósító

Ami egy igazgatói dicséret mögött rejlik

(Születésnapjára edzésként szántam e riportot: a bányászok nevében nyújtom át szeretettel.)

Ha nem ismerném, kerestem volna az üzemorvos, mert a Kossuth-bányai ügyeletlen, kopogtatásra, egy bányászegyenruhába biltözött ember nyit ajtót.

Lassan indul a beszélgetés. A családra hirtelen szakadt gond, édesapja halálhíre elkísérte Poleczky László doktort munkahelyére is. Előbb róla esik szó, aki tizenkilencben karhatalmista volt. Aztán visszakarodunk a mához. Arról taggatom: mi is történt azon az emlékezetes forró júliusi napon?

— Fél négytől lettem volna inspeksiós. A béta üzemorvosai rendelől a fél harmas busszal jöttem le. A trösztépület elé érve, a nővér és a bányamentős gépkocsivezető jelentette: „Kossuth-on kasszakadás történt, azonnal a helyszínre kell menni!”

Atültökődés nem volt idő. Magához kapta a mentőládát, és robagat fel az aknához. Az Országos Mentőszolgálat kocsijai, ügyeletesei, — dr. Hámosi Károlyai az élen — már ott voltak. Az elsősegélynyújtásra, a sérültek ellátására az aknánál készenlétben állt dr. Gadó István és dr. Tóth László is.

Rövid eligazítás következett, majd dr. Szakács Dezsővel, Weisz Józseffel, és Kincses Józseffel, leszálltak a X. szintre. Onnan átjutottak a karambolozott aknához.

— Felmásztam az akna létráján és a bányamentős segítségével felülről, a vezérlő mellett becsúsztam a kassba. A rendkívüli viszonyok közepette, vagyis a szűk helyen is sikerült ellátnom a sérülteket. A bányászok hősiessé kitarítottak. S ebben a bányá-

mentők is részeseke voltak. Akkor nem volt idő, de később felfigytem: Németh Imre rajparancsnok vezetésével, Dékány János, Tamás János, Doszpod Imre, Gézi Ferenc teljesített szolgálatot.

Most is szerényen fogadják az elismerő szavakat.

— Tulajdonképpen csak a kötelességet teljesíttem...

Mindenki tudja többről van szó! Egy új keletű, szineskötésű igazgatói dicséret is tanúskodik erről, amit Garamvölgyi János írt alá, 1971. augusztus 10-én.

A dicséror oklevél természetességét dr. Dános László üzemi főorvos levele is megerősíti. „Mint orvos, igen jól képzett. Véleményem szerint kitűnő szakember. A betegekkel való bánásmódja minden követelménynek megfelelő, körültekintő és lelkiismeretes.”

Sokan mondják: gyógyító munkáját jelentősen elősegíti, hogy szakosodott.

— A betegek nemigen törődnek azzal, hogy az orvos tanul-e, számukra az a legfontosabb, hogy egészségük helyre álljon. A növekvő feladat azonban megköveteli a nagyobb tudást, az életben való jártasságot. Ezért a cum laude minősítéssel 1956. szeptember 19-én szerzett orvosi diploma mellett elvégezte a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemét, 1969-ben pedig az üzemorvosképzés után szakorvosnak nyilvánították.

Poleczky László még fiatal orvos, élete teljében kapta a kitüntető elismerést, ez a kedves esemény véletlenül egybe esett a születésnapjával.

Vizhányó Imre

A kék arany tárháza

A kilencedik éves terv során — az 1971–75 években — a szovjet földgáztermelés több mint másfélszeresére emelkedik és eléri a 300–320 milliárd köbmétert. A nagy ipari centrumok közelében bővítésre kerülnek a földgáz tárházak. Ezek a tárházak nem mások, mint a földkéregben fellelhető hatalmas üregek, amelyek korábbi földgáz-kitermelések során keletkeztek.

A volgai Szaratov város közelében „épül” egy ilyen tároló. A gáz ide Közép-Azsiából, — sok ezer kilométeres távolságból — érkezik és hamarosan eléri a meghatározott szintet. A Peszcano-Umeti és a többi tároló ebben a körzetben összesen 10 milliárd köbméter földgáz tárolókat képes felhalmozni. A gáz beérkezését és fogyasztását automaták fogják ellenőrizni.

Szerkesztői üzenet

Varga András, Győre: Az 1971. júliusában megjelent kormányrendelettel kapcsolatos kérdésére a Mecseki Szénbányák szakszervezeti bizottsága részéről Fábián Béla szb-titkár helyettes válaszolt. Minthogy a lakásépítés vállalati támogatása feltehetően sok embert érint, ezért a szakszervezeti bizottság levelét ezúttal részletesen ismertettük.

„A Mecseki Szénbányák kollektív szerződésének 4. számú mellékleteként adtuk ki a lakásépítési támogatásról szóló szabályzatot, amely a 3/1969. (I. 24.) PM—EVM—MUM. sz. rendelet figyelembevételével készült.

A lakásépítési támogatás feltételei:
— az részesülhet támogatásban, aki társasházépítésben vagy csoportos családi ház építésben vesz részt, illetve az OTP-től örökösítést vásárolt és a vállalat által adott támogatásból az építkezés, vagy a vásárlás költségeit teljesen fedezni tudja;

— másodsorban az kaphat támogatást, aki rendelkezik a kollektív szerződés mellékleteiben meghatározott munkaviszony és egyéb szociális feltételekkel;

— a támogatás csak Pécs, Komló, illetve Szászvári közgazgatási területén történő építkezéshez vagy lakásvásárláshoz adható.

Mivel Varga András olyan helyen épít, amely nem tartozik közigazgatásilag a fenti helységekhez, így az üzemigazgató utasította el ilyen irányú kérését. A vállalat érdeke ugyanis az, hogy a rendelkezésre álló összeget — a sok igénylő közül — azoknak juttassa, akik a fent felsorolt helységekben kívánnak maguknak lakást biztosítani. Ezzel a munkajáratok igénybevétele csökkenthető. Tehát nem arról van szó, hogy Varga András nem érdemelné meg a támogatást, hanem arról, a sok rászorult közül elsősorban azok kapják a vállalati hozzájárulást, akik az üzem közelében is telepednek le.”

Mikróbákkal a bányatűz ellen

Ma már senki sem emlékszik az 1884-ben, a Hawking Valley bányában bekövetkezett katasztrófára. Elfelejtették a tönkrement tulajdosok nevét is, de a tűzvész — amelynek eredetét megfejteni azóta sem tudták — még ma is tombol a mélyben. A sokmillió dolláros áldozat a tűzvész megfékezésére hatástalan maradt. A felszínre 3 ezer hektár földterület terméketlenül vált. A régebben épített házak romhalmazzá váltak, újakat pedig senki sem épített.

Tűzvész ellen még a legkorábbi bányászat sincs biztonságban. A bányatűz kezükönyve azt mondja, hogy a bányában nincs egyetlen hely, amelyet ellenőrzés nélkül lehetne hagyni. Ez természetes is: a szén kitünetően ég, ráadásul öngyulladásra hajlamos. A lexikon szerint: „Ha szén nyitott edénybe tesszük, észre vesszük, hogy egy idő után a hőmérséklete egyre emelkedik és 36 óra múlva lángnyelvek jelennek meg.” Elegendő egy megfelelő nagyságú szénkupaot felügyelet nélkül hagyni, ahol friss levegő éri. A kupac belsejében mintegy húsz nap múltán a hőmérséklet fokozatosan emelkedik majd eléri a kritikus 50 C fok

értéket. Ettől kezdve minden 10 C fok hőmérsékletemelkedés kétszer gyorsabban következik be. Igen rövid idő alatt 300 C fok hőmérsékleten, fellobban a láng.

A bányákban különös tűzbiztonsági szolgálatot szerveznek. Az a feladata, hogy megakadályozza a levegő és a szén, a találozást. Ezért a vágotokban beton falakat emelnek, eltérítik a legkisebb rést is. Ujabb ajánlanak egy másik módszert is, víz és mágiumi keverékkel kell bepermetezni a szén. Ez a módszert először csehszlovák bányások alkalmazták.

A hegy változóknak, mintha élőlény lenne. A nagy nyomás alatt a szénmezők változtatják arculatukat. Minden egyes jelenséget megfigyelni fizikailag lehetetlen, tehát az öngyulladás veszélye mindig fennmarad.

Mindezen problémák ismeretében felmerül a gondolat, mi lenne, ha a légszigetelés „élne”, képes lenne a — talajmozgás következtében keletkező — réseket önmagától befedni. Ez lenne a bányások legnagyobb segítségére. A kérdést természetesen követni, betonnal, műgumival megoldani nem lehet.

Teljesen újszerű útra tért Dzidziduri, a Grúz Tudományos

Akadémia tagja, valamint Mcsedlisvili és Cincadze, a műszaki tudományok kandidátusai. Szakmájuk szerint bányászok, de most mikrobiológiával foglalkoznak.

Még a század elején felfedeztek bizonyos baktériumokat, amelyek számára kitűnő táplálék a metángáz. Ezek az anyagcsere folytán nehezebb szénhidrátokat termelnek, egyes tudósok szerint az olajmezők kiterjedését is nekik köszönhetjük.

A grúzai Bányagépesítési Intézetben ezt a kérdést új módszerekből vizsgálják meg. Nem a metán megsemmisítésére, hanem útjának elzárására törekedtek a mikróbák segítségével. De a metán útjának elzárása egyben az oxigén — az öngyulladás fő okozójának — elszigetelését is jelenti. A cél érdekében nem falnak, hanem légszigetelő telegeket létrehozni képes mikróbákat kellett kitenyészteni. Az egyetlen fontos kérdés a szaporodás gyorsasága volt.

A bányában a baktériumok fejlődéséhez a körülmények kedvezőek. A hőmérséklet alig magasabb, mint 20 C fok, jelenlétük a nedvesség hiányában. Van elég oxigén a lélegzéshez és kellő mennyiségű metán a táplálkozáshoz. A mikróbák alkalmazkodása az új környezethez általában 3 hétig tart, de a tenyésztési idő maga lehetne rövidebb is.

A megfelelő törzs kitenyészése érdekében a kutatók a többszörös áttelepítés bevált módszeréhez folyamodtak. Az áttelepítések során mindig a legmegfelelőbb törzseket válogatták ki és vitték újabb helyre.

Az eredmény minden várakozást felülmúlt. Az egyes baktériumtörzsek nem hetek, hanem két-három nap alatt alkalmazkodtak az új környezethez. A mikróbákat tartalmazó vizes oldatot a szénfalakra permetezik. A falakon hamarosan több milliméter vastag hátya keletkezik, amelyet még újjal is nehéz átböki. A mikróbák behatolnak a résekbe is, a hátya benővi az egész falat, az oxigén elzárja a széntől.

Az eljárást, mint találmányt máris szabadalmaztatták.

V. Gyemidov

Tanácskoztak

a vállalati munkaverseny-felelősök

A közelmúltban érkezeltek tartották az üzemek versenyfelelősei Sikondán. A baróti hangulatú összejövetelen Morkó Nándor, a vállalat versenyfelelőse, a szocialista munkaverseny jobb megértése, a brigádmunka fellendítése érdekében, több új gondolat bevezetésére tett kezdeményezést.

Javasolta: — a szocialista brigádmunka témaköréből egy vetélkedő szervezését. A kérdések között szerepelnek ismeretterjesztő kérdések, szabályozási gazdasági kérdések

— Hasznos lenne, ha az azonos profilú üzemek brigádjai ki tudnák cserélni tapasztalataikat. Az így szerzett ismeretek segítenék a termelési problémák előbbre vitelét, megoldását.

— Az üzemek munkaverseny felelősei alkotásnak egy szocialista brigád, mely szorosabban tenné egymás közötti kapcsolatokat. Mindenki érezné, hogy tagja egy szocialista brigádnak.

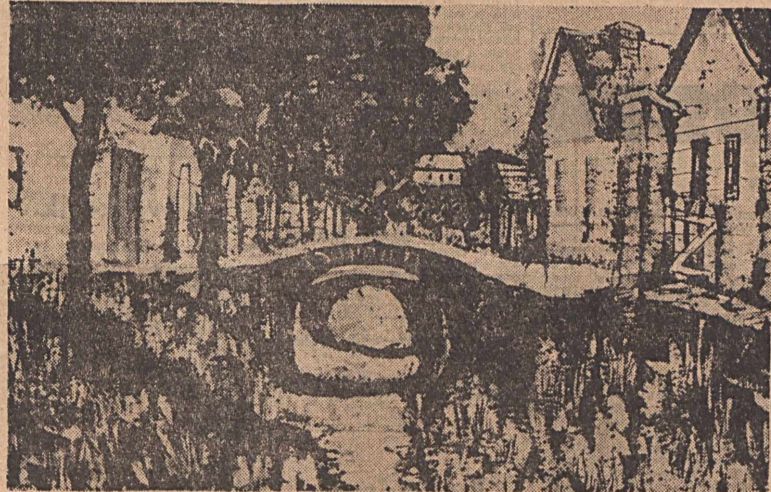
— Hallassanak többet magukról a brigádok. Adjanak hírt munkájukról a brigádeket, a bányamunkás hasábjain, az IV. évenként megjelenő szocialista munkaverseny hirdőba is.

A munkaérkezeltek résztvevői javaslatokat elfogadták a hozzászólásokat meghallgatták. Elhatározták, hogy a munkaverseny vetélkedőt november 7-e tiszteletére rendezik meg. A megszervezésére, a kérdések kidolgozására bizottság alakult.

— R —

Bányászok a vezérlőasztalnál

Az ukrán szénbányászok részére olyan gépeket és berendezéseket terveznek a moszkvai és harkovi mérnökök, amelyek segítségével a szén emberi kéz érintése nélkül jut a külszínre. Az automatizálás és távirányítás rendkívül gyors, naponta húszméterre előrehaladást biztosít az elővájásokban. Négy munkahely ilyen ütem mellett naponta 16 ezer tonna szén ad, s a munka termelékenysége tízszeresére növekszik.

Takács Desső: Mecseki utcaszélet (tusrójs)

(A mecseki bányászok képművészeti körének tagja)

Külpolitika:

Nagyon találó összehasonlítás jelent meg az elmúlt napokban egyik hetilapunk hasábjain, amikor a szudáni eseményekkel foglalkozó cikkének „Ha a rinocérosz meglódul...” címet adta.

A rinocérosz, az afrikai orrszarvú Szudán állam címében szerepel Gyanakvó természetű, a látása gyenge és ha megriasztják súlyos testével mint harcokos renálú támadósdó.

Mennyire találó ez a természetrajzi leírás is a napjainkban Szudánban folyó eseményekre. Bizonyos tekintetben erre emlékeztet a szudáni kormányának a Dzsafar Nimeri körül létrejött hatalmi csoportosulásának a július 23-i puccskíséret utáni magatartása.

A politikában jártasabb ember is nehezen igazodik el az igen bonyolult vallási, nacionalista politikai kérdések szövevényében, amely szinte kivétel nélkül minden afrikai fiatal államot jellemez. Hogy honnan indult el Nimeri, az tisztán áll előttünk, de hogy hová jut el, meddig megy el a baloldali üldözésben azt ma még nehéz lenne megállapítani.

Mielőtt az 1971. július 23-i eseménnyel foglalkoznánk,

„Ha a rinocérosz meglódul...”

igen röviden célszerű áttekinteni az ország másfél évtizedes történetét. Azt az utolsó másfél évtizedet, amely bővelkedik véres fordulatokban, puccsokban, ellenpuccsokban, melynek szintje betetőzése a július 23-ai utáni vérvizataros terrorhadjárattal.

Szudánt a XIX. század végén szállta meg az angol katonaság, az ürügy a rabszolgakereskedelem elleni küzdelem volt. Az ország 1899-től közös egyiptomi–angol dominiumként szerepelt Faruk egyiptomi király 1952-ben is Egyiptom és Szudán királyának nevezte magát.

1955. december 29. Abdul Fattah Hasszán, a szudáni ügyek egyiptomi minisztere nyilatkozik, hogy a kormány elismeri a szudáni parlament december 15-i döntését a függetlenség kiáltásáról.

1956. január 1. Szudánban kikiáltják a függetlenséget. 1956. július. A parlament megvonja a bizalmat Azhari miniszterelnöktől a Nemzeti Unionista Párt vezetőjétől. Az új kormányfó az Umma párt főtitkára Abdullah Kholil lesz.

1958. november 17. Abbud tábornok puccsot hajt végre, átveszi a hatalmat. Ezt katonatisztek összeesküvése követi, amelyet a tábornok lever.

1959. május. Szudán és Szenegál megalakítja a Mali Államszövetséget, amely igen rövid életű, mivel 1960. június 20-án kiáltják ki, s pontosan két hónap múlva feloszlík.

1964. októberében a katonai diktatúrát polgári rendszer váltja fel, Khetm al Kalifa miniszterelnök vezetésével ideiglenes kormány alakul. Kezdetben haladó programmal jelentkezik, de nem sokkal később erősen jobbra tolódik.

1966. januártól márciusig egymást váltják a különböző ellenpuccskíséreltek.

1966. decemberében letartóztatják Mahgubot, a Szudáni Kommunista Párt főtitkárát, Ahmed el Sejket, a Szudáni Szakszervezeti Szövetség főtitkárát és mintegy négyszáz haladó szellemű szudánt.

1968-as év államcsínykíséreltek, sikertelen puccsok ére. Ekkor következett 1969. május 25-e, amikor 12 tiszt és 424 katonas Dzsafar Mohamed Nimeri vezetésével magához ragadta a hatalmat.

1969. május 28. Szudán elismeri az NDK-t. Ugyanebben az ében június 3-án államotitási tervet tesznek közzé. Jobboldali puccskíséreltek egész soráról lehet hallani. A puccskíséreltek 1970-ben tovább folytatódnak.

1970. januárban ismét letartóztatják a Szudáni Kommunista Párt főtitkárát. A kommunista párt elítéli a kormányt, mert eltért az 1969. májusi programtól. A kommunista párt belől azonban nincs egység Nimeri támogatásának kérdésében.

1971-ben betilják a baloldali szervezeteket.

1971. áprilisában Nimeri bejelenti, hogy Szudán csatlakozni fog az Arab Közösségek Szövetségéhez.

1971. július 19-én reggel egy katonatiszti csoport Atta örnagy vezetésével megdönti a kormányt. A hatalomátvételt vertelem volt. Atta örnagy földreformot, igazi forradalmat, demokratikus kormányt ígért. Irak fölitélen támogatásról biztosította az új kormányt. A rádió

közleménye szerint Nimerit házi őrizetben tartják.

1971. július 20. Az új miniszterelnök, el-Nur Oszman Londonban nyilatkozik.

1971. július 22-én el-Nur Oszman-t és a forradalmi tanács tagját szállító angol repülőgépet leszállítják Líbiába és a két szudáni politikusot lefogják. Még ezen a napon este Nimerit visszahelyezik a hatalomba. Atta örnagyot és társait letartóztatják. Négy katonai büntetőtanács alakul. Nimeri teljes leszámolárról beszél.

A hatalom átvételére szövetkezett katonatisztekkel való leszámolás véres és kegyetlen volt.

Ez a „harmadik világ” országaiban nem ritka, nem is szokatlan jelenség. Az üldözés azonban néhány nap alatt kiterjed a kommunista és más haladó személyiségekre. Nagyon valószínű, hogy a megtorlásnak ártatlan emberek is áldozatul estek. Túlzott egyszerűsítés lenne a megtorlást és a kommunisták üldözését Nimeri és hívei „pánikhangulatának” tulajdonítani. Inkább feltételezhető, hogy a puccs után létrejött zavaros helyzetet a Nimeri környezetében is megtalálható nyugatbarát elemek a maguk hasznárára, az antimperialista politika gyengítésére, Szudánban az arab országokkal való szembeállítárára, s az ország haladó társadalmi erőinek megsemmisítésére igyekeznek felhasználni.

1971. július 28-án kivégzik a Szudáni Kommunista Párt főtitkárát Mahgubot elvártást, de erre a sorsra jut a Lenin-békedíjas Ahmed el Sejk is, a Szudáni Szakszervezeti Szövetség főtitkára is.

Romlik a kapcsolat a szocialista országokkal is, amely meg nyilvánvaló a diplomaták kiutasításában és visszahívásában. Az azonban meg lehet állapítani, hogy Nimeri kormányának kapcsolata az Egyiptomi Arab Köztársaság és Líbia kormányával nem romlott, sőt tovább erősödött.

Nimeri elnök hatalmának megszilárdítása után — a július 23-i rádióbeszédében hangzottak szerint — továbbra is az 1969-es májusi forradalom politikai irányvonalát igyekszik követni, amely lényegében megfelel az arab országok együttes antiimperialista irányvonalának.

A kegyetlen leszámolás azonban igen súlyosan érinti Szudán kommunistáit. A főigazgató bíróság működése, a kommunista üldözése gyengíti Szudán haladó erőit és Nimeri kormányát szükségképpen szembe fordíthatja természetes szövetségeseivel, az imperialista ellenséges arab országokkal. Ez nem lehet célja Nimeri elnöknek, sem a Szudáni Forradalmi Tanácsnak.

Dr. Hortobágyi István

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 37. SZAM

ÁRA: 40 FILLER

KEDD, 1971. SZEPTEMBER 14.

A Kupagyőztesek Európa Kupája szerdai fordulójában a Komlói Bányász nem kisebb labdarúgó együttest látott vendégül, mint a Crvena Zvezdát. A csapatban hat jügoszláv válogatott található: A képen balról jobbra: Dujkovic, Dorics, Krivokucsa, Antonijevics, Dojcsinovszki, Kéri, (álló sor); Jonkorics, Kereszti, Acsimovic, Mihajlovics, Dzsajics

Tanévnyitó az esti egyetemen

A Komlói Városi Pártbizottság nagyertermében 50 résztvevővel nyílt meg szeptember 8-án a Marxista-Leninista Esti Egyetem komlói tagozata.

A városi Pártbizottság nevében Szilvási József köszöntötte az első éves hallgatókat, és az elnökségben helyet foglaló Schwarcz Józsefet, a Mecseki Szénbányák Pártbizottságának

osztályvezetőjét, Benkő Lászlót, a Marxista-Leninista Esti Egyetem tanszékezőtő tanárát, Szűcs Istvánt, az esti egyetem komlói tagozatának vezetőjét.

Tanévnyitói ünnepi beszédet Schwarcz József tartott a Mecseki Szénbányák pártbizottsága és az esti egyetem oktatási igazgatósága nevében köszöntötte a megjelenteket. Mint

mondta, az 1971/72-es oktatási esztendő több szempontból azonos az elmúlt évvel. A különbség jelentőségében nyilvánul meg. Ugyanis az idei tantervben szerepel az MSZMP X. kongresszusának, az SZKP XXIV. kongresszusának és az idén beindult népgazdaságunk átvészes tervének elméleti feloldozása. A Baranya megyei esti egyetemen 50 tanár tanít és több mint 1100-an tanulnak tovább fejlesztik marxista-leninista ismereteiket.

Az esti egyetem fontosságáról mondtak között említtette, hogy pártunknak a gazdasági politikai feladatok megvalósításához mindenütt művelt, a marxista-leninista tudományban képzett emberekre van szüksége. A feladatok között határozta meg: a tanulókat használják fel a hallgatók a gyakorlatban, környezetük képzésére, kapcsolódjanak be üzemeknél, a pártmunkába. A Marxista-Leninista Esti Egyetem elvégzésével semmi esetben sem lehet befejezettek tekinteni a hároméves tanulmányi időt. Az adja meg az igaz értéket, hogy ki milyen mértékben járul hozzá a szocializmus építéséhez, megvalósításához.

Az ünnepi beszéd után Szűcs István az esti egyetem komlói tagozatának munkatervét ismertette, majd Benkő László tanszékezőtő egyetemi tanár az intézmény nevében köszönetet mondott a Mecseki Szénbányák és a Városi Pártbizottság képviselőinek az eddigi segítségnyújtásért és kérte a további támogatásukat. A tanévnyitó után a diákok az osztályvezető tanárokkal ismerkedtek meg.

Remenyik

Megválasztották az új vezetőséget

A Villamos Üzem Ságvári Endre KISZ alapszervezetében

Ünnepélyes gyűlésre jöttek össze a Villamos Üzem Ságvári Endre KISZ alapszervezet tagjai szeptember 9-én. E napon tartották a vezetőségválasztó értekezletüket az üzem klubhelyiségében. Biró János, a taggyűlés elnöke megnyitójában üdvözölte az elnökségben helyet foglaló elvtársakat. Kulcsár László, a villamos üzem pártbizottságának szervező titkárát, Mezőlaki László szakszervezeti főbizalmiát, Bótor Lászlót a KISZ-vb, Deák Lászlót, a csúcsvezetőség és Mester Józsefet a gazdasági vezetőség képviselőit. Köszöntötte a megjelent KISZ-tagokat, majd felkérte Kovács Lajos titkár tartása meg a kéteves munkáról szóló beszámoló.

A titkár először a KISZ-csoportok megalakításáról szólt. Negatívumként említette, hogy a kezdeti nekilázkodás hamar lelohadt, s pár hónappal a beindítás után teljesen abbamaradt ez a munka. A szervezést általában nem vették komolyan, a megbízott fiatalok nem foglalkoztak az ellenőrzéssel, aminek egyenes következménye lett aztán az eredménytelenség. Hozzáfűzte, hogy az új vezetőségnek elsődleges feladata lesz a KISZ-csoportok megalakítása.

A szervezeti életükről szólva örömmel jelentette be, hogy az elmúlt két évben alapszervezetük 8 alkalommal ajánlott fiatalokat párttagfelvételre, amelyből hetet fel is vettek az MSZMP-be. Agitációs és propaganda munkájukban van még javítani való. Biró László megköszöntötte az elnököt, hogy az alapszervezet faliújsága szinte két éve halott, pedig azt nagyszerűen fel lehetne használni a propaganda munkájában. Nagyon jó viszont a társadalmi munkavégzésük. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy két ízben is kitüntette

őket a városi tanács. Bár ezzel kapcsolatban azt is megemlítette, hogy a társadalmi munkák dandárját az 1970-es évben végezték, az idén alig tettek valamit említésre méltó ebben az ügyben. Beszédé végén a kulturális és sporttevékenységet elemezte.

A beszámoló elhangzása után hozzászólásokra került sor, amelyben a meghívott elvtársak, s a tagok mondták el véleményüket. Majd Illés Tibor terjesztett elő egy új KISZ-tagfelvételt és egy párttagfelvételt ajánlást. Ezt követően megtörtént a választás.

A Ságvári Endre KISZ alapszervezet titkára ismét Kovács Lajos lett. A vezetőség tagjai: Csuresics Sándor, Weber Béla, Póra Jenő, Nagy Sándor, Grób József és Uz György.

-B-

Brigáderedmények Bétán

Szocialista brigádvezetők és patronálók értekezlete volt augusztus 30-án Béta-bányán a Juhász Gyula klubban. A napirend során megvitatották az 1971. évi szakmai terv teljesítésének a lehetőségét, és az ezzel kapcsolatos feladatokat. Béta-bánya Üzemvezetősége és szakszervezeti bizottsága értékelte a szocialista brigádok I. féléves eredményét. Odaitűzték a legjobb brigádok és körletnek járó vándoroszlopát. Négy szerint: Papp Lajos feljűsi ifjúági brigádunk, eredményük 103,1 százalék. A 26-os feltárási csapatunk, teljesítményük 110,8 százalék, brigádvezetőjük Jeckl Henrik. A Vostok maros-estergályos kisegítő brigádunk, vezetőjük Fátih László, valamint a III. feltárási előkészítő körletnek.

31 méter gurító

Széchenyi-aknáknál a Mészáros István előkészítő szocialista brigád három nap alatt 31 méter gurítókat hajtott ki. A jó eredmény 57 cm/műszak teljesítménynek felel meg.

Termelési jelentés

Szeptember 1 és 11 között a mennyiségi széntermelésüket 92 százalékra teljesítették. Az adósság 9671 tonna.

A nagyobb termelő üzemek közül Béta-akna továbbra is az első helyen áll. Az első dekádban 376 tonna plusz széntet adott. Jó eredményt ért el még Vasasbánya is. A 100 százalékos feletti termelési teljesítése kiváló minőségű tartóval párosult. Tanbánya júta augusztusi lendületét, most is jóval 100 százalékos feletti eredménnyel büszkélkedhet.

A mennyiségi termelés alapján az operatív terv szerint:

1. Béta	103,5%
2. Vasas	103,0%
3. Pécs-Bányász	93,5%
4. Kossuth	86,5%
5. Szászvár	86,2%
6. Zóbák	84,7%
Tanbánya	105,8%

A hamuszázalékos figyelembe véve továbbra is a komlói terület hozott jobb minőséget.

A minőség alapján az első dekád zárásakor a terv tény alapján:

Széchenyi-akna	37,5	40,5
István-akna	38,0	39,7
Vasas	37,5	33,3
Kossuth	36,0	35,8
Béta	39,9	36,6
Zóbák	34,0	34,2
Szászvár	32,5	32,3
Tanbánya	39,0	36,6

NYELVTANFOLYAM

A népek barátsága jelszavát érvényesítő idegen nyelvtanfolyam szeptember 20-án kezdődik. A TIT komlói tagozatán öt szakon tanulnak a hallgatók. Orosz, angol, francia, német és eszperantó nyelvvizsgákra is felkészítik őket a résztvevők.

A Május 1. Művelődési Házban szeptember 14-én és 15-én délelőtt 10-től 12-ig, és délután 4-6 óráig, valamint 20-án a tanévnyitó előtt tartanak pótblátást.

A Mecseki Szénbányák Pártvégrehajtó-Bizottságának levele az ifjú Gárda század tagjaihoz

Kedves Elvtársak, Elvtársnők, Ifjúgardisták!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Mecseki Szénbányák Végrehajtó Bizottságának elismerését és dicséretét tolmácsoljuk vállalatunk „Trencsenyi József” Ifjúgarda önálló századának, a század ifjúgardistáinak és parancsnokainak azért az eredményes tevékenységért, mellyel ismétlenül elnyerték a megye legjobb Ifjúgarda egységének járó Vörös Vándoroszlopát, s a velezáró „Kiváló Század” címet.

Joggal vagyunk büszkéik ifjúgardistáinkra, hiszen az elmúlt időszakban sokat tettek a fiatalok hazafias nevelése, honvédelmi elő- és utóképzés terén. Megjelenésükkel, fegyelmességükkel mindenkör emelték rendezvényeink, akcióink szín-

vonatát, derekasan helytálltak a kiképzésben, s a szolgálat teljesítésében.

A Mecseki Szénbányák KISZ Bizottságának és az I.G. század Parancsnokságának következetes irányító munkája eredményeként szervezett és erős, egyenruhával és technikailag eszközökkel jól felszerelt I.G.-századdal rendelkezünk, mely már eddig is számos alkalommal megbecsülést szerzett a Mecseki Szénbányáknak, növelte a bányászok tekintélyét.

Kérjük az Ifjúgarda század tagjait, hogy a továbbiakban is eredményesen teljesítsék a képzési programjait, maradéktalanul munkálkodjanak a KISZ-szervezetek politikai akciójárájának sikeres teljesítésén.

Erősítsék tovább az Ifjúgarda szervezetségét, alakuljanak új egységek azokon a területeken, ahol jelenleg még nem léteznek. Erősítsék és következetesen szilárdítsák együttműködésüket a Munkásországgal, KMSZ-szel, magyar és szovjet katonai alakulatokkal, a Rendőrséggel.

A Vörös Vándoroszlop ismételt elnyerése szinesítette a XXI. Magyar Bányásznap eseményekben gazdag programját, rendezvénysorozatát, politikai tartalmasságát.

Az ünnep után tövényszerűen a becsülettel végzett munkával eltöltött hétköznapok következnek. Fiataljaink, ifjúgardistáink akkor nyújtanak maradandót, akkor mutatnak példát, ha ezeken a hétköznapokon is mindenkor eredményeket mutatnak fel a munkában, a politikai – mozgalmai életben egyaránt. Járuljanak hozzá a Mecseki Szénbányák éves tervének teljesítéséhez, túlterjesztéséhez, a vállalat gazdasági – műszaki-politikai-mozgalmai életének lo-

vábbi fejlesztéséhez. Jelentse mindezek eredményes megvalósulása a KISZ VIII. Kongresszusának méltó köszöntését, s majd a Kongresszus határozatainak maradéktalan végrehajtását.

Felelősségteljes munkájukhoz további sok sikert, erőt egészséget kívánunk.

Pécs, 1971. szeptember 9.

A Végrehajtó Bizottság nevében:

Stier József
a pártbizottság titkára

KISZ-vb

Az 1970. szeptember 7-én lezajlott KISZ végrehajtó bizottsági ülés első napirendi pontként tárgyalta az 1972. évi KISZ gazdasági költségvetést, Horváth János, az anyag szóbeli előadásja részletesen elemezte a költségvetés tételait, a jövő év különféle kiadásait. A vb kisebb módosításokkal a költségvetést tervezetet elfogadta.

A második napirendi pont vitájához írásban kapták meg az anyagot a vb tagjai. Témaja vállalatunk egészére nagyfontosságú, hiszen az első féléves gazdasági eredményeit taglalta. A jelentésből kitűnt, hogy a vállalat eredménye a sikeres gazdasági igazgatás, az anyag szóbeli előadásja részletesen elemezte a költségvetés tételait, a jövő év különféle kiadásait. A vb kisebb módosításokkal a költségvetést tervezetet elfogadta.

A vb ezek után meghallgatta Klepach Ottóval szóbeli tájékoztatást a nyári vezetőképzésről, a mozgásokról, s ennek tapasztalatairól.

A továbbiakban megbeszéltek az eddigi lezajlott alapszervezeti választás eredményét, s tanulósgolt.

Újrakezdés

Búcsú és újrakezdés az átlagember életében legfeljebb egy-kétszer adódik, de a nevelők, tanárok és tanítók élete, munkája búcsú, újrakezdések, oldások és kötelek állandó folyamata. Utolsó, bátorító kétszeresítés a végzeteknek, a másik kézbe már az új elsősköz kapzskodnak bírákóvá.

A régi, tisztelő „mester” megszólítás már csaknem egyedül őket illeti, futószalagos, szakmákra bontott gépesített életünkben ők valóban láthatják munkájuk gyümölcsét. Képernyők és magnók, kompjuterek és robotgépek közt nyüzsgő világunkban az alapokat, a betűket, számokat, az ének hangjait, az első látóteremtől gondolataikat ők hirtik el, formálnak nyers tábóbból szobrot, vézna csemetékből sudár fát nevelnek, ágas-bogas bozóból virágtérmet bokrot nyesegetnek.

Két iskolára és egy igazgatóra gondolunk a pedagógus-sors mérföldkövének. Hallottuk meghallott búcsúszavait, és láttuk miként teszik nekik sok tapasztalattal edzve az új nehézségeknak, nagyobb, nehezebb feladatokat.

Nehéz volt a válás a régi iskolától, amelyben egykor, mint félénk elsősköz tette meg az első lépéseket a tanulás, a tudomány útján, ahova

annyi barát útja vezetett keskeny, poros vagy havas ösvényeken, hogy folytatódjon jól követelt és világított úton —, de ez az út nem egy ember, hanem a bányászok útja a telep viskóitól az összkomfortos kényelemig, az új iskola modern, célszerű szépségéig.

Két beszéd hangzott el a búcsú és újrakezdés napján. Az egyik szavai szívből jöttek és még ott voltak, amikor az új feladatok inkább agyat követeltek. De a szem, a sudáron felszökő bentombok közé a még pusztá földre zöld füvet, virágokat, bokrokat és fákat képzelt —, valamint az elhagyott telep emlékeiből, és ennél is többet a jövő ígéréteiből; amikor itt az embernevelés új meleg íszke fog kialakulni; bölcsőde és óvoda, és talán fellelé is bővül az iskola egyetlen „nevelő-kombinátta” —, ahol a csecsemőtől a végzett ifjúig az iskola egy szellemben a második otthon jelent...
Ezt látta és nem a nagyragvadás, hanem a nagyobb feladatot vállaló, nehezebb szolgálatra készülő vezető érzését hozta Pécsbányatelepről a dr. Hal József utcai Általános Iskolába Krivanek Vilmos igazgató.

Konkoly Thege Aladár

JELEN jegyzet

Prémium

Bámulatos, hogy néha mit meg nem szokunk. Megszokjuk a rossz közlekedést, az időszakonkénti áruhiányt, a forradnadrágot, a maxizoknyát, a lobogóhajú férfui szépségeket, s sorolhatnánk vég nélkül, mi mindenre nem figyelünk fel ma már csodálkozó szemmel. A megszokás lassan átalakul természetességgé, s akkor vagyunk a legjobban megüdvözölve, amikor ebből az ismert világból valami elmárad.

Mint teszem azt a prémium. Jó pár évvel ezelőtt nagyon természetesen vettük tudomásul, hogy egyes besorozásokhoz időszakonként kötelezően jár a prémium. Kötelezően, ami azt is jelentette egyben: akár dolgozunk valamit, akár nem, pénz áll a hához, fizetőkör szűgyenyérzet nélkül nyújthatunk érte kezünket. A család minden további nélkül számolhatott ezzel a tíz, húsz, esetleg harminc százalékos összeggel, nyugodtan belealkulálhatta a kiadások fedezetébe.

Aztán hatvanhatalomban valami megváltozott. A kormány meghozta a döntést az új gazdasági mechanizmus bevezetéséről, s mindenki szorított: most mi lesz, marad-e a külön juttatás, vagy eltörlik az anyagi ösztönzés eme formáját. Hamarosan megjötték a különféle intézkedések, szabályok, s megnyugodtak a kedélyek, a prémium maradt, továbbra is lehet vele számolni. Irták ugyan, hogy csak abban az esetben eszatható, ha az elvégzett munka komoly hasznot jelent a vállalatnak. De hát erre ki figyel oda. Valamikor, a régi szép időkben ugyanez volt a megállapodás, nem kell ezt komolyan venni. Rendben van, mondták az emberek és nyugodtan leültek dolgozni, követte a régi munkakapott. Fizetőkör mindenki igazolom nélkül nyitották ki a borítékukat, s nem kis meglepetésre néhányuk nem kapta meg a várt összeget. Nocsak, horkant fel a károsult, s kissé dühösen fogott hozzá munkájához. Persze titokban arra számított, tévedés történt, majd csak rájönnek erre a súlyos hibára. Nem jötték rá. Ekkor aztán szeltemben-hosszabban kezdte azt mondogatni, a vállalatnál nem értékelik a munkáját, nem érdemes jól dolgozni.

Immár harmadik éve tart a sértődöttség és a meg nem értés a prémiumosztások idején. Nagy új a megszokás, nehezen lehet abba beletörődni, hogy vékonyabb a boríték. Nehezen lehet azt elismerni, hogy csak a célfeladatok megoldása után jár a külön juttatás.

Hogy mikor fogadják el ezt véglegesen? Ezt így nem lehet előre megállapítani. Mindenesetre ma még vannak követelők, titokban számítottak. Nekik azonban csak egyet lehet ajánlani: érdemes volna talán újból áttanulmányozni az idevonatkozó jogszabályokat, a jövőben aszerint cselekedni. És akkor nem érik meglepetések a fizetés napján

(békéssy)

Izgalmas évad a Pécsi Nemzeti Színházban

„A népszerűség, korszerűség, eredetiség jegyében állítottuk össze az idei műsortervet, amely többek között négy eredeti és négy magyarországi bemutatót tartalmaz” — mondta *Nógrádi Róbert* a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója a Fészek Klubban megtartott sajtótájékoztatóján. *A pécsi színház, mint az ország legnagyobb — öt tagozatú, 360 fős társulata — immár második ízben tartotta meg évad előtti tájékoztatóját a Fészekben.* A sajtótájékoztatót a sajtó képviselői mellett részt vettek a színházzal kapcsolatban álló írók és műfordítók is. Jelen volt Csurka István író, akinek a *Deficit* című drámáját játssza ősszel a pécsi társulat, és jelen volt a tájékoztató Lator László és Bajomi László Endre műfordító is.

Jelenleg nagy átalakítások folynak a színház épületében, de az építkezést még ebben a naptári évben befejezik és így januárban modernebb szcenikai felkészültséggel és nagyobb kényelemmel várja a nézőket a megújított régi színház. Addig a kamaraszínházban játszik a társulat ahol már szeptember 8-án délután ifjúsági előadás keretében, a múlt évről áthozott nagyszerű Macskajáték bemutatásával meg is kezdődött az évad. Az új évadban több érdekes bemutatót terveznek, és ezek nagy része eredeti bemutató. Elsőként egy Pirandello-vígjátékot mutatnak be Lator László fordításában. Utána a Vadnyugati szél című fergeteges komédia magyarországi ősbemutatójára kerül sor, amely az indiánregények és a westernfilmek paródiája, szerzője René de Obaldia. A magyar fordítás *Bajomi László Endre* munkája. Stúdióelőadásban tűzik műsorra *Csurka István* Deficit című darabját — ugyanakkor először az országban. Ezután egy *Gorkij-ősbemutatóra*

kerül sor, *Rab Zsuzsa* fordításában hozták színe az utolsók című drámát.

Hernádi Gyula drámáiról mutatkozik be Pécsen, darabja a múlt századbeli Fourier-telepen játszódik. *Bemutatásra kerül a Három cilinder című spanyol vígjáték, ez az abszurdul kacérkodó harmincas évekbeli komédia, szerzője Fihura.*

Régi hagyományt folytatva idén Shakespeare művei közül a társulat összetételének legjobban megfelelő *Macbeth* hozták színe.

A könnyűzene kedvelőinek sem kell elkeseredniük, *ők Kálmán Imre Montmartrei jolyba című operettjét, Csiky-Móder A nagy mama című zenés vígjátékát és Henderson Diákszerelm című jazzoperettjét láthatják.*

Az operatársulat terveiről *Bretner Tamás* számolt be. Mű-

Csatlakozás

A Béta-aknai Papp Lajos szocialista brigád által meghirdetett munkaversenyhez, amely a KISZ VIII. kongresszusa tiszteletére történik, csatlakoznak a Pécs-Bányász szocialista brigádjai: Széchenyi-aknáról: „Keller János”, Tátrai József, és „Ságvári Endre”, István-aknáról: Ritter Tamás, Boda Nándor. A versenyfelhívás minden pontját elfogadták.

Búcsú helyett

A temetőben frissen hantolt sír, fölötté legyőzőből faragott fejta. Rajta: Bodonyi Béla, született 1930-ban, meghalt 1971-ben. Az idegennek egyszerű matematikai művelés: született ennyiben és ennyiben, meghalt ekkor és ekkor, tehát élt negyven évet. Nem tudhatja, hogy élete delén lévő férfi, hogyan élt, mit tett, volt-e családja, hogyan viszonyult munkatársaihoz, mit tett a társadalomért, értelmesen élt-e. Csak mi tudjuk, munkatársai, akikkel együtt dolgozott, együtt harcolt a hét-köznapok kis csatáiban, és mi tudjuk, hogy búcsúval állt helyt. A természet rendje a születés és elmúlás. Az élet mindenki önmaga alakítja. *Ő búcsúval élt és dolgozott. Emléket örökké őrzeni fogjuk.*

Munkatársai nevében
Hrubi József

Az olvasás a művelődés alapja

A Hazafias Népröntő meggyel bizottsága mellett működő Olvasómozgalmi Társadalmi Bizottság az elmúlt évi újjáalakulás óta, most, szeptember 6-án tartotta harmadik ülését. Ez év első felében pedig tárgyalás helyett tagjaitól személyes véleményekre illetve írásos beszámoló alkalmával szerezett tájékoztatást.

Az Olvasó népröntő mozgalmat 1969 tavasszal, a népkönyvtárak megalakulása 20. évfordulóján hirdették meg. A felhívás szövege az olvasás megszerzését, az olvasók számára növelését, az olvasás tekinthetőségének amellett, a könyvtárak közreműködését, a műveltséggyorsítási programját tartalmazta fontos feladatnak. A meggyel Olvasómozgalmi Társadalmi Bizottság ötkezintette a két év alatt bekövetkezett változást, a jelenlegi helyzetet, és a további feladatokat. E munkának bizonyos felét megvált a tekinthetőség. A társadalmi bizottság majdnem teljes számban megjelent, minden résztvevője szót kért, és véleményét nyilvánította. Teljes egyetértés alakult ki abban, hogy most a feladatok teljesítésére az érdeklődő szervek jobb együttműködésének ki-eltekintésére, a könyvtári munkák eredményességének fokozása ér-

dekében kifejezett mozgalmi munka jobb, alaposabb ismeretlétét is. Az Olvasómozgalmi Társadalmi Bizottság megállapította, hogy: — az olvasómozgalmi felhívás célkitűzése jelenleg is érvényes, — a feladatok megvalósítása érdekében további erőfeszítés szükséges, — az olvasók arányát tekintve meggyel még az első közből van. — a kölcsönzést azonban jelentősen növelni kell, — fontos feladatot képez az új olvasók megnyerése, könyvtári beirratása, — az olvasómozgalmat széleskörű feladattal szorosabb összefüggést követően állami és társadalmi szervekkel egyaránt.

Megállapította továbbá azt is, hogy az elmúlt évben tett ajánlások helytöltek bizonyítottak, az észszerűségi kísérletek bizonyos eredményt jeleznek az olvasás, az olvasómozgalmat iránt az érdeklődés fokozódott, és mindazon szervek tekinthetőségét, akik a munkával jelentősebbé lehetnének foglalkozni. Az előrehaladás átadott részben objektív anyagi gondokkal, részben az érdeklődő szervek összefüggésének hiányával kapcsolatosok. A bizottság egyetértően megállapította, hogy meggyel lakosságának az olvasás terv elején megasztott

sorokban a Varázsfuvola, a Carmen, a Don Pasquale mellett, mint új bemutató Puccini Bohémélet és Verdi Trubadurja szerepel. A felsorolt operákat nemcsak Pécsen, hanem a Dunántúl több városában is előadják.

Tóth Sándor és Eck Imre, a Pécsi Balett terveiről adott tájékoztatást. A Janus Pannonius évfordulóra reneszánsz balettel komponált Farkas Ferenc zeneszerző, melynek koreográfiáját Eck Imre készítette. A balett második bemutatóját a már évekkal ezelőtt Pécsen járt és a Veronai szerelmek mártíriumát betanított kubai táncos, Alonso rendezte.

— k —

Taskentről,

A REÁLIS CSODÁK VÁROSÁRÓL olvashatunk képes riportot a Fáklya szeptember 12-én megjelent 17. számában. Megtudjuk miként fogtak össze a nagy földregés után a szovjet köztársaságok az üzbég főváros megsegítésére és újjáépítésére. A nemzetközi hírű akadémiái város egyetemének hétköznapiit A novoszibirski egyetemisták című írás mutatja be. A Kárpátok lábainál elterülő gyógyfürdőhely, Truszkovec keletkezésének legendájáról és a városka jelenéről, jövőjének távlatairól színes képekkel illusztrálva számol be a lap. Erdekese olvasható a neves szovjet író, Georgij Gulja elbeszélése, a Liszt-rapszódia, amely egy Magyarországon dolgozó szovjet mérnök egyik maradvány élményét örökíti meg — művészi színvonalon. A Fáklya 17. számát sok érdekes tudományos, ipari, technikai újdonságról szóló beszámoló teszi meg színesebbé, olvashatósabbá.

hírek

— KISZ-ESKÜVO. Meghitt családi ünnep „KISZ-ESKÜVO” volt a Vasas II. Petőfi Sándor Művelődési Házban. Az ifjú pár Nemeth Margit és Koré József.

— KOSSUTH-BANYA LEGJOBB BRIGÁDJAI: Az augusztusi hónapban Kossuth-bányán a frontfejtési brigádok közül Nógrádi Sándor ifjúsági szocialista brigád 120,3 százalékkal, az Oleg Kosevoj brigád 103,7 százalékkal áll a lista élén. Az elővájkónál Juhász István ifjúsági brigád, 120,8 százalékos, Lovai István szocialista brigád 123,2 százalékos, a Madács Mihály brigád 127,6 százalékos és a Nagy István ifjúsági brigád 125,4 százalékos termelési eredménye a legjobb.

— KISZ-BIZOTTSÁGI ÜLES. Pécs-Bányüzem KISZ-bizottsága a Bartók Művelődési Házban szeptember 9-én ülést tartott, ahol a KISZ Központi Bizottság levélét, valamint a VIII. kongresszusra való felkészülést tárgyalták meg.

— KIRANDULÁS. Béta-bánya szakszervezeti bizottsága szeptember 12-én, vasárnap három külön autóbusszal a szakszervezeti tagok és családtagjai részére kirándulást szervezett Harkányba. A hétvégi túra 100 dolgozónak nyújtott kellemes pihenést.

— TÁRSADALMI MUNKA. A Komló Városi Tanács által felépítésre kerülő öregek napközi otthonához a Karbantartó Üzem 120 óra társadalmi munkával járul hozzá. A társadalmi munkát szeptember 11-től 15-ig végzik el az üzem látkatos, villanyszerelő, bádogos, zárakötő, üveges és asztalos brigádjai.

— TANEVNYITÓ. Újhegyen szeptember 14-én tartják az üzem tanácstermében a marxista középiskola megnyitó ünnepséget.

— KIVALÓ MUNKAEREDMÉNY. Fábos Rudolf, ifjúsági szocialista brigádjá szeptember 8-án Zobák-aknában 6 méter előrehaladást ért el 4000-res szelvényben.

— CSEREÜDULES. A bányásznap ünnepségek kapcsán a Mecseki Szénbányák és a lengyelországi testvérvállalat 30 fős csereüdülésre kötött szerződést. A 28 fokos vízű Kocsei üdüldében egy-egy tünem alkalmával 30 dolgozót látnak vendégül, míg a lengyelek Alsó-Bélatelepen nyerne elhelyezést.

A közelmúltban tragikus körülmények között elhunyt Somogyi János 24 éves vasasbányai ifjúgárdistát, a vasasi KISZ-szervezet szeptember 9-én, csütörtökön temette el. Utolsó útjára elkísérték munkatársai, ifjúgárdista bajtársai és a Bányász Zenekar. A sírnál Nagy Attila Vasas bányász üzem csúcs KISZ-titkára mondott búcsúszót.

Karélia aranya

Régészek és történészek szerint Karélia a Szovjetunió újabb aranyteremtő vidékévé válhat. Ugyanis az ősi karéli krónikákat és legendákat tanulmányozó tudósok számos aranylelőhelyre találtak utalást ezen a vidéken. A Fehér-tenger és az Onyegta tó között már fel is fedezték néhány üledékes lelőhelyt. A némesfém csaknem nem haladják meg a milliméter hosszúságú. A lelőhelyek ennek ellenére bitatók: az egyik például egy tonna közetben 25 gramm aranyt és csaknem 500 gramm ezüstöt találtak.

A Juhász Gyula klub terveiről

A klub vezetősége még augusztus elején úgy határozott, hogy a Zobák-bányász szakszervezeti bizottságával közös programot készít. Lehetővé tesszik a Zobák-bánya dolgozói részére a klub látogatását. A fenti gondolatok jegyében találkozott a két üzem gazdasági, politikai, szakszervezeti vezetősége, augusztus 13-án a Juhász Gyula klubban. Ezen az értekezleten a következőkben állapodtak meg:

1. A klub neve továbbra is Béta-aknai bányász-klub.
2. Az állószköz állományilag Béta-bánya tulajdona, és a vállalati támogatást is az elkövetkező időben egyszámúllan kell kezelni.
3. Zobák-bányász dolgozói havi három forintot tagsági díj fejében a bétaikkal azonos jogokat élveznek és azonosok a klubban szembeni kötelezettségeik is. Mindazon zobáki dolgozók tagjai lehetnek a klubnak, akiket Zobák-bányász szakszervezeti bizottsága javasol.
4. A klub kulturális életének fellendítése céljából közös munkatervet kell készíteni, amelyet a két üzem szakszervezeti bizottságának a jóváhagyásával a klub vezetősége állít össze.
5. Szeptember hónapban újra kell választani a klub vezetőségét, amelyben mindkét üzem azonos szinten képviselteti magát. Az új vezetőség feladata lesz az éves tervek mellett a havonkénti részletes, napokra lebontott program elkészítése, és ütemezése.
6. A klub részletes programját mindkét üzemben ki kell függeszteni.

A Juhász Gyula klub várja a zobáki dolgozók mind nagyobb számú jelentkezését.

Illetményszén-szállítás

A 12. számú Volán Vállalat területi főnökség vezetője: Fűzi Árpád szombaton tájékoztatást adott ki néhány buszjárat menetrendjének változásáról. A sikondai járatok indulása szeptember 6-tól módosul. Ennek részletes menetrendjét a Volán személypályaudvaron függesztették ki.

Fűzi Árpád arra is felhívta a figyelmet, hogy megkezdtek az illetményszén szállítást. A Mecseki Szénbányák dolgozóitól azt kéri, hogy lehetőleg szeptemberben jelentkezzenek a Volán-irodában, mert most tíz napon belül végzik a szén házhoz szállítását.

irányelve, a kivánt 25 százalék, majdnem teljesült. Ebből nem egészen egy fél százalékt hiányzik. Az előírás lehetősége kétségkívül reális feladatot képezett. A hiányzó könyvtári olvasók számát 1300 főre lehet becsülni. Ez a megye általános középérték, felj. százalékos, másként meghatározva, közszegénként 4-5 olvasó.

Az olvasómozgalmi bizottság hangsúlyozza sajtó tartalmi, mozgalmi, politikai felkészülését, és ebben a véleménynyomlás, köztvélemény-tájékoztató terén jelentős feladatokat mégis fontosnak tartotta az olvasótöbbség megszervezését.

Külön örömmel üdvözölte a pécsi járás népröntőbizottsága elnökségének felhívását az olvasómozgalmi feladatok teljesítésére, a töredék köztesítésre, a segítőkészség megnyilvánulása érdekében. (A felhívás megjelent a „Népröntő” című havi folyóirat augusztusi, és a Mecseki Bányász augusztus 17-i számában.)

Ez a felhívás lépés a széleskörű, hosszú távra vonatkozó feladatok részletezésére kisebb feladatok kitűzésére, megvalósítására, gyakorlatias tennivalók meghatározására, és teljesíthető konkrét célok érdekében a tömeges mozgósításra.

Szállító feladatok határoz meg a felhívás, mégis a legjelentősebbek:

— az új olvasóhoz eljuttatni a könyvet, tobroszni könyvtári olvasókat,

— kapcsolatot teremteni más művelődési célokkal, különösen a hullószemmel munkával, és hazánk eredményeinek megismerésével,

— szorgalmazni a „Magyarországi felfedezés” szöveg beszerezését,

— és tiszteletadásul javaslani elhozzani az írók könyveinek olvasását.

A Hazafias Népröntő Olvasómozgalmi Társadalmi Bizottság úgy véli, hogy ez a felhívás más társadalmi szervek számára is példaként, más célokat is megnevezhet, más célokat is kiemelhet. Úgy vélte a bizottság, hogy eddigi törekvései nagyobb figyelmet érdemelnek, remélve a segítőkészség megnyilvánulását is.

Mindenesetre a további munkához szükségesnek tartotta, hogy kapcsolati kiértékelést, az érdeklődő állami szervek, intézményekhez forduljon álláspontjának, ajánlásainak ismeretével, és kérje azok elfogadását, és támogatását. Különösen reménykedett a bizottság abban, hogy széles körben egyetértéssel fogadják az olvasómozgalmat céljait és segítik azt valóra váltani.

BANFAI JOZSEF

Sürgősen egységes koncepció-kialakítást és döntést igényel Vasasbánya fejlesztésének kérdése

Ülésezett a párt-vg

A Mecseki Szénbányák vállalati párt-vegrhajó bizottsága szeptember 9-én, csütörtökön, Vasason ülést tartott. Az ülésen a felsőbb pártszervek képviselőitől részelt volt Mészáros Miklósné. Napirenden a Vasasbánya termelési helyzetéről, közeli és távlati fejlesztési kérdéseiről készített jelentés szerepelt. A tájékoztató rögzítette, hogy Vasasbánya 1868 óta termel mint mélyművelésű bányászata. A pécsi szénmedence legkisebb fekvésű üzeme, amelynek fő tevékenysége: a jó minőségű, alkalmazható szén termelése. Termelési volumenét tekintve közepes nagyságú üzem. A tervek teljesítésében nehézséget jelent a labilis létszámhiány, amely abból adódik, hogy

a távlati tervek ismeretében — a vállalatvezetés szükségesnek tartja.

Az együttműködés hiánya rontja a bányászati munkára és megalapozatlan intézkedéseket is eredményezett.

Igy fordulhatott elő, hogy a vállalat műszaki vezetése által kiadott intézkedést, másnap semmissé nyilvánították, így adódott, hogy néhány társvállalat — történetesen az aknamentítő körzet vezetősége — kétkedve fogad minden vasasi elképzelést. A vitában az is megfogalmazódott, hogy a külszíni szénvagyon alig másfél év alatt kimerülőben lesz, ami arra figyelmeztet, hogy a geológiai megkutatottság nem mondható megalapozottnak. Problémaként vetődött fel, hogy a gépi berendezést elhasználódás és korszerűtlenség jellemzi — a folyamatok szállítóbereendezéseket, mozdonyokat, szivattyúkat, fejtőkalapácsokat, furugépeket stb. — és sürgősen foglalkozni kell megfelelő ellátottságával is.

A jelentés elkészítésének időszakában beszélgetéseket folytattak Vasasbányán fizikai munkásokkal,

akik elmondották, hogy nem örülnek a Kossuth-bányától kapott Valent-támoknak (nehézségek, 90 kilós súlyúak, sok idegeskedést okoznak a bányában) és szívesen vennék könnyű fémalkotás beállítását. A munkások hangulatát rontja és igazságtalannak tartják, hogy olyan segédvájárok, akik közel két évtizede a bányában dolgoznak, még a mai napig sem lehetnek vájárok, mert miután a nyolc általánost nem tudták elvégezni — bár szakmailag kitűnők — átminősítésükkel, vizsgázatásukkal nem törődtek, illetékesek. Ugyancsak felvetődött, hogy a kőgépekkel egy időben alkatrész-ellátási gondok is jelentkeznek.

A vegrehajtó bizottság álláspontja értelmében is helyes

és időzerű a vasasi rekonstrukció, de felhívták a figyelmet arra, hogy azt úgy kell végrehajtani, hogy a külszíni és társzintű termelés pótolni tudja a rekonstrukció okozta termelés-kieszt.

Szemléletváltásra is törekedni kell az üzemnél — rögzítette a vegrehajtó bizottság álláspontjában — nem lehet kívülről várni a segítséget, a belső gondok megoldásáért egyedül a vállalati, az üzemi szakemberek tehetnek lépéseket helyes műszaki fejlesztéssel és korszerű műszaki szervezési intézkedésekkel.

A vasasi szénre még hosszú ideig szükség lesz, és a Va-

sason kapott információk hozzászögekik a vállalati politikai és gazdasági vezetését a helyes koncepció kialakításához, amelyhez azonban a megalapozott geológiai véleményezést sem nélkülözhetik.

A vegrehajtó bizottság ülésén megfogalmazódott az az álláspont, hogy az üzem fejlesztési ütemének meggyorsítása időszaki feladat. Befejezésül Stier József, a vállalati pártbizottság titkára, köszönetet talmácsolt Vasasbánya kommunistáinak, valamennyi dolgozójának azért a lelkes munkáért, amelyet a hagyományokhoz híven, az 1971-es esztendőben is végeztek.

Cs. M.

Hogyan állunk a szabadságokkal a pécsi üzemekben?

A szabadságoknak még 30 százalék felhasználatlan

Hogyan állunk a szabadságokkal? — teszik fel a kérdést napjainkban az üzemek vezetői, hogy a tavaszi és nyári szabadságolási szezon után az év hátralévő részében, hány embert lesznek kénytelenek nélkülözni a termelési feladatok. Teszik ezt már csak azért is mivel az év elején, pontosabban a január 15-én megjelent a föld alatti bányások pótszabadsága tárgyában kiadott 51/1970. (XII. 20.) Korm. számú rendelet vegrehajtása alapján megnevelte a föld alatti dolgozók szabadságát, és ezt az üzemek termelési tervezeteinél figyelembe kellett, hogy vegyék.

Pécs-Pécsbányaüzemben pl. István-akna nem kevesebb, mint 3580 nappal emelkedett a szabadságos napok száma, Széchenyi-aknán 1443 nappal,

míg Vasason a szabadságok a föld alattiaknál 2676 nappal nőttek. Vajon mennyiben sikerült a megnövekedett szabadság tömegeket az év eddig eltelt időszakában elosztani, figyelembe véve, nem csak az eltelt hónapok számát, de azt is, hogy a szabadságok zöme az elmúlt tavaszi és nyári hónapokra koncentráldott.

Vasasról Hanke József műszakjegyző tájékoztatót:

— Vasason az év elején beszámított pótszabadságokkal együtt az összes föld alatti dolgozó szabadsága 19187 nappal lett ki. Ebből augusztus 31-ig a dolgozók kivettek 13586 napot, így maradt a hátralévő négy hónapra: szeptemberre, októberre, novemberre és decemberre 5601 szabadságolási nap. Vagyis az év szabadságolási negyedévi elosztásában, illetve felhasználásában tervben vagyunk.

István-aknáról Palotai Győző munkajogi vezető adott felvilágosítást:

— István-aknán az egész évre szóló szabadságok száma, tehát január elsejétől december 31-ig 28871 nap ez augusztus 31-ig 19074 tervezett kiadandó szabadságra lett bontva, amiből a határidőn belül kivettek 18871 napot, tehát augusztus 31-ig 223 nappal vagyunk elmaradva a ténnyől. Így az év hátralévő időszakára a tervezett szabadságolási napok száma 223 nappal nőtt, vagyis 9538 nap.

Széchenyi-aknáról Hesz Péter munkajogi vezető adott tájékoztatást:

— Széchenyi-aknán a pótszabadságra jogosult munkás állományú dolgozók évi szabadságának összege 17553 nap, amiből augusztus 31-ig a dolgozók kivettek 12456 napot, így az év hátralévő négy hónapjára bennmaradt 5097 nap szabadság.

Vagyis Vasasbányán az év eddig eltelt nyolc hónapjában kivett szabadságokkal szemben a hátralévő négy hónapra maradt az össz-szabadságok 29 százaléka, István-aknán 30,3 százaléka és Széchenyi-aknán 29,4 százalék.

— kapu —

Korszerű bányászat

Irta Menyhárt László
nehézipari miniszterhelyettes

Nincs társadalmunknak egyetlen tagja sem, aki — megszokott szóhasználatával élve — ne volna egész életében a bányatermek állandó fogyasztója. Az otthonok fénye és melege, a járművek üzemanyaga, a fémekből készült tárgyak széles skálája, mind-mind elválaszthatatlan a bányászok munkájától. A bányatermek feloldozása pedig sok iparág fontos szállítójává, együttműködő partnerévé teszi a bányászatazt.

A felszabadulást követő negyedszázad alatt, 1970. végéig, 562 millió tonna szén, 30 millió tonna kőolajat, 25 milliárd köbméter — ebből 1965-től 15 millió tonna bauxitot, vasbó, mangánbó és egyéb ércekből, valamint ásványokból összesen 52 millió tonnát, kerekítve összesen 700 millió tonna hasznos ásványt termelt bányászataztunk.

Az elmúlt negyedszázad termelési statisztikája, a negyedik ötéves tervre előirányzott bányászati termelés bárkit meggyőz arról, hogy van jövője hazánkban a "bányászszakmának, Biztos megélhetést nyújtó, szép pályát választ tehát a fiatal, aki a bányászat szolgálatába lép; az idősebb bányászok pedig megértő munkatársra, tapasztalt mesterre talál minden pályakezdő.

Az 1970. évi 38 millió tonnával szemben 1975-re 41 millió tonna nyersanyag kitermelését irányozza elő a bányászat. Különösen erőteljesen fejlődik a bauxitbányászat, a földgáztermelés, de növekszik a kőfejtésű szénttermelés is. Minderre szükség is van az alumíniumipar és a földgázfelhasználás központi fejlesztési programjának teljesítéséhez, s az ország biztonságos energiaellátásához. A mennyiségi feladatok teljesítése mellett a bányászataztunkban is fokozni kell a termelés gazdaságosságát, korszerűségét és biztonságát, javítani kell a dolgozók élet- és munkakörülményeit.

Röviden szólva: koncentrált, korszerű gépesített, nagyüzemi bányászati termelést kell kiterjedtebben megvalósítanunk.

Fontos feladat az is, hogy a jövőben jobban igazodjék a termelés üteme a felhasználás — a fogyasztás — üteméhez.

A téli-nyári felhasználás jelentősen eltérő mértéke több bányatermeknél elsősorban a tüzelőanyagoknál — igényel az eddiginél nagyobb rugalmasságot a termelésben. Szükséges azonban utalni arra is, hogy a bányatechnikai adottságok, valamint alapvető üzemszervezési és gazdálkodási elvek szükségesszerű érvényesítése miatt csak korlátozottan lehet a fogyasztásban jelentkező lökésszerű ingadozásokhoz igazodni. A biztonságos ellátás, tehát megfelelő fogyasztói készletek igényel. A fogyasztók és a bányászati egymásra utaltsága, egymás és a népgazdaság érdekeihez való kölcsönös igazodás egyik fontos biztosítója annak, hogy a bányászat jól teljesítse megnövekedett feladatát.

Az energia-összetétel korszerűsítésére irányuló célkitűzéseknek megfelelően a következő években tovább csökken a szénfelhasználás részaránya. A termelőndő szén mennyisége azonban a negyedik ötéves terv folyamán szinten marad,

mert az összes energiaigény vártnál gyorsabb növekedése ma már a néhány évvel ezelőtt tervezettnél mérsékelt, lassabb ütemű, olyan csökkent indokolt mélyművelésű széntermelésben, amelyet a kőfejtés ellensúlyoz. A hazai szén elvesztette ugyan évszázados hegemóniáját, de még hosszú időn át — 1980. után is sokáig — fontos szerepet fog betölteni népgazdaságunk szükségleteinek kielégítésében.

Visszatérve a mához, fokozott figyelmet igényel a közeledő téli termelészerület együtt járó növekedés kerület a tüzelőanyagok iránt. Elsősorban a szénbányák irányítóira hárul a feladat, hogy kellő gondossággal készítsék elő a téli idényre mind a termelő munkahelyeket, mind az időjárás nehézségeire érzékeny külszíni üzemeket és biztosítsák az ellátunk álló negyedik és első évtizedekben a zavartalan termelést, valamint az egész 1972. évre a jó felkészülést.

A szükséges bányatermek növekvő mennyisége, a könnyebb és biztonságosabb munkára való törekvés az új bányászati technika — fejte — rakodógépek, gépesített biztosítás, automatikus szállítási rendszerek — alkalmazásnak kihasználását, a termelés magas fokú koncentrációját igényli a szén-, érc-, és bauxitbányászataztban egyaránt. A fejlett technika a termelési folyamat minden posztján az eddiginél magasabb és többoldalú felkészültséget kíván, hiszen egyegy fejtes 30—50 millió forintot érő géppárlományát a megkívánt gazdasági hatékonyság, a legkisebb veszteségig, a megfelelő termelékenység elérése céljából a jelenleginél sokkal szervezettebben, célszerűbb munkarendben és telepítésben kell működtetni. Az új technika eredményes elsajátításában és alkalmazásában fontos szerep vár a szocialista brigádokra. A nagy teljesítményű termelőhelyek folyamatellenőrzése, a rendszeres értékelés, a gyors és eredményes beavatkozás szükségesszerűen az üzemvezetés mindennapos feladatává válik, hiszen ezek elmulasztása a nagy értékű berendezések kialakítását gátolná.

A korszerűsítésben, a termelési koncentráltában elért eredmények általában biztatóak, de a jelentős tartalékok feltárását és hasznosítását a gazdaságosság fokozásának biztos eredményt hozó eszköznek kell számításba venniük vezetőknél és beosztottnak egyaránt.

A termelő és felhasználó közös érdeke, hogy a korszerűsítés ne szorított kizárólag a termelési folyamatokra, a jobb minőség érdekében ki kell azt terjeszteni a termelt ásványi nyersanyagok dúsítására, előkészítésére is.

A bányászok a múltban is a munkaszabályi erősségei voltak, a felszabadulás óta a szocializmus építésének öntudatos harcosai. Az a politikai öntudot, szakmai felkészültséget és lelkesedést, amellyel a bányászok mindenkor helytállt, alapvető biztosítéka annak, hogy a feladatok, amelyeket pártunk X. kongresszusa, a negyedik ötéves terv a bányászat elé tűzött, maradéktalanul teljesüljenek. Ehhez a munkához adjon minden magyar bányászunk erőt, lendületet a biztos jövő és az a megbecsülés, amelyet a bányásznap is kifejez.

(Megjelent a Népszabadság szeptember 5-i számában.)

KÜLPOLITIKA

A nyugat-berlini egyezmény

A külpolitikai élet középpontjában ma a nyugat-berlini megállapodás áll. Mielőtt e fontos kérdéssről szólnánk, forgassuk vissza a történelmi eseményeket.

1945-ben Berlin elővárosában tartották a Potsdami konferenciát, amelynek egyik határozata Berlin négy megszállási szektorra osztotta. (20 kerület közül a keleti részen nyolc szovjet, a nyugati részen hét amerikai, három angol és két francia megszállás alá került.)

A nyugati hatalmak 1948. június 24-én Nyugat-Berlinben pénzreformot vezettek be, amely Berlin közigazgatási egységét végleg felszámolta. Ez a szovjet hatóságok részéről új ellenőrzési rendszabályokat váltott ki. Az így keletkezett berlini válság (1948. június 25. — 1949. május 12.) a hidegháború fokozódásához vezetett. 1953. június 17-én Kelet-Berlinben a nyugati szektorból átadott provokátorok aktív közreműködésével és a nyugati hatalmak felbujtására néphatalom-ellenes felkelés kirombanását kísérelték meg, amelyet azonban gyorsan felszámoltak. A Szovjetunió 1958-ban és az 1959. évi január külügyminiszeri értekezleten javaslatot tett Berlin megszállási rendszerének megszüntetésére, és Nyugat-Berlin szabad városá alakítására.

A napokban a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország képviselői által Nyugat-Berlinről aláírt négyoldalú

egyezmény igen jelentős előrehaladást mutat. Ebben a kedvező légkörben került sor Maurice Schumann francia külügyminiszter magyarországi látogatására is.

Az egyezmény nyomán a nyugat-berlini hidegháborús hidőrfől egy olyan területi egység jöhet létre, amely elősegítheti a nemzetközi enyhülést. Erthető ez, hiszen a mostani dokumentum négy fontosabb kérdést rögzít. Az egyik: az érintett országok képviselői meghatározása, a másik: a polgári személyek és a javak átmenő forgalmának rendezése, a harmadik: Nyugat-Berlin és az NSZK kapcsolatának helyreállítása, a negyedik: a nyugat-berliniek beutazásának szabályozása az NDK területére.

Az egyezmény látszólag kisebb csoportok érdeke. A valóság az, hogy ennél többről van szó! Érdeke azoknak, akik a békés együttműködés és a gyümölcsöző államközi kapcsolatok következtetés hívei és harcosai: a szocialista országok. Érdeke a nyugat-berlini lakosságának, amely az eddiginél jóval egészségesebb viszonyok közé kerül. S érdeke az NSZK, a nyugati hatalmak azon kőreinek, amelyek a realitások talaján állnak, és azokhoz alkalmazkodva cselekednek. A megállapodás tehát mindenki számára kedvező, aki híve az európai biztonság, az általános nemzetközi enyhülésnek!

V. L.

Bányászfalu, 1971

Hosszúhetény

Mint beavatlan vendégek érkezünk a Hármashegy és a Zengő lábánál elterülő faluba. Nem ismerük a helyi szokásokat, a település jellegzetességeit, a falu szociális és kulturális gondjait; nem tudtuk azt, hogyan élnek, mit csinálnak itt az emberek, amikor hazatérnek a munkából. Egy dolog volt bizonyos előttünk: Hosszúhetény bányászfalu, a keresőképes lakosság több mint ötven százaléka a pécsi és a komlói bányákba jár dolgozni.

A falunak nincs ipara, mezőgazdasága is csak egyetlen termelőszövetkezetre korlátozódik. Volt idők, amikor bánya megnyitásától volt a falu. Az idősebb bányászok még a mai napig sem tudták elvetni ezt a gondolatot.

Hosszúhetény gazdag falu. Ezt minden kérdészködés nélkül meg lehet látni. Végig a fűtácán takaros, sátorotós házak emelkednek, sehol egy rossz állapotban lévő lakóház, vagy állapotlan udvar. Vázkerti János tanácsostól mondta, hogy itt szinte minden családnak van rádiója és televíziója és nagyon kevés az a ház, amelyben ne találunk hűtőgépet, mosógépet és porszívót. Jelenleg 131 személygépkocsit tartanak nyilván a három és félezer lelket számláló faluban, és a gépkocsik száma is napról-napra nő. A falut körülölelő hegyek szőlővel és gyümölcsfákkal vannak betelepítve. A szőlő és gyümölcsös itt szinte hozzátartozik a háztartáshoz.

A MÚLT

A hosszan elnyúló fűtácra viláépületeitől egy kőhajításműgyára a múlt néz velünk farkasszemet. Egy tenyérnyi föld a múlt századából, egy itt felejtett Krúdy-könyv illusztráció. Vakitóan fehérre meszelt apró ház, girbe-gurba, de rendezett léckerítéssel, körötte porlepte, esőtároló gyümölcsös: alma, kárho, szilva-, barack- és diófákkal.

Szikár, hófehér hajú, cserzettbőrű ember támogatja a kerítést, vagy az támogatja őt? Fehér ing, fekete mellény, kifakult cőcnadrág, a lábán régi bányászcsizmából eszkábált papucs. Keskenyre zsugorodott szemhéja alól bizalmasan tekint ránk.

Kovács György nyugdíjas várja, nyolcvan éves. A megélt nyolcvan évből harminckettőt a bányában, a föld alatt töltötte el. Bár szülei és másik hét testvére parasztek voltak, ő szakított a föld megművelésével. Ő sokkal többet kívánt megtudni róla. Poklra akart szállni, hogy ott faggassa ki titkait. Ormándra nősült és onnan, anyósoktól járt át a vasasi bányába dolgozni. Amint tehette, házat épített, ezt a házat, aminek most kerítését támasztja várva a kőművest, aki már a múlt héten megígérte, hogy rendezhözze a takaros kis fészkét.

1948-ban ment nyugdíjba, és 1963-ban járt utoljára Pécssett. Akkor nagyon megharagították, mivel a pécsbányai orvos nem volt hajlandó csak 40 százalékos szilikózt megállapítani nála. 1968 decemberében a kútra ment eselést és eltört a fogója. Azóta váltva őrizik az ágyát a feleségével. Most épp ő a soros — mondja. Köhögni kezd, fullad. „Na mára elég volt — int búcsút. — Ma sem jön az a lányom kőműves. Tart-sa meg isten magukat. És soha ne feledjék, ha megégyezzen kelene újra kezdeni, akkor is így csinálnám. Csak a lányokat sajnálom, na meg a nyugdíj lehetne egy kicsit több.”

Elballag a piros muskottik-kal szegélyezett tornácra, hangtalan csapadék össze mögötte a két ajtóköndő.

BÁR CSAK BANYÁSZNAK MENTEM VOLNA...

A ház vörösrre festve ott büszkélkedik a falu mértani közepén, szemben a tanácsközpont közvetlenül a fűtácán végigfolyó patak szélén. A tenyérnyi udvaron a nagymama babot fejt, és torsalkodik, hogy nem akar fűjni a szél, így nem tudja a babot kiszélelni. Jöttünkre a tornácra megjelenik Elterné. Kezében főzőkanál és fedő, ahogy épp egy pillanatra magára hagyta tülzhetet, a készülő ebéddel: vajon ki jár itt ilyenkor közvetlenül az ebédelő előtt?

— A férjem a szőlőben van. Csak a jóisten tudja, mikor jön haza.

Látva tanácsalanságunkat, biztatni kezd bennünket.

— De azért csak kerüljenek beljebb. En is tudok válaszolni, ha kérdeznék: nekem is van szám...

Hosszúhetény

Foto: Barna Teréz

Kendővel törli a poharakat, amikbe aranyzúrdó bort csorogtat a szorgos háziasszonyok gondosságával.

— Igyanék! Jólesik ez ilyenkor. Saját termés, szívesen adom.

Amíg a bort kóstoljuk, betoppan a család legifjabb tagja. Dező. Ő a pécsi Sopiana Gégygyárban tanuló. Hallva, hogy édesapja bányászmulija után érdeklődünk, megszólal:

— Bárcsak bányászna ment volna én is, de az iskola elvégzése után még nem tudtam dönteni, és vajártanulónak az osztályból csak egyetlen egy osztálytársunk jelentkezett.

— Rád volt bízva, hogy mi légy, most ne síránkozz — pirít rá az édesanyja. — És után késő a kőpönyeg... Látod a bányád is maga dönthetett, és lassan már végez a Katonai Műszaki Főiskolán. Csak nekem nem lútt a fogad a tanúláshoz.

— Szép ez a ház — vetjük közbe, hogy lélegzetvételnyi szünethez segítsük a fiút.

— Szép bizony! — kap a szón Elter Béláné, hogyva magától félre vezetni a fiú kioktatásáról.

— Vajon mennyibe került? — Került az százezerbe, mint egy fillérbe — mondja büszkén. — Ez az életünk értelme. Csak még nagyon sok hiányossága van. Férjem 1968-ban ment nyugdíjba és a havi 2200 forintos nyugdíjából a ház befejezése mellett, még a két fiút is támogatni kell. Bizony nem könnyű dolog. De azért valahogy csak sikerül, így legalább mindgyökünknek lesz egy-egy szobája. A többit majd a gyerekek...

FENY ÉS ARNYEK

Mire a falu elejére, avagy végére érünk, benne járunk a délutánban. Gyöngyös József háza az új telep bejáratánál áll, ahogy a Pécs felől jövő országút rókésztón a falura. A dombtetőn modern bányászházak, míg lenn a völgyben Or-

mánd, a régi bányászoklónia konzervált formában. Mint fény és árnyék, oly nagy a két telep között a különbség.

Téglavörös, terebélyes épület haragoszöld szőlőlugással körül-futva. Itt lakik Gyöngyös József vasasbányai várja. Csak a feleségét találjuk otthon, a férj már elutazott a délutáni műszakra, a fiú pedig még nem ért hozza a munkából. Másnap műszakkezdés előtt a bányán találkozik a családdal.

— 1948 óta dolgozom a bányában. Előtte Palotabaszokon és Szébényben éltem és dolgoz-

tarabig ott is éltem. Apám, anyám földműves, kezdetben én sem kelletttem másnak. Aztán amikor kezdett benőni a fejem lágya, meg kezdtek beszélni az emberek, hogy nem jó ez a munka, másból könnyebben meg lehet élni, elkezdtem gondolkodni a dolgon. Nem szoktam sokat teketóriázni, egy szép napon fogtam a sátorfámat, itthagytam a falut, fölmentem Pestre dolgozni. Munka nélkül egy percig sem voltam, minajárt elhelyezkedtem a Sportlétesítmények Vállalatánál. Kint dolgoztam a Ró-

gy odakiáltott: János bácsi, emeljen be a csónakba. Hát én annak vendje-móda szerint beemeltem.

— Mióta bányász?

— Jó volt a Rómafarton, igazán nem panaszodhatom, de amikor elmentem már családod hagyta magam után. Azok itt, én meg ott, nem volt ez így jó. Hazajöttem, beálltam bányászna, mivel ezen a környéken nemigen akad más munkalehetőség. Egy darabig Erzsébetről jártam be dolgozni Vasra. Később, mikor Kádár kijelentette: 10 000 lakást a bányászoknak, Hosszúhetényben is építkezni kezdtek; így kaptam én is itt egy kétszoba összkomfortot. Jó ház, megérte a pénzt, csakhát hosszú ideig kell törleszteni. 1958 óta vagyok bányász, csillésként kezdtem, utána lettem a segédvájári és vájári vizsgát. Most a második vonalban dolgozom, mert már 51 éves vagyok.

— Szabad idejében mivel foglalkozik?

Varga Pál János megvakarja a fejét, igazít egyet az asztalterítőn.

— Nincs nekem sok szabad időm, a rendes munkaidőn túl sokszor járok túmunkúra, szinte minden percm foglalt. Van egy kis Trabantom — az is koszi — nyáron azzal fuirkázom a családomat. Sok helyen jártam már vela, ha nem is gyorsan, de mindig oda jutottam. Aztán ott van a 613 n-öl telek, amelyen szőlőt és gyümölcsöt termesztek. Ezzel is sok baj van; meg kell permetezni, metszeni, kapálni — a pihenés idejéből ez a munka is jócskán lefarag. De jó látni a termést, jó megkóstolni az új bort, meg aztán nagy szűkségem van a tiszta levegőre. Szeretek itt élni, szép ez a környék!

Bányászok, hosszúhetényi lakosok beszéltek magukról, életük gondjairól. Legtöbbjük beleszótte mondanivalójába a falut is, hiszen itt áll otthonuk, itt nevelkednek gyermekeik, itt zajlik az élete. A békés otthon megteremtése ott lappang a szavak mögött, s ez az akarat összefügg a falu mindennapi cainosságával is.

Látogatásunkkor elsősorban emberekre voltunk kíváncsiak, és a feljegyzett címek keréglésé közben sok mindent megfigyelhettünk. Eszrevettük a falu dinamikus fejlődését, az anyagi előzeteket nem ismerő korszerűségeket, amelyben benne van az úthálózat bővítése és a szolgáltatások kiterjesztése. Nem lehet nem beszélni az ellátás szerveztségéről, a bálthozatali vékedéséről. Ma már ez a három és félezer lelket számláló falu 2 húshaltól, 2 zöldség-gyümölcs bolttal, ruházati bolttal és vegyes iparcikkbolttal rendelkezik. Jövő márciusban adják át az új szolgálatot, amelyben lesz szabóság, férfi, női fodrász, háztartási kisgépjavitó és fényképező. A lakosság nem is panaszodik az ellátásra.

Hosszúhetényből kevesen vándorolnak el. Aki itt letelepszik, általában megszereti a helyet, nem kívánczik máshová. Sokan építettek új házat a régi mellé, máskor a már meglévőttől tartoztak. Gondot okoz viszont az iskola. A tanács titkára említette, hogy bizony nagyon elférne már egy új, korszerű oktatási intézmény, de hát arra tíz évig kellene szorgalmasan gyűjtögetni, olyan kevés a költségfejlesztési alap. Mosolyogva tesz hozzá, hogy eddig is úgy kaporték össze minden új létesítményre a forrásokat, ez is csak sikerül valahogy. Mert égetően szükséges a megoldás, egyre több az iskoláskorú gyermek.

A hatényiek bizakodnak és mindent megtesznek falujuk otthonosságáért. Szorgalmas lakóparióttok, tapasztaltak, hogy szinte valamennyiüket érdekli a lakóhelyük jövője.

Kapu — Békassy

Ifjú Gárda-parancsnoki tanfolyam

A KISZ Baranya megyei Bizottsága tanfolyamot szervezett augusztus 22—27-e között az Ifjú Gárda parancsnok részére, 34 férfi és 6 nő részvételével. A festői környezetben lévő siklósi határőr laknyában ütött tanyát a 40 fiatal.

A tanfolyam célja az 1971/72-es kiképzési és oktatási év előkészítése volt. Ennek érdekében előadás és konzultáció formájában feldolgozták a működési szabályzatot az Ifjú Gárda Országos Tanács irányelveit (amely három évre határozta meg a feladatokat), valamint ismerették a megyei parancsnokság oktatási és kiképzési tervezetét.

Megjelentek a tanfolyamon azon szervek képviselői, melyek segítik a kiképzési és oktatási lebonyolítását. Az MHSZ megyei vezetőség részéről Köves István, a megyei rendőrkapitányától Gyökös Jenő szóadta, a határőrségtől Miklóvics József őrnagy elvtársak, s a beszélgetések, véleménycserék alapján kialakították a közös feladatokat. Az elméleti munkát délutánként alakították foglalkozások egészítették ki. A szabad időt sportversenyek lebonyolításá-

val, tv-nézéssel és közös szórakozással töltötték el a fiatalok. A programot egy egész napos túra egészítette ki, ahol a parancsnokok bebizonyították, hogy fizikailag is felkészültek, és a lelkességében sincs hiány. A hangulatos túrát ebédkezés, harkányi fürdés követte.

Meglátogatta a tanfolyamot Országos Ottó elvtárs, az MSZMP Megyei Bizottságának munkatársa, Tóth Gyula, az Ifjú Gárda országos parancsnoka és Duga József, a munkásörsg megyei parancsnoka. Ezenkívül megjelentek és részt vettek a búcsúestben Klepach Ottó elvtárs, vállalatunk KISZ-bizottságának titkára, Gungl János, agit. prop. titkár, Pernecker Sándor Ifjú Gárda parancsnok, és Takács György, az MSZBT képviselője. A tanfolyam mindvégig a fiatalos hangulat, a katonás fegyelm jellemzte. Reméljük, hogy a tanfolyam elért célját és olyan kiképzési és oktatási programot készülnék, amely lehetővé teszi a folyamatos, rendszeres munkát és olyan programokat tartalmaz, mely elnyeri az ifjúgárdisták tetszését.

Kiss Gyula

Újítási, találmányi mozgalom

A közelmúltban tartott vállalati szakszervezeti bizottság ülésén napirenden szerepelt az első felváltó újítási, találmányi mozgalomról szóló jelentés. A hozzászólások során az újítási mozgalom több alapvető problémáját vetették fel. A több mint kétórás vitát a vállalati szakszervezeti bizottság a következő véleményével zárta:

● A vállalati irányításnak hatékonyabban kell érvényesítenie az újító mozgalomban. Erényét kell szereznie a vállalat igazgatója által elrendelt újítások megvalósításának. Hatékonyabban és rendszeresebben kell ellenőrizni a bevezetett újítások működését.

● Előbb kapcsolatra van szükség az iparjogvédelmi csoport az üzemek újítási előadói és egyesületi elbírálói között. Meg kell szüntetni az azonos újítások több helyen való kísérletezését.

● Javítani kell az iparjogvédelmi csoport és a vállalati osztályok közötti kooperációt, újítási feladatok kidolgozásánál, bevezetésénél, hatékony megvalósításánál, az újítások bevezetésénél és ellenőrzésénél.

● Felhasználókat terhe mellett is mindenképpen be kell tartani a kormány újítási rendeletét, a szakszervezeti megadott újítások elbírálásánál. Továbbá szemléletileg szükséges az újítások megvalósítását a vállalat eredményességével, illetve hasznosságával szemben.

● Az újítási eredmény önkéntesbe való betudásának érvényét kell szerezni, de nem szabad engedni, hogy az újító mozgalom visszafelé forduljon eredményezze.

● Gyorsítani kell az újítást, mert az az újító mozgalom legjobb propagandája.

● Az újítómozgalomot még szorosabban össze kell kapcsolni a brigádmozgalommal. Ez nyilvánvalóan meg kell történnie a jövő évi versenyfelhívásban, szocialista brigádszervezésben.

● Minden üzemből meg kell választani a fizikai dolgozók újítási javaslatának az előkészítését.

● A szakszervezeti bizottságok legelőször azonos egyszerű vitákat megüzemük újítómozgalomát.

● Hatékonyabb újítási propagandát kell kifejteni újítási kiállítások, tapasztalatcserékkel, az újító jogszabályok a körültekintőbb végrehajtásával.

● A vállalat IV. ötéves tervének megvalósítása az eddigieknél hatékonyabb műszaki fejlesztés megvalósítását igényli. Ennek pedig elengedhetetlen feltétele az újító mozgalom.

Lapszemle

UKRAJNA SZENBANYÁSZÁSA AZ ÖTEVES TERVET.

Az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság bányászati határőr elvtárs 1970. november 11-én teljesített ötéves tervadatokat. A közönséges szénbányászata főbb termelési mutatói teljesítéséhez jelentősen hozzájárultak a Donecki Terület bányászai, akik november 17-án teljesítették ötéves tervüket és 1970-ben még további 4,8 millió tonna széntet adtak le a terv előírásainak megfelelően. 1970-ben a teljesítmény 3%-al nőtt. (Ugolyi Ukrajni, 1971/3. G.A.)

UGRASSZERO EMLÉKEDÉS AUSZTRÁLIA KÖZSENEXPORTJÁBAN.

Az elmúlt, 1969/70. pénzügyi évben Ausztrália 19,8 millió tonnára növelte fektetésének exportját, ami 24,7%-os emelkedést jelent az előző évről szemben. Ez a növekedés főként Japánba irányuló nagyobbat behozásoknak tulajdonítható. Japán az elmúlt évben 18,3 millió tonna kőszéntet vett az Ausztráliától, ami az összekapott 92,4%-nak felel meg. Az 1969. évben Japán 15,4 millió tonnát importált Ausztráliától, ami az előző évről 97%-nak felel meg. (Glückauf, 1971/8. sz. G.A.)

A szocialista brigádok és a közművelődés

„Közlöm meg ezt is: az oktatás, amelyben részesülök, még korántsem fejeződött be. Mikor fog hát befejeződni? Amikor már képtelen leszek rá, hogy oktassanak: a halálomkor. Eleton folyása tehát alapjában véve nem más, mint hosszú nevelés.”

(Helvétius)

Az MSZMP X. kongresszusa és a SZOT XXI. kongresszusa jelentős szerepet tulajdonít a könyvtáraknak a dolgozók olvasóvá nevelésében, az eszmélet, politikai nevelésben, a művelődési, irodalmi és kulturális életben és fejlesztésében irányításában.

Komlón, a BDSZ körzeti könyvtár „József Attila” könyvtára városi funkciót is ellátó szakszervezeti könyvtár. Így fő feladatát közi tartozik a bányaterületen dolgozó szocialista brigádok kulturális vállalkozásainak a segítése, valamint a városi potenciális olvasóbarát szociológiai jellemzőinek a kutatása és az igényeltetés mindkét részéről. A BDSZ körzeti könyvtár programtervezetelét elsősorban „testvérintézményeivel”: a „Május 1. Művelődési Központtal”, valamint a külterületi területi mozgalom és társadalmi szervekkel — Városi Pártbizottság, Városi Tanács művelődésügyi osztály, a Mecseki Szénbányák Vállalat és a Városi KISZ Bizottság, Hatosok Népfőiskola, Városi Bizottság, szakszervezetek — közös együttműködésében valósítja meg.

A SZOT 1971-es irányelvei nyomában szerepet tulajdonítanak a kultúrának és a közművelődésnek. A brigád jelszó: „Szocialista módon dolgozni, tanulni és élni!”

A brigádok a jelszó követelményeit szem előtt tartva versenyeket egymással a bronz, ezüst és az arany fokozat elnyeréséért.

Könyvtárunk tapasztalata az, hogy a „dolgozni” jelszó a rangsorban az első helyre tesz, holott nem rangsorolni kell a „dolgozni, tanulni és élni” jelszavakat, hanem egy-egy szakszervezet megvalósítási mind a három követelményt.

Annál is inkább, mert a SZOT XXI. kongresszusának irányelvei, valamint a legutóbbi brigádtérlelési üléseken nyomatékosan felhívják a figyelmet a hármas jelszó teljes megvalósítására.

Csak úgy nyerhetik el a brigádok az arany fokozatot, ha nemcsak jól dolgoznak, hanem olvasnak, művelődnek, tanulnak és a szocialista emberhez méltóan élnek.

A következőkben a Komló területén működő bányázemek kulturális életéről adok tájékoztatást:

ERŐMÓ:
Az erőmói komlói kirendeltségnek vezető nyomatékos szerepet tulajdonítanak a közművelődésnek és a dolgozóknak is kialakult az igény a magasabb műveltség megszerzésére.

Ennek érdekében a középiskolai elvégzését heten vállalták. Felsőfokú technikumba 3 fő, marxista-leninista esti egyetemre pedig 2 fő iratkozott be az 1971-es tanév beindulásakor.

A „Laborás” szocialista brigád minden tagja sikeresen megszerezte az érettségi bizonyítványt, aktív olvasó a könyvtárunk, közös színház, mozilátogatások vesznek részt — jellemzően ténylegesen teljesítik a hármas jelszó tanulni követelményét.

Az üzem szakszervezet bizottság, hogy segítséget nyújtjon dolgozóknak a kulturális vállalkozás teljesítéséhez a könyvtári beiratkozást díj kifizetését is magára vállalta. Zentay Henrik elvtárs több alkalommal felajánlotta adatait arra, hogy az üzem dolgozóit is megismerhesse a könyvtár programját, célkitűzéseit, valamint az „Új könyvek” c. könyvtár-ismertetőben több alkalommal részt vehessenek az üzemben.

Az erőmói olvasószolgálati arányzatában pozitív változás észlelhető az 1970-1971-es évhez viszonyítva.

ANYAGELLÁTÓ VÁLLALAT:
Az „Anyagellátó Vállalattól” egyedül a „Szakala Ferenc” szocialista brigád tagja a könyvtárunk.

Egyedül ők vállalták az olvasást, irodalmi esteket, tévé-olvasást, találkozókat, történet megjelenséket, színház- és mozilátogatást. Az üzem területéről a könyvtárba beiratkozott: 14 fő.

Az olvasószolgálat arányzata: 2,74%. A SZOT-norma 25%-os olvasószolgálati szintet ír elő.

Hasonló eredmény mutatkozik a továbbtanulás tekintetében is. Gimnáziumba 3 fő jelentkezett az 1971-es évben.

Könyvtárunk vállalta, hogy segítséget nyújt a brigádoknak kulturális feladatainak a megvalósításához. Szeretnénk, ha a vállalat vezetősége a rábízott feladatok elvégzésében a rászólóval igényelnék is ezt a segítséget.

KOSSUTH-BANYA:
3000 dolgozót foglalkoztató üzem. Könyvtárunknak 2 éve van kapcsolata a „Komarov” szocialista brigáddal, valamint a „Fekete István” műszaki szocialista brigáddal.

A „Komarov”-brigád többszörös aranykoszorús brigád, s jogszerűen kiérdemelte az aranykoszorút, mert nemcsak jól dolgozik, hanem aktív olvasó és nincs olyan könyvtári rendezvény, ahol a brigád nem képviseltetné magát. Ismeretterjesztő előadások vesznek részt, közösen járnak színházba, moziba — brigádnaplójuk pedig híven tükrözi az egész brigádmozgalmat.

A „Fekete István” műszaki brigádunk a közéletben nyújtott át a könyvtár egy oklevélét a kulturális vállalkozás jó teljesítéséért. A brigád 1967 óta tart fenn kapcsolatot a könyvtárunk, aktívan olvas, színház- és mozilátogatásokon vesz részt.

A „November 7” (Donavó) szocialista brigád tagjai 1971-ben iratkoztak be a könyvtárba. Rendszeresen olvasnak és remélik, hogy szintén csak jól tudnak majd mondani rólok.

Kossuth-bányán az iskola felváltó felkészítés a következőképpen alakult:

Általános iskola elvégzését: 16 fő, technikum és gimnázium elvégzését: 18 fő.

Helyszűke miatt a „Szocialista művelődési szerződések” tartalmát csak kivonatolva ismertetem:

„SOCIALISTA MŰVELŐDÉSI SZERZŐDÉS”

1. A szocialista brigád minden tagja vállalja, hogy a BDSZ körzeti könyvtár olvasója lesz és aktívan olvas.

2. A brigád vállalja, hogy részt vesz a könyvtár irodalmi vagy egyéb jellegű rendezvényein. Műszaki Hónap, Költészet Napján rendezett, ünnepeken megjelenni. A „Petőfi”, a „Putzerné” és a „Tytov” szocialista brigád.

3. A szerződésben szerepel a könyvtár által szervezett könyvtári kirándulási program az „Ismerd meg hozánk lojait” c. kirándulási-sorozatban belüli.

4. Minden brigád vállalja, hogy propagálja a könyvtár programját az üzemben belüli. Ennek is tekinthető a Szénelőkészítő üzem jó eredménye.

5. „Komló városos nyitvatartásának 20. éves évfordulóját” alkalommal kiállítás rendezését.

6. A brigádtagok vállalták, hogy „Komló 20. éve város” címmel két alkalommal ismertetést vesznek részt, melyet játékos feljövélük zárunk. Az első három helyezett könyvtárlombban részesül a „Tytov” és a „Putzerné” szocialista brigáddal, ahol már megvált a vetélkedő. A „Petőfi” szocialista brigád a kiállítással köti össze a szellemi vetélkedőt.

7. A brigádok vállalták, hogy közös színház, mozilátogatásokon vesznek részt, melyeket anélkül követ.

8. Minden brigád vállalja, hogy közösen megalkotja a komló műzeumot, és a megébredt egy műzeumot. Ezt a programot a közös kirándulásokkal köti össze a „Putzerné” szocialista brigád. A többi brigád pedig az ésszel kirándulás alkalmával teljesíti a vállalkozását.

E szerződési pontok teljesítése után decemberben sor kerül a „Szocialista kultúránk” c. vándorújság kiadására, amelyért brigádjaik versenyeznek egymással.

Ezek az eredmények.

Városunk fejlődését nemcsak az új ipari objektumok, új lakótelepek jelzik, — hanem az a tény is, hogy a fejlődéssel együtt megnőtt az igény a magasabb műveltség megszerzésére.

Keszti Erika tudósító

Bemutatjuk a megválasztott KISZ-vezetősegeket

Zobák-bányázem Gépezet KISZ alapszervezet: Cvetkó János, az alapszervezet titkára, Póth János, Kovács János, Lakatos Antal, Papp István, a vezetőség tagjai.

Előkészítő KISZ alapszervezet: Lázár László az alapszervezet titkára, Mátyás József, Szenci János, Erdélyi László, Dragun János, Kovács Zoltán, Rigó Zoltán a vezetőség tagjai.

Kossuth-bánya Gépezet KISZ alapszervezet: Hartai Ferenc az alapszervezet titkára, Csandási Ferenc, Cseke József, Marosi József, Cseke János, Behán László, Kopacz György, Fényesi Mihályné, Németh József a vezetőség tagjai.

Szenes II. KISZ alapszervezet: Kiss Pál az alapszervezet titkára, Horváth György, Jáger

László, Cseh László, Lockenbauer Miklós, Stanyik István, Csendes László a vezetőség tagjai.

Villamos üzem István-aknai terület KISZ alapszervezet: Rébay László az alapszervezet titkára, Stettner Ferenc, Drescher János a vezetőség tagjai.

Újhegy üzem II-es KISZ alapszervezet: Márcz János az alapszervezet titkára, Váradai Ferenc, Tóth Tibor, Standovár Antal, Koszorús József a vezetőség tagjai.

Szénelőkészítő üzem KISZ alapszervezet: Appel István az alapszervezet titkára, Mikola Lászlóné, Schlutt Irén, Sarang István, Kiss Mátyás, Papp György, Gyórfi Ferenc a vezetőség tagjai.

Csaba László vőjár Vasasbánya

Hübner András TMK művészeti Nagyművész

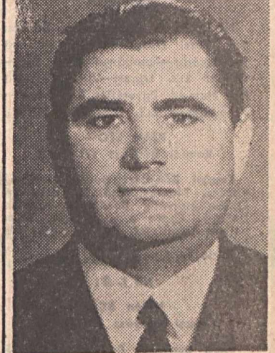
Vida József vőjár Szászvár

Ács Ferenc villanyserelő Villamos Üzem

Kovács Zoltán vőjár Zobák

(Megjelent a Borsodi Bányász című üzemi újság 1971. augusztus 25-i számában.)

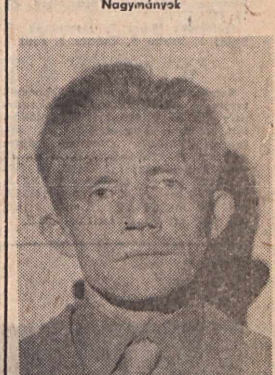
Miniszteri kitüntetettjeink

Csaba László vőjár Vasasbánya

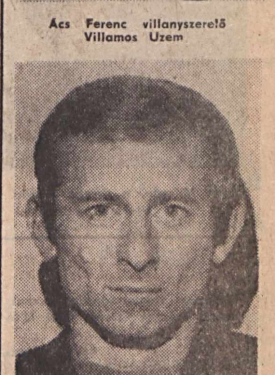
Hübner András TMK művészeti Nagyművész

Vida József vőjár Szászvár

Ács Ferenc villanyserelő Villamos Üzem

Kovács Zoltán vőjár Zobák

KISZ-hírek

ÜLEST TART a KISZ Mecseki Szénbányák Végrehajtó Bizottsága 1971. szeptember 14-én. Az ülésen előterjesztés hangzik el a vállalati KISZ-bizottság küldöttértékelési beszámolójának téziseiről. A vb-ülés másod részében a KISZ KB ifjúmunkás osztály vezetője találkozik a vb tagjaival és a meghívottakkal. Kéri András elvtárs a kongresszusi dokumentumról és a KISZ VIII. kongresszusa való felkészüléséről, az aktuális feladatokról beszélget a jelenlevőkkel.

IFJÚ GÁRDA parancsnoki értekezletet tartanak szeptember 15-én. Az értekezleten az orfűi ifjú gárda tábort munkáját értékeli, majd tájékoztat hangzik el a megyei ifjú gárda továbbfejlesztéséről.

A magyar szénbányászat fejlesztéséről

Az 1970. augusztus 31-től szeptember 2-ig tartó energetikai beruházások konferenciáján szó esett a szénbányászat jelenlegi és jövőbeni szerepéről is a hazai energiastruktúra vonatkozásában. A sokat hallott koncepció nem változott. A jövőben a szénhidrogének kerülnek előtérbe s a szilárd tüzelőanyagok részaránya népgazdaságunk energiefelhatalásában fokozatosan csökken, de — amint Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes hangsúlyozta — „a hazai adottságaink figyelembevételével az energiaszükséglet kielégítésében a gazdaságosan termelő szénbányáknak a jövőben is szerepük lesz”. Az energetikai beruházások keretén belül a szénbányászat területén is jelentős beruházások valósulnak meg, melyek közül kiemelkedik a jelenleg 65—70 százalékos készletű fűtő, 3,5 milliárd forintot visontai külfejlesztés, amely 1975-re 7,5 millió tonna lignitet ad majd évente a Gagarin Hőerőműnek.

Tamáry István, az EMSZ elnöke előadásában kifejtette, hogy a szénbányászat beruházás-

ai tevékenységét 1965-ig elsősorban a termelés mennyiségének fejlesztése jellemezte. Az utóbbi években végrehajtott negatív racionalizálás során a termelő aknaüzemek számát 126-ról 1970. évre 84 darabra csökkentették le. Eredményes munka folyt az üzemek belső racionalizálása, műszaki fejlesztése vonalán is. Az egy aknára eső termelés az 1965. évi 230 t/évről 1970-ben 335 t/évre, az összehúzott teljesítmény pedig ez alatt az idő alatt 1,1 t/műszákról 1,5 t/műszákra emelkedett.

A magyar szénbányászat jövőbeni főbb fejlesztési területei:

- termelőkapacitások kialakítása;
- termelés technológiai fejlesztése;
- termékeink minőségének, packépeségének fejlesztése.

A fejlődés konkrét számokban kifejezve mindennél többet mond a szénbányászat eddigi és várható eredményeiről:

	1965	1970	1975
1) Összes termelés millió t:	31,2	27,8	27,0
2) Ebből a mélyművelés:	29,0	25,3	19,7
3) Termelőaknák sz. (db):	126,0	84,0	53,0
4) Gépi jóváesztés aránya (%):	230,0	335,0	509,0
5) Komplex gépésztű frontfejlesztési termelés aránya (%):	5,7	29,3	57,4
6) Összüemi teljesítmény (mélyművelés) t.mű:	0,4	1,92	4,8
7) Szüneti munkáslétszám (1000 fő):	1,16	1,50	1,96
8) Önköltség (Ft/tonna):	94,2	74,7	49,3
9) Önköltség (Ft/mkcal):	271,86	248,0	208,0
10) Önköltség (Ft/mkcal):	85,0	75,0	58,0

A szénbányászat fejlesztési feladatai között a koncentráció, mechanizáció mellett mind fontosabb szempontként jelenik meg a piaci igényekhez való kielégítőbb alkalmazkodás mind a termékek minőségét, mind pedig a kiszolgálás színvonalát illetően.

A bányászati tevékenység természetéből adódik, hogy annak fejlesztési feladatai meghatározásánál legalább 10—15 évre szükséges előre gondoskodni. A szénbányászat szükségelti a jó energiaprognózist, s ezen belül a szénigény pontosítását a puffer szerepűnek való tekintettel. A prognózisra az élet külföldön és hazai vonatkozásban is ugyancsak rácafol. Nyugat-Európában pl. megvizsgálták az 1953 és 1960 közötti előrejelzést és valóban felmerült energiagigányt. Az átlagos hiba 26 százalékos volt. Barnaszénre 31 százalékos, az atomenergiaóra pedig kerekén 44 százalékos. Hasonló hibák nincsenek előfordultak. Pl. a szénbányászat számára 1968. évben az 1970. évre célul tűzött 80—85 Tkal helyett 91 Tkal körüli termelését kellett

megvalósítani. S gondot fog okozni 1971-ben is az irrális prognózis miatti többlettermelés biztosítása.

Elhangzott a konferencián az is, hogy a szénbányászat fejlesztési problémáinak egyik fő oka az, hogy mint alapanyagot termelő iparágként a maximálit árnyereség-tartalmú alacsony — ebből következik, hogy a nyereségből képezhető fejlesztési alap is hasonlóan alacsony. A gazdasági szabályozók adta lehetőség kevés ahhoz, hogy a szénbányászat abból megvalósítható a IV. ötvenes terv szerény fejlesztési célkitűzéseit. Sürgős megoldásra vár az alaprendezés azért, hogy folyamatosan lehessen a szénbányászat eddigi is szép eredményeket elért fejlesztési programja, de azért is, hogy a szénbányászati eleget tudjon tenni a vele szemben támasztott igényeknek.

L. L.

Köszöntjük a KEK-mérkőzés valamennyi résztvevőjét, kedves vendégeinket!

Eredmények

Labdarúgás

NB I: Rába ETO—Kömlői Bányász 1:1, Pécsi Dózsa—Salgótarján 0:0, Ferencváros—Tatabánya 2:1, Eger—Csepel 2:2, Újpest—Videoton 3:0, Bp. Honvéd—Egyetértés 2:1, Vasas—Szombathely 2:2, Diósgyőr—MTK 4:1.

Rába ETO—

Kömlői Bányász 1:1 (1:0)

Kömlői Bányász: Buus — Kótai, Kovács, Makray, Csordás, Solymsi, Orsós, Horváth, Borács, Juhász, Bencsik. Csere a szünetben: Kótai helyett Lozaridisz. Edző: Lantos Mihály. Góllövők: Juhász a 89. percben.

NB I. B:

Vasas SC—

Pécsi Bányász 1:1 (1:0)

Pécsi Bányász: Bogyal — Györök, Pakovics, Köves, Ficzó, Kosár, Rónai, Veszte, Bartal, Csordás II., Maklári. Edző: Kontha Károly. Góllövők: Csordás az 58. percben.

További eredmények: Békéscsaba—FOSPED Szállítók 2:0, Dunaujváros—Ozd 1:0, Szolnok—Ganz-MAVAG 2:0, Debrecen—Dorog 0:0, Zalaegerszeg—Szegeád 4:0, Kesztemény—Várpálc 1:1, Bp. Spartacus—Országúti 1:0, MAV-DAC—Pénzügyőr 3:0.

NB III: Móra-Szászvári Bányász—Pécsi Porcelángyár 1:0, Nagymányoki Brikett—Szekezd 2:1.

Kézilabda:

NB I. női mérkőzés: Tatabányai Bányász—Pécsi Bányász 18:13 (a mérkőzés hétközben játszották). Góllövők: Fajcsi 3, Fiszter 3, Szamos 2, Téth 2, Lili, Novaszád és Tili.

Ferencváros—

Pécsi Bányász 12:7 (6:2)

Góllövők: Fajcsi 4, Novaszád, Fiszter, Rotkó.

NB I. férfi mérkőzés: Újpesti Dózsa—Pécsi Bányász 22:15 (12:6). Góllövők: Sudár 4, Kiss 3, Arvay 3, Fiegler 3, Kaszás, Szási.

NB I. B. férfi mérkőzés: Kömlői Bányász—Gyöngyösi Vasas Izzó 29:13 (15:5). Góllövők: Mercz 7, Jászencsik 7, Erdős 5, Szalai 3, Czedér 3, Kitti 2.

Atléтика:

Szombaton és vasárnapon benyújtották le a Népstadion új rekordpályáján az atlétikai NB I. előadományait, ahol a Kömlői Bányász versenyzői Baranya színeiben léptek pályára. A kék-fehér atléta a következő eredményeket érték el: Férfi 10 000 m: ... 4. Homoki, 29:23,8, férfi 5000 m: ... 4. Homoki, 14:33,8, női 800 m: ... 2. László, 2:13,3, női 1500 m: ... 3. László, 4:36,0.

SPORT

Győr—Kömlő 1:1 (1:0)

A győri 1:1 kapcsán elmondhatjuk: a titokban várt reményeket váltotta valóra a Kömlői Bányász együttese. Ami ennél is több: meggyőző volt a csapat játéka, s ha az utolsó percben sikerült is Juhász góljával egyenlőnünk, rászolgáltunk az értékes pontra. Amit már a Diósgyőr elleni 3:1-es siker kapcsán megállapítottunk, most is érvényes:

Tovább javult a csapat egysége. Biztonságosabb a védekezés és főleg a középpályán érvényesült a jobb erőnlét, a taktikai fegyelem. A 4–3–3-os formációban az előretolt három csatár: Borács, Juhász és Bencsik ezúttal is megvalósította Lantos Mihály elképzelését. Kiscsapat számára nincs nagyobb feladat: akitől és ahol csak lehet, pontot vagy pontokat kell szerezni. A győri kirándulás a célkitűzést bevaldította. Most már a holnapi nap összecsapásra kell összpontosítani. Persze, azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a hét végén újabb nagy akadály elé áll a kék-fehér gárdát a csepeli 11 mutatkozik be a kékonyosi pályán.

Győrben a tartalékok párharcából a hazaiak kerültek ki győztesen, 3:0. A másodikvonalbeli gárda ezen a vasárnapon gyengébb teljesítményt nyújtott a vártól.

A Crvena Zvezda 35 fős küldöttsége hétfőn délután 4 órakor érkezett a magyar határhoz (Udvar) s a Nádor Szállóban helyezkedett el. Kedden délelőtt már a kékonyosi pályán tart edzést a balgrád csapat. Másik élvonalbeli labdarúgó csapatunk a Pécsi Bányász is idegenben (Rákócsonban) szerzett egy pontot. Az elmúlt heti oroszlányi kisiklás után együttesünk azt nyújtotta, amit reméltünk. Kontha Károly edző legesélyese elsősorban figyelmzett játéknak köszönheti az értékes döntetlen kiharcolását.

Vizhányó

A nagy mérkőzés elé

Az 50. éves jubileumára készül Kömlői Bányász eddigi legnagyobb eseményéhez érkezett. A Kupagyőztesek Európa Kupája keretében holnap délután fél 4 órai kezdettel kerül sor a Kömlői Bányász—Crvena Zvezda labdarúgó-csapatának első mérkőzésére.

A rangos kupában való indulás a 20 éves bányavárosnak, a Mecseki Sténbányának, az egyesületnek, a játékosoknak, a szervezőknek is új színt jelent. Fémjelzi az eddigi szorgos munkát, megbecsülést ad és egyben kötelezettséget is ró mindannyiunkra.

A helytőlőshöz jó ajánlólévél a csapat pillanatnyi 6. helyezése. A szurkolók, különös tekintettel a B-közép lelkes buzditására bizony nagy stúszeg lesz.

Bizunk abban, hogy a két csapat találkozásja, nemes versengése elősegíti a két ország mindjobb kibontakozó baráti kapcsolatát. Ennek reményében köszöntjük a KEK valamennyi résztvevőjét, minden kedves vendégünket. Tisztelettel és megbecsüléssel üdvözljük a kömlői találkozón megjelenő UEFA, MTS, MLSZ vezetőkét, a hazai és a nemzetközi sajtó, a rádió, a magyar és a jugoszláv televízió képviselőit, a FIFA három portugál játékvezetőjét.

Induljunk harcba: közös összefogással vigyük sikerre a kék-fehér színeket.

A Kömlői Bányász összeállítása:

1	2	3	4
Buus	Kótai	Kovács	Makray
5	6	7	8
Horváth	Solymsi	Borács	Juhász
9	10	11	
Solymsi	Orsós	Bencsik	

A Crvena Zvezda összeállítása:

11	10	9	8	7
Acimovics	Filipovics	Karasz	Jankovics	Osztajics
12	11	10	9	8
Pavlovics	Bogicevics	Antonievics	Dzsorics	Dujkovics
13	12	11	10	9
Krivokucsa	Dzsorics	Dujkovics		

Játékvezetők: Marques Lobo (vezetőbíró), Gomos Alves, Cocho Ildio (partjelzők), mindhárom portugál

MOZIMŰSOR

Park: Szeptember 14—15-ig: A halhatatlan légiós. Magyar film. 16—21-ig: A medve és a baba. Francia film. Előadás: 4, 6, 8. Matiné 19-én, délelőtt 10 órakor: Négyen az árban.

Kossuth: Szeptember 14-én: A halhatatlan légiós. Magyar film. 15-én: Alphaville. Francia film. 14. évfől. 16—17-ig: A cár tisztje és a komiszár. Szovjet film. 18—20-ig: A medve és a baba. Francia film. 21-én: Préri. Román film. Előadás: 10, 12. Szeptember 14—15-ig: Van aki megteszi, van aki nem. Angol film. 16—21-ig: Préri. Román film. Előadás: 2 fél 3, fél 5. Szeptember 14—15-ig: Alphaville. Francia film. 16—21-ig: A medve és a baba. Francia film. Előadás: fél 7, fél 9.

Petőfi: Szeptember 14—15-ig: Van aki megteszi, van aki nem. Angol film. 16—21-ig: Préri. Román film. Előadás: 4, 6, 8. Matiné 19-én, délelőtt 10 órakor: Adj pacsit, pajti.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): Szeptember 14—15-ig: A neretval csata. Jugoszláv film. 18—19-ig: Az eltűnt kőstély. Román film. 21-én: Az aranyember. Magyar film. Előadás: hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Május 1 (Kömlő): Szeptember 14—15-ig: Darling Lili. Amerikai film. 16—19-ig: Fogd a pénzt és fuss. Amerikai film. 20—21-ig: Ördög mérnök halála. Csehszlovák film. Előadás: fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 19-én: Meztelen diplomata.

Fekete Gyémánt (Gyárvaros): Szeptember 16—17-ig: Petúlia. Amerikai film. 18—19-ig: Kitérés. Magyar film. Előadás: hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

TV MŰSOR

MAGYAR TV

KEDD

9:00: Környezetismeret. 9:55: Történelem. 14:00: Környezetismeret. 14:55: Történelem. 17:28: Hírek. 17:30: A jó Garcia bíró igazságtétele. Spanyol kisfilm. 18:05: Három srác a hadseregben. 18:30: Interpass. 18:10: Esti mesa. 19:30: Tv-híradó. 20:00: Szanzonról szanzonra. 20:20: Ha elmondod, letagadom. Szatirikus játék. 21:50: Tv-híradó — 2. kiadás.

SZERDA

8:05: Élővilág. 9:30: Dalta. 9:55: Rózsa Sándor (ismétlés). 10:50: Dja-karta. Kisfilm. 11:05: Szanzonról szanzonra (ismétlés). 13:10: Élővilág. 15:23: Hírek. 15:25: Kömlői Bányász—Crvena Zvezda Beograd. KEK labdarúgó mérkőzés. 17:25: Divat. Rajzfilm. 17:45: Nemzetközi kaleidoszkóp. 18:05: Az inkák földjén. 18:40: Dzesszpódium '71. 19:10: Reklám. 19:15: Esti mesa. 19:30: Tv-híradó. 20:00: Telesport. U. Dózsa—FC Malom. 21:45: Integrál. 22:25: Tv-híradó — 2. kiadás.

CSUTORTOK

9:00: Olvasás. 9:55: Magyar nyelvtan. 11:05: Kémia. 14:00: Olvasás. 14:55: Magyar nyelvtan. 15:50: Kémia. 17:23: Műsor. 17:25: Hírek. 17:30: Pajzások, selymárok, pecérek. Régi magyar vadászfilmek. 17:55: Zseb-tv. 18:30: Pillantás a sportvilágba. 18:50: Tájok, városok, emberek. Nyugat-Berlin környéke. 19:10: Reklám. 19:15: Esti mesa. 19:30: Tv-híradó. 20:00: Hamlet. Shakespeare drámájának tv-filmváltozata. 22:55: Tv-híradó — 2. kiadás.

PÉNTEK

8:05: Matematika. 9:40: Orosz nyelv. 9:55: Fizika. 11:05: Élővilág.

IGUGOSZLAV TV

KEDD

16:45: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17:40: Kis világ. 18:30: Kulturális örökség. 19:00: Népi muzika. 20:35: Fordult vissza haragom. Amerikai film. 22:25: Arcfények.

SZERDA

15:10: Magyar nyelvű tv-krónika. 15:25: Kömlő—Crvena Zvezda labdarúgó mérkőzés. 17:30: Rajzfilm. 17:45: Létézés — tudományos ismeretterjesztő film. 18:30: Kocok és ritmusok. 19:05: A kultúra ma. 20:35: Pavlovics: Elégia — tv-dráma. 21:35: Rajzfilm. 22:20: Felvétel a balkáni lovas sportbajnokságról.

CSUTORTOK

17:15: Magyar nyelvű tv-krónika. 17:40: Elvesztett-megtalálták — gyer-

MAGYAR TV

11:55: Francia nyelv. 13:10: Matematika. 14:55: Fizika. 15:50: Élővilág. 17:18: Műsor. 17:20: Hírek. 17:25: Mindenki közlekedik. 18:10: A muzika ifjú követel. 18:40: Ebedszünet. Riportműsor. 19:05: Reklám. 19:15: Esti mesa. 19:30: Tv-híradó. 20:00: Az oroszlán ugromi készül. Magyar film. 21:20: Esti meszt mi tud?

SZOMBAT

9:30: Műsor. 9:31: Pillantás a sportvilágba (ismétlés). 9:50: Klasszikusok tv-filmje. 10:40: Mindenki közlekedik (ismétlés). 11:25: Nemzetközi kaleidoszkóp. 14:25: „A rendőrség a te barátod”. NSZK kisfilm. 14:50: Reklám. 14:55: NDK—MEXIKO labdarúgó mérkőzés közvetítése. 16:50: Tv-készülékek nyomában a fődárobban. 17:30: Reklám. 17:35: Hírek. 17:40: Az inkák földjén. 2. kiadás. 17:55: Európa cantat. Nemzetközi éneklőhét Veszprémben. 18:25: A tenger titkai. 19:15: Esti mesa. 19:30: Tv-híradó. 20:00: A perceim meg vannak számlálva... 20:05: Sakk-matt. Verszenés komédia két részben. 21:45: Interfórum '71. 22:05: Tv-híradó — 2. kiadás. 22:15: Férfi mesterfokú tornászbajnokság.

VASARNAP

9:13: Műsor. 9:15: Felsőfokú matematika. 9:50: Alapfokú angol nyelvtanfolyam. 10:05: Motorcsónak VB. 10:35: Tomi és kuttyója. 10:50: A balha. Szovjet kisfilm. 11:35: Német nyelvtanfolyam. 12:20: Motorcsónak VB. 14:48: Hírek. 14:50: A korsterző pedagógia mihelyéből. 15:20: Kiváló együttessék a kamera előtt. 15:40: Prizma. 16:15: Reklám. 16:25: Remetekan. Tv-film. 17:50: Műsorainkat ajánljuk. 18:15: Sébastien és a „Morgane”. 18:40: Mese. 19:00: A Hét... 20:00: Hírek. 20:15: Rózsa Sándor. 21:15: Tv-lottó. Húzás az 1-es stúdióban. 22:15: Hírek.

KEDD

16:45: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17:40: Kis világ. 18:30: Kulturális örökség. 19:00: Népi muzika. 20:35: Fordult vissza haragom. Amerikai film. 22:25: Arcfények.

SZERDA

15:10: Magyar nyelvű tv-krónika. 15:25: Kömlő—Crvena Zvezda labdarúgó mérkőzés. 17:30: Rajzfilm. 17:45: Létézés — tudományos ismeretterjesztő film. 18:30: Kocok és ritmusok. 19:05: A kultúra ma. 20:35: Pavlovics: Elégia — tv-dráma. 21:35: Rajzfilm. 22:20: Felvétel a balkáni lovas sportbajnokságról.

CSUTORTOK

17:15: Magyar nyelvű tv-krónika. 17:40: Elvesztett-megtalálták — gyer-

A C. Z. két kitűnősege

Dorics Milován, a Crvena Zvezda jobbhátvédje lesz majd Bencsik Vilmos ellenfele. Érdekesnek ígérkzik kettőjük párharc.

Klenkovszki Branislav, a C. Z. szűkebb keretének tagja. Mint beállós és lövéppályás szokott szerepelni

MECSEKI BANYASZ

A Mecseki Sténbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Cséka Magda. Szerkesztőség: Pécs, Déryné u. 9. sz. 10. (várost szám). Üzemeltető: Pécs, Déryné u. 9. sz. 10. (várost szám). A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 30 11. Készíti a Pécsi Szikra Nyomda Pécs Munkácsy Mihály utca 10. szám — Felelős vezető: Melles Részó. Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető a Mecseki Sténbányák dolgozóinak részére az üzemi bérszámlájánál Nyugdíjaskassza és intézmények előfizethetik Pécsen a Mecseki Sténbányák igazgatósága pénzügyi osztályán Pécs, I. Komját Aladár u. 3. Előfizetési díj a Mecseki Sténbányák dolgozóinak két évre 10,- forint, egész évre 20,- forint. Másoknak évi 20 forint 30 fillér.

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYAG DOLGOZÓINAK HETILAPJA

IX. EVFOLYAM, 38. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. SZEPTEMBER 21.

Első kézből

Az utóbbi hetek, de mondhatjuk úgy is: az utóbbi hónapok a KISZ közelgő VIII. kongresszusának jegyében telnek el. Vállalatunknál is a lejáró alapszervezeti és csúcsvezetőségi választások utalnak erre, hiszen a választásokat megelőzően a KISZ Központi Bizottsága kongresszusi levél formájában tíz kérdést idézett az ifjúsági szövetség tagjaihoz, mondják el véleményüket a társadalom és az ifjúság kapcsolatának fejlesztéséről, az ifjúsági szövetség politikai feladatáról, a szervezeti munka hatékonyságának növeléséről. Meg lehet azt állapítani, hogy az eddig lezárt választásokon úgy a beszámoló, mint a hozzászólások foglalkoztak a KB kongresszusi levelének tíz kérdésével, kiegészítették a kérdéseket foglaltakkal.

A KISZ KB mint az ifjúsági szövetség két kongresszus közötti vezető testülete azonban nemcsak ilyen közvetett csatornákon próbál tájékozódni a tagság véleményéről, hanem közvetlen módon is. Az elmúlt héten került sor Kéri Andrásnak, a KISZ KB ifjúmunkás osztályának vezetőjének kerekasztal beszélgetésére. Ő arra volt kíváncsi: vajon a bányász ifjúság hogyan ismeri, mi a véleménye és milyen javaslatokat tesz a közelgő kongresszus beszámolójának tartalmára. A megjelent „képviselek” bőven válaszoltak erre a kérdésre, elmondták azokat a követelményeket, amelyet a Mecseki Szénbányák ifjúkommunistái várnak a kongresszustól.

Speciális dolgokról volt itt szó? Egyáltalán nem. A felszólalók olyan problémákat említek, amely ma az ország szinte valamennyi ifjúsági szervezetének gondját képviseli. Így többek között megemlítették a lakáskérdést, a fiatalok munkahelyi beilleszkedését. De szó esett arról is, hogy a tanuló ifjúság valahogy jobb elbirálással esik, mint a munkásfiatalok. Pedig az ifjúsági szervezetben hosszú időn keresztül dolgozó aktivisták közülük kerül ki, az értékelésnél nagyobb súlyt kellene ezt figyelembe venni. A KB osztályvezetője válaszában rámutatott arra, hogy a megjelent bányászfutalok sok értékes javaslatot tettek, nagyban segítették ezzel a kongresszus munkáját. Azt is hozzátette még, hogy ezzel a kérdés nincs lezárva, hiszen a kongresszus plenáris ülésén túl szekció ülésekre is sor kerül, ahol mindezen kérdéseket érdemben is meg lehet vitálni.

Csak örülni lehet az ilyen, és ehhez hasonló megbeszéléseknek. A KISZ Központi Vezetősége első kézből informálódik, s ez bizonyára hozzájárul majd ahhoz, hogy a kongresszus határozatai a jelenleg legfontosabb kérdéseket öleljék fel. Ezeknek végrehajtása évekre megszabja majd a KISZ-szervezetek feladatait, s ha ilyen élő, mai problémákat magában foglaló határozatokat hoznak, ez tovább emeli a KISZ tekintélyét, érdekvédelmi szerepét.

(Békessy)

Termelési jelentés

Vállalatunk szeptember 18-ig 92 százalékra teljesítette operatív tervét. Az adósság: 15 975 tonna. Vasasbánya továbbra is kiemelkedő teljesítményt produkált, 100,7 százalékkal áll a lista élén, és 191 tonna plusz mennyiséget hozott. A többi üzem nem dicsekedhet jó eredménnyel, a szeptemberi hónapban a termelési eredményük ezideig gyenge.

A mennyiségi termelés alapján az operatív terv szerint

1. Vasas	100,7%
2. Béta	99,7%
3. Kocs-Bányauzem	92,8%
4. Kossuth	87,6%
5. Szászvár	87,1%
6. Zobák	86,8%
Tanbánya	97,4%

Az üzemek termelésének minősége jó. A komlói üzemek kivétel nélkül megfelelő minőséget hoztak a második dekádban. A pécsi területről Vasasbányát emelhetjük ki, tartja első dekádi jó minőségi eredményét.

Ötvenöt elsőéves

Új tanév a vājáriskolában

Szeptember másodikán kezdődött meg a tanítás a komlói vājárképző iskolában. A korszerűen felszerelt szakmunkásképző iskolában ötvenöt jövőbeli vājár kezdte el az első évfolyamot. A komlói iskola nemcsak a tanulóhoz biztosít ideális lehetőségeket, de a minden igényt kielégítő kollégiumával is biztosítja a tanulóknak szakmai felkészülését. Az új tanév kezdetén kerestük fel Zabolai Bélát, a tanbánya üzemvezetőjét, hogy tájékozatosan bennünket az iskolában és a tanbányában folyó vājárképzésről.

— Az előző évekkel szemben nőtt a vājárszakma iránti érdeklődés a fiatalok körében. Idén több mint hetvenen jelentkeztek az intézetbe. Közülük — több szűrvizsga után — ötvenötven kezdte el az évet. Örvendek, hogy a tavalyi három bányászszülő gyermekével szemben idén hat olyan fiatalember van az első évfolyam-

ban, akinek édesapja bányász volt, illetve az ma is. Ugyancsak örömmel mondhatom, hogy a tavalyi egy komlói jelentkezővel szemben idén négyen jelentkeztek Komlóra.

— *Hányan tanulnak a másik két évfolyamban, és hogyan oszlik meg évfolyamonként az elméleti és gyakorlati képzés?*

— Mint már említettem, az első évet idén ötvenötven kezdte meg, a másodikévesek száma negyvenhét, míg a harmadéveseké harminc. Az elsőévesek majd csak október végén, vagy november elején ismerkednek meg a bányával, akkor is csak hetente egy-egy napon. A többi napot az intézetben tanulással töltik el. A másodikévesek hetente két napot töltenek az iskolában és négyet itt tanbányán, míg a harmadévesek a hét öt napján itt a bányában vannak és csak egy nap kapnak elméleti képzést.

— k —

Jól haladunk az előkészületekkel

FOGÉKONY SZAKEMBERGÁRDA KOSSUTHON

A szerződést a Mecseki Szénbányák és a Várpalotai Szénbányák illetékesi megkötötték. Az írásos dokumentum rögzíti a szállítási határidőket, a próbüzemelés időpontjait, s a szerkezettel kapcsolatos különféle elvárásokat. Az is tudott dolog már, hogy a VOB-HP-102 típusszámú hidraulikus páncélpajzs első kísérleti üzemeltetése a Kossuth-bánya VIII. szint K/6-os koncentráció 12-es telepén történik. Farkas Lászlót, a Kossuth-bánya műszaki osztályának vezetőjét kérdeztük meg: *mi indokolta azt, hogy az új biztosító berendezést az említett telepen helyezték először üzembe?*

— Ez egyáltalán nem feltűnő. — válaszolta Farkas elvtárs. — Nálunk régi, minden újra fogékony szakembergárda dolgozik, akik szinte igénylik a műszaki fejlesztéseket. Nem akarok nagy szavakat használni, de a páncélpajzsot is nagyon vártuk már. Hosszú, körültekintő munkával elemeztük a vállalat szakembereivel együtt területünk adottságait, megvizsgáltuk lehetőségeinket. Hallottunk arról, hogy a várpalotaiak gyártanak ilyen biztosító berendezést, s a vizsgálatok alapján arra akartunk választ kapni: van-e arra mód, van-e olyan geológiai alkalmas terület, ahol ezt az új szerkezetet munkába állíthatjuk. Találtunk ilyen telepet Kossuth-bánya területén. Ennek tulajdonságai, dőlési viszonyai, telepvastagsága megfelelőnek látszik, így a kísérleteket ott kezdjük el.

— *Hogyan állnak az előkészületekkel?*

— A szállítási szerződés szerint november 15-i határidővel meg kell kapunk az összes megrendelt pajzstagot. Ez 50 m frontméltek biztosítására elegendő. A felszerelés után a kísérleti üzem alatt körülbelül 150 métert haladunk előre a fejtesselel, ami azt jelenti, hogy a próbüzem befejeztével megközelítőleg 33 ezer tonna szén termelünk ki. Az előkészületi folyamatosságának és a tervszerűség biztosítására elkészítettünk egy hálótér-

amelyben 70 különféle tevékenység van felsorolva, kezdve a terület alapos elméleti és gyakorlati vizsgálatával, befejezve a próbüzemelés tapasztalatainak feldolgozásával. Eddig sikerült mindent a hálótérben megszabott pontok szerint elvégezni.

— *Egy ilyen új műszaki megoldás bevezetése megköveteli a hozzáértő szakembergárdát. Erre vonatkozóan is történtek már intézkedések?*

— Ez a legelemibb szabály, e nélkül el sem kezdődhet semmi. Már eddig is dolgoztunk hidraulikus biztosító berendezéseket, tehát a fejtesselelben dolgozóknak nem lesz teljesen új a várpalotai gyártmány. Hogy mégis minden precízen történjen, szerződésben ugyancsak rögzítettük, hogy négy pajzst előre leszállítsanak, amelyet azután felállít-

tunk az udvaron. Azoknak a bányászoknak, akik a későbbiek folyamán a kezeléssel lesznek megbízva, itt a külszínen magyaráztuk el a használati utasítást.

— *Bár még korai erről beszélni, mégis megkérdeztük: a kísérletek befejezése után várható-e páncélpajzs üzemszerű alkalmazása?*

— Erről valóban korai még beszélni. Mindenesetre mi nagyon szeretnénk, ha beválna és a továbbiakban alkalmazni tudnánk. Egyet viszont biztosan ismerünk: ez a típus csak bizonyos dőlésszögű telepek biztosítására szolgál. Sajnos ez eléggé korlátozza a szerkezet üzemeltetésének lehetőségeit. Persze bízunk abban, hogy idővel a fejtesselel legnagyobb részét ilyen korszerű biztosítással tudjuk ellátni.

b. g.

BEMUTATJUK

az újonnan megválasztott KISZ-vezetőségeket

KOSSUTH-BÁNYA:

Előkészítő KISZ alapszervezet: Juhász István az alapszervezet titkára; Lovász Elemér, Varga János, Molnár György, Domokos István, Tóth János, Kovács Lajos a vezetőség tagjai.

Szenes I. KISZ alapszervezet: Benkő Ferenc az alapszervezet titkára, Kardos Géza, Palotás Jenő, Molnár Tibor, Bodák Zoltán, Horváth János, Bíró József, Horváth István, Vitos Ferenc a vezetőség tagjai.

VASAS-BÁNYA:

Külszín KISZ alapszervezet: Krasz Imre az alapszervezet titkára; Gyuró János, Schiller János, Peti János, Róth Zoltán a vezetőség tagjai.

ÚJHEGYI ÜZEM:

II-es KISZ alapszervezet: Szalontai János az alapszervezet titkára; Elek Lajos, Kovács László, Pusch József, Jegeny Miklós a vezetőség tagjai.

III-as KISZ alapszervezet: Jelenszky Istvánné az alapszervezet titkára; Anschau László, Baranyai Lászlóné, Patkó Irén, Szabó Júlianna a vezetőség tagjai.

VILLAMOS ÜZEM:

Széchényi-akna KISZ alapszervezet: Vörös László az alapszervezet titkára; Frank János az alapszervezet titkár-helyettese.

Komlói terület KISZ alapszervezet: Kovács József az alapszervezet titkára; Kőműves József, Kőszegi Ernő, Papp Józsefné, Denk László az alapszervezet vezetőségi tagjai.

Gépkocsi Üzem KISZ alapszervezet: Müller Lajos az alapszervezet titkára; Háromy László, Kiskuti Károly, Dukovits József, Paik Júlianna a vezetőség tagjai.

Karbantartó Üzem KISZ alapszervezet: Acs Mihályné az alapszervezet titkára; Soós Lajos, Hartmann Ilona, Berzsenyi Endre, Hegedűs Géza a vezetőség tagjai.

A Dunai Vasmű vezérigazgatója Pécssett

Borovszky Ambrus, a Dunai Vasmű vezérigazgatója szombaton délelőtt Pécsre érkezett és látogatást tett a Mecseki Szénbányák Igazgatóságán. A program megbeszélést folytatott Garamvölgyi János igazgatóval, Pozsgay Károly és Bachman Mátyas igazgatóhelyettesekkel.

Ukraina „Donckolugol” széntombindt E. Abakumov bányája, amelyben teljesen áttértek az automatikus fejtesbiztosításos és a legújabb lombájós személvélésre

Foto: D. Dehobova

Búcsúzik a brigád

Nagy veszteség érte az István-éknál Fordi Andor aranykosztós brigádot: hosszantartó betegség után elhunyt Oltványi János, aki 22 éve dolgozott mint vágó. A 15 éves törzsgárda jelvény tulajdonosa volt; 13 évet töltött ebben a szűkebb körösségben, amelynek képviselői mind ott álltak sirjánál, akik a brigád összegyűjtött pénzéből anyagilag is segítettek a borbélyot családot.

Oltványi János fiatalon, 45 éves korában ragadta el készülőnk a betegség. Emellett őrk megbeszélés jelzi a szocialista brigádnaplóban is. Munkatársai nevében: Sarkadi Kálmán

Kiemelkedő brigád-eredmények

Zobákon az első dekád időszakában az előkészítő körletnél Lőrinc Miklós MHSZ szocialista brigád 4500-as szelvényben bővítésnél átlagosan napi 2,8 folyómétert ért el. A Fábos Ródlal és a Kovács Zoltán KISZ brigádok a 4000-es szelvényben átlagosan 4 folyóméter eredménnyel tünnek ki. A Tischler Károly MHSZ szocialista brigád a 4500-as szelvényben bővítésnél 17,1 folyómétert ért el, ez 16,3 cm/műszak teljesítménynek felel meg.

Szeptember első tíz napjában több kiemelkedő napi teljesítmény is született. A 602-es fejtés szeptember 9-10-11-én a 6,5 t/műszakos tervét 7,36 t/műszakra teljesítette, ami 113,2 százaléknak felel meg. A Jankai Béla szállító-brigád szeptember 9-én az 1-es gépen 1206 csille szemet szállított ki. A fenti csapatokat az üzemezetőség és a körletvezetés dícséretben részesítette.

KISZ-választások

Kossuth-bánya szállítókörlet Ságvári Endre alapszervezet

A szállító körlet alapszervezetének vezetőségválasztó taggyűlését virágcsokrokkal köszöntötték az üttörők, majd a komló Kun Béla gimnázium tanulója elszavalta Ady Endre Tűz csiholája című versét. Az elnök megnyitotta a taggyűlést, üdvözölte a vendégeket és a taggyűlés résztvevőit. Az előnkségben foglalt helyet Petőházi Szilveszter elvtárs, a KISZ Baranya megyei Bizottságának első titkára, Klepach Ottmár, a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának titkára, valamint Kossuth-bánya párt, gazdasági és szakszervezeti vezetőségének képviselői. A megnyitót után Simon Miklós KISZ-titkár tartotta meg beszámolóját a két-éves munkáról.

Beszámolójában foglalkozott az 1970/71-es évek nagy politikai megmozdulásaival, amelyek az alapszervezet valamennyi tagja tevékenyen részt vett. Örömmel nyugtázta, hogy a nagy ünnepekre indított munkaversenyek igen jól sikerültek, sőt a kommunista szombatok és vasárnapok szervezése is megfelelőképpen alakult. Ezek komoly gazdasági hasznot jelentettek az alapszervezetnek. A továbbiakban elemezte a párt Központi Bizottságának 1970 februári határozatából adódó feladatokat végrehajtását és a KISZ politikai oktatás eredményeit. Szólt a bányászati jövőről és békérdésekről is. Beszédében megemlítette a pártépítés és a KISZ-építés javuló tendenciáit, amit mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy az elmúlt két évben 5 KISZ-tagot javasoltak a pártba, az alapszervezetbe pedig 41 dolgozót vettek fel. Beszámolója utolsó részében a gazdasági segítő munkát, a kultu-

rális és sporttevékenységet érintelte.

A beszámolót követően felolvasták a szervezeti szabályzat módosításának tervezetét, s a két napirendi pont felett megnyitották a vitát. A vezetőség-választó taggyűlésen hozzájárult Petőházi Szilveszter elvtárs is. Többek között elmondta, hogy a közelgő VIII. kongresszustól nem kell várni látványos határozatokat, ez csak egy korszak lezárása lesz, a születő határozatok pedig az új feladatokat tömörítik. A kongresszusnak az lesz a célja, hogy a hogyanra válaszoljon, hogyan kell végrehajtani a párt X. kongresszusának ifjúságunkra is vonatkozó tétjeit.

A vita lezárása után választásra került sor. A titkár Simon Miklós lett. A vezetőség tagjai pedig Bálint László, Banyiczki József, Beracsi György, Kovács Veronika, Körösi János, Liska István, Tuma Károly és Schwarcz Zoltán.

Lakás karbantartása és felújítása

Mit fizet a bérbeadó és mit fizet a lakó?

A komló Városgazdálkodási Vállalat több mint 4000 bányászlakás kezelését vette át január 1-én a Mecseki Szénbányák Karbantartó Üzemétől. Az új körülmények a július 1-én életbe lépett új lakbértörvény, a szolgáltatások új rendszere, a lakások felújításának és karbantartásának igénye mind megannyi kérdést vet fel. Ezért kértük interjúra Galváth Jánost, a Városgazdálkodási Vállalat igazgatóját.

— Milyen tapasztalatokat szereztek a lakások átvétele idején, és az azóta eltelt időszakban?

— A lakásokat értékükkel és hibáikkal együtt vettük át. Közvetlenül az évek múlásával egyre több gond jelentkezik a karbantartás, a felújítás vonatkozásában. Már az átvétel idején is mintegy 600 hibabejelentés érkezett hozzánk. Ez közel 500 családot érintett. A hibák többségét kijavítottuk.

— Lapunk néhány olvasója megkérdezi azt panaszolja, hogy az 1957-59-ben épült lakások felújítása késik. Mi erről a véleménye?

— Téves az a felfogás, hogy az állami lakásokat tíz évenként fel kell újítani. Az elhasználódási idő 15-20 év. Ha azonban tetőbeadás, csatornaelszakadást, vízszelvény meghibásodást észlelünk, ezt soron kívül kijavítjuk.

— Milyen ütemű a lakások felújítása?

— Az idén 120 lakás (főként a Ságvári utcában) felújítását végezzük el. Jövőre 200, a IV. ötéves tervben összesen 900-950 lakást hozunk helyre. A Karbantartó Üzem által elkezdett felújítás tehát tovább folytatódik. E tekintetben a kenderföldi városnegyed követezik, majd utána jutunk el a somági házhoz.

— A felújítás milyen költségkihatós?

— Egy bérlemény felújítása 20-25 ezer forint. Ebben a csempézés, a parkettázás, a vízszelvények kicserélése, pótlása, a nyílászárók szerkezetek javítása stb. szerepel. A felújítás költsége a Városgazdálkodási Vállalatot terheli, amely évente 6-7 millió forintot tesz ki. További 5-6 millió forintot fordítunk karbantartásra és különböző szolgáltatásra. Azt is elmondhatom, hogy 1972-től a lakások felújítására és karbantartására külön állami dotációt nem kapunk. A kiadást a lakbérékből kell fedeznünk.

— Mit fizet a vállalat, illetve a lakó 50-30 százalékos arányban?

— Az új rendelkezés úgy szól, hogy továbbra is a vállalatot terheli a közös használatú helyiségek (lépcsőház, mosókonyha, pince stb.) karbantartása, felújítása, az épület állagának megőzése (pl. a tetőzet, a csatorna karbantartása), a lakáson belül a beépített bútorok javítása. A fürdőhenger, a mosdó, az asztaltűzhely és a vaskályha cseréjére fordított összeg 50-50 százalékát a bérbeadó, illetve a lakó fizeti. A csere vonatkozásában a természetes elhasználódásra, nem pedig az erőszakos megrongálásra gondolok.

— Melyek azok az esetek, amikor a lakóra hárul minden javítási költség?

— Általában a lakás belső tartozékait a bérlo köteles rendben tartani. Például: csapjavítás, és más kisebb vízszelvények, nyílászárók, rolók, búrák kicserélése, ajtók, ablakok belső mőzölása. Ugyanígy a bérlo gondoskodik a cserép-kályha javításáról vagy átrakásáról.

— Mi a helyzet a Pécsi úti lakások garanciális javításával?

— A lakókat felkerestük. Írásban kértük tőlük a panaszokat. Ezeket rövidesen össze-szítjuk és átadjuk a kivitelezőnek. A Karbantartó Üzemről

van szó, amelynek képviselői megtartják majd a garanciális bejárást, és intézkednek a hibák kijavítására. A lakókat a bejárás előtt két nappal értesítjük.

— Milyen rendszerben dolgoznak a ház mesterek?

— Ismeretes, hogy Komlón a korábbi 20 évben házbizalmi rendszer volt, társadalmi munkában végeztek feladatokat. Most, hogy átvettük a lakások kezelését, mi is áttértünk a házmaster rendszerre. Munkájukat kezdetben fogyaktóságok jellemezték, az utóbbi hónapokban azonban már kevés panasz érkezett hozzánk. A gondjukra bizott lakótömbök nagyságától függően 900-1200 forintot fizetést és fizetésük 10 százalékat pluszként kapják tisztviselőre. Ara kérem a lakókat, hogy óvják a tisztaságot, segítsék a házmaster munkáját. Ha pedig panasz merül fel ellenük, tegyék szövé a természet iródban, vagy a vállalat központjában. Még annyit: a bérbeadó és a bérlo kötelezettségeiről és jogairól szóló kormányrendelet végrehajtási utasítása a közeljövőben lát napvilágot. Ezt annak idején a lakókkal tudatosítottuk.

V. I.

A HÍRLAPÁRUS

— Tessék itt van nézve meg, hol talál magam itt egy zászlót? Még a zsebemben is megmutattam neki, azt sincs, akkor hogyan adja vissza neki. Oda sem adta... Tölem akar pénzt szerezni? Tölem, aki a múlt hónapban is csak hatszázötvenet kaptam...?

Csak nehezen csillapodok le, látni rajta, hogy nem minden napi esetről van szó. Ketten állunk az újságosbódé előtt a Kossuth-bányai felalvasóban. A pénz visszakövetelés már megszervezés, Szarka Gyuláné hírlapárus, aki hét éve árulja az újságokat, képeslapokat és folyóiratokat és ismeri az üzem valamennyi dolgozóját, meg mindig nem tud napirendre térni a dolog felett.

— Gyakran megesk ez itt, hogy visszakeréne az oda sem adott pénzből?

— Ilyen eset nagyon ritkán fordul elő, már csak azért is mivel nagyon is jól ismerem azt a néhány embert, aki így akar sörre valót keresni. És azokat, akik el-el viszik a totó és lottó szelvények kitalálására kitért ceruzát. Őket már ki sem szolgálok... Sokkal gyakoribb eset az, amikor hiteltel adok újságot és totót, lottószelvényt. Még eddig soha nem csaptak be. Pedig hát az én fejem sem káptalan. Délután, vagy másnap jönnek, hogy ennyivel és ennyivel tartozunk. Nem is vált ezért még soha hiányom...

— Melyik újságból fog a leg több?

— A Népszportból, naponta 35-40. De hét-ötön már eladom százhetvenet is. Különösen akkor keresik ha vasárnap itthon játszott a Bányász és győzött... A Dunántúli Naplóból is sok fogy naponta huszonöt, harminc. Télen meg ennél is több. Népszabadságból, Népszavazásból kettő-három. Magyar Nemzetből például csak egyet kapok, de van hogy azt sem viszik el.

— A képeslapok közül melyik a legkeresettebb?

— Az Ország Világ, télen tizenhét, húsz példány is elkel belőle, a Tűkörből négyet kapok, de leg többször tele megmarad. Kedvelik még a Fület és a Képesportot, viszont meg egyetlen Nagyvilágot, Újrást és Jelenkört sem sikerült eladnom. Nagyon sok fogy az Autó-Motorból a Magyar Ifjúságból, bár ez utóbbitól nagyon sokat számol, hogy mi van az elején. Ha nő van akkor elfogy egy szálga, ha nincs itt marad a nyakamam fölé. Ezért keresik a Das Magazin, öbből hatvan, hetven is elfogy. Abban mináig vannak nők...

Fizetésnap van ma, kapkodják a lottószelvényeket mint a cukrot, na és a sportot, mert délután nagy nap van: a kőkönyvi pályán a belgrádi Crvena Zvezda ellen küzdenek a kék-fehérek legények.

— KÖRÜ —

legutóbbi szakszervezeti választásokon egyetlen egy KISZ-ifjúsági testületet választottak meg. Beszéd végén felolvasta a KISZ Központi Bizottságának kongresszusi levelét.

A beszámolót és a szervezeti szabályzat módosításának tervezetét vitára bocsátották. A vitában elsőként hozzászólt Gungl János. Jónak értékelte a kétes munkát. Kiemelte, hogy neki elsősorban azért tetszett, mert sokat foglalkozott az MSZMP KB 1970 februári ifjúságpolitikai határozataival. A következő hozzászóló Garay Ferencné volt, aki tölcsműsölt a vállalati pártbizottság üdvözlését. Elmondta, hogy ennek az alapszervezetnek komoly szerepe van a vállalat életében, hiszen tagjai közül kerülnek ki a jövő gazdasági vezetői. Eppen ezért a munkában nagy figyelmet kell fordítani az elmélet és a gyakorlati politikai okdalára. Bechmann Máttyás, aki a vállalat gazdasági vezetőségének képviselőjeként vett részt ezen a taggyűlésen, felszólalásában gazdasági kérdésekről szólt. Kifejtette, hogy a vállalat előtt álló feladatokat az elkövetkező fél évben igen nagy erőfeszítéseket követelnek. E ehhez igénylik a KISZ alapszervezetek segítségét is. Bírálatként említette, hogy ez az ifjúsági szervezet igen szerény. Jobban bele kell kapcsolódnia a termelési agitációba, mert a siker és nem utolsósorban a nyereség csak így érhető el.

A vita lezárása után ismét Péter Ivánt választották meg titkárnak, a vezetőség tagjainak pedig Hesz Ferencet, Jáger Józsefet, Horváth Györgyét, Békei Annát, Gyarmati Tibort és Kratky Évát.

Békessy Gábor

— KIRANDULAS. A vállalat szakszervezeti bizottságának nőbizottsága szeptember 16-án, csütörtökön — a takarót Vietnammal szemben keretben belül — toposztalaterével egybekötött kirándulást szervezett. A túrán 40-en vettek részt, az útirány Szigetvár és Harkány volt.

Halálos baleset

— SZMT ÜLES PECSETT. Az új öt évre szóló kollektív szerződés megkötésének és felülvizsgálatának tapasztalatait vitatta meg csütörtökön, szeptember 16-án a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa. Az ülésen részt vett Simon Antal, a SZOT elnökségének tagja, a Bányászszakszervezet főtitkára is.

— VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ KISZ TAGGYŰLÉSEK. Zabák-bányán a termelő körlet KISZ alapszervezete szeptember 15-én, Vasasbányán a külszíni KISZ alapszervezete az elmúlt hét csütörtökön, Béta-bányán a Kállai Éva KISZ alapszervezete szeptember 20-án, Újhegyen a Buzási Imre KISZ II. alapszervezete szeptember 16-án, a III. pedig szeptember 14-én tartotta vezetőségválasztó taggyűlését.

— 143 IFJÚ VERBOD. A Pollock Mihály-Műszaki Főiskola lakói közül szeptember 15-én 143-an jelentek meg önkéntes véradón, és közel 54 liter vért adtak térítésmentesen.

— PECSI MŰSZAKI SZEMLE. Érdekes cikket közöl az elmúlt héten megjelent Pécsi Műszaki Szemle: "A munkahelyi és munkahelyi koncentráció-mérés fejlesztésének szempontjai" címmel. A cikk írója Vékény Henrik.

Kossuth-bányán a VIII. szint déli főkeresztvágtól nyugatra, a 16-os telepi feljében viszonylag alatti robbantásnál szeptember 15-én, 12 óra 17 perckor Haszli Mihály vágó halálos balesetet szenvedett.

1958. május 27 óta dolgozott az üzemben. Csodálós, egy gyermek azja volt.

A bányászok nevében búcsúznak Haszli Mihályt. Emelkét kegyelettel megőrizzük!

— CSALÁDI EST. Pécs-Bányán KISZ végrehajtó bizottsága jólsikerült műsorral egybekötött családi estet szervezett a Józserencsét ifjúsági klubban az elmúlt héten.

— EGY BRIGÁD EGY BANYASZ. Az Anyagellátó Üzem lakatos brigádjá szeptember elején csatlakozott az egy brigád egy bányász mozgalomához. Munkájuk eredményeként Suhajda Attila már munkába is állt Béta-bányán. A brigádvezető Rédlér Márton.

— TAKARÓ VIETNAMNAK. Béta-bánya Gépezeti műhely Vosztk szocialista brigádjá két takarót járult a takarót Vietnammal szemben. Brigádvezetőjük Tóth László.

— TÁRSADALMI MUNKAVÉDELÉS. Komlón az öregek nagyközönségében a Kossuth-bányai November 7. távlatosságú szocialista brigád az elmúlt héten 40 óra társadalmi munkát végzett. Szikra Adolai brigádvezetőjük.

— NŐBIZOTTSÁG VALASZTÁS ÚJHEGYEN. Az Újhegyi Üzem nőbizottsága szeptember 17-én az üzem tanácstermében vezetőségválasztó taggyűlést tartott. A nőbizottság elnökének Papp Jenőné választották. A vezetőség tagjai Zilahy Józsefné, Kelemen Gyuláné, Golenács Jánosné, Fekete Sándorné, Schwarcz Józsefné, May Györgyné, Papp Lászlóné és Roppart Istvánné.

— TERVELTJESÍTÉS HO KÖZEPEN. Kossuth-bányán a Nőgrádi Sándor szocialista testületi brigád szeptember 16-án 116 százalékkal állt a havi tervvel. A brigádvezető: Balog László.

— KÉT BRIGÁDEREDMÉNY. Pécs-Bányán a Rókaly Sándor előkészítő brigád két nap alatt tíz folyóméter alagságot hatolt ki. Teljesítményük 23 cm/műszak. A Mászáros István előkészítő szocialista brigád két nap alatt 25,5 méter guirót hatolt ki, eredményük 71,8 cm/műszaknak felel meg.

Áthelyezés

Negyedszázados könyvelési, közgazdasági munka elismerése jutott kifejezésre, azon a kedves kis ünnepségen, azon a Béta-aknának szűk körű tartottak a Juhász Gyula munkásklubban. Király Ernő eredményes pénzügyi munkáját, a társadalmi munkában kifejtett szorgalmas tevékenységét méltatták munkatársai, az üzem vezetői — Ropoli István, Nagy Béla, Szalai András, Somogyi István. Egy-egy szép emléktárgyat nyújtottak át. Az adminisztratív szocialista brigádok képviselőiben Szokoly Lipót és Meszán János adta át a megbecsülés jelképét.

A város gazdasági életében egyre nagyobb szerepet betöltő Városgazdálkodási Vállalatok kérésére és áthelyezett Király Ernő búcsúztatására eljött Bachman Mátyas, a Mecseki Szénbányák igazgatóhelyettese is. Meleg szavakkal emlékezett meg a vállalatnál közös munkatársaként eltöltött hosszú évekről.

Szeptember 21-től október 2-ig

Életünk — utunk kiállítás

A számok, a képek, a grafikonok, a térképek és a jelszavak a szemléltető agitációnak gyakran alkalmazott és viszonylag egyszerűbb formái. Mégis meglehetősen erővel képesek hatni, amikor együttesen szólnak meg. Ezt tapasztalhatjuk az Életünk — utunk című kiállítás tablóján szemlélve is. Ez a kiállítás — amelyet eddig Budapesten és Szegeden mutattak be, most Pécsen látható szeptember 21-től október 2-ig minden nap délelőtt 10 óráig este 8 óráig a Pécsi Orvostudományi Egyetem aulájában (Pécs, Szigeti út 12. szám alatt).

A kiállítás hat fejezetből áll (az egyes fejezetek külön-külön is alkalmasak egy-egy önálló kiállítás rendezésére). A fejezetek összekapcsolásával — a közöttük meglévő dialektikus összefüggés bemutatásával — szinte mozaikszerűen rajzolja fel a „képet” szocialista jelenünket. A fejezeteket egy-egy tömör, világos megfogalmazott jelszó vezeti be, majd ezt követi a téma kifejtése. Mindezt változatos közlési formában, gondosan ügyelve arra, hogy a teljes anyagot — a kifáradás, vagy az unatkozás veszélye nélkül — a látogatók könnyen fel tudják dolgozni.

A Kossuth-bányai „agy”-brigád

Ha vállalatunk üzemében dolgozó újítók csapatversenyre hívják ki egymást, aligha lenne kétséges a végeredmény. Kossuth-bánya máris kész csapat, vagy ha úgy tetszik kész újító-szocialista brigáddal indulna a versenyben. A legutóbbi értékeléskor nem kevesebben, mint ötven nyerték el a kiváló újító cím bronz fokozatát. Ötük közül három, Heidecker József, Jurics Emil és Nemesi Árpád a gépüzem dolgozói. Velük beszélgettem az üzemvezetői irodában.

Hároman tősgyökeres komlóiak, és közös vonásuk még, hogy valamennyien Kossuth-aknán kezdtek el dolgozni.

— Vannak olyan országok, ahol az ötletes emberek az ötleteik eladásából is meg tudnak élni — mondom, de nem felelhettem be, mert azonnal megjegyzik:

— De nem nálunk! Nálunk koránt sem ilyen egyszerű a dolog. Bár az előző évekhez képest nagyon sok pozitív irányú változás állt be az újítás megvalósulásában: rugalmasabb, körültekintőbb, hogy úgy mondjam sportosabb lett az elbírálás és az újítások, találmányok bevezetése, még mindig vannak változtatnivalók. Itt közeleg sem tudunk olyan eseteket felsorolni, mint a már klasszikusnak számító görgőseke, vagy a külföldön nagy port felvert, nálunk mégsem alkalmazott szöggeszterga, azért akad itt is egy és más. És túl az erkölcsi elismerésen, nézze, mi sem vagyunk szentek: a honoráriumunk nem áll mindig egyenes arányban az újítások, találmányok értékével...

— De maradjunk csak a mi területünkön. Van itt is elég probléma. Hogy csak egyet említsék: — kapcsolódik a beszélgetésbe Nemesi Árpád, a múlt évben a vállalat kiváló brigádja címet elnyert Gagán brigád vezetője — itt Kossuthon elfogadták és alkalmazták is az általam készített kaszapszűrő készüléket, ami elemzői a vezérlések kopását. Több üzem is megrendelte tőlünk és mi elkészítettük után le szállítottuk őket. Csak arra lennék kíváncsi, hogy jelen pillanatban hány van használatban?

— Hasonló esetet én is tudok említeni. Egy időben nagyon sok volt a fűrészdörzés a

bányában. Törtem a fejemet, hogyan lehetne a fűrészarak élettartamát meghosszabbítani. Végre, többetes golyózás után sikerült kiölni, hogy az összetelhető fűrészarakak különleges kúpos balmenettel illeszzen össze. Az újítás bevezetése teljes sikerrel járt, arról azonban már nem tudok, hogy más üzemek is átvették volna. Pedig hát... — tárja szét karját Jurics Emil művezető.

— Ki tudná megmondani, hogy az elmúlt másfél évtized alatt hány újítást adott be és azok közül hányat fogadtak el, illetve vezettek be?

A kérdés elnéző mosoly a válasz.

— Képtelenség lenne mindazt összeszámolni — mondják.

— Az újítást mi valamennyien még Kossuth-aknán kezdtük el, amikor még dívatban voltak az ötletnapok — válaszol Heidecker József. — Minden hónap első hétfőjén ötletnapokat tartottak az üzemben. Az volt ezekben a jó, hogy ott azonnal fizettek. Egy-egy ötletért ötven, hetven forintot lehetett kapni, de ha akadt valami rendkívül jó ötlet, akkor nem sajnálják a százast, sőt a kétszázast sem. Képzelve el, volt, mikor három ötletemet is elfogadták. Jó órábér volt. Ilyenkor néha három-négy száz forintot is össze tudtam venni. És akkor valamivel többet lehetett vásárolni azon, mint ma.

— Melyik újításuk nőtt a legjobban szívűkhöz. Vagyis, melyiken kellett legtöbbet dolgozni, és melyikért kapták a legtöbb pénzt?

Jurics Emil: — A Slask és a TH 55-ös csillagkerék fogainak a felújítása, vagyis a kikopott és leterjedett fogaknak a felújítási módjának kikísérletezése, amivel sikerült elérni, hogy a csillagkerék élettartama a négyszeresére, ötszörösére nőtt.

Heidecker József: — A vízautomata. Ami nem más, mint a Diesel-mozdonyok biztosító berendezéséhez tartozó szerkezet átalakítása. Ugyanis a mozdonyok kipufogógázait a bányában hűteni kell. Ha a hűtőberendezés elromlik egy biztonsági berendezésnek le kell állítani a mozdonyt. Ezt az újítástom bevezetése előtt egy rugós szerkezet gumí tömítéssel oldották meg, ami nem volt tökéletes, mivel nagyon sokszor beragadt. Ezt

oldottam meg én egy vízautomatával. Aminek röviden az a lényege, hogy a szerkezet azonnal zár és ledlítja a mozdonyt, amint elromlik a hűtőszervezet. Ezt a feladatot Sáfár Sándor munkatársammal oldottuk meg — mondja a harminckilenc éves csoportvezető.

Nemesi Árpád: — Az elektromos vezérlésű mozdonyfordító, amit Ján József munkatársammal készítettünk, ugyanis ő tervezte a szerkezet mechanikus részét. Tessek megnézni, most is látható az udvaron és garantálom, hogy működik is.

Kapu László

KAPCSOLÁSKOR

emberek nem tartózkodhatnak a szállítókasban

Nagyobb körültekintéssel kell dolgozni

Az aknaszállító berendezéseket felül kell vizsgálni

A Kossuth-bánya II-es aknájában július 27-én bekövetkezett súlyos üzemzavar és balesetek ügyében — a vizsgálat nyomán — határozatot hozott az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség. Hasonló eset megelőzése céljából rendelkezéseket fogantatosított, amelynek végrehajtása máris megkezdődött. Mielőtt erről részletesebben szólnánk, tanulság céljából érdemes idézni néhány részt az indoklásból.

Megállapították, hogy az üzemzavart megelőzően műszakváltáskor az aknában rendszeres személyszállítást végeztek.

A dobos gép a társzint és a VIII. szint között szállított, látközben a társzinti csatlósánál elfogytak a leszállni kívánó emberek, ezért leszolt a VIII. szint fősatlósának, hogy lehet ajtót szerelni. A VIII. szint fősatlós ebbe beleegyezett, mert azt hitte, hogy nála nincs kiszállásra váró dolgozó.

A társzinti csatlós közben telefonon utasította a szállító gépezést a teherszállítást megfélt, kapcsolással végzett kötélerővidítésre.

Miután a VIII. szinten 28 ember beszállt a kasba, a gépezetek megkezdtek a kapcsolást. A szétkapcsolt fixdobon lévő kas emelésekor a 28 személy miatt túlterhelt motor kapcsolója leoldott és működött a biztonsági féket. Mivel a fékfeleves nyomása kevesebb volt a számítottnál és a féksúly is kisebb volt, a biztonsági fék a felele elinduló kast megállítani nem

tudta, a kötél lecsévéldőve a doból, annak kerületén elszakadt. Az elszakadó kötél és a kasfogó-készülék hirtelen megállította a zuhanó kast. Ennek következtében a bennlevő 28 bányász közül 27 megsérült.

A fentieket az okozta, hogy kapcsoláskor emberek tartózkodtak a kasban és a szállító gépezet biztonsági fékberendezésén a számítógép szerint 1500 kilopond féksúly helyett csak 933 volt.

Az OBF négy személy felősségét állapította meg a technológiai feyelem megsértése miatt. Ellenük szabálysértési eljárás indult.

Az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség határozatának első pontja kimondja, hogy az említett II-es akna dobos szállító gépezetnek szolgálati utasításait ki kell egészíteni. Brandt Béla üzemi főmérnök ennek végrehajtásáról máris jelentést tett. A kiegészítés lényege: a kapcsolást üres kasokkal kell végezni. Annak időtartama alatt a kasokban senki sem tartózkodhat és semmiféle anyag vagy nehezké nem lehet. A kapcsolásra vonatkozó jelzésrendet átvezették az akna jelző berendezések műszaki leírásán és a jelzőberendezés optikáját alkalmazásba tették a kapcsolási jelek fogadására.

Az OBF elrendelte, hogy a vállalatnak valamennyi aknaszállító berendezését felül kell vizsgálni. A tapasztalt hiányosságokat fel kell számolni. A határidő december 31.

Különböző az OBF utasítása arra is kitér, hogy a hasonló súlyos üzemzavar és baleset megelőzése érdekében az ország összes aknaszállító berendezését át kell vizsgálni.

A határozat harmadik pontja előírja, hogy a bevezetett ismereteket vizsgálati anyagot (az üzemzavar lefolyását és okait) az aknaszállításnál foglalkoztatott minden dolgozóval ismertetni kell. Ehhez akartunk mi is segítséget adni.

Vizházy Imre

Oroszlányban

gép végzi a szénfeltárás kétharmadát

Nagy teljesítményű lengyel széngrútt helyettesítébe az Oroszlányi Szénbányákban. (MTI)

— Határidő volt ez a hét a bányák történetében — fogad Nagy Lajos, Oroszlány bányaművelési osztályának főmérnöke.

— A huszas bányászati üzemben hatfőn állították munkába az „SWS 4” típusú lengyel széngrútt... De az igazi ünnep szombaton volt. Hogy miért? — Mert tavaly a géppel fejttett szén 802 ezer tonna volt, most pedig már szeptember 11-re átlenyújtunk a bűvös egymilliószázmán.

— Öt éve a szénnek még csak átderészt termeltük géppel. Januárban viszont a termelés több mint egyharmadát géppel fejttettük, és májusra ennek aránya 56,1 százalékra növekedett. Augusztusi átlagunkat viszont 68,4 százalékos gépi jövesztéssel zártuk. Ez az arány fenntartható, sőt, még fokozható is. Olyan geológiai körülmények közé jutottunk, hogy minden gépnél tőkéltesen kihasználhatjuk. A 13 éves át gondolt műszaki fejlesztés tehát meghozta eredményét.

— Először hat lengyel fejttő-jövesztő gépet vettünk. Ezeket négy szovjet maró-fengerelel egészítettük ki, majd az idén tavaszról a Westfália, ez az NSZK-től vásárolt széngrútt, most pedig az SWS 4. jelű géppel bővítettük parkunkat.

— Termelés-korszerűsítésünk Gulliver-leptűnek látszik a korábbi viszonyainkhoz. De így van ez jól. Hisszem ezzel a legnagyobb fizikai erőfeszítést igénylő jövesztés-rakodást könnyítjük meg a munkásoknak, és a baleseti veszély is jelentősen csökken!

(Átvettük a Népszava szeptember 15. számából.)

Évnyitó

A komlói értelmiségi klub évnyitói rendezvényét szeptember 22-án, szerdán 19 órai kezdettel tartja a Május 1. Művelődési Házban. A program szerint bemutatják a 20 éves Komlóról készült „A fekete szén városa” című stílusos filmet. Végül után a klub tagjai találkoznak a film alkotóival.

Zetkin Klára utódai

A fehér hajú, reszketeg néni kíváncsian érdeklődik: — Honnan jöttek maguk? — A szénbányáktól. — Mit csinálnak ott? — Takarítónők vagyunk. Boldogan kiált fel: — Jaj de örülök, én is takarítónő voltam!

Feri bácsi 42 évig dolgozott Pécsbányán. Sugárzó arccal néz a látogatókra, akik az ő vállalatától jöttek. Amikor átveszi a csomagot, meghatottan mondja: — Nemsokára lesz a 84. születésnapom.

Amint szobáról-szobára járnak a látogatók, egyre gyakrabban fordulnak el és szemükhöz emelik a zsebkendőt. Bizony nem számítoták rá, hogy ilyen nagy örömet okoznak.

Az Építési Üzem Gótz Jánosné vezette „Zetkin Klára” központi takarítónői brigádja a XXI. bányásznap tiszteletére határozta el, hogy meglátogat egy szociális otthonot. Amikor választásra került sor, az Alkotmány utcai mellett döntöttek. Hogy miért? Mert az Alkotmány utcai 60 főre tervezett Szociális Otthon eljárást három évvel előzti fejezte be az Építési Üzem.

A brigád 30 csomagot adott át az idős gondozottaknak, és tövözésük sajnálják, hogy nem hoztak többet.

— Miből fedezték a kiadásokat? — kérdeztem Gótz Jánosnétól: — A brigádpénztárból. Havonta mindenki 5 forintot fizet be.

— A későbbiek során is látogatni fogják az otthon lakóit? — Igen. Az idős emberek ebben a korszerű otthonban min-

Orlének Vig Istvánné látogatásának az Alkotmány úti szociális otthon lakói

den megkapnak, csak a szeretet, a valahova tartozás hiányzik nekik. Tizenhárom laknak itt olyanok, akiknek egyáltalán nincs hozzátartozójuk. Ököt önként jelentkező brigádtagok rendszeresen látogatni fogják.

— Ugy látom, nagyon összeforrt a kollektíva, pedig csak márciusban alakult a brigád. — Igen. Július 5-én lelkítettük a brigádot, hogy segítsen a jú-

TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

IV. EVFOLYAM

9.

SZÁM

Folyamatos termelés, idényszerű értékesítés

Az energiahordozók piacának egyik fontos tulajdonságát határozza meg az a feltétel, hogy a külső környezet hőmérséklete, a meteorológiai tényezők — bár nem kizárólagos jelleggel, de igen jelentős mértékben befolyásolják a felhasználás mértékét. Gazdálkodás szempontjából ez azzal a konfliktussal jár, hogy az időszakosan megnövekedő, majd időszakosan csökkenő felhasználási szükséglet periodikus változása feltételezi egy oldalról a készletek megfelelő hullámoztatását, más oldalról a termelés mennyiségének alkalmazkodását, végül a két oldal kölcsönhatását és összhangját. Mindkét oldalnak megvannak a maga problémái és szükség szerűen az összhang kialakulása során csapnak össze ezek a problémák. Hatásai a népgazdaság energiagazdálkodási szerkezetének átalakulása során növekvő mértékben raknak terhet a szénbányászati vállalatra és ezek a terhek egyre inkább éreztetik hatásukat vállalatunk esetében is.

Az áru- és pénzvisszonyok útján szabályozott népgazdaság központi irányítása közvetlenül nem szól bele, gyakorlatilag azon-

ban kézben tartja és a népgazdaság számára legkedvezőbb megoldás irányába terelgeti ezt a kérdés-komplexumot is.

A piacon lényegében arról van szó — a kereslet — kínálat találkozásokor: ki az erősebb, kinek az érdeke követelik meg, hogy a másik fél által megszabott feltételekhez alkalmazkodjék. A terelbontások, központilag irányított népgazdaságban utasítások szabták meg az átadó és átvető fél számára is a teljesítés feltételeit és ezek között idejét is. Ma az eladó és vevő közötti egyezkedés dönt és ez a döntés olyan jelentős problémákat érint, hogy 1. ki készletezzen; 2. hol történjen a készletezés; 3. ki viselje a készletes veszélyeit és kamaterhet; mennyiségi és minőségi értékesítheséget; karvesszélyeket; 4. a termelő hogyan igazítsa kapacitását a kereslet ingadozásához, hogyan szervezze át tevékenységét, milyen módon gondoskodhat az egyenlőtlen leterhelés ellenére a rendelkezésre álló termelőerők kedvező hasznosításáról.

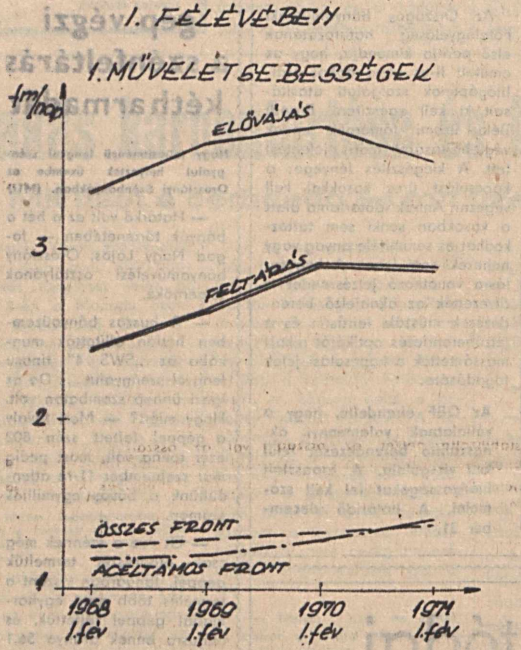
a hazai energiaigények kielégítésében jelentősen gyorsabb ütemben csökken, viszont ennél is gyorsabb ütemben növekedik az idényszerű ingadozásnak a szénbányászat összes termeléséhez viszonyított aránya.

Ez a kérdés még bonyolultabbá teszi a bányavállalatok számára az új feltételekhez történő, amúgy sem zökkenőmentes alkalmazkodást. Vannak a/gyakorlatnak olyan buktatói is, mint a hitelnyújtásra vonatkozó korlátozások, éppen ennél fogva viszonylag gyakran mondható azoknak a módoszatoknak a köre, amelyekkel a bányavállalatok a számukra kedvezőtlen és gazdasági eredményt rontó hatásukat kivédhetik.

Amíg az elmúlt évek során kialakult feltételek (a szén- s elsősorban a kokszzsén-hiány népgazdaságunkban és Európában, továbbá főbb fogyasztóink magatartása) folytán: vállalatunknak nyomozható gondjai ilyen okokra visszavezethetőek meg nem adódtak, addig 1971-ben már több ízben is felvetődött egyes termékeinknél a piac időszakonkénti túltelítettsége miatt nehezen áthidalható termékelhelyezési probléma, 1972. évre viszont már termékelhelyezési körülmények is valós feltételként kell számolnunk — a felhasználói szféra jellegének megfelelő differenciáltsággal természetesen — az igények szezonális voltaival. Az alkalmazkodási kényszer elsősorban brikettgyártásunkat érinti, de bizonyos mértékben a széntermelésre is hat. Mindinkább meg kell barátkoznunk azzal a gondolattal, hogy a napi termelést növelni kell az őszi-téli időszakban és előfordulhat, hogy korlátozásokra kerül sor a tavaszi-nyári, piaci oldalról lanyhább időszakban. Ez a kényszer új gondokat hoz magával, melyeknek nem szabad készületlenül érnünk vállalatunkat.

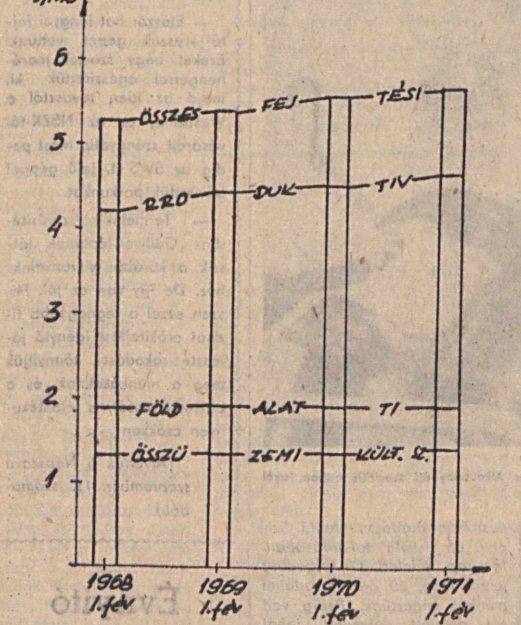
Kovács Zoltán, szénért. oszt.

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK FŐBB BANYÁSZATI MUTATÓI 1971. I. FÉLÉVÉBEN

A műveltebességek közül az elővájási sebesség az előző évek fejlődése után, 1970-höz viszonyítva törszt mutat. 1971-ben a tény 20 cm/nap-pal kevesebb, mint az előző évben. A feltárási sebesség az előző évek fejlődése után stagnál, (2 cm/nap-pal marad el 1970. I. féltévének teljesítményétől). A vágathajtási sebességek alakulása nagyban befolyásolta a vágathajtások im-tervének 85,9%-os teljesítését. A fejtsi sebességek növekedése, ha lassú is, de törsztlenül fejlődő irányzatú. 1971. I. féltévében az acéltámas frontsebesség meghaladja az összes frontsebességet.

2. TELJESÍTMÉNYEK

A teljesítmények munkahelyi, produktív, és összüzemi vonatkozásban, ha mérsékelt ütemben is, de tovább nőttek 1970. hasonló időszakához viszonyítva. A növekedés, több év viszonylatát tekintve is, egyenes. A magas külszíni műszakos miatt az összüzemi teljesítményt csak a külművelési szén magas bányáda tudta korrigálni.

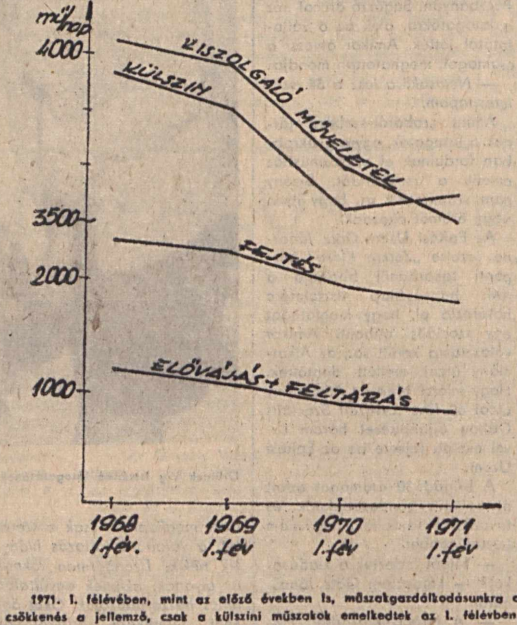
A rybniki medence gyors felfejlesztése

A lengyel felszülizsiai kőszénmedence rybniki térségében igen gyorsan megy végbe a bányák fejlesztése. Az új Boryna-bánya első aknájában — amely jelenleg 2000 tonnát ad naponta — 1975-ig a termelést 12 000 tonnára emelik. Hasonló mennyiségű termelést várnak erre az időpontra Zafiwka-bányától — amely jelenleg napi 2500 tonna kokszzsént ad. Pniowek-bányán jelenleg három aknát mélyítenek. Itt az építést két évvel szeretnék lerövidíteni, majd egyetlen szintről napi 15 000 tonnát kívánunk kiszállítani. Jankovica-bánya kiépítésével és modernizálásával a jelenleg napi 6000 tonnát 20 000 tonna kazán-szénttermelésre fejlesztik. Hasonló eredményeket várnak An-bányától is. Az új bányákat távvezérlőközponttal, adato-vábbító- és feldolgozóberendezésekkel látják el. A szállítóberendezéseket a legmesszebbmennyig gépesítik és automatizálják és szalágvágatokkal látják el a szállítást. Minden bánya egészségügyi helikopterállomást kap, amelynek elrendezése azonban olyan lesz, hogy sport- és kulturális rendezvényeket is kielégítsen. Ambulatoriumokról, számos szociális létesítményről és önkiszolgáló éttermekről is gondoskodás történik. Az új bányák technikai felszerelését kizárólag lengyel gyártmányú gépekkel és berendezésekkel oldják meg, melyek a kattowici „Centrozap” külker-vállalatot keresztül exportálhatók is. (Glückauf, 1971/17. szám.) G. A.

A szénelgázosítás, mint végső megoldás

Alig múlik el hét anélkül, hogy prominens amerikai energiaszakértők meg ne állapítsák: az USA-t a jövőben fenyegető energiahányt csak a szén cseppfolyósításával és a szén elgázosításával kerülhető el. A Chicagóban székelő Gáz-technológiai Intézet kutatási osztályának igazgatója, F. C. Schora, is úgy nyilatkozott, hogy a szénelgázosítás az egyedül lehetséges, mellyel az USA fedezheti a legközelebbi évek növekvő gázszükségletét. Az alaszaki gáz gázvezetékén keresztül átcsillapítása, vagy cseppfolyósítást az importálása csak kevéssé enyhítené a feszült helyzetet. Az USA gázkrízis előtt áll, és nincs lehetőség az egész szükségletet új lelőhelyek feltárásával fedezni. Az egyedül megoldás: gázelőállítás ismert hazai nyersanyag-készletekből, azaz szénből. A szénből nyert metán kétségtelenül drágább lesz, mint a kitermelt földgáz. Előzetes számítások szerint, a szén gázgáz-nyelvényben előállított gáz eladási ára 42–77 cent lesz 1000 köblábanként (28,32 m³), amely 2,5–3-szörösen magasabb a földgáz mai értékesítési áránál. De belátható időn belül a hazai földgáz már nem áll kellő mennyiségben rendelkezésre, és, ha sikerül a szénelgázosítási költségek tervezett szintjét elérni, akkor a szénelgázosításból nyert metán feltétlenül versenyképes lenne az importált cseppfolyós földgázzal szemben. Vajon a szénfelhasználás két formája — az elgázosítás és cseppfolyósítás — iránti érdeklődés csupán az USA-ra korlátozódik? A londoni Petroleum Press Service például az alábbiakat írta 1971. áprilisi számában: „Az energiaigények emelkedő olajárak melletti növekedése talán arra kényszeríti az ipari államokat, hogy megváltoztassák széntermelésük csökkentésével kapcsolatos eddigi politikájukat... Ha a jelen évtized végéig a széntermelés képesítése utólagos megoldást nyer, akkor talán más államok is — melyek nagy szénkincsekkel rendelkeznek — követik Amerika példáját, különösen, ha a nyersanyag-árak drágulása versenyképesebbé teszi a szénből történő gázki-nyerést. A fejtes teljes képesítése és a szénelgázosítás üzemi racionálissá válása olyan bányászati üzemeket élénkítene fel és mentene meg, melyek ma még felhagyásra ítéltettek”. Die Führungskraft 1971/7. sz. G. A.

3. MŰSZAKGAZDÁLKODÁS

1971. I. féltévében, mint az előző években is, műszakgazdálkodásunkra a csökkenés a jellemző, csak a külszíni műszakok emelkedtek az I. féltévében. Nem megfelelő az egyes területeken a műszakoszmán csökkenésének aránya. 1968. I. féltévé az idei év I. féltévéhez hasonlítva a vágathajtásoknál 29,0%-os, a fejtsinél 22,3%-os, a kiszolgáló művelésnél 13,3%-os, a külszíni munkánál 9,1%-os a műszakfelhasználás csökkenése. Cséthe András, bányász.

A lengyel szénbányászat az elmúlt öt éves tervben

Az 1966–1970. évi öt éves terv által előirányzott 634 millió tonna szén túl kevésnek bizonyult, az ország gazdaságának mindinkább növekvő energiaszükségletét nem tudta fedezni. Ezért az elmúlt tervidőszakban 649,5 millió tonna — azaz a tervvel szemben 15,5 millióval több — kőszént termeltek. A többletmennyiségből 6 millió tonna 1970-re esett. Az elmúlt évben a feketeszénttermelés 140,1 millió tonna volt az 1969. évi 118 millió tonnával szemben. A lengyel szénbányászat az elmúlt öt éves tervben 127,5 millió tonnát bocsátott az export rendelkezésére. Ez csaknem 30 millió tonnával, azaz 39 százalékkal volt több, mint az 1961–65-ös tervidőszakban, s 17 millió tonnával (azaz 16 százalékkal) több az öt éves tervre előirányzott mennyiségnél. Különösen nagy figyelmet érdemel a lengyel kokszzséntexport emelkedése, amely az 1961–1965. évi 1 millióval szemben az 1965–1970. évi tervidőszakban 17 millió tonnán is túla emelkedett. Glückauf, 1971/13. sz. G. A.

MŰSZAKI FEJLESZTÉS KOSSUTH-BÁNYÁN

A Mecseki Szénbányák Kossuth Bányáuzeme, hazánk legnagyobb mélyművelésű széntermelő üzeme.

1964 óta a termelés meghaladja évenként az egymillió tonna szent, melynek több mint 90 százaléka koksizolható.

A mai szénttermelés VI. és VIII. szintek között és VIII. szint alatt, 400–500 méter mélyen történik. A X. szint feltárását a külszínről mért 560. méterben folytatják.

A nagyüzem 1963-ban jött létre, az üzemenkonzentráció során, az Anna-, III.-s, és Kossuth Bányáuzemek összevonásával.

Az első 80 méteres függőleges aknát, — mely a mai Anna-akna helyén volt — 1898-ban

országos tervgazdálkodás bevezetésének első ütemében igen fontos szerepet kapott.

A termelési felfutást eredményező intézkedések kezdettől fogva nem nélkülözhetők az intenzív műszaki fejlesztést. A bányaművelés során jelentkező nehézségek megoldása eredményesen csak a műszaki fejlesztés eszközeivel, szívós és következetes alkalmazásával hozták meg az elfogadható eredményeket.

Ennek keretében, Kossuth Bányáuzemben már 1949 elején a 8-as számú telepen megindult az első omlasztós frontfejtési kísérlet fabiztosítás-sal, két sorban épített vándor-

dekebb dőlésű telepeken üzemelő frontfejtések korszerű kialakítására serkentettek. Az üzemi tapasztalatok rögzítése, a rendszeres megfigyelések (a BKI közreműködésével) először a pillértartós biztosítási technológiához, majd az omlasztási határ 50°-ig való kiterjesztéséhez, a Bányaműszaki Felügyelőség részéről történt engedélyezéséhez vezettek. Sor került a közelmunkások mérés megfigyelése mellett az 50–60° dőlésű telepek fedőkőzetének omlasztathatósági vizsgálatára is.

Mind ezekre a könnyű fém-támok megjelenése nélkül nem is lett volna lehetőségünk. A „Schwarz” KL—65 típusú 2000 és 2500 mm. hosszú támok 1965-ben érkeztek meg (súlyuk 35–41 kg).

A gépi jövesztési kísérletek a biztosító-szerkezetek más elrendezését igényelték, ennek következtében kialakult a háromszög-süvegelrendezésű front, mely az egyszerűen fejthető telepeken és a vastag telepek első szelvényében üzemelő frontfejtések ma is általánosan alkalmazott és legmegfelelőbb biztosítási formája.

Az újabb szállító- és jövesztőgépek, valamint az egyéb berendezések elhelyezése szelebb pászta kialakítását igényli, ezért kísérleteket folytattunk 1966-tól az 1400 mm. hosszú acélsüvegek alkalmazására, eredménnyel. 1970-ben már ugyanezt megejtettük az 1600 mm. hosszú süveggerendákkal, melynek eredményeként, ma már két frontfejtésünkben 1600 mm-es süveggerendákat alkalmazunk.

Az acélszerkezetek súlya a fejtési dolgozók magas fizikai megterhelését igényli, problémaként válik több részmuvelet, a szállítás és egyéb munkafázis is. Eppen ezen okok miatt műszaki fejlesztésünk elsőrendű feladatává lett a könnyebb biztosító-szerkezetek, vagy a fizikai munkát kevésbé igénylő gépi biztosító-berendezések alkalmazási lehetősége. Szorgalmazza e téren az előrelépést a gépi jövesztési kísérletek jobb feltételeinek megteremtésére való remény is.

Mind ezek miatt 1970-ben megkezdődött a magyar gyártmányú alumínium-ötvözetből készített KS—120 és KS—120 K típusú süveggerendák-kísérletek.

Ezt megelőzően már megkezdődött a különböző típusú hidraulikus fejtési támok alkalmazásának kísérleteit is.

1969. évben sor került a „Klöckner—Ferromatik” gyártmányú SS 41/224 típusú hidraulikus acéltám-kísérletekre. Tapasztalataink alapján kizárólag a támok 81 kg. súlya miatt nem javasolhattuk őket általános bevezetésre.

Kísérleteket folytattunk még ugyancsak 1969. évben, a BKI könnyű hidraulikus támokkal (HBT 01-20/224 típus), észrevételeinkkel a konstruktőrök munkáját igyekeztünk elősegíteni.

Kísérleteket folytattunk a tabányai K—69-1 H—69-2 és H—69-3 jelzésű könnyű hidraulikus támokkal, ezeket összehasonlításban véleményeztük.

Végül kísérleti alkalmazásba vettük és ma már rendszeresen alkalmazzuk a Thyssen N—65/224 típusú 30 Mp névleges teherbírási hidraulikus könnyű fém-támokat. A nyitott körfolyamú támok súlya emulzió nélkül 41 kg. A támok működtetése magasnyomású (130–150 atm.), 2%-os víz-olaj emulzióval, a magasnyomású tömlővel egybeépített töltőpisztollyal történik.

A hidraulikus támok ismeretének elsajátítására, a támok helyes üzemeltetésére, beleértve a személyi állományt is, különösen nagy gondot kell fordítani. A külszíni bemutató, a bányabeli gyakorlati oktatás elengedhetetlen feltétele a támoktól elvárható biztonságos üzemelésnek.

1970 januárjában érkezett 1000 db Thyssen tám üzemünkbe, ezeket nyomban beépítettük a K₁ konc. 16/1 tp.-i fejtésbe. A magasnyomású emulzió gyári olajadagolón keresztül (Wewamat típus) a gyár által szállított N—65—240/20 típusú horodható kivételű, sűrítettségű meghajtású szivattyúk biztosították.

Ezek meghibásodási lehetősége azonban eléggé gyakori, ezért más fejtésekben már a Turmag. gyártm. HP—80 E—40 típusú magasnyomású szivattyúkat rendszeresítettük.

A hidraulikus támokkal biztosított egyszerűes fejtésekben 5698—5812 kg-os összejelítési teljesítményt értünk el. Ugyanez az acélbiztosítású frontokon 4492—4722 kg. A hidraulikus támok alkalmazását kiterjesztettük az omlasztós jövesztésű (védőháló rendszerű) fejtésekben is.

A könnyű hidraulikus támokkal biztosítottuk a KB 125—Z típusú lengyel gyártm. maróhengerrel üzemeltetett fejtést is. A támentes homlok kialakítására a hidraulikus támok sokkal alkalmasabbnak bizonyultak a surlódósos támoknál, (a tám előkészítése lényegesen egyszerűbb, gyorsabb). Ebben a fejtésben 6509—6758 kg-os összejelítési teljesítményt értünk el.

A hidraulikus támokkal biztosított fejtésekből kitermelt szén már meghaladta a 300 000 tonnát.

Kossuth Bányáuzem a fejtések korszerűsítésével elérte, hogy átlagosan 1971. I. félévében 4,6 fejtést üzemeltetett

(1963-ban az összevonás előtt a fejtések db. száma 14,8 volt). A 4,6 db fejtés közül a korszerűen biztosított fejtések száma 3,5 db, hidraulikus támokkal biztosított fejtés 2,5 db redukáltan. A korszerűen biztosított egy fejtésre jutó átlagos napi termelés 1967-ben 637; 1968-ban 540; 1969-ben 718; 1970-ben 711, s 1971. I. f. évben 799 tonna volt.

Korántsem vállalkozhattam akárcsak felsorolással is bemutatni mindazt a tevékenységet, amely Kossuth Bányáuzem műszaki fejlesztését jelenti. Igyekeztem azonban a lapos dőlésű telepi fejtések korszerűsítésével kapcsolatos üzemi munkákra, ill. fejlődésre rávilágítani.

Ma már nem kétséges, hogy feladataink végrehajtása során minden szubjektívizmustól mentesen szorgalmazni és elősegíteni kell minden olyan műszaki fejlesztés megvalósítását, mely eredményében a termelékenységet növeli.

Ennek érdekében határozottan céltudatos átfogó és egyúttal egységes szemlélettel áthatott intenzív műszaki fejlesztési tevékenységre van szükség.

Ezzel a reális lehetőségeken belül ki lehet alakítani azt az üzemi helyzetet, melyben a szénhelyzetből fakadó változó igények rugalmas kielégítést nyerhetnek.

Kossuth Bányáuzemben megvan a szándék arra, hogy a jövőben is — ugyanúgy mint az elmúlt időszakban — intenzíven folytassa az üzemi adottságokon belül a műszaki fejlesztést.

A közeljövőben a hidraulikus páncélpajzsos fejtési kísérleteket az üzem megkezdéséig a reményben, hogy ennek a kísérletnek a lefolytatása után a fejtési művelésben egy olyan módszert honosíthatunk meg, amely a líász-bányászathoz eddig még ismeretlen.

Farkas László
okl. bányamérnök

A köszönértékesítés megoszlása az NSZK-ban

Az országban belül 1970-ben értékesített 71,86 millió tonna kőszénből az acéltiparra 25,24 mil. t., az erőművekre 21,95 mil. t., az egyéb iparra 11,01 mil. t., a háztartásokra és kisfogyasztókra 10,33 mil. t., és a gáz- és vízművekre 3,32 mil. tonna esett.

A barnaszénbányászat 16,8 százalékos részarányával tovább stabilizálta helyét az ország energiaellátásában, annak ellenére, hogy újra nőtt az importált energiahordozók részaránya (55%). Ez kizárólag a nyersbarnaszén erőművekbeni fokozot-

tabb felhasználásának köszönhető, ugyanis az üzemek áramfejlesztésre 75,45 millió tonnát szállítottak az erőművekbe, ami 3,3 millió tonnával meghaladja az 1969. évi szállítást.

Mivel a barnaszén erőművek jó kapacitáskihasználással rendelkeznek, az általuk fejlesztett 55,2 milliárd kWh előállításával az összáramfejlesztés 34 százalékát fedezték. 1975-ig a nyilvános erőművek kapacitása 13 000 MW-ra emelkedik.

(Glückauf, 1971/14. szám)
G. A.

Hidraulikus páncélpajzs

helyezték üzembe. A ma is üzemelő Kossuth I-es szállító aknát 1912—14 között mélyítették, mai állapotára 4,8 méteres belső átmérővel, 1951—53-ban falazták át. A Kossuth II-es szállító-aknát 1947—51. években mélyítették le a VII. szintig. 1969—70-ben mindkét aknát X. szintig lemélyítették.

A bánya szellőztetése a szállító-aknákon, az I-es és III-as légaknán keresztül történik. A főszellőtető gépek együttes névleges teljesítménye: 17 000 m³/perc. A föld alatti nyitott bányatérrel összekapcsolatlan üzemel az Anna szállító- és légakna is, ezek azonban ma már a Tonbánya szolgálatában állnak. 1952-ben a főszellőtetőgépek együttes kapacitása 8500 m³ volt percnként.

Az aknák termelése 1945-ig 4,5 millió tonna volt. 1946-ban az évi termelés 127 000 t. 1964-ben 1 200 000 t. 1964. és 1971. között 7 év alatt 8 200 000 tonna szent termelt az üzem. Ez közel kétszer annyi, mint amennyi az első 50 év termelése volt.

Mai termelésünk 3650 tonna értékesíthető szén naponta. Az összüzemi teljesítményünk 1716 kg. Nyitott vágathosszunk 39 255 m. 1971. I. félévében.

Hosszú és küzdelmekkel tiltott volt az út, melyen Kossuth Bányáuzem a mai eredményekhez eljutott. A tulajdonképpeni felfejlődés a felszabadulás utáni években indult meg, amikor a koksizolható komló szén az

pillérekkel. A kísérlet sikerrel járt.

Bár a frontfejtés teljesítménye átlagosan 0,5 tonnával magasabb volt, mint a kamrafejtési átlag, jelentősége mégsem ez volt, hanem elsősorban az, hogy a laposdőlésű telepeken, általánosságú vált, — és ezzel a líász-bányászathoz is talajra talált — a tömegtermelésre legjobban alkalmas művelési mód. A fával biztosított fejtések hossza általában 30—50 méter volt, csak egyes kivételes esetekben közelíthették meg, vagy érték el a 100 métert. (Ma nem ritka a 150 m. hosszú homlok sem.)

A fejtések tekintetében a műszaki fejlesztés következő állomása az acél-biztosító-szerkezetek bevezetése volt.

A gyakorlati megvalósulásra 1958-ban került sor. Gondos műszaki tervezés és szervezés, oktatás és kellő felkészülés voltak az előzmények. Az első acéltám-szállítmány 200 db Becorit tám volt (érkeztek 1957 decem-berében), ezeket követte újabb 350 db ilyen típus, majd 595 db Groetschel K—100-as típusú acélsüveg érkezett. Már az első tapasztalatok kedvezőek voltak, melyek alapján az üzem más fontos műszaki fejlesztési megoldások kísérleteit is megvalósíthatónak vélte.

Ezek közül legfontosabb volt a gépi jövesztési kísérletek feltételei megteremtésének gondolata.

A laposdőlésű telepek korszerűsítésének sikere a mere-

Kossuth-bánya főbb műszaki mutatói:

Időszak (év)	Napi termelés t/nap	Fejtési db szám red. db	Átlag homlokhossz fm/db	1 fejtésből termelt szén t/nap/db	Fejtési teljesítm. t/műszak	Összüzemi teljes. t/műszak
1963	3952	14,8	58,2	233	3,717	1,227
1964	4046	7,3	95,3	515	4,140	1,341
1965	4057	7,5	85,3	473	3,741	1,354
1966	3867	6,9	86,7	495	4,249	1,307
1967	3763	5,9	101,2	572	4,143	1,365
1968	4247	7,2	95,8	517	5,998	1,617
1969	4058	5,5	108,0	614	6,670	1,654
* 1970	3681	5,2	104,2	606	6,479	1,661
* 1971. I. félév	3691	4,6	113,7	679	6,305	1,716

* A csillaggal jelzett csökkenés oka:

A nehézsuspensiós eljárás bevezetése miatt a kihozatali veszteség növekedett.

A becsületünkről van szó

A Kupagyőztesek Európa Kupája komlói mérkőzéseivel kapcsolatban sok megjegyzés hangzott el. Néhány lap túlzásokba bocsátkozott, mint például a Népszava. Helyénvaló bírálattal kezd a cikkét. Kifogásolja, hogy az élvonalbeli csapatok felvállról vették a Magyar Népköztársasági Kupát.

Az viszont hamis beállítást, amikor az MLSZ-t elmarasztalja, mondván: miért nem változtatta meg „az idevontatók” rendezését, s szakmailag kellően megindokolva, olyan csapatot jelöl ki Kupagyőztesek Európa Kupájára, amelyek méltóan tudta volna képviselni a magyar labdarúgást. A szövetségben azonban — nyilván — úgy gondolták, hogy „a szabály, az szabály”, s hagyják hogy a magyar labdarúgás aranyát megérdemelt hírnevét, újabb csorba essék.

Sportolónkat, szakvezetőinket, bányászainkat, szurkolóinkat sérti az effajta ajánlás. Ha ilyen javaslatot megvalósítanak a magyar labdarúgás vezetői, akkor nem kell kiirni az MNK-t, akkor hiába küzdenek az együttesek a minél jobb helyezésekért, a győzelemért, lesz majd egy kijelölt „nagycsapat”, amely megvédi a megtépzott magyar labdarúgás hírnevét.

A kérdés az, miért éppen a Komlót sajnálták, hogy elindult a nemzetközi kupában? Tavaly Belgrádban ugyanez a Crvena Zvezda győzött 4:0-ra a bajnok Ujpesti Dózsa ellen. A Honvéd — kicsit korábban — egy hetest kapott Trnavában. A mi 2:7-es eredményünk, s főként az, hogy labdarúgónk a második félideiben ellenállás nélkül adták fel a küzdelmet, tényleg bántó volt. Ha ezért szólnak a kiválólók, jogos lett volna.

Azt is illő lett volna elmondani, hogy ez a „kicsapat” az a kis egyesület európai rangon rendezte meg a kupamegrőzést. Számunkra legnagyobb dicséret, amit a keddi fogadásban Miljan Miljanics, a Zvezda edzője mondott: „Megfordultunk már Európa számos országában, jártunk a tengeren túl, de ilyen baráti szeretettel nem fogadtak sehol sem bennünket.”

Vizhányó Imre

Szeptember 27 — október 9-ig:

Kanyaró elleni oltás

Az egészségügyi miniszter utasítása értelmében szeptember 27. és október 9. között oltják be kanyaró ellen azokat a gyerekeket, akik 1970-ben születtek és a betegség még nem estek át, valamint azokat az 1969-ben, illetőleg 1968-ban született és a betegséget még ki nem állított gyerekeket, akik korábban valamilyen okból fogva nem kaptak védőoltást. A közelebbi időben végzik el, a hátrélevő időben pedig önként jelentkező 3-6 éves gyerekek oltására használnak fel a megmaradó oltóanyagot.

A gyerekek egy része — általában az oltást követő 6., 8. naptól — kisebb lázat, sőt kiütést is kaphat. Ezek a tünetek enyhén lezajló megbetegedés emlékeztetnek. Az ilyen gyerekek azonban nem betegek és nem fertőzőek, ezért nem is kell őket eltiltítani, de gondoskodni kell a szükséges lázcsillapításról.

STADION

Komló—Csepel 1:0

Nem a legjobb előjelekkel kezdődött a mérkőzés. A győri 1:1-es siker után szerdán a KEK-találkozón súlyos, 7:2 arányú vereséget szenvedett együttünk.

Nagy kérdőjel volt: az idegileg megtépzott csapat vajon fel tud-e nőni az újabb nagy feladathoz?

Nos, a játék első felében beigazolódott, hogy a Crvena Zvezda elleni nagy csata nem ment el nyomtalanul. (A közönség érdeklődése is meglepően csekély volt. Már hétközben is ezt tapasztaltuk: legelőbb a világhírű belgrádi együttes megérdemelte volna a sportkedvelők nagyobb arányú megjelenését!)

Nehezítette a kék-fehér gárda feladatát, hogy a Csepel mindig jól szerepelt Komlón. Ami azt illeti

ezúttal is egy jó erőkből álló 11 mutatkozott be. Az összes körülményt figyelembe véve: az 1:0-as győzelem különösen nagy értékű.

Ennek nyomán a Komlói Bányász az előkelő 3. helyre került a táblázaton.

Tudjuk, hogy a mostani helyezésünk nem végleges, de számunkra nincs fontosabb pontot vagy pontokat kell szerezniük, ahol és akiktől csak tudunk. A sorsolás most kedvező, ha előnyt szerzünk, később kevesebb lesz a gondunk — mondotta Lantos Mihály edző.

Az 1:0-as siker egy kicsit vigasztal a kupa-kudarctól.

A szakvezetőket igazolta a csapat: azonos képességgel együttesekkel szemben méltóan helyt tud állni. Igaz, most is a küzdelemért kellett a kék-fehér színre. Mert nem volt magas színvonalú a mérkőzés, időről időre az ellenfél kezdeményezett többet, de a hajrában újítani tudott a gárda és megtartotta egygólos előnyét.

A tartalékok összecsapása más kevésbé sikerült.

Szám Frigyes edző legénysége megszerezte ugyan a vezetést Peres révén, de aztán a csepeliek kiegyenlítették, sőt az utolsó percekben 2:1-re győztek.

A Komlói Bányász utánpótlása jól vizsgázott vasárnap. Az első csapat 2:1-re győzött

a Szigetvári Volán ifi ellen. Az ifi II. a Pécsi Helyipar ellen nyert 6:0-ra.

Az NB I-ben most szünet lesz.

A héten, szerdán délután 15 órákor a Mázsa-Szászvári Bányász—Komlói Bányász edzőmérkőzésre kerül sor Szászváron. A második-vonalbeli gárda Nagymányokon mutatkozik be, ugyanebben az időben.

A szeptember 29-én esedékes belgrádi visszavágóra a jövő hétfőn reggel utazik el a csapat, majd október 2-án az MTK—Komló találkozóra kerül sor a Hungária körúton.

V. I.

AZ NB I. ÁLLASA		
1. U. Dózsa	6 5 1	19-4 11
2. FTC	6 4 1	14-8 9
3. Komló	6 3 2	11-9 8
4. Vasas	6 3 1	21-6 7
5. Haladás	5 3 1	2-9-6 7
6. Rába ETO	6 2 3	1-9-7 7
7. DVTK	6 3	12-12 6
Honvéd	6 2 2	7-7 6
Tatab.	6 2 2	2-9-6 6
10. Egyetértés	6 2	2-6-7 6
SzTIC	6 2	2-7-6 6
12. Eger	6 1 3	2-9-5 5
13. Csepel	5 1 3	2-6-9 5
14. Videoton	6 1 1	4-5-13 3
15. Pécs	6	2-4-1-7 2
16. MTK	6 1	5-4-12 2

Nem várt vereség!

A múlt heti 1:1-es fővárosi döntetlen után azt vártuk, hogy a Pécsi Bányász legénysége hazai környezetben tovább javít eddigi mérlegén. Az előzetes várakozás csak egy félórás ígért győzelmet. A 16. percben Bartal révén szerzett gólunk után, egy ideig magabiztosan játszott a csapat. A 36. percben a védelmi hiba, majd egy szép támadás nyomán a Ganz-MAVAG kerekedett felül és 2:1-es eredménnyel mindkét pontot elvitte.

Ezúttal valahogy a harcosság hiányzott a csapatból! A II. félideben nem történt említésre méltó esemény. Együttesünk mintha bele nyugodott volna a vereségbe, alig kezdeményezett valamire való támadást. Helyzetünk sem akadt megfelelő, így az első félideben kialakult 2:1-gyel zárult az újhegyi mérkőzés.

Idegenben győztek férfi kézilabdázóink

Az idei évben mérsékeltan szereplő pécsi férfi kézilabdázók vasárnap meglepetéssel szolgálták az elmúlt fordulóban. Azt a Tatabányát győzték le saját otthonukban, amely nem kevesebb mint három stabil válogatottnal rendelkezik, és akik ellen a „nagy” fővárosi csapatok sem léphetnek fel még hazai pályán sem biztos győzelmű eséllyel. És ami még a régi „arany”-csapatnak sem sikerült, azt megtette most egy szerényebb képességű, de lelkes gárda: otthonában fektették kényálra az eddig újhegyi pályán is csak nehezen legyőzhető Tatabányai Bányászt. Becsülettel megállták helyüket a fővárosi találkozó a lányok is, olyannyira, hogy ha az első félideben bátrabban kezdeményeznek és védekeznek, akár pontot is szerezhettek volna a Kóer utcai oroszlanbarlangban.

Tovább folyik az ördöklő küzdelem az NB I B. férfi csoportjában. Együttesünk, a komlói gárda újabb idegenben elért győzelmével még mindig ott van az NB I-es Kánaánba igyekvők között.

Az elkövetkezendő hét ismét izgalmas kézilabdamezőket ígér. Holnap a Győri Textiles női együttese látogat Pécsüjhegyre. Ellenük győzelmű esélye van a

hazai gárdának. Vasárnap a férfiak játszik a főszerpelt. Pécsüjhegy a sokszoros bajnok, Budapesti Honvéd, Komlón pedig a nagy ellenlábja, a Győri Textiles lép pályára. A bányászok a fővárosban lépnek pályára a Goldberger ellen.

Pécsi Bányász—Tatabányai Bányász 21:20 (14:7)

Tatabánya, NB I-es férfimérkőzés. V.: Horváth. Góllövők: Kiss 5, Sudár 5, Fiegler 4, Kaszás 4, Balogh 3.

Bp. Spartacus—Pécsi Bányász 15:11 (9:4)

Kóer ú. NB I-es női mérkőzés. Vezető: Molnár, Szászvári. Góllövők: Fajcsi 4, Novoszád 2, Tóth-2, Lill, Szamos, Till.

Komlói Bányász—Honvéd Budai Nagy Antal SE 17:16 (11:9)

Budapest, NB I. B-s férfimérkőzés. Góllövők: Mercz 8, Kitti 4, Erdős 3, Jeszensák, Szalai.

Eredmények

LABDARUGÁS
NB I. B.:

Ganz-MAVAG—Pécsi Bányász 2:1 (2:1)

Pécsi Bányász: Bagyol — Györkö, Polkovics, Köves (Gólszabó a 68. percben), Márton, Ficzák (Appelszoffer a 68. percben), Rónai, Kósz, Csorás, Bartal, Maklári. Edző: Kontha Károly.

Góllövők: Bartal a 30. percben, illetve Vegh a 36. percben és Anandisz a 40. percben.

További eredmények: Békéscsaba—Pénzügyi 2:0. Bp. Spartacus—FOSPED Szállítók 1:1. Szeged—Kecskemét 2:1. Ozd—Szolnok 1:1. Dorog—MAV DAC 1:1. Oroslózy—Volán SC 2:1. Debrecen—Várpalota 1:0. Dunaujváros—Zalaegerszeg 0:0.

NB III.:
Pécsi BTC—Nagyományoki Brikett 3:1

Megyal I. osztály: Vasas II. Bányász—Mágora 3:0. Boly-lóvón-oknál Bányász 3:1.

Következik

LABDARUGÁS

Szeptember 25-én: Magyarország—Bulgária nemzetközi válogatott mérkőzés.

NB I. B. Ozd Kohász—Pécsi Bányász, FOSPED Szállítók—Oroslózy, Bp. Spartacus—Pénzügyi, Békéscsaba—Dorog, MAVDAC—Várpalota, Debrecen—Szeged, Kecskemét—Dunaujváros, Zalaegerszeg—Szolnok, Ganz-MAVAG—Volán SC.

NB. III.: Nagymányoki Brikett—Pécsi EAC, Lábod—Mázsa-Szászvári Bányász.

KÉZILABDA

NB I. nők. Szerdán Pécsüjhegyen 16.00 órákor: Pécsi Bányász—Győri Textiles.

NB I. férfiak. Vasárnap délelőtt 10.00 órákor Pécsüjhegyen: Pécsi Bányász—Budapesti Honvéd, Budapest: Obudai Goldberger—Pécsi Bányász női mérkőzés.

NB I. B. férfiak. Komló: Komlói Bányász—Győri Textiles, Pécs: Pécsi Ercsbányász—BNA.

MOZIMŰSOR

A héten bemutatásra kerül filmstúdióinkban „A fekete zástók város” című színes, jugoszláv film

Park: Szeptember 21—22-ig: A medve és a baba. Francia film. 23—26-ig: A fekete zástók város. Jugoszláv film. 27—28-ig: A hét mesterlövész. Amerikai film. Előadás fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 26-án: Mese a 12 talárról.

Fekete Gyémánt (Győrváros): Szeptember 23—24-ig: Spartacus. Amerikai film. 25—26-ig: A kompi. Lengyel film. 27—28-ig: A kőműves a hóhár. Román film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Jászberény (Pécszabolcs): Szeptember 23—24-ig: Kísért a múlt. — Szovjet film. 25—26-ig: Aki doloz, az rossz ember nem lehet. Jugoszláv film. Előadás 5, 7. Matiné 26-án: Aranyársáky.

Rákóczi (Mecsekfalja): Szeptember 21—22-ig: Zabriskie Point. Amerikai film. 23—24-ig: A hét mesterlövész. Amerikai film. 25—26-ig: Kísért a múlt. — Szovjet film. Előadás 5, 7. Matiné 26-án: Aranyársáky.

Kodály (Vasas I.): Szeptember 21—22-ig: 12 + 1. Francia film. 24, 26-án: Fegyver róm. NDK film. 28-án: Haladás tévedés. NDK film. — Előadás 6.

Május 1. (Vasas): Szeptember 22—24-ig: Olsen Kereszt. Dán film. 25—26-ig: Az eltelték kastélya. Román film. 27—28-ig: Fehér rabok. — Szovjet film. Előadás hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Mánia: Szeptember 22-én: Diploma előtt. Amerikai film. 25—26-ig: Hé barátom. Itt van Szabota. Olasz film. Előadás 7.

Mecsekudvas: Szeptember 22-én: Van, aki megteszi, van, aki nem. Angol film. 25—26-ig: A medve és a baba. Francia film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

TV MŰSOR

MAGYAR TV

KEDD:
11.05: Kémia. 11.55: Számítan mérton. 15.50: Kémia. 16.40: Számítan mérton. 17.28: Hírek. 17.35: Bolgár est. bevezető. 17.40: Neszebbri templomok. Kislátók. 17.50: Táncok a téren. 18.05: Trókok. Kisfilm. 18.30: Bolgár téjékok. 18.50: Nadia Afejan énekel. Portrémoz. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A szabálytalan öspercek. Bolgár film 21.35. Világhírű dialógok. 22.00: Tv-híradó, 2. kiadás.

SZERDA:
9.05: Földrajz. 9.30: Rézsa Sándor. (ism.) 10.30: Bolgár téjékok. (ism.) 10.50: Világhírű dallamok. (ism.) 11.20: Telizások. 14.05: Földrajz. 17.28: Hírek. 17.30: Kukkantó. 18.25: Az Országsházából jelentjük. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A tenger titkai. 10. rész. 20.50: Fehér éjszakkok. Riportfilm a leningrádi balettszínházról. 21.25: Telesport. Szovjetunió—Eszék ironszög. EB. labdarúgás mérkőzés. 21.55: Tv-híradó. 2. kiadás. 22.25: Portréfilm. Dr. Germanus Gyula professzoráról.

CSUTORTOK:
9.00: Olvasás. 9.55: Számítan mérton. 14.00: Olvasás. 14.55: Számítan mérton. 17.23: Hírek. 17.30: Láthatóság a magdeburgi állatkertben. 17.55: Hétvégi birodalom. a Valencai-tó. 18.25: Az Országsházából jelentjük. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Anyk a Notre Dame felett. NDK film. 21.35: Tv-Goldrája. 22.15: Tv-híradó. 2. kiadás. 22.25: Szülők, nevelők egymásközt.

PÉNTEK:
8.05: Elővilág. 8.25: Angol nyelv. 11.05: Fizika. 11.55: Német nyelv. 13.10: Elővilág. 15.50: Fizika. 17.38: Hírek. 17.45: Riportfilm az I. hajtó

JUGOSZLAV TV

KEDD:
16.45: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 18.30: Riport. 19.00: Mik vagyunk mi ezen a világon? Dalimó dalok. 19.20: A nézők és a tv. 20.35: A macska és az egér. Német tévéfilm. 22.25: Torna: Európa—Japán.

SZERDA:
16.50: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.25: Létézés-tudományok ismeretterjesztő film. 20.35: Népszépi dráma. 21.35: Komolyzenei hangverseny. 22.35: Torna: Európa—Japán.

CSUTORTOK:
17.15: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.40: Elővilág-megbeszélés. 18.30: A Jéza Vlahovic kulturális művészeti együttes. 19.00: Enciklopédia.

SZOMBAT:
16.40: Hangverseny zenekarra és szólistákra. 17.25: Borogás 6sz. 18.15: Felvezetőjeppel a világon. 18.45: Vízilabda Jugoszlávia—USA. 20.35: A nyár végén. 21.35: Rossi és szép. Amerikai játékfilm.

MECSEKI BANYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Pécs Déryné a 9. sz. 10. telef. 26—60 (városi szám). Ujpesti telefonközpont 11-09 12 96. Komlón: 72-52. Kladja a Baranya megyei Lápokéző Vállalat. Pécs: Hunyad ú. 11. Felelős igazgató Braun Károly. — A Lápokéző Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 60-11.

Készül a Pécs. Szikra Nyomda. Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. szám. — Felelős vezető: Molnár Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozó részére az Üzemek bérstámplájánál. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsen. Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán Pécs. I. Komját Aladár u. 5. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak téli évre 10.— forint, egész évre 20.— forint. Másoknak évi 20 forint 40 fillér.

INDEX: 25 912

Párt-vb

A Mecseki Szénbányák párt- végrehajtó bizottsága tegnap délelőtt Pécssett ülést tartott. Napirenden a vállalati munkaerőgazdálkodás továbbfejlesztésének gazdaságpolitikai feladatairól készített jelentés szerepelt, amelynek előadója Jazbinsék Vilmos volt. Továbbiakban Klepach Ottmár terjesztette a vállalati KISZ Bizottság küldöttékezte beszámolójának téziseit a végrehajtó bizottság elé. Befejezőül gazdasági-költségvetési ügyekben hoztak határozatot.

Önkéntes rendőrök kitüntetése

Tegnap délután Pécssett a Dózsa klubban bensőséges ünnepség keretében emlékéremmel tüntették ki azokat az önkéntes rendőröket, akik tíz éve állnak a közbiztonság szolgálatában. A kitüntetettek között volt az újhegyi objektum önkéntes rendőri csoport négy tagja Herendi István, Horváth János, Marosa Sándor és Szalai Miklós is, akik valamennyien a Mecseki Szénbányák Gépkocsis Üzemének dolgozói, akik tíz éve kifogástalanul látják el társadalmi megbízatásukat a rendőrség közlekedési csoportjánál.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLÉSEK

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 39. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1971. SZEPTEMBER 28.

Termelési jelentés

Szeptember 1 és 25-e között a mennyiségi széntermelésünk 96,3 százalékra teljesítettük.

Az adósság 9878 tonna. Az üzemek közül ismét Béta-akna a listavezető. A 100 százalékos feletti termelési terv teljesítése kiváló minőségi mutatóval párosul. Jó termelési és minőségi eredményt mondhat magának még Vasas-bánya is. A mennyiségi termelés alapján operatív terv szerint:

1. Béta	100,2%
2. Vasas	100,1%
3. Kossuth	95,7%
4. Zobák	94,4%
5. Szászvár	88,2%
6. Pécs-Bánya Tanbánya	83,0%
	98,7%

A Nagymányoki Brikettüzem ezideig 88,9 százalékot ért el.

A második dekádban kiváló minőségi mutatók születtek: — Pécs-Bányaüzem kivételével, mindegyik üzem a megadott minőségi követelményen belül dolgozik. Az üzemek hamuszaléka terv tény alapján a II. dekádban:

Széchenyi-akna	37,5	39,7
István-akna	38,0	39,4
Vasasbánya	37,5	32,9
Kossuth	36,0	35,7
Béta	39,0	35,6
Zobák	34,0	33,6
Szászvár	32,5	32,3
Tanbánya	39,0	37,1

Kanyaró elleni védőoltások Komlón

Kenderföld-Mecsekjános: — Tompa Mihály úti rendelő szeptember 28 és 30-án, dél-

után 13 órakor. Kőkőnyös-Mánfa, Mecsekfalva: Petőfi téri rendelő szeptember 27 és 30-án délután 14 órakor. Samágtető: Rendelőintézet szeptember 27-én délután 14 órakor. Szilvás: Szilvási rendelő, október 1-én, du. 14 órakor. Belváros, Gesztenyész: Rendelőintézet szeptember 28-án és 30-án, délután 14 órakor. Kossuth akna: Kossuth aknai iskola szeptember 27-én.

A bölcsődében elhelyezett gyermekek az oltást a bölcsődékben kapják meg. A szülők az oltásra névre szóló értesítést kapnak, melyet az oltás helyére feltétlenül hozzanak magukkal.

Közegészségügyi—Járványügyi Szolgálat

Hűségjutalomból — takarékbetét 15 millió forint

Ez volt annak a plakátnak a szövege, amelyet valamennyi üzemben olvashattak bányászai a hűségjutalom kifizetésének időszakában.

A felhívás első sorának eredménye már most mérhető, hiszen a hűségjutalom kifizetése után észrevehetően megnőtt a bányászok területek postahivatalainak, takarékszövetkezetekének és OTP fiókjainak takarékbetét forgalma. Ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy bányászaink megértették azt, hogy a pénznek megbízhatóbb helye a takarékbetétben van és a családi tervek megvalósítása legkönnyebben a takarékbetétből oldható meg.

Nem mérték fel bányászaink céltűzéseit, beruházási terveit, de a nagy betétforgalomból arra lehet következtetni, hogy a megérdemelt hűségjutalmat nem költötték el felelőtlenül, hanem a későbbi, nagyobb összegű beszerzések

megvalósítása érdekében megkezdtek a takarékbetét-könyvekben való takarékszámlát, vagy pedig gyarapították a már meglévő betétjüket.

Az Országos Takarékpénztár megyei Igazgatóságától nyert értesülés szerint a hűségjutalom kifizetését követően szeptember 15-ig megynkben 15 millió forintot meghaladó betételhelyezés történt és különösen nagy forgalmat bonyolítottak le a Vasas I. és Vasas II., a Pécs 6-os, a Pécs 10-es és a Komlói postahivatalok, valamint az OTP komlói és pécsi osztályai, amelyeknél többszáz-ezer forintot helyeztek el takarékbetétbe.

Ezzel a nagyarányú betételhelyezéssel sok bányász család tudja későbbre tervezett célkitűzéseit megvalósítani, így teljesül a fenti jelmondat:

Hűségjutalomból — takarékbetét Takarékbetétből megvalósuló tervek

Munkásörök köszöntése Béta-aknán

Immár hagyománnyá vált: a fegyveres erő napja alkalmából az üzem politikai, tömegszervezeti, gazdasági-műszaki vezetői az üzemben dolgozó és a munkásörökben pártmegbízottak teljesít elvtársak részére fogadást adtak. Szeptember 22-én a Béta-aknai munkásklubban Nagy Béla a pártvezető csústitkára köszöntötte és méltatta a munkásörök eredményes üzemi és pártpolitikai tevékenységét. Ropoli István, az üzem vezetője felszólalásában fejezte ki köszönetét. Arra kérte őket, hogy munkájuk mellett és megbízatásuknak a jövőben is becsülettel tegyenek eleget.

Az ünnepség alkalmából a párt, szakszervezet, üzemvezetőség, és KISZ szervezet vezetői 12 munkásört részesítettek pénz- és tárgyjutá-

lomban. Az esemény jelentőségét aláhúzza az a tény is, hogy a vállalat pártbizottsága részéről megjelent Keszler Ferenc, meleg szavakban köszöntötte meg a vállalat pártbizottság és a zászlóalparancsnokság nevében a munkásör elvtársak tevékenységét. Felszólalásában Keszler elvtárs elemelte a munkásörök megítélt feladatának fontosságát és körvonalazta a jövőt illető feladatokat.

A köszöntők, a jutalmak átadása után az izlésesen terített fehér asztalok mellett baráti, elvtársi beszélgetés folyt. A munkásör elvtársak részéről Gulyás Ferenc, a IV. század parancsnoka köszöntötte meg a vállalat és az üzem vezetőinek a munkásörök részére tanúsított megbecsülését, figyelmességét.

Világrekord

Augusztusban Ivan Sztelcsenko — a Szocialista Munka Hősnék — brigádjára a donyeci Trudovaja szénbánya 5-ös aknáján világrekordot állított fel. Egyetlen fejtés során — 31 munkanap alatt — 170 230 tonna kiváló minőségű kokszolható szenet küldött a felszínre. A K2-52 kombájn percnként 6 métert haladt előre és egyetlen fogással 700 tonna szenet fejtett ki.

Lézersugaras műszer

Donyeckben befejeződött a nehézkes bányászintéző — a pontos vízszintes és függőleges irányt beállító — berendezéseket kiválóan helyettesítő lézersugaras műszerek kipróbálása. Az új műszer nagy pontossága mellett jelentős idő- és költségmegtakarítást tesz lehetővé.

Szakszervezeti segély

Komlón a Szénelőkészítő Üzem szakszervezeti bizottsága a közelmúltban rendkívüli ülést tartott. Az ülésen határozatot hoztak, hogy a négy gyermekes felelő nagycsaládokat és az egyedül álló többgyermekes női dolgozókat minden évben tanévkezdés előtt segélyben részesítik. Ez évben e célból 10 100 forintot fizettek ki hét nagycsaládos dolgozónak és nyolc egyedül álló nőnek.

Brigádélel

A BDSZ Közpeti Könyvtár és a Szénelőkészítő üzem Petőfi szocialista brigádjára közös rendezésben került sor az üzem fejlődését bemutató „Üzemünk régen és ma” című kiállítás megnyitására, valamint a Komlói történetével kapcsolatos szellemi tozó lebonyolítására, szeptember 17-én délután 15 órai kezdettel. A rendezvényen megjelentek: az üzemvezetőség tagjai — Schuster András üzemvezető elvtárs, Kiss István párttitkár, Mészáros István SZB titkár, és Appel István KISZ-titkár elvtársak, akik röviden

értékeltek a brigád eddigi munkáját és felhívták a figyelmet azokra a feladatokra, amelyeket még feltétlenül meg kell valósítani a jövőben.

A Petőfi brigád ünnepélyes gyűlésére meghívta az üzem régi, nyugdíjas dolgozóit — mint tiszteletbeli tagokat —, hogy ők is tanúi lehessenek: hogyan él és dolgozik egy szocialista brigád 1971-ben. A Petőfi brigád tagjai emléklappal és virággal, a „József Attila” könyvtár ifjú olvasói pedig műsorsal kedveskedtek a meghívott vendégeknek. Kellemes emlék maradt számukra ez a délután.

Az elmúlt héten jósikerült, hangulatos brigádnévadó ünnepség megrendezésére került sor a Szénelőkészítő üzemben. A „Putzerné” szocialista brigád a „Jószerecsét” nevet vette fel, és már ezen név birtokában vett búcsút a brigád két tagjától, akik nyugdíjba mentek.

Németh Lajos elvtárs a brigád névben mondott köszönetet Kutits Antalnak és Kutits Antalnának eddigi munkájukért és átnyújtotta a brigád ajándékát. A „József Attila” könyvtár képviselője is kifejezte elismerését a nyugdíjba vonuló házaspárnak. Az idős házaspár ígéretet tett, hogy továbbra is segíti a brigádot szabad idejében és a közös rendezvényeken továbbra is részt vesz. Kívánunk nekik a továbbiakban jó egészséget, jó pihenést és a brigádnak pedig Jószerecsét!

Kesz Erika tudósító

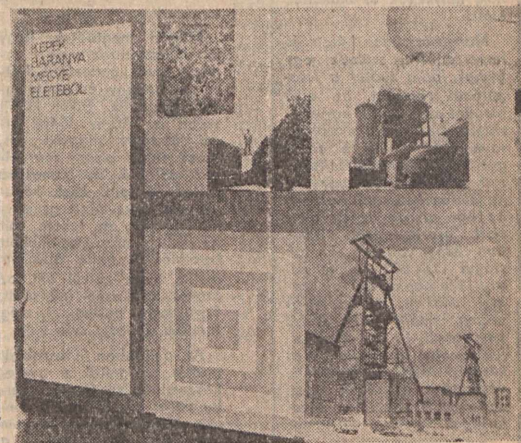
10 év — képekben

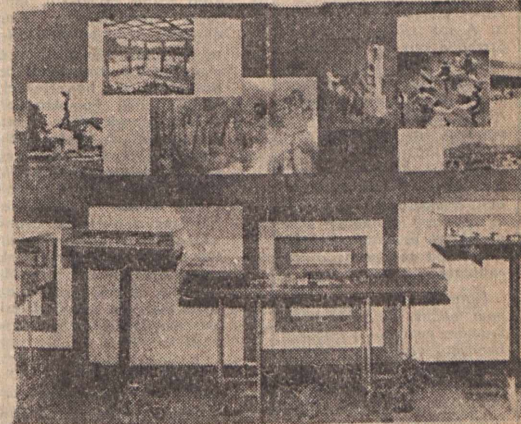
Pécssett október 2-ig látható „Eltünk—ütünk” című dokumentációs kiállítás nagy érdeklődést váltott ki. Alábbiakban részleteket közlünk a szemléltető anyagokból. Képkönn: „Minden 3,4 percen születik egy új állampolgár” című dokumentációs anyag látható

Fénykép dokumentája, hogy a Hazafias Népront 3692 néprontbizottságban 116 100 tag működik és aktivitásának száma többszáz-ezer. Az Országos Békatanács 84 ország 208 mozgalomával tart kapcsolatot.

Láthatók a kiállításon Baranya megye főbb beruházásai. Képkönn: szobái ikerakna

Megynk kulturális életét dokumentáló képekkel is találkozhatnak a látogatók. A Mecsek Táncegyüttes, a Bóbita Bábggyüttes és a villányi alkotótábor életét örökítették meg a tárlat fotói

Foto: Barna

A párttitkár egy napja

Egyéniségének jellemzői: az őszinteség, a munkabírá

Mint nagybudapesti pártmunkás kezdte. Negyvennégy óra stabszervezeti, negyvenhat óra párttag. A néphadsereg szervezése Fehérvári Károlyt is közvetlenül érintette: már negyvenkilencben tiszt rendfokozatot kapott. Ötvenhatban századosként szerelt le. A Munkáspárt hatalomát emlékérem kitüntetéssel jött Béta-aknára — a második nagy országos bányász-talorzás idején, 1957 tavaszán. Azóta megszakítás nélkül pártvezetési tag.

Most, az 54 tagú szállító és gépészeti pártalapszervezet titkára. Ma is éppúgy dolgozik a bányában, mint azelőtt: az Öbert Dezső vezette 46-os csapat tagja. Vasútépítő. Szakképzettsége autókarrázéria-lakatos. Váltókat hegeszt, autogénnel és villanyal.

Hogyan tudja összeegyeztetni munkáját a társadalmi-politikai megbízatással?

— Az üzem gazdasági vezetője azzal segítene, hogy naponta két óra leszállást kedvezményt adnak. Amikor tárgyúlése, vezetőségi ülésre készülünk, vagy más fontos kötelezettségünk van, T-műszakot kapunk. Így van ez Papp Lajos és Barabás Gergely esetében a termelő, illetve az előkészítő körletbeli alapszervezeteknél is.

A három alapszervi párttitkár, és természetesen az üzem csúcstítkára, Nagy Béla elvtárs is részt vesz, a hétfői napokon tartott apparátus értekezleten. Ittenkor a termelési-gazdasági feladatokat és a végrehajtás módjait, a párt- és tömegszervezeti aktívák mozgósításának kérdéseit tárgyalják meg.

Miként telik el egy napja?

— Mindig ötkor kelek, fél hatkor rappanton vagyok. Hogy mi a téma? Termelés, tonna, méter, anyagellátás, szállítás, vasútépítés, javítás, átépítés — és az emberek közös vagy egyéni problémája. Fél hét, háromnegyed hétkor átöltözöm és hét órakor szállok le. Aztán egy órakor rappanton veszek részt, a délutáni műszak feladatait beszéljük meg. Fél három-három órára érkezem haza.

Persze, ezzel nem ér véget egy pártmunkás napja. Ha munkásor-foglalkozás van, ott kell lennie, hiszen Fehérvári Károly munkásor is. Ha városi rendezvényt tartanak a lakónegyedben, vagy klubfoglalkozás van, illő megjelenie. Ha egy statisztika vagy egy beszámoló összeállítására az üzemben nem jut idő, otthon folytatja. Olvasni is kellene — mégpedig sokat. Újságot, könyvet. Mert sokszor megkérdezik tőle: mi a véleménye erről vagy arról a kérdésről. Most a KISZ-vezetőség választásra is kell valamit vinnie.

— Mindig akad valami munka — folytatja. — Legutóbb a csúcsvezetőség úgy határozott, hogy minden munkásor-család meg kell látogatni. Nagyon fontos feladat ez! Mondhatom: a munkásor-felelősök igazán örülnek, szívesen fogadnak bennünket.

— Mi foglalkoztatja ma legjobban az üzem dolgozóit?

— Három kérdés van most napirenden. Az egyik: az ifjúsági szervezet választása, programja, az országgyűlésen elhangzott ifjúsági törvény. A másik: Vasas-Béta egyesítése. A harmadik: az árak-bérek alakulásának helyzete. Az utóbbi kérdéshez: jó hatással volt a szakszervezet kezdeményezése, az, hogy a nagycsaládok részére 200—800 forint egyezségi segélyt adtunk tanszerek vásárlására.

Vizhányó Imre

A kárkifizetés összege 1,5 millió forint

Érdekes adatokat gyűjtöttünk össze az Állami Biztosító komlói fiókjának féléves mérlegéből. Tóth László főkezelő jelentése fejlődésről tájékoztat. Egyrészt a biztosítási munkával megbízott aktívák tevékenysége javult, másrészt nagyobb igény jelentkezik a csoportos életbiztosítás, továbbá a lakás és épületbiztosítás iránt. A közös törekvés a bányabiztosításban is támogatásra talál. A biztosítások szervezése és biztosítási propaganda szélesebb körű, mint eddig bármikor.

Jelenleg az elavult, alacsonyabb szolgáltatást nyújtó, biztosításokat dolgozókat át korszerűbb, igen magas szolgáltatást nyújtó rendszerre. Így például a bányabiztosítást a CSEB/30-at a BCSEB/50-re, egyéb üzemeknél a CSEB/20-at CSEB/40-re szervezik. E biztosítások két-háromszorosára emelik a szolgáltatást.

Komlón a CSEB ösztömi telítettése 83 százalékos, a lakás és épület biztosítás pedig 68 százalékos. Ez a megyei és az országos átlagnál jóval kedvezőbb. A két szám önmagában mutatja: a város lakói igénylik a biztosítást, mert ismerik annak tartalmát voltát.

A tartalmasság első mutatója a kárrendezés. Ez év első hat hónapjában vagyonna 144 ezer, a személyi biztosításra pedig 1,5 millió forintot fizettek ki. Eredményesen működnek az intéző bizottságok is; így például a bányások által választott testület.

Az intéző bizottságok döntenek a szociális alap felhasználásáról. Az első félévben 520 biztosított kapott segélyt, összesen 135 ezer forint értékben. A különböző társasutazásokon 770 fő vett részt. Az a célra fordított összeg eléri a 153 ezer forintot. A szociális alap felhasználása 1290 dolgozót érintett, s a számukra kifizetett, illetve felhasznált összeg megközelítően 300 ezer forint volt.

Az Állami Biztosító dolgozóit, és megbízottait egyre nagyobb népszerű-

ségnek örvendenek. Ezt mutatja az is, hogy az üzemek termelési tanácskozásaira rendszeresen meghívják őket, hogy így is szorosabb kapcsolat alakuljon ki. Az apparátus kiállja a kritikát, biztosítási tevékenységükért, szervező munkájukról ennél jobb értékelést nem is mondhatunk.

TUDJA-E?

- ... hogy vállalatunk üzemeiben az év júliusában 255 sérülés történt, amely szomorú rekordot is jelentett. Ez a szám augusztusban 184-re csökkent.
- ... hogy 1971-ben a mai napig 1723 olyan üzemi baleset történt, amelynél a sérülés 3 napnál hosszabb idő alatt gyógyult.
- ... hogy ez évben 34 724 napig voltak tőppénzen a sérültek.
- ... hogy a balesetek 81,5 százaléka a föld alatti munkahelyeken történt, s minden 100 ezer műszakra 72 sérülés esik.
- ... hogy a balesetek 8,7 százaléka jövesztés közben történt.
- ... hogy 12,2 százaléka biztosítás közben következett be.
- ... hogy szállítás és rakodás közben a balesetek 17,4 százaléka következett be.
- ... hogy meglepően magas a közlekedés — 13,3 — és az anyagmozgatás — 25,1 — közbeni sérülések aránya.
- ... hogy omlasztás során a balesetek 2,3, rablás közben a balesetek 2,1 százalékos arányára érdemes figyelni.
- ... hogy legszomorúbb a statisztika a halálos baleseteknél. Ez évben nyolcan vesztették életüket a bányában.
- ... hogy a legfontosabb feladat a balesetek elkerülésére: a technológiai utasítások betartása, a feljéti kísérővágatok s kijárok állapotának javítása, a bányabeli fegyelem és ellenőrzés következtetése.

Kiállítás

Pécsett a Sínház-téri Hírlapolyvasóban lévő Kisgalériában nyitották meg Erdélyi Zoltán Ybl-díjas építész kiállítását. Az általa tervezett épületekről készült fotókból és modellekből álló kiállítást Lantos Ferenc festőművész nyitotta meg nagyszámú érdeklődő jelenlétében. A kiállításon láthatók: a pécsváradai iskolaóról, a kaposvári gépszereplő intézetéről és városközpontjáról, a nagykanizsai tanácsházról és malatagyárról, a pécsi erdőgazdász irodaházáról, az állami gazdaság irodaházáról, raktár-bázisról, a DEDASZ számítógéppontjáról és a kertváros új-típusú panelépületeiről, a szekszárdi gimnáziumról és tanulóotthonról, valamint a lenti művelődési központról készített tervek és fotók.

A látogatók megtekinthetik a Pécs kertvárosi lakótelep, új-típusú panelépületeinek, a DEDASZ számítógéppontjának és a szekszárdi 8 TT. gimnázium modelljét. A kiállítás október 2-ig tekinthető meg a Hírlapolyvasó nyitvatartási idején.

Hagyományainkhoz híven

Szeptember 29-én ünnepeli dolgozó népünk a fegyveres erők napját. Hagyomány már hozánkban ez a szép ünnep s egyúttal jelkép is. A bátorságnak, az önfeláldozásnak, a férfias helytállásnak, a hazaszeretnek és internacionalizmusnak az ünnep, amely jelképezi a magyar nép összeforrottságát, azt, hogy a nemzeti függetlenségnek és a szocialista vívmányoknak az öröztől népünk szívébe fogadta, saját fiainak, saját sorsa részeseinek tekintetük.

Jóleső büszkeséggel tölt el bennünket az a megbecsülés és szeretet, amely a Magyar Néphadsereget és a társfegyveres testületeket övezi. Tudjuk, nem volt könnyű kivívni az egyenruha megbecsülését. A felzárkózásnak, a népi hatalom átvételének kellett jönnie ahhoz, hogy a munkásosztály és szövetségesei egyértelműen a sajátjuknak érezzék a fegyveres alakulatokat. Röviden fogalmazva arról van szó: milyen célokat és érdekeket szolgál a fegyveres erők; kinek és minek a megvédésére állnak készenlétben? A választ az élet, a gyakorlat adja: a Magyar Népköztársaság fegyveres erői a dolgozó népet szolgálják, őrzik és védik szocialista vívmányainkat.

Nem véletlen, hogy a haladó hagyományok jegyében éppen ezen a napon, szeptember 29-én ünnepeljük a fegyveres erők napját. A forradalom és szabadságharc fiatal hősvérsége 1848. szeptember 29-én esett át a tűkeresztségbe, ezen a napon aratta első győzelmét Pákozdi-Sukoró térségében.

Példaképpül állnak előttünk Dózsa vitézei, Rákóczi kurucjai, az 1848-as szabadságharc hősi honvédei, a magyar internationalisták, 1919 örökösök, a hazánk felszabadításáért küzdők hazafiak, s az 1956-os ellenforradalom leverésének hősei.

Mi a békés egymás mellett élés programját valjuk és valószínűleg meg. Jelenlegi feladatunk; összefogott, határos politikai harcot folytatni az agresszív erők

ellen, hogy megakadályozzuk egy esetleges harmadik világháború kibrobbadását. Pártunk X. kongresszusa megerősítette programunkat; minden nép nemzeti függetlenségének kivívása, önálló államiságának a tiszteltetés tartása, lemondás a vitás nemzetközi kérdéseknek erőszakkal történő megoldásáról, egyenjogú, a kölcsönös érdekekre és előnyökre épülő gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatok a független nemzetek között, az általános és teljes leszerelés fokozatos megvalósítása, a katonai paktumok felszámolása, a kollektív biztonsági rendszer fokozatos kitépése.

Ma már hála pártunk és államunk gondoskodásának, dolgozó népünk munkájából fakadó anyagi lehetőségeinknek, a legkorszerűbben felszerelt hadsereggel rendelkezünk. Olyan hadsereggel, mely a Varsói Szerződés szervezetében vállalt kötelezettségének minden tekintetben képes eleget tenni.

Nem teljes a megemlékezés, ha nem szólunk a határőrségünkről, azokról, akik a béke viszonyai között vigyázzák államunk határát.

Szólni kell a „népőrségből”, „proletárőrségből”, „vörösőrségből” két és fél évtized alatt tapasztalt, korszerű technikával rendelkező rendőrséggé fejlődő fegyveres testületeiről is.

Az osztályellenséggel vívott nehéz küzdelemben kiválóan megmutatkozó fegyveres erővé a belső karhatalom is.

Eljött az idő, amikor a nemzetnek vannak fiait, akik önzetlen hűséggel és tehetséggel szolgálják a magyar hazát, és internacionalista kötelezettségüknek eleget téve szolgálják a szocialista tábor minden tagját, őrzik az emberiség békéjét. Erre a szolgálata emlékezik dolgozó népünk a Fegyveres Erők Napján, ezt köszönti, és mi szeretettel üdvözlöi katonáit, ehhez a szolgálathoz kíván további sikereket, erőt, egészséget.

Dr. Hortobágyi István
százados

Bányászsorsok

Garai Gáspár bányászslámpája

Amikor ez év május elején — tizennegy éves távollét után — visszakerült Széchenyi-aknára, azt gondolta még mindig ismer mindenkit. Gondolhatta is joggal, hisz előtte nem kevesebb mint huszonhat évet dolgozott az aknákn és megfordult hosszabb-rövidebb ideig szinte minden munkahelyen a külszíntől az ötszázhuszonnégy méter mélyen lévő nyolcadik szintig. 1931. január 31-én került a bányához, mint takarítófiú, hogy az elkövetkező negyedszázad alatt végig járja a bányász-mesterség valamennyi létrafokát. Bár nem pécsi, de még csak nem is baranyai születésű, mégis „tükének” érzi magát.

Édesapja 1926. december 16-án jött dolgozni Pécsre, a család azonban csak 1927-ben jött utána az akkor még Somogy megyéhez tartozó, ma azonban már Zala megyében lévő Sandorl.

— Oltan voltunk testvérek, négy fiú és egy lány. A fiú testvéreim valamennyien bányászok lettek, Géza bátyám már nyugdíjban van, Józsa öcsém pedig ma is Széchenyi-aknákn dolgozik. A hat elemit még Sandon végeztem, majd mikor Pécsre, pontosabban Kazánbányára költöztünk, majd utána 1935-ig Borbálán laktunk beiratkoztam az előző évben he-

tedik és nyolcadik osztályt is indító Agoston téri iskolába. Akkor csak három általános iskolában volt nyolc osztály Pécsen, az említett Agoston téri- ben, a belvárosiban és a Magkár, azaz a mai Alkotmány utcai iskolában. Csodálkozott is az iskolaigazgató, amikor 1954-ben jelentkeztem nála, hogy keresse elő az általános iskola nyolc osztályáról szóló bizonyítványomat, mivel kellett a technikum jelentkezéshez. Becsületére legyen mondván egy nap múlva a postás hozta a bizonyítványomat. Még három éve össetalálkoztam az egykori osztálytársakkal, Sarai Lajossal a Sétányi-borobán, ahová már akkor is el-el járt a napi egy-két pohár boráért.

Hosszúcs, szabályosan rajzolt ár. A szemévege megül szigorú szemek tekintenek rám. Az ornyerege mellől induló és a szájszögletig húzódó két mély barázd, amelyek mindig hajlandók mosolyra mélyülni. Megfontolt, kimértén tagolt beszéd,

mintha az események és gondolatok csak szóban történő elhangzásuk után kerülnének helyükre.

— Borbála után Karlinbába költöztünk, majd az 1948-ban bekövetkezett házasságom után a pécsbányalepeli Debreczeni Márton, a valamikori Plébánia utcában kaptunk lakást. Akkor már vjár voltam és hallgatva az akkori üzemvezetőm Bőrszei Miska bácsi jó tanácsára 1954-ben jelentkeztem a Bányaiipari Technikumba, amit 1958-ban sikeresen be is fejeztem. Különben nagyon sokat segített akkor az üzemvezető, hiszen külön iskolafejlesztésben dolgoztunk vagy tíz-zen, állandóan délelőtt és én voltam a csapatvezetőjük. 1957-ben bekerültem a vállalat személyzeti osztályára, ahol mint szakoktatói előadó dolgoztam. Most május elején kerültem vissza Széchenyi-aknára személyzetisnek. Bizony olyanok, akikkel együtt dolgoztam valaha még vannak, ám akikkel együtt kezdtem valamikor a

munkát már mind nyugdíjba vannak.

— Amikor visszatértem Széchenyi-aknára azt hittem nem kell új nevetek tanulni és új arcokat megismerni, de tévedtem, mivel bármennyire is nyugdíjra vártam, az általam jónéheny fiatal került le Széchenyre. No meg aztán már megtörtént velem az is, hogy rák köszöntek és nem tudtam hova tenni a köszönt. Aztán kiderült, hogy valamikor együtt dolgoztunk. Tehát a régi arcokat és nevetek is fel kell elevenítenem.

A vitrinéből apró kis bányászslámpát vesz elő. Nehányat csavart a felső részén és kigyullt a parányi égő.

— Ezt bányásznapkor kaptam az üzemvezetőstől a negyven éves munkásságomért. Elethő mása az igazán, az persze a benzint szárazalem helyettesíti. De ég és világít, mint az igazi és emlékével is szép, mint az élet...

Kapu László

Fáklya

Milyen lesz a jövő faluja; hogyan talál az egész gyárat érintő, közös témát a munkás és az igazgatók mit ér Magyarországban a szovjet diploma — néhány téma címszóval a Fáklya szeptember 26-án megjelenő 18. számából. Itt olvashatjuk Kulcsár István Sarkalutak a jogtörténelmi című beszámolóját az egyik ország sarkutató expedícióját tett lakosságáról. Az épülő, szépülő szovjet fővárosról a Moszkva-71 című beszámolót ad képet. A szovjet országban gyorsan terjed a selejtmunkák munkáit indított mozgalom, amelynek értékeléséhez egy televíziós közvetítés adta az ötletet. Különleges cikk foglalkozik a magyar-szovjet műszaki együttműködéssel. A tudományos és technikai fejlődés mellett bemutatja a lap a leningrádi divatot, képes riportban szól meg egy ifjúsági színházról. A csatlapon egy fiatal színesnő képe — Szergej Bondarcus és Inna Makarova lányé. Nataszák, aki szlovén pályáját folytatja. Ez alkalommal a lap külön rovatban választ a Zsiguli üzemtelésével kapcsolatos kérdésekre.

BÁNYÁSZ IFJÚSÁG

A KISZ MECSEKI SZENBÁNYÁK
BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Eszköz, vagy cél?

Vállalatunknál lassan befejeződnek az alapszervezeti választások. Az üzemi KISZ-szervezeteknél legelőbb helyen megszűnt a döntés: ki lesz az elkövetkező két évben a titkár, s melyek azok a vezetőségi tagok, akik ebben az időszakban irányítják és végzik az alapszervezet ügyes-bajos dolgait. Ezen a héten, és a következőkben megtörténnek a még elmaradt alapszervezeti, csúcsvezetőségi és KISZ-bizottsági választások is. Ezek kivételével is véleményt lehet alkotni azonban a választások szervezéséről, a beszámoló tartalmi értékeléséről, a taggyűlések vitáiról, s a demokratizmusról.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy az alapszervezeteinkben már hetekkel a választás előtt megkezdődtek az előkészületek. Ez nem is csoda, hiszen a taggyűlésre való felkészülés elűt a két választás közötti gyűlésektől. Hosszabb ideig, a szokásosnál nagyobb erőbefektetéssel végzik a megbízott elvtársak ezt a munkát, körültekintően értékelnek és bírálnak. Hogy milyen volt a szervezés, arra nagyon könnyű válaszolni. A taggyűlések dokumentumai szerint a meghatározott időben csak három választás nem volt megtartva. Mindhárom szervezetben a megjelenés hiánya miatt szünetelt a gyűlést a választásra jogosult tagok száma nem érte el a kétharmados többséget. (Hozzá kell ehhez tenni, hogy két alapszervezetben a jelölőbizottság titkárcserét javasolt. A titkár személye fontos a szervezés lebonyolításánál, valószínű, hogy a régi titkár nem felelt meg a súlyt a tagokkal való elbeszélgetésre, félvállról vette a gyűlés összehívását.) Altlalossággában el lehet azt mondani, hogy a megjelenés a legtöbb helyen elfogadható volt, alapszervezeteinkben választott a tagság 70—80 százaléka.

A beszámoló értékelésénél két dolgot kell figyelembe venni: kimértően tükröztesse a két éves munkát, s meghatározza a jövő feladatait. A legtöbb beszámoló igen körültekintően elemzte a párt X. kongresszusának ifjúságra is érvényes határozatait, valamint az MSZMP KB 1970 februárjában elfogadott ifjúságpolitikai irányítást és a KISZ VII. kongresszusának téziseit. Ezek körül építettek fel beszámolójuknak tartalmi összefüggéseit, vizsgálta azt: miképpen hajtották végre az említett határozatokat. Kevés kivétellel arra a megállapításra jutottak, hogy eredményesen felhasználták és beépítették munkájukba. Jól működtek tehát az alapszervezetek, betöltötték hi-

vatásukat. Politikusan harcoltak a jogokért, megvalósították az érdekvédelem hatékonyságának javítását, emelték a szervezet tartalmi színvonalát. Ami különösen jó volt a beszámolóknak: a bíráló hang megjelenése. Nem tagkargáltak a hibákat, kritikus szemmel nézték a feladatok végrehajtását. Több helyen említették, hogy ez a vezetőségválasztás csak egy szakasz a lezárása, a munkát tovább kell folytatni, s az új vezetőségnek elsőrendű célja legyen az elmulasztottak pótlása.

Végeztül szólni kell még a vitákról és a demokratikus formák betartásáról. A vezetőségválasztó taggyűléseken a vitát nemcsak a beszámoló, hanem a módosított szervezeti szabályzatról és a KISZ KB kongresszusi leveléről is nyitottak. A három témáról egyszerre kérék a hozzászólásokat, ami jelentős időmegtakarítást jelentett. Sajnos az volt a tapasztalat, hogy nem sokan mondták el véleményüket, pedig ismerték az alapszervezet célkitűzéseit, a megvalósított és megvalósítatlan feladatokat. Nem tudni mi volt az oka ennek a passzivitásnak. Talán az érdektelenség vagy a véleménytelenség. Mindegyiknek sok a valószínűsége. Pedig sehol sem vették a demokratizmus szabályainak, minden felszólalónak megadták a lehetőséget kritikai megjegyzéseinek elmondására. A jövőben tehát fokozott mértékben arra kell nevelni a fiatalokat, hogy mindenhol és mindenkor legyen észrevételük, amit aztán megfelelő helyen és időben mondjanak el.

Eszköz vagy cél a vezetőségválasztó taggyűlés? Mindenekelőtt azt kell lezongoroznunk, hogy két alapvető feladatot kellett megoldania. Egyrészt elemezte az elmúlt időszakot és programot adott az elkövetkező évekre. Másrészt a taggyűlésen választja meg az alapszervezeti közösség életét irányító vezetőségét. A vezetőségválasztó taggyűlés lebonyolítása a mozgalmi munka szervezeti, formai oldaláról vizsgálva döntően céljellegű. Vagyis meghatározott időközönként lehetőséget teremt arra, hogy az alapszervezeti közösség újra rendezze soraikat. Elemezze azt, hogy a közösség szervezeti életének legfontosabb egységei megfelelően dolgoznak-e. A tartalmi, politikai munka szempontjából viszont a vezetőségválasztó taggyűlés elsősorban eszközzel, mert lehetőséget biztosít arra, hogy az alapszervezet életét elemezze, a munkát magasabb szintre emelje.

BEKESSY GABOR

Az országgyűlés elfogadta az új ifjúsági törvényt

Az országgyűlés második napját az ifjúsági törvény, valójában tehát az ifjúsági problémák széles köre megvitatásának szentelte az országgyűlés. Ilku Pál expozíciója egyben meg is adta a tárgyalás alaphangját. Mindenekelőtt az jutott előtérbe kifejezésre, hogy a törvény meghatározza államunk ifjúságpolitikáját, elősegíti a fiatalok felkészítését a rájuk váró nagy feladatok elvégzésére.

A tárgyalás azonban egyszerűsített alkalmat adott arra is, hogy a képviselők, s a közvélemény helyes képet nyerjen mindarról, ami az elmúlt években történt az ifjúság érdekében, s amit összefoglal és továbbfejleszt az új jogszabály. Millióokról van szó, amelyet az állam évente családi pótlékra, bálcsodásra, övodára, iskolára, diák-szociális juttatásokra és gyermek gondozási segélyre folyósít, s amit a következőkben az ország gazdasági erejétől telhetően továbbfejleszt. A negyedik ötéves tervben ugyanis a többi között mintegy

ötvenezer új óvodai hely létesül és példának okáért kerek 30 ezerrel növelik a tanulók kollégiumainak férőhelyét.

A bérintézkedések a fiatalok anyagi helyzetét javítják, a lakásügygel kapcsolatos rendelkezések értelmében pedig a tanácsi lakásoknak legalább a negyedik fiatal házasságnak juttatják.

A művelődésügyi miniszter beszédéből és a felszólalások jórészből egyaránt világosan kiderült, hogy a törvény még oly sokoldalúsága ellenére sem lehet alkalmas az ifjúsággal kapcsolatos minden kérdést rendezésére. Eppen ezért határozta meg a törvény egyik rendelkezése, hogy a minisztériumoknak és az országos hatáskörű szervezeteknek, nemkülönben a tanácsoknak legalább minden második esztendőben meg kell vizsgálniuk működési területükön az ifjúság helyzetét, és ebbe a vizsgálatba be kell vonniuk a KISZ illetékseit. A vizsgálat eredményeként pedig

megfelelő intézkedéseket kell tenni.

A felszólalások javarésze jól érzékeltette, milyen szeretágozó, bonyolult, gyakorlatilag azonban nemcsak az ifjúságot, hanem a társadalom minden rétegét érintő kérdésfelvetésről van szó. Ilku Pál szavaival: a törvény az ifjúságról szól, de címzettje az egész társadalom!

Ugyiszólván minden felszólaló foglalkozott valamilyen formában az ifjúság megítélésének kérdésével. Már a miniszteri vitáindító hangsúlyozta a negatív jelenségek eltűnésének helytelen voltát. Salamon Hugóné, Komárom megyei képviselő élő példakkal esztelte, milyen kemény munkával bizonyították a fiatalok érettségüket és a fiatalok rá a szörnyos jelek alapján kialakult igaztalan általánosításra. Természetesen számolunk kell az ifjúság sajátosságaival. Dr. Horváth István, Borsod megyei képviselő, a KISZ Központi Bizottságának első titkára figyelmeztetett rá, hogy bár az ifjúság része az egész társadalomnak, mégsem teljesen azonos vele. Pullai Árpád, a párt Központi Bizottságának titkára pedig

nagyon is természetesen ítélte, hogy a fiatalok nem hajbökölnek, és megmondják az igazságot, amire gondolnak, még akkor is, ha ez egyeseket idegesít.

Hiszen — hangsúlyozta —, éppen ez az olykor nyers, de mindenképpen friss erő az, amely helyes irányítás mellett társadalmi fejlődésünk egyik hajtóerejévé válhat.

Arról egyébként, hogy a fiatalok miként vélekednek életük alakulásáról, Lázár György munkaügyi miniszter említett meg néhány érdekes adatot. A statisztikai vizsgálatok ugyanis, amelyekre hivatkozott, azt mutatják, hogy

a pályakezdekők mintegy kétharmada elégedett a választott hivatással, a munkábólépőknek pedig 85 százalékuk kapott képztségének megfelelő munkát.

Azonban e biztató számok el-

lenére is az a véleménye a miniszternek, hogy a fiatalok igen sok helyen nem kapnak kellő segítséget, bérezési problémák vannak, és előretűnt nehézségekkel küzdenek. Mint mondotta, sok gyári vezető sem tagadja, hogy a fiatalok kellő fogadásához nincsen megfelelő programjuk.

Teljesen érthető, hogy a felszólalásokban talán a leggyakrabban visszatérő kérdés éppen a pályaválasztás témája volt. Pullai Árpád ezzel kapcsolatban igen fontos feladatként jelölte meg a határozott fellépést, a káros múltbeli konvenciókkal, és a szűklátókörűséggel szemben. Ehhez azonban az szükséges, hogy a társadalom a tehetséges esztérgályos és

a tehetséges bányász munkáját is megfelelően méltányolja, ne csak a tehetséges orosvet vagy mernökét.

A pályaválasztásban természetesen igen nagy az iskolai iránítás felelőssége. Dániel Molnár üzemevezető-helyettes, Torna megyei képviselő is utalt felszólalásában ezekre a problémákra és javasolta, hogy az üzemekben létesüljenek szakkörök, az ottani munka megismerésére és megkedvelésére. Szép Zoltán, budapesti képviselő a pályakezdekő jogos ember igényeit hangoztatta, mondván, hogy bár szükség van megfelelő erkölcsi és anyagi méltánylásra, az őszinte baráti szó fontosságáról sem szabad megfeledkezni, és ha szükséges adódik, a fiatalok védelmére.

Ifjúságról, fiatalokról lévén szó, természetesen említés történt arról is, hogy egyáltalán hol kell meghúzni a korhatárt. Nagy Richárd, a Budapesti Pártbizottság titkára, a törvényjavaslat bizottsági előadójá emlékeztette is a képviselőket az előzetes vitákban elhangzott érvek és ellenérvek, amelyek alapján ezt a határt gyakorlatilag a 30. életévben állapítanak meg, anélkül, hogy ezt a törvény formálisan kimondaná. Nem kis derűtséget keltve említette, hogy a 30 évesek

a 35., a 35 évesek pedig a 40. életévig javasoltak meghosszabbítani ezt a határpontot. De hiszen még a 30 évesekig számolva is mintegy 5 millió állampolgárt tekinthetünk a törvény hatálya alá tartozónak.

Ilyen értelemben merült fel a fiatalok képviseletének kérdése a különböző szervezetekben. Salamon Hugóné jegyezte meg egyebek közt, hogy azért

idősebbek is jól képviselhetik a fiatalok érdekeit. Viszont ettől függetlenül vegyen részt minél több fiatal a közéletben, de ne csupán azért, hogy az ifjúsági érdekeket védelmezze.

Az országgyűlés csütörtöki vitája egyébként természetesen eleget tett ennek a kívánalomnak. A felszólalók között ugyanis számos fiatal képviselő és képviselőnő volt, és többen közülük — ahogy a parlamenti zsargon nevezi — a szűzbeszédüket mondották el. Közöttük volt Hartai Irén tanítónő, budapesti képviselő, Kovács Judit állami gazdasági iradevezető, Fejér megyéből, Szép Zoltán történész, Csirke Anna be-tanított munkás, Baranya megyei képviselő és mások. És a fiatal képviselők több fontos indítványt tettek. Hartai Irén például javasolta az úttörővezető-képzés fejlesztését, általában az úttörőcsoportok tevékenységének szélesítését és ehhez a megfelelő lehetőségek megteremtését. Kovács Judit hangsúlyozta, hogy a tanulóhoz való jog csak úgy válik valósággá, ha a fiatalok valóban megtanulják amit kell. Bár itt nem a kötelező tananyag egészére gondol, tette hozzá élénk helyesléstől kísérve Szép Zoltán. Több javaslattal is előállt. Az ifjúsági turizmus fejlesztése érdekében indítványozta az Expressz Iroda megteremtését és úgynevezett „cirkulációs” utazási-jegy bevezetését, a családalapítás megkönnyítésére hosszulejratú vállaltai segély rendszeresítését és a sport szükséges támogatása mellett, az ifjúsági testnevelés sokkal hathatósabb elősegítését. Hiszen mint mondotta, a kétféle korántsem azonos.

Ebben is, mint a törvényjavaslat más fontos mondanó-jában, a képviselők teljesen egyetértettek, s így Ilku Pál válasza után a javaslatot törvényvé emelték.

Hat értékelhető pályamű

Értékes díjak a pályázaton

Értékelték azokat a pályaműveket, amelyek a Kutatási Osztály pályázati felhívására érkeztek. Az értékelő bizottságban benne volt Gungl János a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának agit. port. titkára, Nagy Imre a Kutatási Osztály KISZ-alapszervezetének titkára, Illés Károly Kutatási Osztály párttitkára, Szabó Géza a pártalapszervezet vezetőségi tagja, Molnár József szintén a pártvezetőségi tagja, és Papp János a Kutatási Osztály szakszervezeti titkára. A bíráló bizottság megállapította, hogy a Kutatási Osztály KISZ-tagjaitól beérkezett 6 db értékelhető pályamű. A bizottság a pályamunkákat előzőleg szakvéleményezésre adta. A véleményezések alapján a bizottság meghozta a döntést, amely szerint:

Első díjat és a velejáró kétszemélyes szakszervezeti beutalót Verbóczy Józsefnek ítélte, a „Komplex rádióaktív karotázás elméleti alapjai” című pályamunkájáért.

A második díjat és a vele járó 800 forintos pénzjutalmat a bizottság Ratkovics Józsefnek adta az „Ellenállásmerő karotázás szonda” pályaművéért. Mivel a második díjat eldöntő kategóriában több jónak értékelhető pályamunka is beérkezett, a bizottság úgy döntött, hogy különdíjként tárgyjutalomban részesíti még Svatt Zoltán a pormérésekhez szükséges teleskop membrán szivattyú elkészítéséért.

A harmadik díjat és a vele járó 600 forintos pénzjutalmat a bizottság Csetneki Károlynak, a habgenerátorok legyártásához szükséges műszaki rajzok elkészítéséért ítélte oda.

A bizottság megállapította, hogy a Kutatási Osztály KISZ-alapszervezetének pályázati felhívása elérte a célját, hiszen a beérkezett pályamunkák mindegyike megfelelő volt, segítette és népszerűsítette az alkotó munka megismerését, a szakszerűságra, az alaposságra és tökéletesre való törekvést.

A bizottság a továbbiakban úgy döntött, hogy munkájuk elismeréseként az erkölcsi megbecsülésen túl nemcsak a helyezést elért munkatársaknak hanem a többi pályázónak is oklevélet adományoz.

Kilencmillió ifjűmunkás

A mostani szovjet ötéves terv folyamán 5500 szakmunkásképző iskolában mintegy kilencmillió szakmunkás kap kiképzést. A szovjet népgazdaságban közel negyvenezer különféle szakma található meg. Ezeket a számokat kommentálva, Alekszandr Bulgakov, az Állami Szakmunkásképzési Bizottság elnöke kijelentette, hogy a Szovjetunió gazdasági fejlődésével járó szükségleteknek megfelelően különösen a kommunális szolgáltatás iparokban, az építőiparban, elsősorban pedig a mezőgazdaságban növelik a szakemberképzés arányait.

A többi szovjet oktatási intézményhez hasonlóan, a szakmunkásképző iskolákban is ingyenes az oktatás. A tanulók emellett díjtalan diákokthoz hasonlóan, ruhaellátásban és étkeztetésben részesülnek. A Szovjetunióban az új ötéves terv során átterék a kötelező tízosztályos oktatásra. Ezzel párhuzamosan sok szakmunkásképző iskolában négy évre emelik a tanulmányi időt. A fiatalok egy-egy szakma elsajátítása során elvégzik a középiskola felsőbb osztályainak tananyagát is. Mindezt végezt tanuló munkát kö-

(APN)

Hová vezet a „Szputnyik”

A szovjet Szputnyik nemzetközi ifjúsági utazási iroda száz útvonalat ajánl a külföldi fiataloknak. Lehetőséget biztosít Moszkva és Leningrád, a régi és a fiatal városok megtekintésére, a soknemzetiségű szovjet kultúra megismerésére, a kiemelt — egész vidékek életét megváltoztató — építkezések megtekintésére.

A Szputnyik — a megalapításától eltelt 13 év alatt — közel 400 ezer külföldi fiatalot fogadott és több mint 250 ezer szovjet fiatal számára szervezett utazást a világ számtalan országába. Kiterjedt kapcsol-

aitra jellemző: 60 ország 350 ifjúsági turistaközpontjával van közvetlen összeköttetésben.

Egyre nagyobb népszerűségnek örvendnek a Szovjetunióba szervezett speciális — orvosi, építész, kohász, tanár stb. — szakmai utazások. Fejlődik a főiskolák, egyetemek közötti szerepeltetés. A Szputnyik legújabb vidékeken épült 12 nemzetközi táborában az év minden szakában pezseg az élet. Moszkva alatt francia—szovjet, a Volga-partján NSZK—szovjet, Szibériában pedig japán—szovjet nyári ifjúsági táborok is működnek.

Sok segítséget kapunk a pártalapszervezetektől

Megválasztották az Újhegyi Üzem csúcstevevőségét

Váradi Lajos KISZ-csúcstítkár beszámolóját tartja

Az Újhegyi üzem KISZ csúcstevevőségét választására sokan eljöttek. Bátor László levezető elnök bejelentette, hogy a gyűlés szavazatképes. Üdvözölte a megjelent vendégeket, a párt, a KISZ bizottság, a szakszervezet és a gazdasági vezetés képviselőit. Rövid beszédében emlékezett meg az elmúlt két év eseményeiről, majd felkérte Váradi Lajos titkár, tartsa meg beszámolóját.

Váradi elvtárs beszámolója kezdetén említett tett a két év alatt lejárt ünnepéről és programokról. Elmondta, hogy a munkaversenyeken, a különböző demonstrációs felvonásokon valamilyen aktívan részt vettek és bekapcsolódtak a felkészülési munkába. A továbbgátlásról szól, hogy a csúcstevevőség tevékenységében igen nagy a fluktuáció. Sokan kilépnek, és sajnos ezt nem jelenti be a vezetőségnek. Így nem szerzik tudományt a létszámszökkenésről, ami adminisztratív bonyodalmakat okoz. Jelenleg az alapszervezetek 85 tagja van. A létszámszökkenésnek ez az egyik oka. A másik, hogy a garázs levált az üzemtől, s Gépkocsis üzem néven új részleggé alakult. Természetesen az ott dolgozó KISZ-tagok is új alapszervezetet alakítottak.

A pártépítéssel meg vannak elégedve. Az elmúlt években 11 ifjúmunkást vettek fel tagnak a KISZ alapszervezetek ajánlására. Ma már 34 fiatal tagja az MSZMP-nek, négyen pedig beléptek a munkássorságra. A politikai oktatással sincs baj, 14-en végeztek el a Marxizmus-Leninizmus esti körképét, többben járnak esti egyetemre is. Sok fiatal vett részt vezetőképző tanfolyamokon, s mindezeket értékelve el lehet azt mondani, hogy itt az ifjúság igényli az újabb ismeretek szer-

zését, az alaposabb politikai tudást. Az oktatások lebonyolításánál nagy segítséget kaptak a párt ifjúságpolitikai felkészülésétől.

A későbbiekben a titkár a termelést segítő tevékenységet elemelte. Hangsúlyozta, hogy a tagok legnagyobb része valamilyen brigád tagja is, s így részt vesz a brigád munkaversenyén, különböző megmozdulásain. Kiemelte az aranyplakettes Bánki Donát és az ezüstplakettes Zrínyi Miklós brigádokat. E brigádokban dolgozó KISZ-tagok nagyon hozzájárultak az eredmények eléréséhez.

Beszámolója utolsó részében a kapcsolatokról beszélt. Rámutatott arra, hogy az alapszervezetek igénylik és kéri is a csúcstevevőség segítségét. Ezt mindig meg is kapták, akár érdekvédelemről volt szó, akár szervezeti kérdésekről. Ugyanez mondható el a szakszervezetéről is.

A beszámoló elhangzása után felolvasta a KISZ KB kongresszus levele és a módosított szervezeti szabályzat tervezetéről érkezett válaszokat. A kongresszus levél kérdéseire a következőket válaszolták:

1. Nagyobb gondot kell fordítani az általános iskolák üzemeltetésére és megszervezésére, hogy az iskolások megismerkedjenek a különböző üzemekkel. Ez nagyban segítené őket pályaválasztásukban. A fizikai munka megbecsülése a foglalkoztató vállalatoktól is függ, a fiatalok beilleszkedését mindig az a kollektíva határozza meg, ahová kerültek. A szakmai ismeretek még jobb elsajátítása érdekében szükség van különböző szakmai vetélkedős szervezésére. A kimagasló eredményt elért fiatalok megfelelően kell jutalmazni, lehetőleg úgy, hogy az ösz-

töző hatással legyen a többi fiatalra. A tanácsok és a vállalatok adjanak segítséget a barkáscsörök létrehozásához. A szakkörökben a fiatalok nemcsak közügyességüket fejleszthetik, hanem különböző ötleteket is kidolgozhatnak, amelyeket az újítómunkálatok keretében segítené a vállalatok termelési tevékenységének emelését.

2. Nagyobb tájékoztatást várnak a fiatalok a gazdasági célkitűzésekről. A különböző politikai oktatásokon az anyag ismertetésénél fordítsanak gondot arra is, hogy az ifjúkommunisták nyerjenek betekintést a vállalat gazdasági eredményeibe, s a vita során elmondott véleményeket a gazdasági és politikai vezetőség használja.

3. Az oktatási rendszer továbbfejlesztésével kapcsolatban javasolják, hogy emeljenek a tanügyi iskolák színvonalát. Rátermettséggel, hivatástudattal rendelkező pedagógusokra lenne szükség, akik nem azért választották a pedagógusi pályát, mert más felsőoktatási intézménybe nem vették fel őket.

Még mindig nagyon sokszor előfordul, hogy nem veszik kellőképpen figyelembe a különböző oktatási formákban (gondoljunk itt a felsőbb oktatási formákra) azt, hogy valaki munkás, vagy mezőgazdaságban dolgozó szülők gyermeke. Felvételi vizsgákon gyakran előfordul, hogy előnyben részesítik azokat, akik valamilyen ösztökötéssel rendelkeznek, annak ellenére, hogy 1-2 ponttal kevesebbet szereztek.

4. A szövetség munkáját csak akkor lehetne fejleszteni, ha a KISZ vezetőségnek nagyobb felelősi hatáskört biztosítanak. Ne a KISZ tagszámlát mindenáron való növelése legyen a cél, hanem az agilis,

összeforrított gárda kialakítása. Több olyan ifjúsági klubot kell létrehozni, amelyek a hét több napján nyitva tartanak és megfelelő programot biztosítanak a fiatalok számára.

5. A különböző sportegyesületek tegyék lehetővé a KISZ-szervezetek számára, hogy a bajnokságok lebonyolítására felszerelés és hely álljon rendelkezésükre.

A pályakezdő fiatalokat olyan dolgozó mellé kell beosztani, akik nagy tapasztalattal rendelkeznek, és az esetleges hiányosságokra, baleseti forrásokra fel tudja hívni a figyelmet. Az idősebb szakmunkások is fogadják el a fiatal véleményét, ha az jó és használható. A családalapító fiatalok ügyét csak közös intézkedésekkel lehet megoldani. (Például: KISZ lakásépítési akció, vállalati támogatás a lakásépítkezéshez a részesei alap terhére.)

6. Sok helyen érvényesül a KISZ érdekképviselete az állami és társadalmi szervek előtt. Törekedniük kell arra, hogy a KISZ-titkár ne csak meghívott legyen egy adott kérdés, vagy határozat elődöntésében, hanem képviselje az ifjúság érdekeit, mondjon javaslatot és fejtsse ki véleményét.

A szervezeti szabályzat módosításának pontjához a következő javaslatokat tették:

1. Az alapszervek és vezetőségük támogatja a korhatár eltörlését, mivel aki elérte ezt a korhatárt kilépett és ezáltal a tagszámuk csökkent. Az idősebb aktívák kilépése pedig éreztette hatását.

3. Nyerjen betekintést az MSZMP szervezeti szabályzatába, ismerje meg munkáját.

5. Kilépési szándékát ne csak közölje, hanem taggyűlésen indokolja is meg.

6. A munkahelyét változtató KISZ fiatal új munkahelyen egy héten belül jelentkezzen a KISZ szervezet vezetőjével.

7. Ne csak külföldiek, a magyar fiatalok is kaphassanak Barátság Éremet.

14. A felosztás elkerülése végett meghatározott időben a felsőbb szervek tartanak váratlan ellenőrzést, de ne csak a titkárt és a közvetlen vezetőséget ellenőrizze, hanem a tagság véleményét is kérje ki.

24. A KISZ szervezetek munkáját a KISZ Bizottság ne csak irányítsa, hanem ellenőrizze is. A szervezeti szabályzat foglalkozzon az Ifjú Gárdával is, mert az is az ifjúsági szervezethez kapcsolódik.

A válaszok és a javaslatok felolvasása után az alapszervezet tagjai és a meghívott elvtársak szöveget hozták, majd a választásra került sor. Titkár Váradi Lajos, vezetőségi tagok: Gárván Pál, Biró Juditot, Szokolai Lászlót, Márcz Jánost, Szokolai Jánost, Jelenyák Istvánét és Hédl Ferencet választották.

b. g.

Levél az IF szerkesztőségének

RENDSZERES OLVASÓJA vagyok az Ifjúsági Fórumnak. Nagyon érdekes és sokféle témát magába foglaló riportok, értekezések, módszertani anyagok találhatóak a Fórum hasábjain. Nem az én feladatomban, hogy a folyóiratot értékeljem. Nincs is rá jogom és nem is ezért fogtam tollat.

Az első évfolyam 5. számában elolvastam többek között a „Szentegyház riport”-ot. Öszintén szólva nagyon meglepődtem, sőt megdöbbentem a riport tartalmán. Gondolom így volt vele a riport írója, Németh Sándor is, és még rajtuk kívül nagyon sokan. Elképesztő, hogy vannak még a riportban megírt ifjúsági vezetők, és én azon a véleményem vagyok, hogy az ilyen személyek nem valók köztünk. Járjanak csak templomba amit úgy is megengednek maguknak. Persze úgy érzem, nagyon nehéz így egy cikk alapján megítélni valakit. De mégis! Hogyan tudja az említett KISZ-alszervezet összeegyeztetni a hitét, a KISZ politikai célkitűzéseivel.

El tudom képzelni, hogyan dolgozta fel az alapszervezet a X. pártkongresszus anyagát, illetve határozatait, mit tettek az MSZMP KB februári határozatának megvalósításáért. Ez azt is elképelem, hogy dolgozó népiük eredményeit nem pártunk irányításának és a becsületes emberek munkájának tudják be, hanem a „mindenhatónak”. Nagyon kíváncsi lennék, hogy miről folyik ott a vita a fiatalok politikai oktatásain. (Ha egyáltalán van?)

A szervezeti szabályzatunkban rögzített, hogy ki lehet a KISZ tagja. Mikképpen lehetséges az, hogy ilyen KISZ-szervezet —, sőt a zárórészből megtudtam —, hogy ilyen KISZ-szervezetek léteznek a KISZ körén belül.

HOGYAN OLDJÁK OK meg a KISZ kommunista jellegének erősítését, hogyan nevelnek párttagokat? Az a véleményem, sehogyl!

Aztán itt van ez a káplán, 25 éves fiatalember. Én nem tudom mit mondtam volna neki, ha nekem úgy válaszol, hogy a KISZ-t kétféleképpen: Kommunista Ifjúsági Szövetségnek és Katolikus Ifjúsági Szövetségnek lehet nevezni. Bár sok alapja nincs az ilyen kijelentésnek, mégis fél kellene figyelni a véleményére. Az idézett káplánról el kell azt mondani, hogy nagyon ügyes ember. Gondolom, hogy készült már is a KISZ VIII. kongresszusának méltó megünneplésére. Bizonyára már megkezdte a körmenet szervezését és lehet, hogy áldozatot is fog bemutatni. Elnézést kérek a gúnyos és ironikus hangnemtől, de erről a dologról nem lehet másképp írni és nem lehet mást gondolni.

Egy dologban vitatkozom a cikk írójával. Idézem: „a szentegyház riportoktól nem a herendbarát KISZ-alszervezet ki-pellengérezése volt a célunk”. Én sokat gondolkodtam, hogy ide írhatom-e egyáltalán az elé a szervezet elé a KISZ nevet. Ha ugyan a káplán féle KISZ-re gondolok akkor bizonyára. Ugyanis szerintem ez minden más csak nem a Kommunista Ifjúsági Szövetség egyik szervezete. Az az érzésem, hogy ezeknek semmi keresnivalójuk nincs közöttünk és semmi közik az ifjúsági szövetséghez. Persze nem szabad őket kiközösíteni. Oda kell erre figyelni és segíteni őket abban, hogy megtalálják a helyes utat. De be kell mutatni bíráló szándékkal, építő akaratot. Tudom és tisztában vagyok vele, hogy ott abban a maradi légtérben ez nagyon nehéz. Ez bizony, nekünk ifjú kommunistaoknak ennek megváltoztatására nagyon sok időt és energiát kell fordítani.

Elvtársi üdvözzel:
Gungl János KISZ Mecseki Szénbányák
Bizottsága agit. prop. titkára

Parancsnoki megbeszélés

A vállalat Ifjú Gárda szövegének vezetői parancsnoki megbeszélést tartottak szeptember 15-én. Elsőnek Klepach Ottmár értékelte az orfűi tábor munkáját. Elmondta, hogy a tábor elérte célját, mindazon követelményeknek eleget tett, amelyet a tábor vezetésének meghatározott. Az ülés második

lyet a tábor vezetősége előzetesen meghatározott. Az ülés második részében a század vezetői írásban megkapták a megyei ifjú gárda továbbképzési tematikáját. Ennek figyelembe vételével készítik el majd szeptember végére a saját kiképzési terveket.

Barlangkutatók

Május elején érkezünk a pécsi Idegforgalmi Hivatal barlangkutató csoporttal Abaligetbe. Feladatunk az abaliget barlang kettes oldalába való előrejutás volt. Megérkezésünkkor először tanácskozársra ültünk össze, majd helyszíni szemlélt tartottunk. A kettes oldal a barlang nagy termébe vezető lépcsők alatt nyílt, ahol egy patak folyt. Az oldalág végét egy sziklafal zárta el és itt a patak egy kis tavacskót alkotott. Atméréje nem volt több 5 méternél, mélysége is kb. ennyi lehetett. Tervünk az volt, hogy kiszivattyúzzuk belőle a vizet, négy búvárszivattyúval, és megnézzük van-e továbbjutási lehetőség. A tő fölé gerenda ácsolatot készítettünk, ezen keresztül leengedtük a szivattyúkat. A víz hamarosan eltűnt a tölcserőzserűen szűkült mederből és láthatóvá vált egy vízszint-

sen futó járat nyílása, amely a sziklafal alá vezetett. A mederből eltűnő víz után egy iszapréteg maradt, ezért úgy döntöttünk, hogy egy szivattyút a vízszintes járat végére viszünk, ugyanis a többi víz idehúzódtott vissza. Három erőszakkal a meder aljára. Kiemeltük az egyik szivattyút és előrébb vittük. A járat iszapjában csak négykézláb tudtunk előbbre jutni. A lámpagyár fénye az előbbihez hasonló kis tavacskót világított meg. A tavacska vize derékig ért, itt nyugodtan felállhatunk. A szivattyút lassan leengedtük a víz aljára. Ezután kiáramtunk a járatból, a kint álló társaink mosolyogva néztek ránk, és velünk együtt örültek a sikeres akciónak.

ifj. Gardánfalvi Béla
a pécsi Pollack Mihály
Építőmérnöki Technikum
tanulója

AZ OLDALT A KISZ MECSEKI SZÉNANYÁK BIZOTTSÁGA
RÉSZERŐL ÖSSZEÁLLÍTOTTA: GUNGL JÁNOS.
SZERKESZTETTE: BEKESY GÁBOR.

Jobban összekovácsolódott a század

A nyáron a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottsága és az Ifjú Gárda parancsnokság kétnapos tábort szervezett a Trenyencsényi József ifjú század továbbképzésére. Mint minden ilyen táborban, úgy itt is voltak hasznos tapasztalatokat adó elméleti foglalkozások, és a szabadidőt, szórakozást, pihenést biztosító program. Az elméleti foglalkozáson részt vett Vass Imre őrnagy, a Járás Rendőrkapitányság közrendvédelmi osztályának vezetője, Dóri István őrnagy, a Mecseki Szénbányák munkásör zászólójának parancsnoka, valamint Gróf Ferenc hadnagy, a pécsi tüzezzred KISZ-bizottságának megbízott titkára. A tikkasztó meleg ellenére minden rajt felkerestek, meghallgatták problémáikat és válaszoltak a feltejt kérdésekre. Vass Imre őrnagy előadást tartott az ifjú gárda szervezéséről, jelentőségéről. Elmondta, hogy számtalan területen van a rendfenntartó munkának, ahol az a tapasztalat, hogy az ifjúgárdisták eredményesebben tudnak fellépni a rendbontókkal szemben, mint a korhatárolt más szervek. A komló üzemektől játt fiatalok panaszkodták, hogy alig van kapcsolatuk a városi ifjúgárdistákkal. Szerpük tulajdonképpen csak üzemi szinten tud megvalósulni.

A tábor mintegy 20 méterre volt a víztől. A szabadfoglalkozások alatt gumimatracon, a tó hullámain hímblázva, csónakokban tempós evezéssel, vagy a vízben lúbbolva kerestek felülédő a tábor lakói. Az első napot táborúzt mellett búcsúztatta az ifjúság. A tüz körül ének, búj-búj-zöld-ág játék és egy rögtönzött táncbajnokság

is lejárlott, amelyet nem kis meglepetésre egy férfi páros nyert. A talpalávalót a század kiváló tangóharmonikása, Simon Miklós húzta.

A jó szervezés bizonyította a bőséges élelem is. A második napon minden rajt szomat adhatott szakácsstudományáról, ugyanis saját maguk készítették el az ebédre a gulyást. A kóstogatások során mindenki rájött arra, hogy az a rajt jár a legjobban, ahol voltak nőt szakácsok is.

Sok színes epizódja volt a tábornak. Az eltöltött két nap mindenki számára kellemes emléket jelentett. Hasznos volt, mert közelebbi megismerhették egymást az ifjúgárdisták. Barátságok szövődtek, összekovácsolódott a század.

A század megalakulása óta ez volt az első ilyen találkozó. Táborozáskor Gungl János, a tábor parancsnoka elmondta, hogy a KISZ-bizottság idejéhez mérten továbbra is igyekszik részt venni az egyes üzemek rajfoglalkozásaiban. Jóllesó érzéként nyugtázta, hogy a két nap alatt mindenki fégyelmzeten viselkedett, fiatalokhoz, KISZ-ekhez méltóan szórakozott, aktívan részt vett a foglalkozásokon. Hozzátette még, hogy több alkalommal szerveznek a jövőben hasonló táborokat.

A résztvevői véleménye az volt, hogy hasznosan töltötték idejüket, jól érezték magukat!

Remenyik Ernő

Eredmények

Labdarúgás

Magyarország—Bulgária

2:0 (0:0)

Népstadion, vezette: Davidson, Brown és Smal (mindhárom skót).

Magyarország: Géczy — Fábián, Páncsics, Vidáts, Juhász P., Zámbo, Fazekas, Szűcs, Szőke, Bene, Dunai II.

Csere: Zámbo helyett Juhász István a 76. percben, Juhász Péter helyett Noskó a 79. percben.

Góllövők: Juhász P. a 49. percben, Vidáts az 51. percben.

NB I. B.:

Ozdí Kohász—Pécsi Bányász

4:0 (1:0)

Ozd, 2000 néző. V.: Borzási.

Pécsi Bányász: Schneider — Györök, Palkovics, Szabó (Rónai az 59. percben), Ficzkó, Kaszár, Appelhoffer, Bartal, Veszszó, Mérei, Csordás II. Edző: Kontha Károly.

További eredmények: Zalaegerszeg—Szolnok 2:0, Bp. Spartacus—Péruzgyőr 1:0, Ganz-MAVAG—Volán 3:0, FOSPED Szálitók—Oroszlány 2:0, Debrecen—Szeged 2:0, Dunaujváros—Kecskemét 3:2, Dorog—Békéscsaba 1:0, Győri MAV DAC—Várpalota 3:0.

Súlyemelés

Budapesten került sor a súlyemelő csb. második fordulójára, ahol a Pécsi Bányász súlyemelőinek a BKV Előre, a Szegedi Spartacus, valamint az MTK voltak az ellenfelei. A pécsi csb. közül jól szerepelt a középsúlyú Sallamon, eredménye 275 kg., a váltósúlyú Horváth, aki 330 kg-ot ért el és a nehézsúlyú Márton, az ő teljesítménye 355 kg volt.

A csapatbajnokság NB II. állása a második forduló után a következőképpen alakult:

- 1. BKV Előre 1600 kg
- 2. Szegedi Spartacus 1450 kg
- 3. Pécsi Bányász 1400 kg
- 4. MTK 1100 kg

Atlétika

Szombaton és vasárnap bonyolították le Budapesten az országos utánpótlás és ifjúsági atlétika egyéni bajnokságát. A kétnapos verseny során a lányok serdülő csoportjában a komlói Barta 4. helyet szerzett eredményében, eredménye: 45,48 méter.

Az ifjúságiak versenyében Kispállászló két bajnokságot nyert. Az egyiket 3000 méteren, eredménye: 8:41,0, 1500 méteren pedig: 3:59,4. László Zsuzsánka nem sikerült a duplázás, ő 1500 méteren lett bajnok, ideje: 4:43,9, míg 800 méteren a második lett: 2:18,4 mp-cel.

Teke

Tatabányán bonyolították le a Bányász Teke Bajnokságot, ahol csapatunk, a Mecseki Szénbányák teke együttese szerepelt meg a győzelmért. Az egyéni versenyben Musitz Béla a harmadik helyen végzett. Kovács Ernő pedig a legjobb tartalónak bizonyult.

SEPPENET

Négy mérkőzésből egy győzelem kézilabdában

Teljes nagyüzem van kézilabdában. Egymást érik a sürített fordulók. A múlt héten a lányok, a most következő pedig a fiúk mellett a fiúk is pályára lépnek szerdán. Az elmúlt héten nem volt szerencsésük NB I-es együtteseinknek, a lányok szerdán hazai pályán a Győri Textilészt, vasárnap pedig az Óbudai Goldbergeretől szenvedtek vereséget. A fiúk hazai pályán sem bírtak a Budapesti Honvéddal, Varga, a vendégek rapszodikusan szereplő válogatottja valóságos szétlőtte a Bányász védelmét.

Egyedül a Komlói Bányász NB I. B-s gárdája tudott győzni a szintén feljutásért harcoló, de a mostani vereségével reményt veszített Győri Textiles ellen.

Szerdán a lányok hazai pályán a Vasast fogadják, bizony ellenük lányaink második félélei játéka lesz szükség, mindjárt a mérkőzés kezdetétől. A fiúk a fővárosba látogatnak a Spartacushoz. Hétfőn, vasárnap ismét kettős mérkőzésre kerül sor Újhegyen. Először a lányok a Csepel ellen, majd a fiúk a Székesfehérvári Szondy ellen játszanak, míg a Komlói Győrben

a Magasépitők ellen lép pályára.

Győri Textiles—Pécsi Bányász 14:12 (8:4). V.: Leányvári, Maurer. Góllövők: Fajcsi 6, Till 4, Fiszter, Novoszád.

Goldberger—Pécsi Bányász 17:11 (10:4). V.: Schneider, Ziegler. Góllövők: Fajcsi 5, Tóth 3, Till 2, Rotkó.

Bp. Honvéd—Pécsi Bányász 24:20 (9:9). V.: Scháli, Dobos. Góllövők: Sudár 5, Fiegler 5, Kiss 4, Wéber 2, Kaszás 2, Balogh és Lovas.

Komlói Bányász—Győri Textiles 16:15 (9:5). — NB I. B-s férfi mérkőzés, Komlón. Góllövők: Mercz 4, Kittl 4, Erdős 3.

Következik

Labdarúgás

NB. I. MTK—Komlói Bányász. Pécsi Dózsa—Rába ETO, Salgótarján—Ferencváros, Tatabánya—Egyszerűs, Bp. Honvéd—Újpest, VIDEOTON—Sombathely, Vasas—Egri Dózsa, Csepel—Diósgyőr.

NB. I. B.: Pécsi Bányász—Zalaegerszegi TE, Dunaujváros—Debrecen, Szeged—Győri MAV DAC, Várpalota—Békéscsaba, Dorog—Bp. Spartacus, Péruzgyőr—FOSPED Szálitók, Oroszlány—Ganz-MAVAG, Volán—Ozdí Kohász, Szolnok—Kecskemét.

NB. III.: Kaposvári Vasas—Nagy-mányoki Brikett, Móra-Szászvári Bányász—Barcs.

Kézilabda

NB. I. férfiak. Szerdán: Bp. Spartacus—Pécsi Bányász.

Péruzgyőr, 16.00 óra: Pécsi Bányász—Vasas.

NB. I. nők. Péruzgyőr, vasárnap 10 óra: Pécsi Bányász—Csepel női, 11 óra: Pécsi Bányász—Székesfehérvári Szondy SE, férfiak.

NB. I. B. férfiak: Győri Magasépitők—Komlói Bányász, Győri Textiles—Pécsi Ercbányász.

A szurkolóé a szó

Holnap már a visszavágóra kerül sor Belgrádban a Crvena Zvezda és a Komlói Bányász labdarúgó csapatainak a Kupagyőztesek Európa Kupája keretében, Komlón azonban még mindig élénkelik a szurkolók emlékeztetése a komlói találkozóra. A Csepel ellen aratott 1:0-ás győzelem után beszélgetünk el két-kék-fehér szurkolóval a hazai gárda szerepléséről. A két szurkoló Biró Imre és Hoffker József volt, akik nemegyszer idegenbe is elkísérik a csapatot.

— **Hogyan volt megelégedve a játékosok két mérkőzésen mutatott teljesítményével?**

— Mindkét kapusunk gyenge napot fogott ki. Bár Buús sokat „törlesztett” a Csepel ellen, mi mégis inkább Erősbisen bízunk. A két szélsőbátvéd Kótai és Csordás tudása alatt játszott, Makray a belgrádiok ellen Kovács pedig a Csepel ellen játszott jól. A középpályások közül Solymositól többet vártunk Orsós viszont a bajnoki mérkőzés legjobbjának bizonyult. A csatárok közül Bencsik az, aki mindkét mérkőzésen elfogadhatóan játszott, Horvátnak és Juhásznak csak féllélei voltak, a csatárok közül a leggyengébben Borács játszott.

— **Na és a Crvena Zvezda elleni 2:7...?**

— Itt az számítások szerint is vereségre számítottunk, ez az arány azonban túlzott. Az eredmény ilyen irányú és arányú alakulásában benne voltak a kapusaink is.

— k —

MOZIMŰSOR

SÖTÉT PILLANAT
Szines csehszlovák film

Filmzinházaink a héten bemutatják a „Sötét pillanat” című szines, csehszlovák filmet

Park: Szeptember 28—29-ig: A hét mesterlövész. Amerikai film. 30-óktól: 5-ig: A nagy zsákmány. Francia film. Előadások 4., negyed 7. fél 9. Matiné október 3-án, délután 10 óra: Ezek a fiatalok.

Kossuth: Szeptember 28-án: A sex és a hajdon. Amerikai film. 29-én: A hét mesterlövész. Amerikai film. 30-óktól: Ragyogj, ragyogj csillagom. Szovjet film. 2-án: Sötét pillanat. Csehszlovák film. 3-4-ig: Nagy zsákmány. Francia film. 5-6-ig: Farkasvisszhang. Lengyel film. Előadás 10., 12. Szeptember 28—29-ig: Háhó, Ocsi! Magyar film. 30-óktól: 3-ig: A nagy zsákmány. Francia film. 4-6-ig: Ragyogj, ragyogj csillagom. Szovjet film. Előadás fél 3., fél 5. Szeptember 28—29-ig: A sex és a hajdon. Amerikai film. 30-óktól: 3-ig: Sötét pillanat. Csehszlovák film. 4-6-ig: Farkasvisszhang. Lengyel film. Előadás fél 7., fél 9.

Petőfi: Szeptember 28—29-ig: Háhó, Ocsi! Magyar film. Előadás 4. óra. 30-óktól: 3-ig: Ragyogj, ragyogj csillagom. Szovjet film. Előadások 4., 6., Matiné október 3-án, délután 10 óra: Anyák a Notre Dame felett.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): Szeptember 28-án: Putulia. Amerikai film. Október 2—3-ig: A lovag ékzarata. Szovjet film. 5-6-ig: Tólkó csata után. Lengyel film. Előadások hétköznap 7., vasárnap 5., 7.

Május 1 (Komlói): Szeptember 28—29-ig: Kisér a múlt. Szovjet film. 30-óktól: 3-ig: Leon és az Atlantik Fél. Francia film. 4-6-ig: Háhó, Ocsi. Magyar film. Előadások 4., 6., Matiné október 3-án, délután 10 óra: Anyák a Notre Dame felett.

Mecsek-nádás: Szeptember 29-én: A cár tisztje és a komisszár. Szovjet film. Október 2—3-ig: Háhó, Ocsi. Magyar film. 4-6-ig: Csapda a táboroknak. Jugoszláv film. Előadások hétköznap 7., vasárnap 5., 7.

TV MŰSOR

MAGYAR TV

KEDD

9.00: Környezetismeret. 11.05: Örö-ténelem. 10.15: Osztyágnóki óra. 14.00: Környezetismeret. 15.15: Téli ténelem. 16.40: Osztyágnóki óra. 17.33: Hírek. 17.40: Górze utca. NSZK film. 18.05: Kuckó. 18.45: Esti mese. 18.55: A fegyveres erők napján. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Humoristák klubja. 20.50: Halat a hegy-lakónak. 1. rész. 21.30: Nyitott könyv. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

SZERDA

8.05: Elővilág. 9.30: Delta. 10.00: Rózsa Sándor (ismétlés). 10.55: Zenei ötletek (ismétlés). 13.10: Elővilág. 17.28: Hírek. 17.35: Híradó a hadseregben. 18.13: Rólad van szó! 18.50: Esti mese. 19.00: Tv-híradó. 19.30: Telesport. Ferencváros—Fenerbachse. UEFA Kupa mérkőzés. 21.20: Jaj! estek. 1. rész. 22.05: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.15: Az étellíft. Egyfelvonásos.

CSUTORTOK

8.10: Földrajz. 9.00: Elővilág. 9.55: Magyar nyelv. 13.10: Földrajz. 14.00: Elővilág. 14.55: Magyar nyelv. 17.43: Hírek. 17.50: Ebben a hónapban történt. 18.20: Videotom Interjazz fesztivál 1971. 18.55: Esti mese. 19.10: Parabola. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Gyilkosság opera után. NSZK film. 21.30: Soroksári út. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

PÉNTEK

8.25: Ország nyelv. 9.55: Magyar Iradalom. 11.05: Elővilág. 11.53:

Francia nyelv. 14.55: Magyar Iradalom. 15.50: Elővilág. 16.05: Film-esztétika. 17.53: Hírek. 18.00: Moldvai földön. Szovjet télen. 18.55: Mi újság. 18.55: Interjúm. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kalevala. Finn népi eposz. 3. rész. 22.45: Tv-híradó — 2. kiadás.

SZOMBAT

9.30: A divat. 9.50: Mi újság (ismétlés). 10.10: Gyilkosság opera után (ism.). 11.40: Alba Regia Napok „Talpaltatni fel!” Magyar film (ismétlés). 17.00: Hírek. 17.15: Esti hírek. 17.40: Hírek. 17.55: Esti hírek. 18.20: A tenger títusai. 11. rész. 19.10: Csavargók. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A parcsim meg vannak számlálva... 20.05: Egy férfi és egy nő. Francia film. 21.45: Budapesti Művészeti Hetek. 23.00: Tv-híradó — 2. kiadás.

VASÁRNAP

8.50: Alapfokú angol nyelvtanfolyam. 9.05: Német nyelvtanfolyam. 9.30: Csak gyerekeknek. 10.00: Filmpör. 10.25: Fabula. 11.20: Utlevél nélkül. 11.45: A korszerű pedagógia műhelyéből. 15.35: Farkas nyakörv nélkül. NSZK képzőművészeti kisfilm. 16.35: Műsoraink ajánlói. 17.00: Delta. 17.25: Sebastian és a Mory Morgane. 13. rész. 17.55: Telesport. Bp. Honvéd—U. Dózsa labdarúgómérkőzés. 19.50: Esti mese. 20.00: A HET — 1. rész. Hírek. 21.05: Rózsa Sándor. 22.05: Hírek.

JUGOSZLAV TV

Egy egész élet egy év alatt. 18.45: Vízilabda: Jugoszlávia—Magyarország. 20.35: Mások mindannyi. 21.35: Tűzhatalnok.

PÉNTEK

16.40: Bratislav Rabar soklép-mantarija. 17.35: Gyere, nőjünk. 18.30: Zenei híradó. 19.00: Kérem, ugram — angol filmsorozat. 20.35: Kviz. 21.45: Az autóbussz — film-sorozat.

SZOMBAT

14.00: Jugoszláv asztalitenisz-bajnokság közvetítése. 17.45: Hangverseny zenekarok és szólóisták. 18.30: Boravogó éjsz. 19.20: Felvegéppel a világon át. Ausztrália. 20.35: Nép-dalok és népi táncok. 22.20: Egy játékfilm.

MECSEKI BANYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Csóka Magda. Szerkesztőség: Pécs, Dérné u. 9. fszt.10. Telefon 26-60 (városi szám). Orzami telefonok Pécs: 11-69, 12-96. Komlón: 72-52. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. — A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 60-11.

Készíti a Pécsi Sálkra Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám. — Felelős vezető: Mallos Rózsa. Terjesztő a Magyar Posta. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozói részére az üzemek bérszámfejtésénél. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetik Pécsen, Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán. Pécs, I. Komját Aladár u. 5. Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél évre: 10,— forint, egész évre 20,— forint. Másoknak fél év forint 40 fillér.

INDEX: 25 912